

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Středočeský kraj Příbram I, Jiráskovy sady 113

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZDRAVOTNICKÉ LYCEUM

RVP: 78 - 42- M / 04 Zdravotnické lyceum

Platnost: od 1. 9. 2025 počínaje prvním ročníkem

Obsah

1	Identifikační údaje	6
2	Profil absolventa	7
2.1	Popis uplatnění absolventa v praxi	7
2.2	Kompetence absolventa	7
2.2.1	Klíčové kompetence	7
2.2.2	Odborné kompetence	9
2.3	Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání	9
3	Charakteristika ŠVP	10
3.1	Identifikační údaje	10
3.2	Pojetí vzdělávání, rozvoj klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat	10
3.3	Organizace výuky	15
3.4	Způsob hodnocení	15
3.5	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných a žáků s odlišným mateřským jazykem	16
3.5.1	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	16
3.5.2	Vzdělávání nadaných žáků	17
3.5.3	Podpora dětí a žáků (cizinců) s nedostatečnou znalostí češtiny	17
3.6	Ochrana žáků před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy	18
3.7	Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence	18
3.8	Podmínky pro přijímání žáků	18
3.9	Způsob ukončení vzdělávání	18
4	Učební plán	19
5	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	22
6	Učební osnovy	19
6.1	Český jazyk a literatura	25
6.1.1	Pojetí vyučovacího předmětu	25
6.1.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – český jazyk a literatura	27
6.2	Cizí jazyk I	38
6.2.1	Pojetí vyučovacího předmětu	38
6.2.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	40
6.3	Cizí jazyk II	55
6.3.1	Pojetí vyučovacího předmětu	55

6.3.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – cizí jazyk II – Německý jazyk	57
6.3.3	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – cizí jazyk II – Ruský jazyk	63
6.4	Dějepis	68
6.4.1	Pojetí vyučovacího předmětu	68
6.4.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	70
6.5	Občanská nauka	72
6.5.1	Pojetí vyučovacího předmětu	72
6.5.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	74
6.6	Fyzika	77
6.6.1	Pojetí vyučovacího předmětu	77
6.6.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	79
6.7	Biologie a ekologie	87
6.7.1	Pojetí vyučovacího předmětu	87
6.7.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	89
6.8	Chemie	96
6.8.1	Pojetí vyučovacího předmětu	96
6.8.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	98
6.9	Matematika	103
6.9.1	Pojetí vyučovacího předmětu	103
6.9.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	106
6.10	Tělesná výchova	112
6.10.1	Pojetí vyučovacího předmětu	112
6.10.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	114
6.11	První pomoc	122
6.11.1	Pojetí vyučovacího předmětu	122
6.11.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	124
6.12	Informatické vzdělávání	Chyba! Záložka není definována.
6.12.1	Pojetí vyučovacího předmětu	128
6.12.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	Chyba! Záložka není definována.
6.13	Ekonomika	135
6.13.1	Pojetí vyučovacího předmětu	135

6.13.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	137
6.14	Ochrana a podpora veřejného zdraví	139
6.14.1	Pojetí vyučovacího předmětu	139
6.14.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	141
6.15	Somatologie	144
6.15.1	Pojetí vyučovacího předmětu	144
6.15.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	145
6.16	Patologie	149
6.16.1	Pojetí vyučovacího předmětu	149
6.16.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	150
6.17	Klinická propedeutika	153
6.17.1	Pojetí vyučovacího předmětu	153
6.17.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	156
6.18	Základy epidemiologie a hygieny	161
6.18.1	Pojetí vyučovacího předmětu	161
6.18.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	163
6.19	Úvod do ošetrovatelství	165
6.19.1	Pojetí vyučovacího předmětu	165
6.19.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	167
6.20	Psychologie a sociální komunikace	169
6.20.1	Pojetí vyučovacího předmětu	170
6.20.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	172
6.21	Společenskovední seminář	178
6.21.1	Pojetí vyučovacího předmětu	178
6.21.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	182
6.22	Seminář – fyzika	184
6.22.1	Pojetí vyučovacího předmětu	184
6.22.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	186
6.23	Seminář – biologie	187
6.23.1	Pojetí vyučovacího předmětu	188
6.23.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	189

6.24	Seminář - chemie	191
6.24.1	Pojetí vyučovacího předmětu	191
6.24.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	192
6.25	Seminář - anglický jazyk	194
6.25.1	Pojetí vyučovacího předmětu	194
6.25.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	196
6.26	Seminář - matematika	197
6.26.1	Pojetí vyučovacího předmětu	197
6.26.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	199
6.27	Seminář – německý jazyk	201
6.27.1	Pojetí vyučovacího předmětu	202
6.27.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání, seminář – německý jazyk	203
6.28	Seminář – ruský jazyk	204
6.28.1	Pojetí vyučovacího předmětu	204
6.28.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání, seminář – ruský jazyk	206
7	Personální a materiální zajištění vzdělávání	208
8	Přílohy	211
8.1	Příloha č. 1 Hodnocení prospěchu a chování žáků střední školy	211
8.2	Příloha 2 Charitativní akce	216

1 Identifikační údaje

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Zřizovatel: Středočeský kraj

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělávání: 4 roky v denní formě vzdělávání, kvalifikační úroveň EQF4

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Ředitel školy: Mgr. Jan Chvál

Schváleno ředitelem školy: 25. 8. 2025

Oznámeno školské radě dne: 25. 8. 2025

Projednáno a schváleno pedagogickou radou per rollam: 27. 8. 2025

Tento vzdělávací program je vyhotoven ve dvou rovnocenných stejnopisech.

Rozdělovník:

Ředitel školy

Koordinátor ŠVP

2 Profil absolventa

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Zřizovatel: Středočeský kraj

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělávání: 4 roky v denní formě vzdělávání, kvalifikační úroveň EQF4

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2025, počínaje 1.ročníkem

2.1 Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent oboru vzdělání zdravotnické lyceum je připraven především pro studium lékařských i nelékařských zdravotnických oborů na vysokých školách a vyšších odborných školách. Osvojené klíčové kompetence spolu se získanými odbornými znalostmi vytvářejí velmi dobré předpoklady i pro přímé uplatnění na trhu práce na specifických pracovních pozicích, např. ve zdravotnické administrativě, zdravotnickém pojišťovnictví, v orgánech veřejné správy.

2.2 Kompetence absolventa

2.2.1 Klíčové kompetence

- Kompetence k učení

Vzdělání směřujeme k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání.

- Kompetence k řešení problémů

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy.

- Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích.

- Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů.

- Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury.

- Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení.

- Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi.

- digitální kompetence- žáci pracují s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

2.2.2 Odborné kompetence

- Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
- Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb
- Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
- Ovládat vědomosti a dovednosti potřebné pro další studium zdravotnických oborů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- získali vhled do základních disciplín studia zdravotnických oborů a představu o obsahu a náročnosti uvažovaného vysokoškolského nebo vyššího odborného studia těchto oborů
- seznámili se s možnostmi dalšího studia a svého uplatnění ve zdravotnictví
- ovládali základní metody vědecké práce a řešení odborných problémů
- hledali souvislosti mezi jevy a možnosti využití teoretických poznatků v praktických úlohách
- samostatně zpracovávali a interpretovali data a poznatky získané z odborných pramenů nebo prostřednictvím pozorování, experimentů a jiných badatelských metod
- dovedli využívat znalosti přírodovědných jevů a zákonů i poznatky z odborných disciplín při řešení vybraných problémů souvisejících se studovaným oborem
- vyjadřovali se přesně, odborně a jazykově správně, rozuměli základní odborné terminologii
- efektivně pracovali s prostředky digitálních technologií a užívali získané dovednosti, spolu s dovednostmi pracovat efektivně s odbornou literaturou, ke studijním účelům a k řešení zadaných úkolů
- uplatňovali teoretické znalosti při aktivní podpoře a ochraně zdraví a měli přehled o systému péče o zdraví obyvatel v ČR.

2.3 Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Studium je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem. Nabídka povinných i nepovinných zkoušek včetně formy, témat a termínů konání stanovuje ředitel školy.

Společná část maturitní zkoušky

Ve společné části se žáci přihlašují ke 2 *povinným zkouškám*. Všichni žáci konají povinně zkoušku z *českého jazyka a literatury*. V rámci druhé povinné zkoušky mohou volit mezi zkouškou z *cizího jazyka*, nebo *matematiky* (pro žádný obor vzdělání tedy není zákonem stanovena povinnost maturovat z matematiky).

Profilová část maturitní zkoušky

Obdobně jako ve společné části je povinnou zkouškou pro všechny žáky zkouška z *českého jazyka a literatury*. Pokud si žák ve společné části zvolí *cizí jazyk*, skládá v profilové části povinně také zkoušku z tohoto cizího jazyka. Žáci se dále přihlašují k *dalším 2 nebo 3 povinným profilovým zkouškám* ze školní nabídky povinných zkoušek.

Zkoušky z *českého jazyka a literatury* jsou konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z *cizího jazyka* konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk.

Ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek tak, aby nejméně jednu z povinných zkoušek žák konal ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání. Jedna z povinných zkoušek je konána formou *maturitní práce* a její obhajoby před zkušební maturitní komisí. Témata stanovená pro povinné zkoušky jsou také čerpána z obsahového okruhu Zdravotnická propedeutika.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Identifikační údaje

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Délka a forma vzdělávání: 4 roky v denní formě vzdělávání, kvalifikační úroveň EQF4

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou.

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

3.2 Pojetí vzdělávání, rozvoj klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vzdělávání je vymezeno prostřednictvím vzdělávacích cílů, kompetencí a výsledků vzdělávání (resp. učení) a k nim se vztahujícího obsahu vzdělávání.

Cíle vzdělávání vyjadřují společenské požadavky na celkový vzdělanostní a osobnostní rozvoj žáků. Vymezují záměry výuky a její výstupy - výsledky. Zahrnují hodnoty a postoje, produktivní činnosti a praktické dovednosti, poznatky a porozumění.

Cíle vzdělávání jsou vyjádřeny na třech úrovních: jako *obecné cíle* středního vzdělávání (Učit se poznávat, Učit se pracovat, Učit se být, Učit se žít společně), jako *kompetence absolventa* oboru vzdělání a jako *výukové cíle (výsledky vzdělávání)* jednotlivých vzdělávacích oblastí (kurikulárních rámců).

Obecné cíle vzdělávání jsou vyjádřeny z pozice pedagogických pracovníků a vyjadřují to, k čemu má vzdělávání směřovat, o co mají vyučující svou výukou usilovat. Kompetence

absolventa a výukové cíle jsou vyjádřeny z pozice žáka a uvádějí, jak žák umí používat na konci výuky získané vědomosti a dovednosti.

Pojetí vzdělávání žáků oboru Zdravotnické lyceum je v souladu se základními principy sekundárního vzdělávání.

Úkolem středního odborného vzdělávání je připravit absolventa na úspěšný, odpovědný a smysluplný osobní, občanský a pracovní život v podmínkách současného dynamicky se proměňujícího světa. Přípravuje absolventy k dobrému uplatnění na trhu práce nejen v České republice, ale i v zahraničí, k dalšímu studiu a k celoživotnímu vzdělávání.

Vzdělávání se především zaměřuje na předměty přírodovědné – chemii, biologii, fyziku a matematiku. Umožňuje žákům prezentovat své vědomosti, názory a postoje s použitím moderní komunikační techniky na webových stránkách školy, v rámci projektů a při dalších příležitostech.

Zároveň jsou vzdělávání tak, aby získali pozitivní hodnotovou orientaci potřebnou pro pracovní, osobní i občanský život, byli schopni se dále vzdělávat a úspěšně se vyrovnávat s problémy. Důležitým aspektem je výchova žáků k péči o vlastní zdraví. Ve vyučování je kladen důraz na aktivitu žáka, k řešení problémových úkolů a k zpracování strukturovaných projektů (moderní metody výuky, zapojení do soutěží, zapojení do SOČ).

Odborná praxe na smluvních pracovištích připravuje k dobrému uplatnění absolventa na trhu práce. Prioritou je vedení ke skupinové práci a týmovému řešení úkolů, důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností žáků, vysoký morální kredit, empatii.

Klíčové kompetence jsou rozvíjeny v učebních předmětech, aplikace průřezových témat je součástí učebních osnov jednotlivých předmětů. Dále jsou klíčové kompetence a průřezová témata rozvíjena v pravidelně konaných akcích školy. Každoročně se škola podílí na organizaci charitativních akcí, které rozvíjejí sociální a občanské kompetence, je aplikováno průřezové téma *Občan v demokratické společnosti*. Občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence komunikativní, a průřezové téma *Člověk a životní prostředí* jsou rozvíjeny v přednáškách. Žáci se zúčastňují olympiád v biologii, chemii, fyzice, českém jazyce, cizích jazycích a sportovních soutěží, které přispívají k rozvoji kompetencí komunikativních, kompetencí k řešení problémů a průřezových témat *Občan v demokratické společnosti*, *Člověk a svět práce*, *Člověk a životní prostředí*. Škola organizuje pro žáky 2. ročníků soutěž první pomoci – kompetence k řešení problémů a aplikace tématu *člověk a svět práce*. Lyžařské výcvikové kurzy a Sportovní kurzy se podílejí na aplikaci tématu *Člověk a životní prostředí*, na rozvoji kompetencí personálních a sociálních, kompetenci k učení a řešení problémů.

Kompetence k učení prolínají všemi předměty učebního plánu.

Kompetence k řešení problémů jsou rozvíjeny především v předmětech psychologie, matematika, chemie, biologie a ekologie, fyzika, somatologie, klinická propedeutika, občanská nauka a tělesná výchova. Komunikativní kompetence jsou rozvíjeny hlavně v předmětech český jazyk a literatura, v cizích jazycích, psychologii, ošetrovatelské propedeutice. Personální a sociální kompetence jsou rozvíjeny hlavně v předmětech psychologie, občanská nauka, ošetrovatelská propedeutika, výchova ke zdraví, ekonomika a management ve zdravotnictví, matematika, tělesná výchova a ve volitelných seminářích.

Občanské kompetence a kulturní povědomí jsou rozvíjeny hlavně v předmětech dějepis, psychologie, občanská nauka, český jazyk a literatura, v cizích jazycích, biologie a ekologie, fyzika a chemie. Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám jsou rozvíjeny hlavně v předmětech ekonomika a management ve zdravotnictví, matematika, biologie a ekologie, fyzika a chemie, somatologie psychologie, občanská nauka, informační a komunikační technologie. Matematické kompetence jsou rozvíjeny hlavně v předmětech matematika, ekonomika a management ve zdravotnictví, fyzika a chemie. Kompetence digitální využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi propustují všemi předměty.

Člověk a digitální svět

Charakteristika tématu

Digitální technologie přináší vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.

Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výukových aktivit a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.

Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

- V jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.
- Ve společenskovedním vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.
- V přírodovědném vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.
- Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.
- V estetickém vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli při tvořivých činnostech schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.
- Oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky také znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.
- Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.
- V ekonomickém vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky

a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.

- V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Obsah tématu a jeho realizace

Digitální kompetence, ke kterým jsou žáci vedeni, jsou v dnešní době nezbytné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní a odpovědné občanství i sociální začlenění každého žáka.

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:

- vyhledávali příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; chápali význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
- kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;
- běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb; digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; budovali si osobní vzdělávací prostředí; byli schopni rozpoznat, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti; byli schopni podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení;
- s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytvářeli a spravovali své digitální identity; aktivně pečovali o svou digitální stopu, ať už ji vytvářejí sami, nebo někdo jiný;
- chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím; při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;
- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých¹ a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti;
- při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost; aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě; s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- navrhovali taková (bezpečná) řešení prostřednictvím digitálních technologií, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie; dokázali druhým poradit s vyřešením technických problémů;
- vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků a vytvářeli a upravovali vlastní digitální obsah v různých formátech; měnili, vylepšovali a zdokonalovali obsah stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;

¹ Viz § 66, odst. 6 zákona č. 110/2019 Sb., zákon o zpracování osobních údajů

- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používali různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost;
- přizpůsobovali organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;
- komunikovali prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobovali prostředky komunikace danému kontextu;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

Průřezové téma je vhodné rozpracovat ve školním vzdělávacím programu v co nejúžší vazbě na činnosti a témata v jednotlivých vyučovacích předmětech všeobecně vzdělávací i odborné složky vzdělávání. Základem je reagovat na změny ve společnosti, v profesních požadavcích a v pracovním prostředí způsobené rozvojem digitálních technologií a poskytnout žákům dostatek příležitostí, situací a kontextů, ve kterých se budou učit bezpečně a efektivně využívat různé digitální technologie.

Použití informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním.

Využívání ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním je nutné přizpůsobit individuálním potřebám žáka, a to jak ve smyslu druhu nebo typu používaných produktů, tak rozsahu jejich uplatňování. Při posuzování těchto hledisek je nutné mj. vycházet z toho, jaké podpůrné nebo kompenzační technologie a produkty žák v průběhu předchozího vzdělávání využíval, na jaké úrovni je využívá a do jaké míry lze toto využívání dále zdokonalovat, aby co nejlépe reflektovaly individuální vzdělávací potřeby žáka. Při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu zdravotně znevýhodněného žáka je proto důležité vycházet z odborného hodnocení a doporučení školského poradenského zařízení, jehož je žák klientem, případně dalších odborných pracovišť, která se zabývají specializovanými technologiemi pro zdravotně znevýhodněné.

Výrobci prostředků informačních a komunikačních technologií vycházejí vstříc zdravotně znevýhodněným osobám a upravují tyto prostředky pro jejich specifické potřeby. Tělesně a zrakově postiženým lidem je k dispozici široké spektrum hardwarových a softwarových produktů, které usnadňují používání osobního počítače a umožňují jim tak komunikaci se světem, pomáhají jim vzdělávat se i pracovat. V oblasti hardwaru byly vyvinuty pomůcky pro jednodušší ovládání klávesnice počítačů, nahrazení části klávesnice pohybem myši, úpravy ovládání monitorů a nastavení tiskáren, řada přístrojů je nastavována vzdáleně prostřednictvím připojení k síti. Při potížích s používáním standardního rozložení klávesnice se používá rozložení alternativní (např. typu Dvorak). K použití těchto funkcí není zapotřebí žádné zvláštní vybavení. Bylo vyvinuto alternativní vstupní zařízení, jako je jednoduchý vypínač nebo vstupní zařízení ovládané nádechem a výdechem pro osoby, které nemohou používat myš ani klávesnici.

Pro potřebu nevidomých a slabozrakých byla vyvinuta komplexní řešení, která umožňují realizovat vstup i výstup dat pomocí externího zařízení pracujícího s Braillovým písmem, navíc v kombinaci s hlasovým výstupem.

V oblasti softwaru má většina operačních systémů již zabudované usnadňující funkce. Tyto funkce pomohou lidem, kteří mají problémy s používáním klávesnice nebo myši, jsou mírně zrakově postižení, či osobám s poškozeným sluchem. Usnadňující funkce je možné nainstalovat spolu s operačním systémem nebo je lze přidat později z instalačního disku. Vzhled a chování prostředí operačních systémů lze vzhledem k různým omezením zraku a pohybu upravit rovněž pomocí ovládacích panelů a dalších vestavěných funkcí. Patří sem například nastavení barev a velikostí ikon a písma, hlasitosti a chování myši a klávesnice.

Mezi podpůrné aplikace dostupné pro běžné operační systémy patří například:

- programy pro osoby s postižením zraku, které mění barvu informací na obrazovce nebo informace na obrazovce zvětšují;
- programy pro nevidomé nebo osoby, které nemohou číst; tyto programy zprostředkují informace z obrazovky na externí zařízení v Braillově písmu nebo je převádějí do syntetizované řeči;
- programy, které dovolují „psát“ pomocí myši nebo hlasu;
- software, který umožňuje předvídat slova nebo fráze; tento software umožňuje rychlejší zadávání textu s menším počtem úhozů na klávesnici.

3.3 Organizace výuky

Studium je organizováno formou denní.

Náplní je teoretická výuka, praktická výuka a odborná praxe.

Teoretická výuka je realizována v prostorách školy, zahrnuje vyučování podle rozvrhu, který je zpracován dle učebního plánu. Jsou uplatňovány různé formy výuky s ohledem na konkrétní situaci (prezenční, hybridní, distanční apod.)

Praktická výuka v rámci jednotlivých učebních předmětů probíhá v odborných učebnách formou demonstrací, experimentů, badatelských činností, cvičení, exkurzí, stáží a projektů. Obsah praktických činností se odvíjí zejména z oblasti přírodovědného vzdělávání, vzdělávání ke zdraví (první pomoc) a zdravotnické propedeutiky.

Součástí studia je odborná praxe v rozsahu 2 týdnů a je uskutečňována na smluvních pracovištích se zaměřením na zdravotnickou a sociální problematiku, vědeckovýzkumných pracovištích, pracovištích vysokých škol, u výrobců zdravotnické techniky, v institucích veřejného zdraví.

Do průběhu teoretické i praktické výuky může být vhodně zařazována dle tematických celků tandemová výuka.

Dosažený stupeň vzdělání – střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF4

3.4 Způsob hodnocení

K hodnocení žáků je použita klasifikace, která probíhá v souladu s příslušnými školskými právními normami (především školského zákona, v platném znění, vyhláškou č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, v platném znění, především § 3 – 9, a právními normami navazujícími); podrobně je definováno v souladu s výše citovaným ve Školním řádu pro žáky střední školy (příloha Hodnocení prospěchu a chování žáků střední školy).

V souladu se současnými trendy v hodnocení žáků škola dbá na to, aby:

- hodnocení žáků vyznívalo celkově optimisticky, tzn. aby žáků vždy bylo řečeno, jakých chyb se dopustil, ale také jaká pozitiva má jeho práce a jak se lze chyb zbavit;
- hodnocení bylo komplexní, tj. týkalo se všech stránek žákova výkonu;
- bylo prováděno pravidelně a co nejvíce objektivně;
- žáci znali požadavky hodnocení a mohli se na ně dobře připravit;
- hodnocení nebylo nástrojem upevňování kázně a nebylo pro žáky zbytečně stresujícím zážitkem.

Specifická kritéria hodnocení jsou blíže stanovena v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů.

3.5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných a žáků s odlišným mateřským jazykem

3.5.1 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením. Rozšiřuje se skupina podpořených žáků a posiluje se význam podpory školy a školského zařízení. Zavádí se nový termín žák s odlišnými životními podmínkami a z odlišného kulturního prostředí. Zavádí se odlišný systém koloběhu informací o žákovi, který posiluje spolupráci školy, školského poradenského zařízení a rodiny.

Vše v souladu s novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a s vyhláškou 27/2016 Sb. („žák s přiznanými podpůrnými opatřeními“).

Pro úspěšné vzdělávání žáků se SVP je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- naplňování stanovených podpůrných opatření při vzdělávání žáků
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení délky vzdělávání
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu)
- spolupráci s ostatními školami zejména v oblasti příkladů inspirativní (dobré) praxe a při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Veškerá sdělení, upravená vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, jsou poskytována žákovi nebo zákonnému zástupci žáka srozumitelným způsobem.

Podpůrná opatření

- Podpůrná opatření (PO) jsou nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka:
- právo na bezplatné poskytování PO školou a školským zařízením
- vyrovnání podmínek u přijímacího řízení ke vzdělávání na střední škole a v konzervatoři
- úpravy podmínek při ukončování vzdělávání
- členění se do 5 stupňů (podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti)
- jsou vymezena v § 16 odst. 2 školského zákona a v přehledu PO – příloha č. 1 vyhlášky č.27/2016 Sb.

Podpůrná opatření se týkají také vyrovnávání podmínek u přijímacího řízení na střední školy a úpravy podmínek při ukončování studia a u maturitní zkoušky.

3.5.2 Vzdělávání nadaných žáků

V souladu se zněním ŠZ § 17 je povinností škol a školských zařízení vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka by měla podněcovat rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání. Za *nadaného* žáka se podle § 27 odst. 1 vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za žáka *mimořádně* nadaného se pak považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech (§ 27 odst. 2 vyhlášky).

3.5.3 Podpora dětí a žáků (cizinců) s nedostatečnou znalostí češtiny

Podpora v rámci inkluzivních podpůrných opatření Děti a žáci s nedostatečnou znalostí češtiny (a z odlišného kulturního prostředí, případně s jinými životními podmínkami) jsou považovány za děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Vztahuje se na ně § 16 školského zákona, potažmo vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů. Nárok na vyšetření v školském poradenském zařízení (ŠPZ), pedagogicko - psychologické poradně (PPP) mají děti a žáci od mateřské po vyšší odbornou školu konče.

V pětistupňovém systému podpůrných opatření se jazykové podpory dětí a žáků s nedostatečnou znalostí češtiny týkají především opatření v druhém a třetím stupni podpory. V obou případech je nutné doporučení ŠPZ. Návštěvu ŠPZ realizuje rodič či zákonný zástupce a vyšetření v ŠPZ může proběhnout pouze na základě žádosti rodiče či zákonného zástupce nebo na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci.

3.6 Ochrana žáků před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy

Ochrana žáků před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy vychází ze školního řádu, dále z Minimálního preventivního programu školy a z platného metodického pokynu k prevenci rizikového chování. Minimální preventivní program je každoročně aktualizován týmem pedagogických pracovníků školy a periodicky předkládán okresnímu metodikovi školní prevence.

Na naší škole se zejména věnuje pozornost prevenci záškoláctví, předcházení šikany a gamblerství pomocí širokého spektra nástrojů. (odborné přednášky, odborné exkurze – např.: K-Centrum, osvěta zvláště v předmětech – výchova ke zdraví, biologie, hygiena, psychologie, občanská nauka; prolíná výukou všech předmětů) Učitelé spolupracují s výchovným poradcem, školním metodikem prevence, psychologem a dalšími odborníky, eventuálně s pedagogicko-psychologickou poradnou a střediskem výchovné péče.

3.7 Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Realizace BOZP a PO je vymezena obecnými právními předpisy (Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 155 ve znění vyhlášky Ministerstva zahraničních věcí č. 20/1989 Sb.; v souladu s ustanoveními § 103 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění), dále pak systémem Směrnic ředitele školy k zajištění BOZP a PO (především č. 29 a 30) a Školním řádem pro žáky střední školy. Součástí bezpečnosti a ochrany zdraví žáků je také Minimální preventivní program zaměřený na primární prevenci rizikového chování (zpracován preventistou školy pro každý školní rok).

3.8 Podmínky pro přijímání žáků

Přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a prováděcími předpisy.

Uchazeči o obor vzdělání 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum budou přijímáni na základě hodnocení 1. pololetí 8. ročníku a 1. pololetí 9. ročníku ZŠ, účasti v okresních a krajských kolech olympiád a známek v profilových předmětech (BIO, CHE, ČJL, MAT) a výsledků jednotné přijímací zkoušky z ČJL a MAT.

Na přihlášce ke studiu je požadováno vyjádření lékaře, zda je uchazeč schopen studia zvoleného oboru.

3.9 Způsob ukončení vzdělávání

Maturitní zkouška; dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.

4 Učební plán

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Délka a forma vzdělávání: 4 roky v denní formě vzdělávání, kvalifikační úroveň EQF4

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Vyučovací předmět	Počet týdenních vyučovacích hodin						
	1.ročník 34t.	2.ročník 34t.	3. ročník 32t.	4.ročník 28t.	Celkem týdně/ RVP	Celkem za dobu vzdělávání/ RVP	Disp. hod.
Český jazyk a Literatura ¹⁾	2/68	2/68	2/64	2/56	8	256	
	2/68	1/34	1/32	2/56	6	190	
					14/6+5	446/352	3
Cizí jazyk I ²⁾	4/136	3/102	3/96	4/112	14	446	
Cizí jazyk II ³⁾	2/68	2/68	2/64	2/56	8	256	
					22/21	702/672	1
Dějepis	2/68	2/68	-	-	4	136	
Občanská nauka			2/64	2/56	4	120	
					8/6	256/192	2
Fyzika	3/102	3/102	2/64	1/28	9	296	
Biologie a ekologie	3/102	3/102	3/96	2/56	11	356	
Chemie	3/102	3/102	3/96	3/84	12	384	
					32/24	1036/768	8
Matematika	3/102	3/102	3/96	3/84	12/10	384/320	2
Tělesná výchova	2/68	2/68	2/64	2/56	8/8	256/256	
Informatické vzdělávání	1/34	1/34	2/64	1/28	5/5	160/160	
Ekonomika	-	2/68	1/32	-	3/3	100/98	
Odborné vzdělávání:							
Ochrana a podpora veřejného zdraví	2/68	1/34	-	-	3	102	
První pomoc ⁴⁾	-	2/68	-	-	2	68	
Somatologie	3/102	2/68	-	-	5	170	
Patologie	-	2/68	-	-	2	68	
Klinická propedeutika	-	-	2/64	2/56	4	120	
Základy epidemiologie a hygieny	2/68	-	-	-	2	68	
Úvod do ošetrovatelství	-	-	1/32	2/56	3	88	
Psychologie a sociální komunikace	-	2/68	2/64	1/28	5	160	

					26/24	844/768	2
Semináře ⁵⁾ :							
Seminář biologie, chemie, fyziky a společenskovední	-	-	3/96	-	3	96	
Seminář - cizí jazyk nebo matematika	-	-	-	1/28	1	28	
Seminář biologie, chemie, fyziky a společenskovední	-	-	-	3/84	3	84	
					7	208	7
Celkem	34	35	34	33	137/128	4392/4096	25/16
Odborná praxe ⁶⁾			2týdny				

Poznámky:

- 1) Předmět Literatura je součástí vzdělávací oblasti Estetické vzdělávání
- 2) Žáci si zvolí anglický jazyk nebo německý jazyk.
- 3) Žáci si zvolí jazyk německý nebo ruský.
- 4) Předmět První pomoc je součástí vzdělávací oblasti Zdravotnická propedeutika.
- 5) Žáci si zvolí dva semináře ve třetím ročníku. Volí si z nabídky Seminářů z chemie, biologie, fyziky a společenskovedního semináře. Ve čtvrtém ročníku si žáci volí čtyři semináře. Jedn hodinový z Matematiky nebo cizího jazyka a další tři Semináře z chemie, fyziky, biologie a společenskovedního semináře.
- 6) Odborná praxe je zařazena ve třetím ročníku v rozsahu 2 týdnů/60 hodin. Odborná praxe je vykonávána formou stáží ve vybraných zdravotnických zařízeních, vědeckovýzkumných pracovištích, pracovištích vysokých škol, u výrobců zdravotnické techniky, v institucích ochrany veřejného zdraví. Odborná praxe je součástí studia, její absolvování je podmínkou pro uzavření klasifikace ve třetím ročníku.
- 7) Tučně označené předměty jsou předměty maturitní.
- 8) Počet povinných vyučovacích hodin týdně je minimálně 29, maximálně 35 (140 h. celkem).
- 9) Disponibilní hodiny jsou využity k realizaci průřezových témat, k posílení hodinové dotace u maturitních předmětů a k podpoře zájmové orientace žáků.
- 10) Praktické dovednosti jsou osvojovány formou cvičení (odborné učebny), realizací žákovských projektů a účastí na odborné praxi.

Přehled využití týdnů				
Činnost	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
Vyučování	34	34	32	28
Odborná praxe	0	0	2	0
Sportovní kurzy	1	1	0	0
Školní akce- exkurze, výlety, soutěže	1	1	2	1
Maturitní zkoušky	0	0	0	5
Rezerva	4	4	4	3
Celkem	40	40	40	37

5 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Délka a forma vzdělávání: 4 roky v denní formě vzdělávání, kvalifikační úroveň EQF4

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025, platí pro 1. a 2. ročník

RVP		ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet týdenních hodin	Vyučovací předmět	Počet týdenních vyučovacích hodin/ celkem	Využití disponibilních hodin
Jazykové vzdělávání				
Český jazyk	6/192	Český jazyk a literatura	8/256	2
Cizí jazyk	21/672	Cizí jazyk I	14/446	1
		Cizí jazyk II	8/256	
			22/702	
Společenskovědní vzdělávání	6/192	Dějepis	4/136	
		Občanská nauka	4/120	
			8/256	2
Přírodovědné vzdělávání	24/768	Fyzika	9/296	
		Biologie a ekologie	11/356	
		Chemie	12/384	
			32/1036	8
Matematické vzdělávání	10/320	Matematika	12/384	2
Estetické vzdělávání	5/160	Český jazyk a literatura	6/190	1
Vzdělávání pro zdraví	8/256	Tělesná výchova	8/256	
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	5/160	Informatické vzdělávání	5/160	
Ekonomické vzdělávání	3/98	Ekonomika	3/100	
Zdravotnická propedeutika	24/768	Ochrana a podpora veřejného zdraví	3/102	
		První pomoc	2/28	
		Somatologie	5/170	
		Patologie	2/68	
		Klinická propedeutika	4/120	

		Základy epidemiologie a hygieny	2/68	2
		Úvod do ošetřovatelství	3/88	
		Psychologie a sociální komunikace	5/160	
			293/844	
Semináře		Biologie, chemie, fyzika, společenskovední	3/96	
		Cizí jazyk nebo Matematika	1/28	
		Fyzika, biologie, chemie, společenskovední	3/84	
			7/208	7
Disponibilní hodiny	16/512			25/864
CELKEM	128/4096		137/4448	
Odborná praxe	2týdny	Odborná praxe	2týdny/60h.	

6 Učební osnovy

Struktura a obsah jednotlivých učebních osnov vychází z RVP oboru vzdělání Zdravotnické lyceum, opírá se o současné pedagogické a didaktické trendy, respektuje aplikaci Průřezových témat a Klíčových a Odborných kompetencí.

Učební osnova vyučovacího předmětu má tyto části:

- 1) Záhloví – základní informace
- 2) Pojetí vyučovacího předmětu (preambule UO):
 - obecný cíl vyučovacího předmětu (poslání předmětu)
 - charakteristika učiva (části, z kterých se učivo skládá)
 - výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot (naplnění afektivních cílů vzdělávání)
 - strategie (pojetí) výuky (metody a formy práce ve výuce)
 - hodnocení výsledků vzdělávání
 - přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, odborných kompetencí
 - přínos předmětu k aplikaci průřezových témat (Člověk a životní prostředí, Občan v demokratické společnosti, Člověk a svět práce, Člověk a digitální svět)
- 3) Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – výsledky vzdělávání a učivo jsou v souladu, obsah vzdělávání stanovený v RVP je aplikován v plném rozsahu, formálně je tato část uspořádána do sloupců.

6.1 Český jazyk a literatura

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF 4

Název vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025

Učební osnova předmětu **Český jazyk a literatura – český jazyk**

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	2	2	2	2	8

Učební osnova předmětu **Český jazyk a literatura - literární výchova**

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	2	1	1	2	6

6.1.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Český jazyk a literatura má v první řadě za úkol rozvíjet komunikační schopnosti žáků. Předmět napomáhá kultivaci jazykového projevu a užívání jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení, upevňuje hlubší porozumění gramatickému systému češtiny a rozvíjí čtenářskou gramotnost žáků. Velmi důležitým cílem je také schopnost žáků odhalit manipulativní postupy, čelit jim a rovněž se jich nedopouštět. Předmět dále napomáhá tvorbě základních estetických kritérií, vytváření kladného vztahu k uměleckým dílům a duchovním hodnotám, vede k tvořivosti, sociálnímu citění a soucítění s druhými.

Charakteristika učiva

Charakter učiva vychází z oblasti vzdělávání a komunikace v českém jazyce a estetického vzdělávání. Výuka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy a vede k hlubšímu poznávání jednotlivých jazykovědných disciplín a následnému upevňování a procvičování učiva. V literární výchově je kladen důraz na aktivní čtenářství s důrazem na vývoj české literatury ve spojení s celosvětovým kontextem a využitím poznatků z literární teorie. Učivo je realizováno především ve výuce, je využívána dostupná multimediální technika. Žáci jsou vedeni k tvořivým aktivitám, tříbí si schopnosti dialogu, asertivní komunikace, kriticky hodnotí informace z různých zdrojů, ověřují je a interpretují. Pracují samostatně i v týmu. Učivo je rozvrženo také s ohledem na případné exkurze, přednášky, návštěvy divadel či filmových zpracování, které se výrazně podílejí na rozvoji kulturního přehledu žáka.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Český jazyk a literatura směřuje k tomu, aby se žáci uměli srozumitelně a souvisle vyjadřovat či přesně formulovat a obhajovat své názory. Jsou vedeni k tomu, aby chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa. Ve výuce literární výchovy jsou žáci vedeni tak, aby si během studia osvojili základy estetického citění a pochopili význam umění pro člověka. Pomocí rozborů uměleckých textů obohacují svůj vnitřní svět, rozvíjejí fantazii, kultivují svůj osobní projev. Žáci samostatně i ve skupině interpretují umělecké texty

s ohledem na význam umění jako specifické výpovědi o skutečnosti. Jsou vedeni k tomu, aby podporovali hodnoty místní, národní, evropské a světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah.

Strategie (pojetí) výuky

Učivo je zařazeno do všech čtyř ročníků – český jazyk (2-2-2-2), literární výchova (2-1-1-2). Ve výuce se pracuje převážně s textovým materiálem. Žáci prakticky užívají spisovného jazyka, který si zdokonalují pod vedením vyučujícího díky uměleckým textům a doprovodným zvukovým nahrávkám. Gramatické jevy si procvičují v nejrůznějších formách cvičení či slohových pracích. Ve výuce se kombinují metody výkladu se skupinovou prací a samostatným procvičováním. Využívány jsou rovněž metody řízeného rozhovoru a kritického myšlení (třífázový model učení: evokace – uvědomění – reflexe). Schopnost komunikovat a kooperovat je důležitý výstup výuky, který žáci prezentují v mluvních cvičeních i písemných pracích. Žáci pracují s odbornými příručkami, využívají multimédií, nezastupitelná je také „živá“ komunikace při exkurzích a besedách. Žáci jsou vedeni k aktivní diskuzi. V literární historii jsou žáci seznámeni se základními fakty z jednotlivých období, je využívána samostatná domácí práce žáků, která je prezentována v hodinách.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy a zahrnuje jak ústní, tak písemné prověřování. Do hodnocení jsou zahrnuty i aktivity dokládající schopnosti a dovednosti žáků, např. přednes referátů nebo prezentace individuální nebo skupinové práce. V klasifikaci jsou obsaženy i výsledky kontrolních slohových prací: v každém pololetí 1. – 3. ročníku jedna, ve 4. ročníku slohová práce v prvním pololetí. V literární výchově je kladen důraz na schopnost prezentace vlastní četby. Při hodnocení dává učitel žákům prostor k sebehodnocení. Sám pak postupuje v souladu s platným klasifikačním řádem školy a s ohledem na požadavky integrovaných žáků s SPU.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět český jazyk a literatura rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k řešení problémů, tzn. žáci získávají informace potřebné k řešení problému, navrhnou řešení, zdůvodňují jej a vyhodnocují
- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. žáci uznávají hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržují je; jednají odpovědně, samostatně, v souladu s morálními principy; uvědomují si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, jsou tolerantní k identitě druhých lidí
- personální a sociální kompetence, tzn. žáci dokážou na základě poznání své osobnosti přiměřeně stanovit cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové, pracovní, v oblasti spolupráce s ostatními, v péči o své zdraví
- komunikativní kompetence, tzn. žáci jsou schopni se vyjadřovat v písemné i ústní formě, formulují srozumitelně a souvisle své myšlenky, dodržují jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, aktivně se účastní diskusí, respektují názory druhých, dokážou vyhledávat informace a využívat je
- digitální kompetence - kompetence pracovat s informacemi a využívat prostředky informačních a komunikačních technologií, tzn. žáci jsou schopni pracovat s prostředky informační a komunikační technologie, využívat informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborná literatura, slovníky, média) a přistupují kriticky k získaným informacím.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Předmět rozvíjí hlavně průřezová témata: občan v demokratické společnosti a člověk a digitální svět.

- občan v demokratické společnosti, tzn. žáci uznávají hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti, dodržují je, jednají odpovědně, samostatně,

v souladu s morálními principy, uvědomují si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, jsou tolerantní k identitě druhých lidí

- člověk a digitální svět, tzn. žáci využívají výpočetní techniku pro vyhledávání, zpracování a prezentaci informací.

Mezipředmětové vztahy:

Český jazyka literatura souvisí především s předměty: psychologie, dějepis, občanská nauka a základy společenských věd.

6.1.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – český jazyk a literatura

Český jazyk

1. ročník, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - diskutuje o jazyce jako o jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa - si ověří stav svých vstupních vědomostí - objasní vztah jazyka a řeči, celkově charakterizuje češtinu - rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - má přehled o knihovnách a jejich službách, má přehled o tisku své zájmové oblasti	Úvod do studia jazyka - smysl výuky mateřského jazyka - vstupní prověrka - jazykovědné disciplíny - vztah jazyka a řeči - norma a kodifikace, jazyková kultura - útvary národního jazyka - stylové rozvrstvení slovní zásoby Získávání informací - informatická výchova, knihovny a jejich služby, noviny, média a jejich produkty, internet a mediální komunikace
Žák: - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska - definuje dané útvary a využívá je v praxi, uvede činitele komunikačního procesu, vyvozuje obecná poučení i ze svých zkušeností - ovládá techniku mluveného slova, klade vhodně otázky a formuluje odpovědi - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - rozlišuje mezi prostým a uměleckým vypravováním - má přehled o slohových postupech uměleckého stylu - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu	Úvod do stylistiky - o slohu jazykových projevů - jazykové styly a slohotvorní činitele - slohové postupy a útvary - komunikační situace, komunikační strategie, mluvený projev - vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální Styl prostěsdělovací a umělecký Vypravování v běžné komunikaci i v oblasti umělecké - vypravování prosté a umělecké - základní znaky vypravování - kompozice vypravování - lexikální a gramatické prostředky

- a skladbu - rozlišuje mezi řečí přímou, nepřímou a nevlastní přímou a vhodně je používá ve vlastním textu	- řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá - vypravování – shrnutí poznatků - 1. slohová práce
Žák: - vyslovuje spisovně - zkulturní svou běžnou komunikaci a konverzuje kultivovaněji (jde o hlavní komunikační a slohový úkol v prvním ročníku) - se zapojuje do diskuze, nalézá odpovědi na své otázky a je přístupný konstruktivní kritice, ale zároveň je jí schopen	Zvuková stránka jazyka - zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka Zvuková stránka věty a projevu - pravidla diskuze - referáty o četbě, interpretace textů
Žák: - aplikuje poznatky z pravopisu v praxi - prakticky používá pravidla v PČP, uvědomuje si důležitost znalostí v oblasti ortografie - pracuje s normativními příručkami českého jazyka	Opakování ortografie - hlavní principy českého pravopisu - procvičování jednotlivých pravopisných jevů - práce s normativními příručkami
Žák: - se zdokonaluje v korespondenci, rozlišuje formální i neformální dopisy - popíše druhy a strukturu dopisů, cvičí se v jejich tvorbě Žák: - orientuje se v textu, samostatně zpracovává informace, zaznamenává bibliografické údaje	Osobní dopis - forma a uspořádání dopisu - dvě podoby osobního dopisu - 2. slohová práce Práce s textem - techniky a druhy čtení (s důrazem na čtení studijní), orientace v textu, jeho rozbor - druhy a žánry textu
Žák: - se zdokonaluje ve větném rozboru - rozlišuje věty podle postoje mluvčího - tvoří zápor, rozlišuje dvojí zápor	Analytická syntax - větná skladba, druhy vět podle postoje mluvčího, slovní a větný zápor
Žák: - se zdokonaluje v ortografických dovednostech a uvědomuje si důležitost jejich využívání v praxi	Opakování ortografie - psaní velkých písmen v češtině
Žák: - použije získané vědomosti ve vlastní komunikaci - systematizuje a prohlubuje poznatky z ortografie a syntaxe - se zaměřuje na zdvořilost a způsob jejího přiměřeného vyjadřování díky informačnímu a pragmatickému charakteru učiva nalézá odpovědi na jazykové a slohové otázky a hledá pomoc při řešení komunikačních problémů	Psané útvary prostě sdělovacího stylu - zpráva a oznámení, pozvánka, inzerát - zápis z jednání, pracovní hodnocení - jazyková prověrka

Žák: - si prohloubí své poznatky z oblasti probraných témat a získané vědomosti dovede prakticky používat ve vlastní komunikaci	Závěrečné opakování a shrnutí učiva - oprava jazykové prověrky a systematizace učiva
--	---

2. ročník, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - při řešení jazykových a komunikačních úkolů aplikuje faktografické znalosti (pojmy, kategorie, pravidla) a zdůvodňuje své řešení	Morfologie - gramatické kategorie vyššího a nižšího řádu - gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce
Žák: - charakterizuje základní termíny derivologie - na příkladu dokáže rozpoznat různé způsoby obohacování slovní zásoby, sám aktivně tvoří složeniny, zkratky,... - uvede proces úženi a rozšiřování významu, univerbizace, multiverbizace - shrne vývojové tendence současné češtiny - nahradí běžné cizí slovo slovem českým	Derivologie - základní terminologie (slovo, slovotvorný základ, formant) - slovotvorná stavba slova, základní typy odvozování - další způsoby obohacování slovní zásoby – skládání, zkracování,... - úženi a rozšiřování významu, univerbizace, multiverbizace - vývojové tendence současné češtiny - přejímání slov
Žák: - na ukázce textu rozliší popis prostý, odborný, umělecký - sám sestaví návod, vypracuje charakteristiku či subjektivně zabarvený popis	Popis, druhy popisu - základní druhy popisu, užití popisného slohového postupu - popis pracovního postupu, návod - charakteristika, subjektivně zabarvený popis - slohová práce
Žák: - prohlubuje znalosti ze stavby věty	Syntax - větný rozbor - procvičování a prohlubování poznatků
Žák: - upevňuje a rozšiřuje již získané pravopisné dovednosti	Ortografie - interpunkční čárka ve větě jednoduché (různé druhy přívlasků, vsuvka) - hranice slov v písmu, příslovecné spřežky
Žák: - charakterizuje odborný styl - vyjadřuje se odborně o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu - používá postupů odborného stylu při studiu odborných předmětů - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů	Funkční styl odborný - úvahový a výkladový postup v odborném stylu - odborná terminologie - práce s texty – útvary odborného stylu - grafická a formální úprava písemných projevů - anotace, resumé, konspekt - slohová práce – výklad, výtah

- vypracuje anotaci a resumé - správně používá citace, bibliografické údaje, dodržuje autorská práva - zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy	
Žák: - v písemném a mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví	Morfologie - opakování - problematika zvláštností ohebných slovních druhů (jmenný rod, přecházení od vzoru ke vzoru, duální tvary,...) - neohebné slovní druhy - skloňování přejatých slov
Žák: - sestaví základní projevy administrativního stylu - používá klíčová slova při vyhledávání pramenů	Administrativní styl - základní charakteristika - úřední dopis - motivační dopis, dopis k petici - žádost, životopis, stížnost, reklamace - získávání a zpracovávání informací z textu
Žák: - vyjadřuje se výstižně, věcně a jazykově správně o jevech svého oboru, rozebere specifické zvláštnosti profesní mluvy svého oboru	Specifické jazykové prostředky ve zdravotnické profesi

3. ročník, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - při řešení jazykových a komunikačních úkolů aplikuje faktografické znalosti (pojmy, kategorie, pravidla) a zdůvodňuje své řešení	Morfologie - opakování slovních druhů, gramatických kategorií
Žák: - správně používá syntaktické pojmy, které byly obsahem učiva - popíše rozdíl mezi souvětím podřadným a souřadným - provede syntaktický rozbor věty jednoduché a souvětí - orientuje se ve výstavbě textu	Syntax - základní terminologie - věta a výpověď - souvětí souřadné a podřadné, větné vztahy - větné členy - aktuální členění výpovědi, slovosled - nepravidelnosti větné stavby - komunikát a text - výstavba textu a jeho členění - doplněk a věta doplňková
Žák: - uvede základní rysy publicistického stylu - vysvětlí funkci publicistiky ve společnosti - sám produkuje publicistické texty	Publicistický styl - charakteristika, funkce - základní slohové prostředky publicistiky - publicistické žánry a útvary (zpráva, komentář, kritika, reportáž, fejeton) - slohová práce - oprava slohové práce, zhodnocení

- rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy a jazykové prostředky - uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace - na příkladech doloží druhy mediálních produktů - uvede základní média regionu - zhodnotí význam médií pro společnost - diskutuje o mediální manipulaci	- Média a mediální sdělení - média a jejich produkty - vliv na každodenní komunikaci - mediální manipulace
Žák: - zvládá psaní interpunkčních znamének	Ortografie - čárka v souvětí - další interpunkční znaménka - procvičování problematických pravopisných jevů
Žák: - charakterizuje úvahový postup, - zpracovává úvahové texty a vyjadřuje svůj postoj ke skutečnostem	Úvaha a úvahový postup - úvaha – základní rysy - jazyk a kompozice, řečnická otázka - recenze - slohová práce - oprava slohové práce, zhodnocení
Žák: - diskutuje o začlenění frazémů do současného vyjadřování - aplikuje své poznatky v praxi	Frazeologie - charakteristika a členění frazémů - kulturní frazémy a jejich použití
Žák: - charakterizuje vývoj české jazykovědy a uvede její největší osobnosti - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	Česká jazykověda - průřez dějinami české jazykovědy - významné osobnosti české lingvistiky Stylistická a korekturní cvičení

4. ročník, celkem 56 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - orientuje se v soustavě jazyků	Postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky - IDE jazyky, slovanské jazyky
Žák: - charakterizuje vývoj mateřského jazyka v oblasti hláskosloví, morfologie a pravopisu - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny - odliší jazykové zvláštnosti slovenštiny - pracuje s pojmy norma a kodifikace - posuzuje současný vývoj jazyka	Vybrané kapitoly z historické mluvnice - hláskosloví, morfologie - vývoj českého pravopisu - vztah češtiny a slovenštiny Současná spisovná čeština - norma, kodifikace - vývojové tendence jazyka

	- práce s jazykovými příručkami ve fyzické i elektronické podobě -
Žák: - upevňuje a rozšiřuje již získané pravopisné dovednosti - aplikuje své poznatky na vybraných textech	Pravopis - opakování probraných pravopisných jevů (psaní velkých písmen, shody podmětu s přísudkem, psaní předpon a předložek,...) Fonetika, lexikologie, morfologie - upevňování poznatků
Žák: - uvažuje o problému z různých úhlů pohledu, zpracovává esejistické texty a vyjadřuje svůj postoj ke skutečnostem - odlišuje na ukázce specifičnost esejistického stylu, jeho provázanost se stylem uměleckým a odborným	Esej - charakteristika útvaru - příklady esejistických textů - posouzení - školní slohová práce – esej - hodnocení slohové práce
Žák: - provede rozbor věty jednoduché a souvětí - provede všestranný jazykový rozbor - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	Syntax - opakování poznatků ze syntaxe – rozborů vět jednoduchých a souvětí - věty podle postoje mluvčího – opakování
Žák: - pracuje se základními kodifikačními příručkami - transformuje texty napříč styly - procvičuje učivo (didaktické testové úlohy)	Všestranný jazykový a stylistický rozbor - různé typy textů z různých stylových oblastí - práce s kodifikačními příručkami - transformace textů napříč styly - typické jazykové jevy

Poznámka: v průběhu studia se vybraní žáci mohou zúčastnit Olympiády z českého jazyka, která prověří jejich jazykové znalosti z oblasti morfologické, syntaktické, lexikální a stylistické.

Žáci používají v hodinách tablety a jiné dostupné digitální technologie pro práci s informacemi i procvičování učiva.

Literární výchova

1. ročník, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
---------------------	--------------

Žák: - objasní smysl literatury v životě a vysvětlí její jednotlivé funkce - rozezná umělecký text od neuměleckého - rozliší rozdíly mezi poezií, prózou a dramatem - text interpretuje a debatuje o něm - shrne pomocí interpretací celkovou charakteristiku literatury	Úvod do studia literatury - funkce umělecké literatury (lit. krásná) - věcná, triviální, pokleslá) - základní literárněvědné pojmy - četba a interpretace literárního textu - metody interpretace textu - tvořivé činnosti
Žák: - rozlišuje pojmy mýtus a pověst - v diskuzi srozumitelně formuluje názor na literární dílo - uvede klady a zápory díla a vystihne jeho podstatné rysy - postihne alespoň částečně vliv Bible na umění - si uvědomí nadčasovost děl a poznává jejich filozofii - respektuje různorodost názorů a postojů, vystihne přínos jinakosti	Nejstarší literatury světa - slovesné umění před vznikem písma - Mezopotámie (Epos o Gilgamešovi) - Bible (Starý i Nový zákon) - řecká literatura (Homér, Sofokles) - řecká filozofie (Sokrates, Platon) - římská literatura (Ovidius)
Žák: - vystihne podstatné rysy, zaměří se na estetický ideál středověku a na celkový společenský a kulturní kontext - interpretuje daný text - charakterizuje dané období a literaturu té doby	Středověké umění - staroslověnské období naší literatury - latinská literatura na našem území - zesvětštění literatury - vrchol gotické kultury (demokratizace, žakovská tvorba) - literatura doby husitské - literatura období husitských válek
Žák: - vystihne podstatné rysy pojmů a vysvětlí shody i rozdíly - charakterizuje období a zhodnotí jeho přínos v oblasti kulturní - shrne poznatky získané z vlastní četby pro spolužáky a srozumitelně formuluje vlastní názor, volí vhodnou formu vyjadřování (hledá nadčasovost děl) - srovná českou tvorbu s tvorbou jiných národů a kultur - posoudí význam české tvorby	Humanismus a renesance ve světové literatuře - Itálie (Alighieri, Boccaccio) - Francie (Villon) - Španělsko (Cervantes) - Anglie (Shakespeare) Humanismus a renesance v českých zemích
Žák: - zařazuje typická díla - rozpozná jejich význam pro současnost - interpretuje text s použitím znalostí z teorie literatury - se zapojuje do diskuze, nalézá odpovědi na své otázky a je přístupný konstruktivní kritice, ale zároveň je jí také schopen - se zapojuje do skupinové práce, hledá pomoc při řešení komunikačních problémů - zhodnotí význam autora a díla pro dobu, v níž tvořil i pro další generace	Literární baroko - společenský a historický kontext doby umělecké a myšlenkové znaky směru Evropské literární baroko - mystická lyrika, díla epická České literární baroko - osobnost J. A. Komenského

Žák: - zařazuje typická díla, rozlišuje jednotlivé znaky směru a filozofie - interpretuje text - si zopakuje části dramatu, jeho znaky a zákonitosti	Klasicismus a osvícenství - společenský a historický kontext doby - umělecké a myšlenkové znaky směru - klasicistní drama (Moliere) - osvícenství ve Francii (Voltaire, Diderot) - osvícenství v Anglii (Defoe, Swift)
Žák: - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce přečtených uměleckých děl	Interpretace děl - tropy a figury - práce s texty, referáty o dílech
Žák: - charakterizuje dané pojmy - zhodnotí význam celého hnutí - si zopakuje a upřesní jednotlivé tropy a figury - zúročí své vědomosti a dovednosti v besedě o četbě	České národní obrození - kulturně historický kontext, etapizace - novinářská činnost, drama, beletrie, věda - panslavismus a vlastenecký nacionalismus (Šafařík, Palacký, Kollár) - RKZ - F. L. Čelakovský – ohlasová poezie - opakování – prohlubování znalostí pomocí literárních interpretací

2. ročník, celkem 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - vystihne podstatné rysy romantismu - zařazuje typická díla - zhodnotí význam daného autora, jeho díla pro romantismus i pro další generace - při práci s textem rozvíjí své tvůrčí schopnosti a fantazii a vyhledává vhodné způsoby vyjádření - v diskuzi srozumitelně formuluje vlastní názor na dílo, autora	Romantický postoj ke světu - romantismus a jeho umělecké znaky - romantismus ve světové literatuře - Anglie (G. G. Byron) - Francie (V. Hugo) - Rusko (A.S. Puškin) Romantismus u nás - K. H. Mácha – Máj - K.J.Erben - Kytice
Žák: - vystihne podstatné rysy realismu - zařazuje typická díla - zhodnotí význam daného autora, jeho díla pro realismus a naturalismus i pro další generace - při práci s textem rozvíjí své tvůrčí schopnosti a fantazii a je veden k hledání vhodných způsobů vyjádření - v diskuzi srozumitelně formuluje vlastní názor na dílo, autora	Předpoklady vzniku a umělecké zásady realismu a naturalismu - realismus ve světové literatuře - Anglie (Ch. Dickens) - Francie (H. de Balzac, G. Flaubert, E. Zola) - Rusko (F. M. Dostojevskij)
Žák: - popíše zvláštnosti českého kulturního a politického prostředí	Česká literatura 40. a 50. let 19. století - společenské a politické poměry - K. H. Borovský, žánr satira

3. ročník, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - popíše atmosféru doby konce 19. století - formuluje základní teze nově vznikajících uměleckých tendencí - charakterizuje generaci prokletých básníků, vystihne jejich význam - popíše význam daného autora a jeho díla - charakterizuje hlavní společné rysy generace buřičů zařazuje typická díla - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů - samostatně vyhledává informace v této oblasti - charakterizuje nové umělecké směry a tvůrčí metody, přiřadí odpovídající ukázkou textu - zdůvodní význam daného autora, jeho díla pro současníky i pro další generace - při práci s textem rozvíjí své tvůrčí schopnosti a fantazii a je veden k hledání vhodných způsobů vyjádření	Světová literatura konce 19. století - atmosféra doby - prokletí básníci – pojem a charakteristika básnických směrů - Ch. Baudelaire, P.Verlaine, J.A.Rimbaud Česká literatura 90. let 19. století - hnutí Česká moderna - umělecké směry a tendence, hlavní představitelé Generace tzv. anarchistických buřičů - společné charakteristické rysy - představitelé buřičů Petr Bezruč, žánr sociální balady Nové umělecké směry a tvůrčí metody 1. poloviny 20. století - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - dadaismus, futurismus, kubismus, surrealismus Světová a česká avantgarda – vybrané osobnosti a texty - básnické osobnosti české meziválečné literatury (V. Nezval, J. Seifert a další)
Žák: - popíše situaci ve společnosti, která vede k rozvoji dané literatury - formuluje význam tématu válečného konfliktu v literatuře - uvede příklady umělecké výpovědi o válce - uvede zvláštnosti českého kulturního a politického prostředí - srovná českou tvorbu s tvorbou různých národů a kultur	Vývoj prózy v 1. polovině 20. století - úvod, historické souvislosti - přehled světové a české prózy Téma 1. světové války ve světové literatuře - Francie (R. Rolland) - Německo (E. M. Remarque) - USA (E. Hemingway)

	Téma 1. světové války v české literatuře - Jaroslav Hašek, postava vojáka Švejka - legionářská literatura, komparace autorských stylů „válečných autorů“
Žák: - porovná obraz člověka v textech několika autorů - charakterizuje demokratický proud české prózy	Obraz člověka ve světové literatuře - tzv. moderní próza (J.Joyce, V.Woolfová) - Pražská německá literatura (F. Kafka) Obraz člověka v české literatuře - Karel a Josef Čapkové - Karel Poláček - Vladislav Vančura a další osobnosti
Žák: - interpretuje pojem spiritualismu, aplikuje ho na literární prostředí	Spirituální proud ve světové literatuře - Francie (A. de Saint-Exupéry) - Rusko (M.Bulgakov) Spirituální proud v české literatuře - Jan Čep

4. ročník, celkem 56 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - formuluje rozdíly mezi klasickým a avantgardním dramatem, uvede představitele - orientuje se v divadelním prostředí meziválečné doby u nás	Světové drama 1. poloviny 20. století - absurdní drama - epické divadlo - G.B.Shaw, S.Beckett Česká meziválečná dramatická tvorba - divadla stálá a avantgardní, charakteristika - Osvobozené divadlo W+V
Žák: - uvede příklady uměleckých výpovědí o válce, nesvobodě a interpretuje je	Česká literatura přímého ohrožení fašismem - atmosféra doby - poezie (J.Orten, J.Kolář) - próza (J. Drda)
Žák: - určí typická díla, zhodnotí význam daného autora i textu pro dobu, kdy tvořil i pro další generace	Světová literatura 2. poloviny 20. století - vybrané literární osobnosti (U.Eco, J.P.Sartre, A.Camus, G.G.Marquez, A.Solženicyn, beat generation)
Žák: - charakterizuje literární vývoj v daném období, vysvětlí změnu funkce umění - popíše program jednotlivých básnických skupin	Česká literatura 1945 - 1968 - charakteristika doby, proměna funkce literatury - poezie – literární sdružení – osobnosti - próza s důrazem na židovskou literaturu – A. Lustig, L. Fuks, J. Otčenášek

- uvede příklady literárních výpovědí o holocaustu - vysvětlí znaky budovatelského románu	- budovatelský román - absurdní drama (V. Havel), autorská divadla
Žák: - vysvětlí změnu poměrů v umění po roce 1989 - interpretuje přečtená literární díla s využitím všech znalostí	Polistopadová literatura - změna poměrů v literatuře - tvorba „starších“ autorů - nová literární generace Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - shrnutí a systematizace poznatků - interpretace přečtených děl

Poznámka:

V průběhu všech ročníků navštíví žáci alespoň jednou během školního roku divadelní představení. Výuku doplňují také školní exkurze. Organizovat se budou na základě aktuální nabídky výstav a plánovaných akcí, např. výročí autorova narození atd.

Žáci používají v hodinách tablety a jiné dostupné digitální technologie pro práci s informacemi i procvičování učiva.

6.2 Cizí jazyk I

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 - 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF 4

Název vyučovacího předmětu: Cizí jazyk I - anglický

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu

Cizí jazyk I

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	4	3	3	4	14

6.2.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem výuky cizího jazyka je pomoci žákům osvojit si jazyk, používat ho jako nástroj komunikace a vnímat jako prostředek k získávání dalších informací potřebných k osobnostnímu i profesnímu rozvoji. Znalost jazyka plní nezastupitelnou integrující roli při začleňování mladých lidí do společnosti a má významnou úlohu pro rozvoj občanských postojů a samostatného kritického myšlení žáků. Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce.

Charakteristika učiva

Výuka cizího jazyka vyplývá z RVP, z oblasti vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Žáci jsou vzděláváni v jazyce anglickém nebo německém. Vzdělávání v cizím jazyce připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům. Hlavní náplní je systematický výcvik v osvojování si jazykových prostředků a jejich uplatňování ve všech řečových dovednostech. Předmět rozvíjí schopnost se kultivovaně vyjadřovat v rámci situací každodenního života a zájmů, rozvíjí schopnost se vyjadřovat profesně v rámci oboru zdravotnické lyceum a rozšiřuje poznatky o anglicky nebo německy mluvících zemích.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka cizího jazyka směřuje k tomu, aby žáci získali účinný komunikační prostředek, který přispěje k posílení jejich jazykovému sebevědomí a k rozšíření jejich kulturního rozhledu. Povede je k toleranci, k chápání respektování tradic, zvyků a sociálních a kulturních odlišností jiných národů. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, rozvíjí jejich schopnost celoživotního učení.

Strategie (pojetí) výuky

Výuka cizího jazyka je rozvržena do všech ročníků. Týdenní hodinová dotace je 4/3/3/4. První ročník je větší míře věnován na opakování gramatických struktur, druhý ročník na prohlubování jazykových znalostí a kompetencí, třetí a čtvrtý ročník je obohacen o výuku odborné terminologie a větší důraz je kladen na konverzaci. Při výuce se uplatňují principy, strategie

a techniky moderních výukových metod (např. činnostní vyučování, komunikativní metoda, některé prvky gramaticko-překladačové metody). Prostřednictvím osvojování si jazykových prostředků, tj. výslovnosti, slovní zásoby, gramatiky a pravopisu si žáci prohlubují jazykové znalosti, které uplatňují v řečových dovednostech (tj. poslech, čtení, ústní a písemný projev), které si osvojují integrovaně a v propojení s ostatními předměty. V hodinách žáci pracují aktivně. Jsou soustavně vedeni k odpovědnosti za své učení, k sebereflexi svého učebního stylu a volby vhodných učebních strategií. Individuální práce se střídá s prací ve dvojicích a malých skupinách. Učitel v hodinách monitoruje práci žáků, zaznamenává a následně opravuje chyby, řídí diskusi, vysvětluje gramatické jevy, zadává a kontroluje úkoly a zadává a opravuje testy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu školy. Žák je veden k hodnocení své práce a práce svých spolužáků. Prověřují se komplexní řečové dovednosti, a to ústní i písemné. V ústním projevu se hodnotí zvuková stránka jazyka, slovní zásoba, správná aplikace probraných gramatických jevů s ohledem na samostatnost, pohotovost, srozumitelnost a plynulost. V písemném projevu se hodnotí grafická stránka jazyka, rozsah použité slovní zásoby, správná aplikace probraných gramatických jevů s ohledem na správnost, srozumitelnost a přiměřenost. Při hodnocení je zohledněna domácí příprava, snaha a přístup žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Ve výuce cizího jazyka jsou rozvíjeny tyto kompetence:

- kompetence k učení, tzn. rozvíjet schopnost vyjadřovat se v cizím jazyce s ohledem na účel jednání a komunikační situaci a rozvíjet psanou i ústní komunikaci a vhodné formy jejich prezentace.
- kompetence k učení, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání v oblasti cizích jazyků, k samostatné práci, k využívání nejrůznějších forem učení, přístupu ke zdrojům informací a jejich vyhodnocování.
- kompetence personální a sociální, tzn. podporovat kooperativní prostředí, korekci jednání a chování, dbát na udržování hodnotných mezilidských vztahů založených

na vzájemné toleranci a empatii, odpovídat za splnění svěřeného úkolu a uplatňovat sebereflexi

- kompetence k řešení problémů, tzn. řešit jazykové problémy a situace adekvátním způsobem.
- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. informovat a seznamovat s různými aspekty každodenního života v anglicky nebo německy mluvících zemích a vést tak k pochopení různorodosti jednotlivých kultur, k toleranci a respektu.
- digitální kompetence: Žáci aktivně vyhledávají a ověřují informace pomocí digitálních zdrojů, efektivně využívají online jazykové nástroje a aplikace, komunikují a spolupracují v digitálním prostředí. Rozvíjejí kritické myšlení v oblasti mediální gramotnosti a dbají na bezpečné chování online. Digitální technologie podporují výuku anglického jazyka prostřednictvím interaktivních materiálů, jazykových aplikací a online platform, které žáci aktivně využívají ke komunikaci a spolupráci.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- občan v demokratické společnosti: Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti, dovedli komunikovat s lidmi a vážili si materiálních a duchovních hodnot. Při práci poznávají ostatní členy své skupiny a učí se spolupracovat, diskutovat, hledat kompromisní řešení. Žáci jsou vedeni k samostatnému a svobodnému projevu a k toleranci při vyjadřování myšlenek svých spolužáků.
- člověk a životní prostředí: prostřednictvím konverzačních témat o ekologii, ekologickém chování, přírodě a životním prostředím jsou žáci vedeni k tomu, aby si všímali vztahu člověka a přírody, aby si uvědomovali negativní i pozitivní dopady lidského konání na životní prostředí, aby si uvědomovali důsledky vlastního ekologického jednání, aby sami aktivně vyhledávali informace a rozšiřovali si znalosti o životním prostředí
- Člověk a digitální svět: prostřednictvím aktivit rozvíjejících digitální gramotnost, kritické myšlení a bezpečné chování online. Žák analyzuje digitální komunikaci, zkoumá vliv sociálních sítí a procvičuje etické používání technologií v anglickém jazyce. Ověřuje informace z různých zdrojů, chrání své osobní údaje a vytvářejí vlastní digitální obsah. Praktické úkoly, jako je psaní e-mailů, tvorba prezentací nebo simulace online diskuzí, podporují aktivní využívání jazyka v digitálním prostředí. Při výuce systematicky zapojujeme moderní technologie a online nástroje, které usnadňují jazykový rozvoj a spolupráci.

Mezipředmětové vztahy

Cizí jazyk navazuje na předměty: český jazyk, občanská nauka, dějepis, somatologie.

6.2.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

S ohledem k naplnění výukových cílů vyplývajících z nově zavedené Digitální kompetence, Informatického vzdělávání a průřezového tématu Člověk a digitální svět, budou v průběhu studia, tj. ve všech ročnících, systematicky zařazována podtémata a aktivity zabírající se následujícími tematickými okruhy: digitální kompetence, sociální sítě a jejich vliv, fake news a dezinformace, kybernetická bezpečnost, a AI a budoucnost práce. Dále budou zařazované praktické aktivity jako simulace online komunikace, debaty na téma sociálních médií a společnosti, analýza médií, kritické myšlení tváří tvář reklamě, deepfakevideím nebo dezinformačním článkům. V průběhu celého studia budou využívány technologie jako online slovníky a jazykové korektory, aplikace jako Quizlet, Duolingo nebo Kahoot. V neposlední řadě budou aplikovány konkrétní úkoly jako sepsání dojmů a závěrů z Digitálního detoxu, analýza vlastního digitálního otisku a např. psaní recenze na aplikaci.

Anglický jazyk

1. ročník, celkem 136 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - vhodně a účelně používá přítomný čas prostý a průběhový - využívá slovní zásobu týkající se národů a národností, vzhledu osob a jejich charakteristických rysů - popíše vzhled postav na obrázcích a odhadne jejich profese - napíše (ne)formální dopis, který blíže charakterizuje místo jeho pobytu a zahrne své plány/záměry - představí sám sebe	UNIT 1 - People around the world/ Lidé okolo nás - grammar/mluvnice present simple/present continuous přítomný čas prostý/průběhový - vocabulary/slovní zásoba nationalities, look, personal characteristics národnosti, vzhled, osobní charakteristika - listening/reading/poslech/čtení Hello, people of Thailand/Zdravím Thajtany A letter from a holiday/Dopis z dovolené - communication/komunikace welcoming people/uvítání geography/ zeměpis - writing/psaní an article about a country and its people/ článek o zemi a jejích lidech
Žák: - odhadne na základě poslechu profese dané osoby - používá minulý čas a vazbu „used to“ - reaguje krátkým sdělením „já také/já také ne“ - čte s porozuměním text o denním režimu astronautů ve vesmíru - napíše krátký příběh o známé osobnosti a jeho/jejím životním stylu (užívá funkce elektronického cizojazyčného korektoru gramatiky a ortografie) - popíše svůj denní program	UNIT 2 – Night and day/Noc a den - grammar/mluvnice present simple, adverbs of frequency, used to/přítomný čas prostý, příslovce času, used to - vocabulary/slovní zásoba jobs, daily routine práce, denní režim - listening/reading/poslech/čtení night and day around the Milky Way/noc a den okolo Mléčné dráhy from rags to riches/od chudoby k bohatství - communication/komunikace questions – how, how long, how far/otázky – jak, jak dlouho, jak daleko agreeing, disagreeing/souhlas, nesouhlas daily routine/denní režim - writing/psaní an article about someone's lifestyle and how it has changed/článek o životním stylu nějaké osoby a jak se jeho životní styl změnil
Žák: - správně řadí přídavná jména při popisu objektů - stupňuje přídavná jména - vyjádří pozitivně/negativně určitost události/děje - používá sloveso „will“ po určitých výrazech - jmenuje druhy oblečení	UNIT 3 – Shop till you drop/Nakupuj, dokud máš peníze - grammar/mluvnice adjectives, making comparisons/přídavná jména, stupňování přídavných jmen - vocabulary/slovní zásoba types of shops, items you can buy in shops/typy obchodů, zboží, které
- jmenuje druhy obchodů a zboží - formuluje své přání při nákupu věcí/předmětů a reaguje jednoduchými výrazy na sdělení prodáváčky/prodáváče	- v obchodech můžete koupit - listening/reading/poslech/čtení exotic shopping in Paris/neobvyklé nakupování v Paříži

	all things for all people everywhere/všechno pro všechny, všude - communication/komunikace - describing lost property/popis ztracené věci - polite requests and offers/zdvořilá žádost nebo nabídka - shopping/nakupování - writing/psaní - an article about the shopping facilities in a city/článek o nákupních možnostech ve městě Episode 1 - The curse - grammar/mluvnice - expressing certainty/vyjádření určitosti - will - listening/reading/poslech/čtení - the shark caller/vyvolávač žraloků
Žák: - napíše, popř. vypráví krátký příběh s použitím přídavných jmen a příslovcí - vyhledá synonyma k zadaným přídavným jménům - popíše jako svědek určité události, podstatu zločinu/nehody, atp. - používá gramatické jevy z lekcí 1-4 včetně předložek a simulace krátké interakce mezi zákazníkem a prodávajícím	UNIT 4 – Days to remember/Dny, které si pamatujeme - grammar/mluvnice adjectives,adverbs/přídavná jména, příslovce - past continuous/minulý čas průběhový - vocabulary/slovní zásoba verbs in narrations/slovesa ve vyprávění - beginnings and endings in stories/začátek a konec příběhu - listening/reading/poslech/čtení The wedding anniversary/Výročí svatby - Up, up and away/Nahoru a pryč - communication/komunikace a witness 'report/svěddecká výpověď' - writing/psaní a story/příběh SELF-ASSESSMENT 1 (UNIT 1-4) SEBEHODNOCENÍ 1 (LEKCE 1-4)
Žák: - vyjmenuje profese - používá budoucí čas a vazbu „be going to“ - využívá vazby „be going to“ k popisu situací na obrázcích - napíše formální žádost o doplňující informace - vede jednoduchou konverzaci na téma domluvení si termínu schůzky - využívá budoucí čas při ujišťování či příslibu, že danou věc splní	- grammar/mluvnice future/budoucnost – will/be going to - conditionals type 1/podmínková věta typu 1 - when, if/ jestliže - vocabulary/slovní zásoba future career/budoucí kariéra - listening/reading/poslech/čtení ambitions of young people/ambice mladých lidí Discover Sri Lanka/Objev Sri Lanku - communication/komunikace making appointments/sjednávání schůzky - reminding and reassuring people/ připomenutí/ujištění - work and occupations/práce a zaměstnání - writing/psaní letter asking for information/žádost o informace

Žák: - rozlišuje počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - rozliší větu předmětnou od věty časové - doporučí správný životní styl blízkému příteli, sestaví vlastní jídelníček - hovoří o svých jídelních návycích - využívá frazeologické výrazy při formulaci své žádosti v restauraci/hotelu a při odmítnutí nabídky - převypráví ústně/písemně text týkající se životního stylu známých osobností, využívá vhodné výrazy z textu - napíše krátkou zprávu o restauraci s uvedením pozitiv, ale i negativ a navrhne zlepšení (užívá funkce elektronické revize gramatiky a ortografie)	UNIT 6 – Food, glorious food/Jídlo, skvělé jídlo - grammar/mluvnice (un)countable nouns/(ne)počitatelná podstatná jména should/shouldn't/měl bys/neměl bys - vocabulary/slovní zásoba food, vegetables, fruit, drinks/jídlo, zelenina, ovoce, nápoje - listening/reading/poslech/čtení What do the stars eat? / Co jí hvězdy? fast food restaurants/restaurace s rychlým občerstvením - communication/komunikace polite requests and offers/zdvořilé žádosti a nabídky making, accepting and refusing offers/ tvoreni nabídky, její akceptování a odmítnutí eating habits/stravovací návyky - writing/psaní A report about the good and bad points of a place/ zpráva o tom, co je dobré a špatné na určitém místě. Episode 2 - Bad magic/Černá magie - grammar/mluvnice time words/vedlejší věta časová conditionals type 0/podmínková věta typu 0 - listening/reading/poslech/čtení The shark caller/Vyvolávač žraloků
Žák: - vysvětlí použití předpřítomného času prostého - gramaticky správně použije tvary předpřítomného času prostého u vybraných pravidelných a nepravidelných sloves - používá správně signální výrazy u minulého nebo předpřítomného času - popíše svůj zdravotní problém - vyjmenuje běžné nemoci/obtíže - přečte a přeloží text o práci zdravotní sestry - napíše krátký, správně strukturovaný životopis známé/slavné osobnosti (efektivně užívá elektronické funkce revize gramatiky a ortografie)	UNIT 7 – Profiles/Profil - grammar/mluvnice present perfect simple/předpřítomný čas prostý past simple/minulý čas prostý present perfect continuous/předpřítomný čas průběhový just/already/yet/since/for - vocabulary/slovní zásoba injuries, illnesses verbs connected with injuries/illnesses/poranění, nemoci a slovesa spojená s nimi - listening/reading/poslech/čtení Working with the sick/Práce s nemocnými - communication/komunikace talking about illnesses/popis nemocí - asking for and giving permission/žádost o povolení/dávání povolení - health and hygiene/zdraví a hygiena - writing/psaní- a profile of a famous person/profil slavné osobnosti
Žák: - identifikuje odlišné použití minulého času průběhového od předminulého času prostého	Unit 8 A brush with dangerous/Blízko nebezpečí - grammar/mluvnice past perfect simple/předminulý čas prostý past continuous vs. past perfect simple/

- správně chronologicky seřadí oddělené věty, vybere správnou odpověď z více možností na zadané otázky - zformuluje omluvu - jmenuje druhy domácích prací - vyjmenuje s vizuální oporou typy domů a budov - popíše svůj byt a okolí svého domu - uvede výhody a nevýhody bydlení ve městě/na venkově	- minulý čas průběhový vs. předminulý čas prostý - vocabulary/slovní zásoba verbs in narrations/slovesa ve vyprávění household work/domácí práce - listening/reading/poslech/čtení The giant squid/Obrovská oliheň A narrow escape/Omezený útěk - communication/komunikace apologising/omluva housing/bydlení - writing/psaní a story/příběh SELF-ASSESSMENT 1 (UNIT 5-8) SEBEHODNOCENÍ 1 (LEKCE 5-8)
Žák: - využívá pasivum ve formálním styku - popíše písemně pamětihodnost včetně historických faktů - klade dotazy, aby zjistil více informací o dané pamětihodnosti - vystihne základní fakta slyšeného textu a odhadne význam neznámých výrazů - jmenuje druhy dopravních prostředků a způsoby cestování - vypráví o výletě nebo pobytu v cizině a o svých zkušenostech při cestování - doporučí cizinci zajímavá místa k návštěvě ČR - vede dialog se spolužákem na téma cestování, dopravní prostředky	UNIT 9 A world of wonders/Svět zázraků - grammar/mluvnice passive/pasivum changing from active into passive/změna věty v činném rodu do rodu trpného - vocabulary/slovní zásoba historical sightseeings/pamětihodnosti - listening/reading/poslech/čtení A hidden world of wonders/Utajený svět zázraků - communication/komunikace asking for information/žádost o informace travelling and transport/cestování a doprava - writing/psaní an article about a famous landmark/ článek o slavné pamětihodnosti Episode 1 – Do not disturb/Neruš - grammar/mluvnice too/enough/příliš/dost revision of subject pronouns, object pronouns, possessive adjectives, possessive pronouns/opakování osobních zájmen, osobních zájmen v předmětu, přivlastňovacích zájem samostatných a nesamostatných - listening/reading/poslech/čtení The python hunt/Lov krajty

2. ročník, celkem 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - používá modální slovesa - přečte a přeloží článek na téma úrazů v domácnosti	UNIT 10 - Stick to the rules/ Dodržuj pravidla - grammar/mluvnice imperative/rozkazovací způsob

- přiřazuje názvy upozorňující na nebezpečí ke správným popisům - vede dialog se spolužákem na téma, jak by se měl/neměl chovat, aby byl domov bezpečným místem - napíše krátkou zprávu o nehodě, která se stala doma nebo v okolí (efektivně používá jak knižní tak online elektronický slovník, popřípadě funkce elektronické revize gramatiky a ortografie)	reflexive pronouns/zvratná zájmena might/could/asi/možná have to/don't have to/muset/nemuset must/mustn't/muset/nemuset be allowed to/smět had to/didn't have to/musel/nemusel could/couldn't/mohl/nemohl - vocabulary/slovní zásoba - warnings and results/varování a důsledky - listening/reading/poslech/čtení Is your home a safe place for your kids?/ Je tvůj dům bezpečné místo pro děti? - headlines and reports/nadpisy a zprávy - communication/komunikace positive/negative agreement/kladný a záporný souhlas - writing/psaní a news report/zpráva
Žák: - tvoří podmínkové věty druhého typu - dává radu druhé osobě - využívá slovní zásobu týkající se přírody a životního prostředí, vede na toto téma dialog se spolužákem - odhaduje důsledky špatného chování v přírodě - hovoří o svém ekologickém chování	UNIT 11 Our precious planet/Náš vzácná planeta - grammar/mluvnice conditionals type 2/podmínková věty typu 2 - vocabulary/slovní zásoba problems/causes/problémy/příčiny suggestions/návrhy - listening/reading/poslech/čtení opinions/názory water,water everywhere/voda, voda všude - communication/komunikace giving advice/dávání rady - writing/psaní an article suggesting solutions to problems/ článek, kdy navrhnete řešení problémů
Žák: - správně používá tázací zájmena „who“, „which“, „where“ - popíše umístění objektu v prostoru - popíše s vizuální podporou počasí - popíše pohlednici příteli dle zadání (efektivně využívá knižního i elektronického online slovníku, popřípadě elektronické revize gramatiky a ortografie) - napíše krátký souvislý článek o ubytování dle zadání (efektivně využívá knižního i elektronického online slovníku, popřípadě elektronické revize gramatiky a ortografie) - vyjmenuje typy ubytování - tvoří návrhy - reaguje na návrhy svých spolužáků (přijímá, odmítá, navrhuje jiná řešení)	UNIT 12 Holidays with a difference/Jiná dovolená - grammar/mluvnice who,which,where/kdo, který, kde - vocabulary/slovní zásoba - description of locations/popis místa - listening/reading/poslech/čtení Alton Towers – where the magic never ends /Alton Towers – kde kouzlo nikdy nekončí 3 degrees below freezing/3 stupně pod nulou - communication/komunikace making, responding to suggestions/návrhy, reakce na návrhy - services/služby - writing/psaní an article describing holiday accommodation článek popisující ubytování na dovolené Episode 1 – Face-to-face encounter

	Epozoda 1 – Setkání tváří v tvář - grammar/mluvnice some/any/no nějaký/žádný - listening/reading/poslech/čtení The python hunt/Lov krajty SELF-ASSESSMENT 1 (UNIT 9-12) SEBEHODNOCENÍ 1 (LEKCE 9-12)
Žák: - využívá slovesa, po kterých následuje infinitiv nebo gerundium - zformuluje monolog/vede se spolužákem dialog o svých zálibách - popíše vzhled postav s vizuální podporou - popíše cestu/trasu - lokalizuje místa, budovy a věci - využívá frazeologické výrazy, aby lépe porozuměl mluvčímu (neporozuměl některým slovům; ujistění, že správně porozuměl, atd.) - popíše událost/oslavu, které se zúčastnil	UNIT 13 - Join in the fun/Přidej se k zábavě - grammar/mluvnice - infinitive, gerund/infinitiv, gerundium - vocabulary/slovní zásoba likes, dislikes/záliby, nelibosti - listening/reading/poslech/čtení The kite battles/Soutěž draků unforgettable moments/nezapomenutelné okamžiky - communication/komunikace giving directions/jak ukázat směr free time activities/volnočasové aktivity - writing/psaní an article about a celebration/event you attended/článek o oslavě/události, které jste se zúčastnili
Žák: - transformuje přímou řeč do nepřímé řeči - definuje, kdy ve větě použít sloveso SAY a kdy TELL - reaguje na dotazy na základě poslechu - jmenuje druhy zvířat, rostlin, stromů - vyjádří svůj vztah k přírodě - domluví si schůzku - napíše krátký článek na zadané téma, ve kterém vyjádří své názory a podpoří je faktickými argumenty (efektivně užívá knižního i elektronického online slovníku, popřípadě elektronické funkce revize gramatiky a ortografie textu) - správně strukturuje napsaný text s využitím „sequencing words“	UNIT 14 – Live and let live/Žít a nechat žít - grammar/mluvnice reported statements/nepřímá řeč say and tell/říci reporting general truths/nepřímá řeč, když sdělujeme nadčasové situace reported questions/nepřímá otázka - vocabulary/slovní zásoba animals, reasons for becoming extinction/ zvířata, důvody vyhynutí - listening/reading/poslech/čtení The top 10 most wanted/Top 10 nejhledanějších Animals in danger/Zvířata v ohrožení Do dogs make good pets? / Jsou psi dobrými mazlíčky? - communication/komunikace arranging to meet somebody/jak si s někým domluvit schůzku nature/příroda - writing/psaní an opinion article/úvaha
Žák: - používá zvolací věty a tázací dovětky	UNIT 15 - Surf the net/Surfuj na internetu - grammar/mluvnice reported instructions/nepřímé sdělení exclamations/zvolání

- vede krátký dialog na téma informační technologie - napíše/ústně reprodukuje z vyslechnutého textu, jaké jsou klady a zápory používání internetu (efektivně užívá knižního i elektronického online slovníku, popřípadě elektronické funkce revize gramatiky a ortografie textu) - vede krátký rozhovor se spolužákem na téma výhody a nevýhody internetu - jmenuje druhy oblečení a módních doplňků pro různé příležitosti - vyjádří svůj postoj k módě, zapojuje se do diskuze	- vocabulary/slovní zásoba internet - listening/reading/poslech/čtení the internet: FAQs/internet: nejčastější otázky a odpovědi the pros and cons of using the internet/ výhody a nevýhody internetu - communication/komunikace reactions/comments/reakce/komentáře question tags/tázací dovětky intonation/intonace clothing and fashion/oblečení a móda - writing/psaní A for and against essay/Esej na téma klady a zápory
Žák: - správně doplňuje neurčitý a určitý člen podstatných jmen	Episode 1 - Above the Arctic Circle/Nad polárním kruhem - listening/reading/poslech/čtení On top of the world/Na vrcholu světa
Žák: - na základě poslechu odpovídá na jednoduché otázky - seřadí sdělení do správného časového sledu - používá činný a trpný rod	Episode 2 – The rescue/Záchrana - listening/reading/poslech/čtení On top of the world/Na vrcholu světa
Žák: - aktivně využívá gramatické struktury a slovní zásobu z lekcí 13-15	SELF- ASSESSMENT 4 (UNITS 13-15) SEBEHODNOCENÍ 4 (LEKCE 13-15)
Žák: - popíše s vizuální podporou charakteristické obličejové rysy, vzhled postavy a oblečení - využívá „linking ideas“ při porovnávání odlišností nebo popisu podobných charakteristik - napíše dopis svému příteli s podrobným popisem zvolené postavy (efektivně užívá knižního i elektronického online slovníku, popřípadě elektronické funkce revize gramatiky a ortografie textu)	UNIT 1 – Read my lips/Čti z mých rtů - grammar/mluvnice present simple/present continuous/ přítomný čas prostý/přítomný čas průběhový comparative and superlative forms of adjectives/stupňování přídavných jmen - vocabulary/slovní zásoba appearance, clothes, verbs expressing likes and dislikes/vzhled, oblečení, slovesa vyjadřující, že něco rádi děláme nebo neradi děláme - listening/reading/poslech/čtení Read my lips/Čti z mých rtů Characteristics/charakteristika - writing/psaní a letter to a pen-friend/dopis příteli
Žák: - vyhledá význam zadaných frázových sloves s LOOK a používá je ve správném kontextu (k tomu efektivně užívá knižního i elektronického online slovníku) - používá/vybírá správná vztažná zájmena a frekvenční příslovce - vytváří přídavná jména ze zadaných slov	UNIT 2 – In the public eye/Na očích veřejnosti - grammar/mluvnice relative pronouns/vztažná zájmena adverbs of frequency/příslovce času - vocabulary/slovní zásoba famous people/slavní lidé - listening/reading/poslech/čtení

- doplní dle poslechu chybějící informace v zadaném textu - napíše svůj životopis (efektivně užívá knižního i elektronického online slovníku, popřípadě elektronické funkce revize gramatiky a ortografie textu) - napíše krátký článek o známé osobě s popisem vzhledu a osobních vlastností - vyplní jednoduchý formulář	Daryl Hannah - communication/komunikace - CV/životopis - writing/psaní - a describing a famous person/popis slavné osoby
Žák: - popíše obrázek s využitím minulého času prostého a průběhového a předpřítomného času prostého a průběhového - používá různá přídavná jména při popisu místa - doporučí cizinci zajímavá místa k návštěvě v ČR - hovoří o svém rodném městě	UNIT 3 - Around the world/Okolo světa grammar/mluvnice - past simple, past continuous, present - perfect, present perfect continuous/ - minulý čas prostý, minulý čas průběhový, - předpřítomný čas prostý, předpřítomný čas - průběhový - vocabulary/slovní zásoba - description of places/popis místa - listening/reading/poslech/čtení - letters to pen-friends/dopis příteli - communication/komunikace - my town/moje město - The Czech Republic/Česká republika - writing/psaní - a letter describing your stay at a holiday resort/dopis z dovolené
Žák: - vyhledá význam frázových sloves s RUN (k tomu efektivně užívá knižního i elektronického online slovníku) - správně používá předložky místa - s vizuální podporou popíše trasu - nahrazuje vybraná přídavná jména synonymy - napíše krátký text o vybraném místě s využitím přídavných jmen (efektivně užívá knižního i elektronického online slovníku, popřípadě elektronické funkce revize gramatiky a ortografie textu)	UNIT 4 – Travellers' tales/Příběhy z cest - vocabulary/slovní zásoba - giving directions/jak ukázat směr - listening/reading/poslech/čtení - Pacific paradise tour/Cesta do ráje jménem - Pacifik - communication/komunikace - giving directions/jak ukázat směr - writing/psaní - a visit to a place/návštěva místa

3. ročník, celkem 96 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - používá při vyprávění vhodně a účelně minulý čas prostý a průběhový - napíše úvod a závěr při vyprávění (efektivně užívá knižního i elektronického online slovníku, popřípadě elektronické funkce revize gramatiky a ortografie textu) - vyjadřuje své pocity a s vizuální oporou pocity druhých lidí	UNIT 5 – Enjoy reading/Čtení jako zábava - grammar/mluvnice - past simple/continuous/minulý čas prostý/průběhový - listening/reading/poslech/čtení - beginnings of stories/začátek příběhu - communication/komunikace - avoiding repetition/jak se vyhnout opakování - writing/psaní

- na základě vyslechnutého krátkého vyprávění odpoví na zadané otázky	setting the scene/popis prostředí
Žák: - čte s porozuměním, vhodně používá různé metody čtení - na základě uvedeného textu odpovídá na předem připravené otázky - gramaticky správně použije tvary předpřítomného času prostého - využívá signálních výrazů pro správné použití minulého a předpřítomného času - vyjádří nutnost, zákaz či nedostatek - doplní do připravené tabulky na základě poslechu chybějící údaje	UNIT 6 – The lost world/Ztracený svět - grammar/mluvnice past perfect simple/předminulý čas prostý past perfect continuous/předminulý čas průběhový - vocabulary/slovní zásoba animals, what animals do/zvířata, co dělají zvířata - listening/reading/poslech/čtení The lost world/Ztracený svět - writing/psaní project/projekt
Žák: - ústně porovná dva obrázky s použitím výrazů pro komparaci dvou objektů	SELF- ASSESSMENT 1 (UNITS 1-6) SEBEHODNOCENÍ 1 (LEKCE 1-6)
Žák: - vhodně a účelně používá na konkrétních příkladech minulý čas prostý, předminulý čas prostý a průběhový - vyjmenuje „sequencing words“ a nejčastěji používané časy při vyprávění - vhodně a účelně používá přídavná jména - čte s porozuměním, doplní chybějící informace do textu - na základě poslechu seřadí věty příběhu do správného časového pořádku - používá frázová slovesa s „break“ - napíše krátké vyprávění na zadané dané téma(efektivně užívá knižního i elektronického online slovníku, popřípadě elektronické funkce revize gramatiky a ortografie textu)	UNIT 7 – A ghostly welcome/Strašidelné přivítání - grammar/mluvnice past perfect simple/předminulý čas prostý past perfect continuous/předminulý čas průběhový past simple/minulý čas prostý - vocabulary/slovní zásoba active verbs used in a story/aktivní slovesa v příběhu - listening/reading/poslech/čtení A ghostly welcome/Strašidelné přivítání - Writing/Psaní a story/příběh
Žák: - čte s porozuměním o lidech v obtížných životních situacích - uvede radu/doporučení/návrh/nabídku - tvoří pozvání - používá vhodný budoucí čas pro konkrétní situace - napíše krátký dopis příteli a poradí/navrhne mu, jak se v dané situaci zachovat - jmenuje hlavní zásady zdravého životního stylu - vyměňuje si názory na zdravý životní styl	UNIT 8 – Hard times/Těžké časy - grammar/mluvnice will/be going to/present continuous/ budoucí čas will/be going to/přítomný čas průběhový 1st type conditional/podmínková věta typu 1 - listening/reading/poslech/čtení Hard times/Těžké časy - communication/komunikace giving advice, making recommendations, making suggestions, offers, invitations jak někomu poradit, něco doporučit, navrhnout, nabídnout a někoho pozvat eating habits, health care/stravovací návyky, zdravotní péče - writing/psaní a letter giving advice/dopis, ve kterém dáme radu

Žák: - čte s porozuměním delší text a vybere správnou odpověď na uvedené otázky - na základě poslechu seřadí věty do správného časového pořádku - reprodukuje výroky druhých lidí - využívá správně sloveso say a tell	UNIT 9 – In the land of the pyramids/Země pyramid - grammar/mluvnice reported speech/nepřímá řeč - listening/reading/poslech/čtení In the land of the pyramids/Země pyramid quiz/kvíz - communication/komunikace say, tell/řici - writing/psaní - project/projekt
Žák: - čte s porozuměním souvislý text, vyhledává specifické informace - vyjádří pravděpodobnost, která se může stát v budoucnosti - jmenuje a správně používá frázová slovesa - identifikuje rozdíl mezi budoucím časem průběhovým a předbudoucím časem - doplní vynechané informace do předem připravené tabulky - využívá v psaném textu slov pro vyjádření podobnosti dvou myšlenek či jejich rozdílu - napíše krátký článek na téma, jak vidí život v budoucnosti(efektivně užívá knižního i elektronického online slovníku, popřípadě elektronické funkce revize gramatiky a ortografie textu) - jmenuje problémy ovlivňující životní prostředí - vysvětlí zásady ekologického chování, uvede příklady vlastního ekologického chování	UNIT 10 – Citizen 2050/Občan 2050 - grammar/mluvnice future continuous/budoucí čas průběhový future perfect/předbudoucí čas - listening/reading/poslech/čtení citizen 2050/občan 2050 - communication/komunikace expressing opinions/vyjádření názoru environment/přírodní prostředí - writing/psaní vision/vize
Žák: - čte s porozuměním text - popíše obrázky a odhadne, jaký typ nehody obrázek může představovat - reprodukuje nepřímou řečí rozhovor mezi policistou a svědkem nehody - na základě poslechu odpovídá na předem připravené otázky - navrhne doporučení ke správnému životnímu stylu - navrhne opatření jak předcházet nehodám - napíše krátké vyprávění o nehodě (efektivně užívá knižního i elektronického online slovníku, popřípadě elektronické funkce revize gramatiky a ortografie textu)	UNIT 11 – Narrow escapes/Únik o vlásek - grammar/mluvnice reported orders/requests/commands/nepřímá řeč - vocabulary/slovní zásoba accidents/nehody - listening/reading/poslech/čtení Narrow escapes/Únik o vlásek - communication/komunikace giving advice/expressing criticism/jak někomu poradit/vyjádřit kritiku health care/zdravotní péče - writing/psaní narrating past events/vyprávění minulé události
Žák:	UNIT 12 – The Vikings/Vikingové - grammar/mluvnice

- na základě přečteného textu správně přiřazuje možná tvrzení - na základě poslechu rozhodne, zda uvedená tvrzení jsou pravdivá či nepravdivá - s využitím nové slovní zásoby interpretuje článek o Vikinzích - převádí aktivní věty do pasivních - správně doplní do uvedených vět „as“ nebo „like“ - s vizuální oporou popíše lidské tělo - jmenuje důležité systémy a vnitřní orgány - jmenuje typy bolestí a správně říká, ve které části lidského těla se nachází - čte s porozuměním a foneticky správně odborný text - napíše krátkou biografii o známé osobnosti z historie (efektivně užívá knižního i elektronického online slovníku, popřípadě elektronické funkce revize gramatiky a ortografie textu)	passive voice/trpný rod questions in the passive/ otázky v pasivu as/like/jako - vocabulary/slovní zásoba human body – description/popis lidského těla aches and pains/bolesti - communication/komunikace human body/lidské tělo - listening/reading/poslech/čtení The Vikings/Vikingové - writing/psaní project/projekt
Žák: - vhodně a účelně používá gramatiku a slovní zásobu z lekcí 7-12	SELF- ASSESSMENT 2 (UNITS 7-12) SEBEHODNOCENÍ 2 (LEKCE 7-12)
Žák: - na základě článku o katastrofě vybere jednu správnou odpověď na zadané otázky - na základě poslechu seřadí věty do správného časového pořádku - používá frázová slovesa s „put“ - vyjmenuje živelné události - na základě poslechu odpoví na zadané otázky a shrne celý příběh - s vizuální oporou (mapa, obrázky) uvede základní geografické a ekonomické údaje - stručně charakterizuje vybraná turisticky zajímavá místa - porovná politické systémy UK a ČR - vyhledá specifické informace týkající se reálií společenského a kulturního života - napíše krátkou zprávu o živelné události	UNIT 13 – Nature’s fury/Živelné pohromy - vocabulary/slovní zásoba disasters/neštěstí - communication/komunikace The United Kingdom /Spojené království - listening/reading/poslech/čtení nature’s fury/živelné pohromy - writing/psaní news report/zpráva
Žák: - na základě textu hovoří o pozitivěch a negativěch různých typů zaměstnání - vyjmenuje možná rizika nebezpečných povolání - na základě poslechu správně doplňuje vynechané informace do předem připraveného textu - napíše krátký článek o výhodách a nevýhodách určité práce (efektivně užívá knižního i elektronického online slovníku, popřípadě elektronické funkce revize gramatiky a ortografie textu)	UNIT 14 – Tricky jobs/Nebezpečná povolání - grammar/mluvnice conditionals: types 2 and 3/podmínková věta typu 2 a 3 wishes /přání - vocabulary/slovní zásoba jobs/práce - listening/reading/poslech/čtení Tricky jobs/Nebezpečná povolání - communication/komunikace joining similar ideas/contrasting ideas/ jak přidat podobnou myšlenku/jak přidat

	odlišnou myšlenku - writing/psaní advantages and disadvantages/výhody a nevýhody
Žák: - přečte a přeloží článek o extrémních sportech a doplní do textu název každého odstavce - vyjmenuje frázová slovesa s „turn“ a uvede jejich český překlad - pojmenuje s vizuální podporou obrázky týkající se různých druhů sportů - vede dialog s kamarádem o svých oblíbených sportech, o možnostech sportovního vyžití v rodném městě a o sportech které by rád provozoval - charakterizuje vliv sportu a cvičení na zdraví člověka - správně doplní do předem připraveného textu infinitiv slovesa/gerundium	UNIT 15 – Panic is rare/Panika je vzácná - grammar/mluvnice - infinitive/ing form/infinitiv/gerundium - vocabulary/slovní zásoba - hobbies, skills/qualities/zájmy, dovednosti - listening/reading/poslech/čtení - Panic is rare/Panika je vzácná - communication/komunikace - What do you enjoy doing in your free time?/Co rád děláš ve svém volném čase? - sports and games/sporty a hry - writing/psaní - comparing and contrasting two sports/porovnej shody a rozdíly u dvou druhů sportů

4. ročník, celkem 112 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - reprodukuje článek o historické události v Londýně a odpoví na zadané otázky - doplňuje do textu vynechané věty - vede dialog s využitím tázacích dovětek a zvrtných zájmen; zapojuje se do debaty - s vizuální oporou (mapa, obrázky) uvede základní geografické a ekonomické údaje USA - stručně charakterizuje vybraná turisticky zajímavá místa - porovná politické systémy USA a ČR - vyhledá specifické informace týkající se reálií společenského a kulturního života - napíše leták pro cestovní agenturu propagující zadanou lokalitu nebo pamětihodnost	UNIT 16 – London's burning/Požár v Londýně - grammar/mluvnice question tags/tázací dovětky reflexive pronouns/zvratná zájmena - vocabulary/slovní zásoba sights/pamětihodnosti - listening/reading/poslech/čtení London's burning/Požár v Londýně - communication/komunikace intonation in question tags/intonace tázacích dovětek The USA/Spojené státy americké - writing/psaní a poster/plakát
Žák: - s vizuální oporou popíše lidské tělo - jmenuje důležité systémy a vnitřní orgány - jmenuje typy bolestí a správně říká, ve které části lidského těla se nachází	Human body – revision/Lidské tělo - opakování - revision of tenses /opakování časů
Žák: - používá slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu tematického okruhu - uvede nejčastější onemocnění a jejich příznaky - popíše průběh běžné návštěvy u lékaře a průběh své nemoci - používá metodu scanning k vyhledání detailnější informace v textu o vybrané nemoci	Illnesses and diseases/Nemoci - the most common diseases and their symptoms/nejběžnější nemoci a jejich příznaky - the course of a disease (influenza, hepatitis)/a doctor visiting and treatment průběh nemoci (chřipka, žloutenka) a návštěva lékaře a léčba
Žák: - s vizuální oporou jmenuje formy léků a složení lékárníčky - používá běžné fráze při nákupu v lékárně, vysvětlí, o jaký zdravotní problém se jedná - jmenuje hlavní zásady zdravého životního stylu - vyměňuje si názory na zdravý životní styl - uvede způsob prevence proti onemocnění - uvede nejčastější zdravotní problémy současné společnosti - vyjmenuje a vysvětlí některé z metod alternativní medicíny	Health care and healthy life style/Zdravotní péče a zdravý životní styl - health care, seeing a doctor, being ill/péče o zdraví, návštěva lékaře, být nemocný - at the chemist's/v lékárně - medicaments and prescription/léky a lékařský předpis - lay first aid/laická první pomoc - first aid kit /lékárníčka - prevention of diseases/prevence chorob - obesity as a current problem/obezita jako problém současnosti - alternative methods of medicine/metody alternativní medicíny

Žák: - používá osvojenou slovní zásobu v rozsahu tematického okruhu - stručně ústně charakterizuje zvolené povolání - vyhledá specifické informace v textu o zdravotnických povoláních - rozpozná a odvodí význam lexikálních jednotek vytvořených obohacováním slovní zásoby - jmenuje zdravotnická povolání, zdravotnická zařízení a nemocniční oddělení - popíše části typického nemocničního oddělení	Hospital and wards; Health care professional/ Nemocnice a oddělení: Specialisté - National Health Service/Systém zdravotní péče ve Velké Británii - primary care/primární péče - careers in medicine/zdravotnická povolání - nursing as a profession /ošetřovatelství jako profese - health care facilities, hospital and wards/ zdravotnická zařízení, nemocnice a nemocniční oddělení - running of the ward, medical and nursing staff /chod oddělení, nemocniční personál - typical ward unit/typické oddělení
Žák: - jmenuje lázeňská města v České republice - doporučí lázně na konkrétní zdravotní problémy a jmenuje léčebné metody	Spas in the Czech Republic/lázně v České republice - spa towns in the Czech Republic/lázeňská města v České republice - disorders and healing methods/neduhy a léčebné metody
Žák: - využívá získané dovednosti k opakování na maturitní zkoušku	New Maturita/Nová maturita - listening, reading, writing, use of English - speaking - poslech, čtení, psaní, gramatika, konverzace

6.3 Cizí jazyk II

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M / 04 Zdravotnické lyceum

Název vyučovacího předmětu: Cizí jazyk II (německý, ruský), kvalifikační úroveň EQF4

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu Cizí jazyk II

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	2	2	2	2	8

6.3.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu cizí jazyk II je pomoci žákům při komunikaci v běžných situacích života. Žáci si osvojují mluvenou i psanou formu jazyka, efektivně pracují s jednoduchými texty, získávají informace prostřednictvím internetu, slovníků, encyklopedií a autentických periodik. Směřují k osvojení komunikativních jazykových kompetencí odpovídajících úrovni A1 - A2 podle SERR.

Charakteristika učiva

Výuka cizího jazyka II. vyplývá z RVP, z oblasti vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Žáci jsou vzděláváni v jazyce německém, ruském nebo španělském. Vzdělávání v cizím jazyce II. připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům. Hlavní náplní je systematický výcvik v osvojování si jazykových prostředků a jejich uplatňování ve všech řečových dovednostech. Předmět rozvíjí schopnost se kultivovaně vyjadřovat v rámci situací každodenního života a zájmů. Částečně rozšiřuje poznatky v rámci oboru zdravotnické lyceum.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka cizího jazyka II směřuje k tomu, aby žáci získali účinný komunikační prostředek, který přispěje k posílení jejich jazykovému sebevědomí a k rozšíření jejich kulturního rozhledu. Povede je k toleranci, k chápání respektování tradic, zvyků a sociálních a kulturních odlišností jiných národů. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, rozvíjí jejich schopnost celoživotního učení.

Strategie (pojetí) výuky

Předmět je realizován ve všech čtyřech ročnících v časové dotaci 2 hodin týdně. Při výuce je používána forma výkladu, řízeného rozhovoru a jsou realizovány principy, strategie a techniky moderních výukových metod (např. činnostní vyučování, informační metody – myšlenkové mapy, dohledávání informací v médiích, intuitivní metody – brainstorming, narativní metody – skupinová práce).

Žáci jsou při hodinách vedeni k aktivní práci, k odpovědnosti za své učení, k sebereflexi vlastního učebního stylu a volbě adekvátních mechanismů podporujících jejich komunikativní schopnosti.

Učivo je doplňováno audiovizuálními nahrávkami a periodiky. Současně může být obohaceno vhodnými exkurzemi plánovanými podle probíraného učiva a profilace žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu školy. Žák je systematicky veden k vlastnímu sebehodnocení.

Při ústním zkoušení se hodnotí zejména schopnost používat odpovídající výrazové prostředky v lexikálním a gramatickém propojení, správná výslovnost a porozumění čtenému textu.

V písemném projevu jsou zadávány testové úlohy podporující zpětnovazební zvládnutí učiva.

Důležitým kritériem hodnocení je rovněž zohlednění žákovy aktivity při hodinách a svědomitost při plnění zadaných úkolů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Ve výuce cizího jazyka jsou rozvíjeny tyto kompetence:

- kompetence k učení, tzn. rozvíjet schopnost vyjadřovat se v cizím jazyce s ohledem na účel jednání a komunikační situaci a rozvíjet psanou i ústní komunikaci a vhodné formy jejich prezentace
- kompetence k učení, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání v oblasti cizích jazyků, k samostatné práci, k využívání nejrůznějších forem učení, přístupu ke zdrojům informací a jejich vyhodnocování.
- kompetence personální a sociální, tzn. podporovat kooperativní prostředí, korekci jednání a chování, dbát na udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné toleranci a empatii, odpovídat za splnění svěřeného úkolu a uplatňovat sebereflexi
- kompetence k řešení problémů, tzn. řešit jazykové problémy a situace adekvátním způsobem.
- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. informovat a seznamovat s různými aspekty každodenního života v anglicky nebo německy mluvících zemích a vést tak k pochopení různorodosti jednotlivých kultur, k toleranci a respektu.
- kompetence digitální, tzn. používat moderní technologie při výuce (internet, jazykové programy, aj.), tzn. žáci aktivně vyhledávají a ověřují informace pomocí digitálních zdrojů, efektivně využívají online jazykové nástroje a aplikace, komunikují a spolupracují v digitálním prostředí, rozvíjejí kritické myšlení v oblasti mediální gramotnosti a dbají na bezpečné chování online. Digitální technologie podporují výuku německého jazyka prostřednictvím interaktivních materiálů, jazykových aplikací a online platform, které žáci aktivně využívají ke komunikaci a spolupráci.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- občan v demokratické společnosti: žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti, dovedli komunikovat s lidmi a vážili si materiálních a duchovních hodnot. Při práci poznávají ostatní členy své skupiny a učí se spolupracovat, diskutovat, hledat kompromisní řešení. Žáci jsou vedeni k samostatnému a svobodnému projevu a k toleranci při vyjadřování myšlenek svých spolužáků.
- člověk a životní prostředí: prostřednictvím konverzačních témat o ekologii, ekologickém chování, přírodě a životním prostředím jsou žáci vedeni k tomu, aby si všímali vztahu člověka a přírody, aby si uvědomovali negativní i pozitivní dopady lidského konání na životní prostředí, aby si uvědomovali důsledky vlastního ekologického jednání, aby sami aktivně vyhledávali informace a rozšiřovali si znalosti o životním prostředí

- člověk a digitální svět: prostřednictvím aktivit rozvíjejících digitální gramotnost, kritické myšlení a bezpečné chování online. Žák analyzuje digitální komunikaci, zkoumá vliv sociálních sítí a procvičuje etické používání technologií v německém jazyce. Ověřuje informace z různých zdrojů, chrání své osobní údaje a vytváří vlastní digitální obsah. Praktické úkoly, jako je psaní e-mailů, tvorba prezentací nebo simulace online diskuzí, podporují aktivní využívání jazyka v digitálním prostředí. Při výuce systematicky zapojujeme moderní technologie a online nástroje, které usnadňují jazykový rozvoj a spolupráci.

6.3.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – cizí jazyk II – Německý jazyk

S ohledem k naplnění výukových cílů vyplývajících z nově zavedené Digitální kompetence, Informatického vzdělávání a průřezového tématu Člověk a digitální svět, budou v průběhu studia, tj. ve všech ročnících, systematicky zařazována podtémata a aktivity zaobírající se následujícími tematickými okruhy: digitální kompetence, sociální sítě a jejich vliv, fake news a dezinformace, kybernetická bezpečnost, a AI a budoucnost práce. Dále budou zařazované praktické aktivity jako simulace online komunikace, debaty na téma sociálních médií a společnosti, analýza médií, kritické myšlení tváří tvář reklamě, deepfakevideím nebo dezinformačním článkům. V průběhu celého studia budou využívány technologie jako online slovníky a jazykové korektory, aplikace jako Quizlet, Duolingo nebo Kahoot.

1. ročník, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - zahájí rozhovor, použije základní společenské fráze – pozdrav, představení se, rozloučení, poděkování	Modul 1 L1: Jak se daří? - gramatika: osobní zájmena v 1. pádě, časování pravidelných sloves - slovní zásoba: pozdravy, oslovení - komunikační situace: základní společenské fráze, představování
Žák: - čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text - odpoví na otázku související s textem - při poslechu reaguje na známá slova a věty, které se týkají každodenních situací	L 2: Můj rozvrh hodin; V kavárně - gramatika: zápor nein, základní číslovky, slovesa sein, haben, essen - slovní zásoba: školní předměty, dny v týdnu, měsíce, jídlo - komunikační situace: vyjádření časových údajů, ceny, oblíbenosti týkající se jídla a pití
Žák: - v textu vyhledá informaci, odpověď na otázku související s textem - zná základní oblečení a barvy - předvede krátký rozhovor na téma rodina	L 3: Oblečení; rodina - gramatika: určitý a neurčitý člen, přivlastňovací zájmena mein, dein - slovní zásoba: oblečení, barvy, členové rodiny - komunikační situace: pojmenování předmětů, jednoduchý popis osoby
Žák: - systematicky procvičuje čtyři základní dovednosti: čtení, poslech, psaní, mluvení - při skupinové práci vytvoří jednoduchý projekt	Shrnutí modulu 1; Reálie a projekty - procvičování čtyř základních dovedností získaných v lekcích 1-3 (čtení, poslech, psaní, mluvení) - projekt Němčina v Česku

Žák: - aktivně používá slovní zásobu týkající se tematického okruhu - pohovoří o svých koníčcích - umí formulovat otázky a odpovídat na otázky partnera	Modul 2 L 4: Koníčky; Kontakty na internetu - gramatika: časování dalších pravidelných a nepravidelných sloves, slovosled - slovní zásoba: koníčky - komunikační situace: vyjádření zájmu, neznalosti, potvrzení a popření informace
--	--

Žák: - aktivně používá slovní zásobu týkající se tematického okruhu - zeptá se na osobní údaje a uvede své, vytvoří svůj profil, napíše krátký e-mail kamarádovi	L 5: Známé osobnosti; Můj profil - gramatika: tvoření otázek, tázací zájmena a příslovce, předložky aus, in, nach - slovní zásoba: osobní údaje - komunikační situace: zjišťování osobních údajů, představení sebe a ostatních
Žák: - rozlišuje vykání a tykání i tykání v množném čísle - jednoduchým způsobem popíše školu a činnosti související s výukou - uvede, co má a nemá, co potřebuje a nepotřebuje	L 6: Škola; Školní pomůcky - gramatika: plurál podstatných jmen, zápor kein, akuzativ - slovní zásoba: školní budova, školní pomůcky a aktivity - komunikační situace: oslovit někoho, komu vykáme, zeptat se na školní činnosti a na to, co kdo má a co potřebuje
Žák: - systematicky procvičuje čtyři základní dovednosti: čtení, poslech, psaní, mluvení - zpracuje jednoduchý projekt	Shrnutí modulu 2; Reálie a projekty - procvičování čtyř základních dovedností získaných v lekcích 4-6 (čtení, poslech, psaní, mluvení) - projekt Slavní Češi v zahraničí

2. ročník, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - pohovoří o školních kroužcích - navrhne společnou aktivitu - přijme nebo odmítne návrh - pohovoří o svých schopnostech	Modul 3 L 7: Školní kroužky, moje plány - gramatika: způsobová a nepravidelná slovesa, zápor nicht, tázací příslovce, kladná odpověď na zápornou otázku - slovní zásoba: školní kroužky, časové údaje - komunikační situace: domluva společné aktivity, reakce na sdělení jiné osoby
Žák: - vyjádří časové údaje, sjedná termíny - sdělí své plány - potvrdí nebo odmítne informaci	L 8: Volný čas a domácí úkoly - gramatika: předložky místa a času; řadové číslovky, datum - slovní zásoba: volnočasové aktivity - komunikační situace: vyjádření radosti, lítosti, předčasnosti, následnosti, potvrzení informace

Žák: - naplánuje oslavu narozenin - poblahopřeje k narozeninám - napíše blahopřání	L 9: Oslava narozenin; úklid - gramatika: slovesa s odlučitelnou předponou, skloňování osobních zájmen - slovní zásoba: dárky, aktivity v domácnosti - komunikační situace: oslava narozenin, blahopřání, hodnocení dáreků, oblečení apod.
Žák: - systematicky procvičuje čtyři základní dovednosti: čtení, poslech, psaní, mluvení - zpracuje jednoduchý projekt s pomocí internetu	Shrnutí modulu; Reálie a projekty - procvičování čtyř základních dovedností získaných v lekcích 7-9 (čtení, poslech, psaní, mluvení) - projekt Taneční školy; Volný čas
Žák: - objedná si jídlo, zeptá se na cenu - uvede, co mu chutná a nechutná - vyjádří, čemu dává přednost	Modul 4 L 10: Jídlo a pití - gramatika: sloveso mögen, nulový a záporný člen, stupňování, vazba es gibt - slovní zásoba: potraviny, nápoje, ceny - komunikační situace: vyjádření preferencí, objednávání v restauraci
Žák: - osloví prodavače a požádá o radu - uvede výhody a nevýhody různých obchodů - zhodnotí zakoupené zboží	L 11: Nákupy, obchody - gramatika: přivlastňovací zájmena, zájmeno welcher, slovesa s předmětem v dativu - slovní zásoba: nákupy, obchody, zboží - komunikační situace: rozhovory zákazníka s prodavačem
Žák: - zeptá se, jak se někdo cítí, a uvede totéž o sobě - vyjádří účast - poradí kamarádovi, co má dělat	L 12: Zdraví a nemoc, části těla - gramatika: imperativ, rozkazovací věty, další nepravidelná slovesa - slovní zásoba: části těla, nemoci - komunikační situace: rozhovory o zdraví a nemoci, poskytnutí rady
Žák: - systematicky procvičuje čtyři základní dovednosti: čtení, poslech, psaní, mluvení - zpracuje samostatně nebo v týmu jednoduchý projekt	Shrnutí modulu; Reálie a projekty - procvičování čtyř základních dovedností získaných v lekcích 10-12 (čtení, poslech, psaní, mluvení) - projekt Jídlo a pití v německy mluvících zemích

3. ročník, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - popíše byt a svůj pokoj - uvede, co komu patří - vyjádří důsledek	Modul 5 L 13: Můj pokoj; Na internátě - gramatika: 2. pád vlastních jmen, složená podstatná jména, souvětí se spojkou deshalb - slovní zásoba: místnosti v domě/bytě, nábytek - komunikační situace: popis domu, bytu, pokoje a zařízení, vyjádření důsledku
Žák: - pohovoří o svém denním režimu, o svém oblíbeném dnu - pojmenuje části dne a vyjádří časovou posloupnost - rozlišuje slovesa pro vyjádření možnosti/nemožnosti a dovolení/zákazu	L 14: Denní režim, problémy s rodiči - gramatika: sloveso dürfen, předložky místa von, zu, časová posloupnost zuerst, dann - slovní zásoba: části dne, běžné denní činnosti - komunikační situace: rozhovor o denním režimu, problémech s rodiči a příčinách stresu
Žák: - zeptá se na cestu - popíše cestu podle plánu - uvede nejznámější pamětihodnosti Berlína (Prahy, Příbrami)	L 15: Orientace ve městě, Berlín - gramatika: zájmeno man, předložky se 3. a 4. pádem, předložky u zeměpisných názvů - slovní zásoba: budovy ve městě, dopravní prostředky, pamětihodnosti v Berlíně, výrazy pro popis cesty - komunikační situace: rozhovory při orientaci ve městě (zeptat se na cestu, popsat cestu)
Žák: - systematicky procvičuje čtyři základní dovednosti: čtení, poslech, psaní, mluvení - zpracuje projekt Můj oblíbený svátek	Shrnutí modulu; Reálie a projekty - procvičování čtyř základních dovedností získaných v lekcích 13-15 (čtení, poslech, psaní, mluvení) - projekt Svátky a zvyky v Německu a u nás
Žák: - rozlišuje perfektum pravidelných a nepravidelných sloves - čte s porozuměním delší text - tvoří věty v minulém čase (préteritum, perfektum)	Modul 6 L 16: Výměnný pobyt v zahraničí - gramatika: préteritum sloves haben a sein, perfektum, pomocná slovesa haben, sein, časové údaje ve 4.p. - slovní zásoba: výměnný pobyt, škola v zahraničí, cizí jazyky - komunikační situace: rozhovory o minulosti (pobyt v zahraničí)
Žák: - tvoří souřadná souvětí se správným slovosledem - používá ukazovací zájmena v 1. a 4.p. - popíše vzhled a oblečení	L 17: Školní praxe, povolání, oblečení - gramatika: ukazovací zájmena, slovosled v souvětí souřadném - slovní zásoba: povolání, vzhled, oblečení - komunikační situace: rozhovor o školní praxi, vyjádření sympatií, popis osoby

4. ročník, celkem 56 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - používá správně zeměpisné názvy s předložkami - napíše pohlednici z prázdnin - rozumí zprávám o počasí	L 18: Cestování, prázdniny doma - gramatika: způsobové sloveso wollen, zeměpisné názvy, předložky an, in se 3.a 4.p. - slovní zásoba: cestování, prázdninové aktivity, počasí - komunikační situace: rozhovor o počasí, vyprávění o prázdninách
Žák: - systematicky procvičuje čtyři základní dovednosti: čtení, poslech, psaní, mluvení - zpracuje projekt	Shrnutí modulu; Reálie a projekty - procvičování čtyř základních dovedností získaných v lekcích 16-18 (čtení, poslech, psaní, mluvení) - projekt Práce nebo jazykový kurs v zahraničí
Žák: - vyslechne s porozuměním delší rozhovor na téma vzhled a vlastnosti - popíše a charakterizuje sebe, kamaráda a známou osobnost - používá předmět ve 3. a 4.p. vyjádřený podstatným jménem a zájmenem	Modul 7 L 19: Známé osobnosti, vzhled a charakter - gramatika: zápor nicht a kein, slovesa s předmětem ve 3. a ve 4.p., přípony přídavných jmen -ig, -lich, -isch - slovní zásoba: povolání, vzhled, charakterové vlastnosti - komunikační situace: představení sebe a ostatních, zhodnocení vzhledu
Žák: - používá další slovesa v perfektu - řekne, jak se cítí, co ho (ne)bolí - zeptá se kamaráda, jak se mu daří, co mu je	L 20: Zdraví, nemoci - gramatika: perfektum pravidelných a nepravidelných sloves – pokračování - slovní zásoba: zdraví, nemoc, části těla - komunikační situace: návštěva nemocného kamaráda, vyjádření radosti, soucitu a překvapení
Žák: - rozlišuje slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami - tvoří věty v perfektu se všemi typy sloves - pohovoří o svém vztahu ke sportu a různých sportovních událostech	L 21: Sport, sportovní soutěže - gramatika: perfektum sloves s předponami a příponou -ieren - slovní zásoba: druhy sportů, závody a soutěže - komunikační situace: rozhovory o sportu a závodech
Žák: - systematicky procvičuje čtyři základní dovednosti: čtení, poslech, psaní, mluvení - ve skupině vytvoří kvíz o známé osobnosti	Shrnutí modulu; Reálie a projekty - procvičování čtyř základních dovedností získaných v lekcích 19-21 (čtení, poslech, psaní, mluvení) - projekt Známé osobnosti z německy mluvících zemí a ČR

Pozn.: Součástí všech lekcí jsou fonetická cvičení, jimiž žák průběžně a systematicky trénuje správnou výslovnost.

6.3.3 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – cizí jazyk II – Ruský jazyk

1. ročník, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - pozdraví, rozloučí se, představí se - komunikuje foneticky správně - seznámí se, představí druhého člověka - napíše své jméno, svých rodičů a sourozenců	L 1 – Seznámení, moje třída - gramatika: nácvik azbuky, oslovení, sloveso být, přízvuk v ruštině - slovní zásoba: pozdravy, představování – jméno, jméno po otci a základní fráze, města v ČR (názvy v ruštině) - komunikační situace: seznamování
Žák: - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem - ověří si i sdělí získané informace písemně	L 2 – Moje rodina - gramatika: slovesa mít, mít rád, přivlastňovací a osobní zájmena, zápor v ruštině, nácvik dalších písmen azbuky - slovní zásoba: členové rodiny, jejich profese, domácí mazlíčci, zájmy - komunikační situace: představení své rodiny – popis fotografie
Žák: - poslechne si rozhovor a snaží se mu porozumět - píše a čte všechna písmena azbuky - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti	L 3 – Národy, národnosti, jazyky - gramatika: časování sloves mluvit, bydlet, učit se, 1. a 2. časování sloves, nácvik posledních písmen azbuky, - slovní zásoba: státy a národnosti, jazyky - komunikační situace: říci, odkud jsem, jakými jazyky mluvím, jaké jazyky se učím
Žák: - popíše školu, svůj rozvrh hodin - klade otázky a dává odpovědi - zapíše si rozvrh hodin a provede nového žáka nebo hosta po škole - podá informace o testech a dalších školních pracích	L 4 – Škola - gramatika: číslovky 1 – 20, slovesa líbit se, psát, pomoci, myslet, 1. a 4. pád podstatných jmen, číslovky řadové 1 – 10, zájmena tázací - slovní zásoba: dny v týdnu, rozvrh hodin (předměty), názvy učeben - komunikační situace: orientace ve škole, rozvrh hodin, které předměty mám/nemám rád(a)
Žák: - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech	L 5 – Opakování – matka moudrosti

- zapojí se do debaty nebo argumentace - napíše email - přeloží text a používá slovníky (internet) - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům	- gramatika: sloveso musím - slovní zásoba: slova převzatá z cizích jazyků - komunikační situace: vyprávění o blízké osobě, popis svojí rodiny, školy - práce s texty – čtení, překlad, odhad významu neznámých slov, vyhledávání informací a důležitých myšlenek
---	--

2. ročník, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - rozumí známým každodenním výrazům, základním frázím a jednoduchým větám - rozliší používání názvů vlastností, sdělí ústně i písemně informace o svých rodičích, přátelích používá slovník - rozliší používání rozdílných předložek při hraní na hudební nástroj a hrát míčové hry – sportovat	L 6 – Narozeniny, volný čas - gramatika: výslovnost měkkých slabik, pohyblivý přízvuk u sloves, číslovky 30 – 100, minulý čas sloves, zvrtná slovesa, slovesné vazby - slovní zásoba: datum, sport a sportovci, roční období, hudební nástroje - komunikační situace: popis zájmů svých a jiných lidí, výběr dárku – narozeniny, znalost sportovců
Žák: - aktivně používá slovní zásobu týkající se tematického okruhu – dokáže vyjádřit přání - dodržuje základní pravidla výslovnosti - odhadne výslovnost neznámých slov - vypráví jednoduché příběhy, zážitky - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace - používá slovník	L 7 – Nakupování - gramatika: slovesa se změnou kmenové souhlásky, vyjádření českého potřebuji slovesa kupovat, chtít, podmiňovací způsob - slovní zásoba: obchody v obchodním centru, názvy zboží (potraviny, zelenina, ovoce) - komunikační situace: nakupování – kolik co stojí, GUM
Žák: - jednoduchými větami shrne hlavní body krátkého textu či dialogu - popíše své stravovací zvyky - orientuje se v české i ruské kuchyni a vyjádří svůj názor, co mu chutná - ověří si i sdělí získané informace písemně	L 8 - Stravování - gramatika: číslovky 200 – 1000, časování sloves jíst a pít, vzít si něco, vařit, objednat si a dalších, spojování číslovek s podstatnými jmény - slovní zásoba: jídla a nápoje, jídelní lístek v restauraci, česká a ruská jídla, snídaně, oběd, večeře, recepty - komunikační situace: vyprávět o stravování v ČR i RF, sestavit recept – popis pracovního postupu

Žák: - dodržuje intonaci a pravidla výslovnosti - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	L 9 – Cestování a doprava - gramatika: slovesa pohybu, předložkové vazby, budoucí čas, zájmena tázací a přídavná jména - slovní zásoba: dopravní prostředky, prázdniny, dovolená, cestování - komunikační situace: Kam pojedu o prázdninách, jak rád(a) cestuji ?
Žák: - zapojí se do běžného hovoru bez přípravy - popisuje a charakterizuje osoby - sdělí a zdůvodní svůj názor - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu,	L 10 – Přátelství – osobní charakteristika - gramatika: sloveso přát si, snít o něčem, 7.pád podstatných jmen, přídavná jména - 4.p. - slovní zásoba: vlastnosti člověka, profese, barvy - komunikační situace: popis osoby, životopis, vlastnosti mého přítele

3. ročník, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - podělí se o osobní informace o sobě, o tom, co dělá ve volném čase, ve všední dny, popíše svůj den - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života	L 11 – Můj den - gramatika: výslovnost nepřízvučných samohlásek, předložek, časování sloves, skloňování podstatných jmen v čísle jed. dle základních vzorů - slovní zásoba: všední dny, víkendy, režim dne, hodiny - komunikační situace: určení denní doby, kolik je hodin, popsat den svůj i přátel
Žák: - rozumí zadáním v učebnici, odhadne smysl u složitějších zadání - popíše budovy ve městě, orientuje se podle plánu v učebnici, zeptá se na cestu	L 13 - Kde se setkáme ? - gramatika: předložky, rozkazovací způsob sloves, 3. stupeň přídavných jmen - slovní zásoba: budovy ve městě, orientace, Praha, Příbram - komunikační situace: pojmenování budov, popis polohy, dotaz na cestu, popis cesty
Žák: - popíše, jak tráví svátky	L 12 – Svátky v roce - gramatika: opakování intonace otázek a odpovědí, sloveso slavit, řadové číslovky

- uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	- slovní zásoba: svátky církevní, státní, rodinné, tradiční rituály, jídlo, přání - komunikační situace: pojmenovat svátky v ČR, vyprávět o tradicích, Vánoce
Žák: - vlastními slovy reprodukuje text, dialog či krátké sdělení - vyhledá hlavní myšlenku v textu, který obsahuje několik neznámých slov - popíše cestu, svůj den, připraví itinerář cesty - napíše krátký dopis o svém výletě	L 14 – Opakování – poslech a čtení s porozuměním, dopis - gramatika: předložkové vazby, skloňování zájmen kdo, co, skloňování podstatných jmen v jednotném čísle - slovní zásoba: vlastnosti člověka, popis dne, město a vesnice, svátky - komunikační situace: popsat cestu, svůj den, své kamarády...
Žák: - rozumí zadáním v učebnici, odhadne smysl u složitějších zadání - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života i k tématům z oblasti odborného zaměření studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace a frekventované situace týkající se jeho oboru	L 15 – Zdraví a nemoci - gramatika: vazby bolí mě/je nemocný, vyjádření slovesa nesmíš, věty podmínkové, skloňování podstatných jmen v množném čísle - slovní zásoba: části těla, vnitřní orgány, nemoci (i civilizační), prevence, prohlídka u lékaře, zdravý životní styl - komunikační situace – popíše zdravotnictví v ČR, vzdělání této profese, orientuje se v základní zdravotní problematice – obor vzdělání

4. ročník, celkem 56 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - reaguje adekvátně a gramaticky správně s využitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů - komunikuje foneticky správně - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace - používá stylisticky vhodné obraty - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu	L 16 – Móda a oblečení - gramatika: vyjádření vzájemnosti, slovesa související s oblékáním, ukazovací zájmena, vazba „podle mého názoru“, skloňování přídavných jmen - slovní zásoba: druhy oblečení, styly oblékání, barvy - komunikační situace: můj styl oblékání, nakupování, sledování módy -
Žák: - odhadne význam neznámých slov, kontrola podle nové slovní zásoby	L 17 – Kultura, volný čas

- dokáže pracovat s reáliemi - porovná český překlad s originálem - vypráví o zájmech a koníčcích - řekne v čem se vyzná a jaké novinky sleduje - popíše oblíbený film nebo knihu, hudbu - promluví o sociálních sítích, jejich kladech a záporech	- gramatika: slovesné vazby, použití spojek, věty příčinné, stupňování přídavných jmen - slovní zásoba: hudba, filmy, literatura - komunikační situace: Jaké knihy/ filmy/ hudební skupiny se mi líbí ? Jaké používám sociální sítě ?
Žák: - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - přeformuluje a objasní pronesené sdělení - uplatňuje různé techniky čtení textu - ověří si i sdělí získané informace - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu	L 18 – Poslech a čtení s porozuměním - opakování gramatických forem – časování sloves, skloňování jmen, předložkové vazby - procvičování slovní zásoby a získávání nové slovní zásoby na základě práce s textem
Žák: - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text na dané téma - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí	Další témata: Počasí a ekologie - slovní zásoba: světové strany, roční období, počasí, globální problémy Země - komunikační situace: jaké je dnes počasí, výhled počasí, počasí v jednotlivých ročních obdobích, ekologické problémy světa a ČR Zajímavá místa v ČR - historie a současnost zajímavých míst – projekt
Žák: - vystihne hlavní myšlenky delšího poslechu - při své práci používá dvojjazyčný slovník - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu - používá slovní zásobu svého oboru, orientuje se v základní problematice zdravotnictví	Závěrečné opakování a shrnutí učiva - práce s textem, poslech, zhlédnutí filmu - zdravotnická odborná problematika

Pozn. : Žáci používají v hodinách tablety a jiné dostupné digitální technologie pro práci s informacemi i procvičování učiva.

6.4 Dějepis

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Dějepis

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu Dějepis

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	2	2	-	-	4

6.4.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obsaď cíle

Cílem výuky dějepisu je vytvářet a kultivovat historické vědomí a spolu s dalšími obory přispívat k celkovému začleňování žáků do společnosti, neboť výuka systematizuje různé historické informace, s nimiž se žáci v běžném životě setkávají a budou setkávat. Dějepis umožňuje žákům, aby dokázali pomocí poznatků o historii lépe a hlouběji porozumět současnosti.

Charakteristika učiva

Učební osnova předmětu dějepis je rozpracováním společenskovední vzdělávací oblasti RVP. Učivo obsahuje systémový výběr z přehledu historického vývoje od starověku do současnosti včetně kulturních dějin, stručného seznámení s dějinami oboru a vysvětlení významných historických pojmů a procesů. Hlavní důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století, protože nejnovější dějiny jsou nejdůležitější pro pochopení současnosti. Výuka dějepisu je pro žáka zajímavá a stimulující, rozvíjí jeho intelektové a komunikační schopnosti, ovlivňuje jeho hodnotovou orientaci. Učivo vychází ze znalostí žáka získaných na základní škole. Přiměřená pozornost je věnována rozvoji dovedností a schopností žáků a jejich samostatné a týmové práce. Předmět výrazně podporuje funkční gramotnost žáků, a to systematickou prací s texty různého druhu (verbálními, ikonickými i kombinovanými). Výuka také přispívá k chápání hodnoty historických a kulturních památek.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Žák je veden tak, aby jednal odpovědně, žil čestně, vážil si demokracie a svobody, jednal v souladu s humanitou, respektoval lidská práva, tvořil si vlastní úsudek, vážil si lidského života, ve vztahu k jiným lidem se oprostil od předsudků, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti, vážil si kulturních hodnot.

Strategie (pojetí) výuky

Předmět se vyučuje v prvním a druhém ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně. Volba forem a metod výuky je provedena se zřetelem na cíle stanovené školním vzdělávacím programem, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při výuce je procvičována a doplňována znalost historie s využitím obrazového a textového materiálu, samostatné či skupinové práce žáků (doplňování, přiřazování názvů, testové úlohy apod.)

V rámci motivace žáci hledají souvislosti mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými, plánovaným tématem učiva a současností. Frontální výuku podporuje a doplňuje využívání IKT (internet, dynamická, statická projekce obrazy, mapy, prezentace apod.) i další názorně demonstrační pomůcky (DVD, video).

Při výkladu jsou využívány zkušenosti žáků, na základě dosavadního poznání mohou vyvozovat vlastní závěry, jsou vedeni k divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze, brainstormingu). Výklad je doplňován příklady z regionu - slovně, audiovizuální technikou, dle možností návštěvou muzea, historickou exkurzí, popřípadě samostatnou prezentací žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení je pozornost zaměřena na hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů, schopnost aplikace poznatků při řešení problémů, schopnost pracovat s texty různého charakteru, schopnost kriticky myslet a debatovat o historické problematice.

Žák je systematicky veden k vlastnímu sebehodnocení. Ke kontrole vědomostí a dovedností studentů slouží tyto formy ústního a písemného hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- hodnocení samostatné práce a aktivity v hodině,
- hodnocení referátů,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Z hlediska klíčových kompetencí se klade důraz především na následující kompetence:

- kompetence k učení (mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků, uplatňovat různé způsoby práce s textem zvl. studijní a analytické čtení, využívat různé informační zdroje).
- kompetence k řešení problémů (samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi - týmové řešení, kriticky myslet, svá rozhodnutí obhájit).
- kompetence komunikativní (srozumitelně a výstižně formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat, respektovat názory druhých, dodržovat jazykové a stylistické normy v písemné a ústní formě).
- kompetence personální a sociální (efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, nepodléhat předsudkům, přijímat radu a kritiku).
- občanské kompetence a kulturní povědomí (jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, přispívat k uplatňování hodnot demokracie, uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě, chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje, uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu, podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury).
- kompetence k pracovnímu uplatnění (uvědomovat si význam celoživotního učení, naučit se orientovat na pracovním trhu s ohledem na vývoj regionálních dějin, získat reálnou představu o studovaném oboru a jeho vývoji, porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, hledat způsoby řešení).
- Kompetence digitální, tzn. ovládat sadu digitálních aplikací, služeb a zařízení a vhodně je využívat při výuce, pracovat s informacemi a daty získanými pomocí zdrojů

z digitálního prostředí, dokázat si poradit s technickými problémy, dokáže posoudit vliv technologií na jednotlivé aspekty lidského života, chránit sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním světě

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Z průřezových témat jsou ve výuce dějepisu zastoupena následující témata:

- občan v demokratické společnosti (žák získá vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, naučí se hledat kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností, naučí se odolávat myšlenkové manipulaci, dovede se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit, naučí se jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, dokáže si vážit materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí).
- člověk a digitální svět (žák získává přesná data a informace za pomoci digitálních technologií; zhodnotí přínos a rizika jednotlivých metod práce s digitálními technologiemi napříč dějinami; žák využívá moderní technologie při společné práci). práce s internetem - průběžná příprava různých referátů a další doplnění výuky, žák si uvědomuje nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím).

Mezipředmětové vztahy

Dějepis úzce souvisí s předměty občanská nauka, český jazyk a literatura, základy společenských věd

6.4.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - objasní význam minulosti a variabilitu jejích výkladů - popíše vztah mezi základními prameny a pomocnými vědami historickými - vysvětlí přínos starověkých civilizací - objasní příčiny vzniku prvních států a vliv judaismu, křesťanství a antiky na utváření Evropy	Člověk v dějinách Poznávání dějin - význam poznání dějin, variabilita výkladů minulosti, historické prameny, pomocné vědy historické Starověk - odkaz a kulturní přínos starověkých civilizací, antická kultura - judaismus a křesťanství jako základ - evropské civilizace
Žák: - charakterizuje středověk a jeho kulturu - vymezí časově jednotlivá období středověku - objasní principy uspořádání středověké společnosti - vysvětlí počátky a rozvoj české státnosti	Středověk - středověké hospodářství, kultura, společenské uspořádání, křesťanská církev - křesťanská Evropa - Velká Morava, český středověký stát Raný novověk

- vysvětlí významné společenské změny raného novověku - popíše nástup Habsburků na český trůn - objasní nerovnoměrnost historického vývoje v raně novověké Evropě včetně rozdílného vývoje politických systémů - charakterizuje umění renesance, baroka a klasicismu - charakterizuje osvícenství a doloží jeho význam	- humanismus a renesance, objevy nových zemí - český stát, počátek habsburského soustátí - války v Evropě, třicetiletá válka - reformace a protireformace - nerovnoměrný vývoj v západní a východní Evropě, rozdílný vývoj politických systémů, absolutismus a počátky parlamentarismu - baroko a klasicismus - osvícenství, Marie Terezie, Josef II
--	--

2. ročník, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti - popíše revoluční změny 1848 v českých zemích a jejich vliv na společnost - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol. - objasní způsob vzniku národních států v Německu a v Itálii - vysvětlí proces modernizace společnosti - popíše evropskou koloniální expanzi - orientuje se v uměleckých směrech 19. století	Novověk – 19. Století - velké občanské revoluce: americká a francouzská, revoluce 1848-49 v Evropě a v českých zemích - společnost a národy: národní hnutí v Evropě, obrození českého národa, česko-německé vztahy, postavení minorit; dualismus v habsburské monarchii, vznik národních států v Německu a v Itálii - modernizace společnosti: technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj, evropská koloniální expanze - modernizovaná společnost a jedinec: sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání - věda a umění 19. století
Žák: - vysvětlí rozdělení světa a vztahy mezi velmocemi - popíše průběh první světové války a poválečné uspořádání Evropy a světa - vysvětlí vznik ČSR - charakterizuje fašismus, nacismus a komunismus - charakterizuje vliv ekonomiky na politický vývoj a důsledky hospodářské krize	Novověk – 20. století - vztahy mezi velmocemi: svět před první světovou válkou, rozdělení světa, pokus o jeho revizi Velkou válkou (první světová válka), české země za světové války, první odboj, vznik ČSR, výsledky první světové války, poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku - demokracie a diktatura: období mezi světovými válkami, Československo v meziválečném období; autoritativní a totalitní režimy, fašismus v Evropě, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR; velká hospodářská

- popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a výsledky - objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo - objasní pojem studená válka - popíše projevy a důsledky studené války - popíše hlavní mezníky poválečných dějin - analyzuje proces, cíle evropské integrace - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa - popíše zánik komunistické vlády u nás - diskutuje o globálních problémech světa - vysvětlí přínos a význam vědeckých a technických objevů 20. stol. - charakterizuje významné směry umění 20. století	- krize; mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce - druhá světová válka, Československo za války, druhý čs. odboj, válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války - svět v blocích: poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, poválečné Československo, studená válka - komunistická diktatura v Československu a její vývoj; demokratický svět, USA - světová supervelmoc; sovětský blok SSSR – soupeřící supervelmoc; třetí svět a dekolonizace, ohniska rozporů; konec bipolarity Východ - Západ, globalizace, rozpad Československa, vznik České republiky - věda, technika a kultura 20. století
--	---

6.5 Občanská nauka

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Občanská nauka

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu Občanská nauka

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	-	-	2	2	4

6.5.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Občanská nauka je součástí vzdělávací oblasti společenskovední vzdělávání. Cílem předmětu občanská nauka je seznámit žáka se společenskými, hospodářskými, politickými a kulturními aspekty současného života a s psychologickými, etickými a právními kontexty mezilidských vztahů. Společenské problémy zvládne žák nejen pojmenovat, popsat, objasnit a rozebrat jejich podstatu, ale především umí získané znalosti a dovednosti využít v praktickém životě. Dalším důležitým cílem je vytvářet a kultivovat historické vědomí a spolu s dalšími obory přispívat k celkovému začleňování žáků do společnosti, neboť výuka systematizuje i různé historické informace, s nimiž se žáci v běžném životě setkávají a budou setkávat.

Charakteristika učiva

Předmět občanská nauka realizuje obsah společenskovedního vzdělávání RVP. Při výuce tohoto předmětu je kladen důraz nejen na sumu teoretických znalostí, které jsou zejména prostředkem ke kultivaci historického, politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků, ale především na přípravu pro praktický život a potřebu celoživotního vzdělávání. Hlavními tematickými celky jsou: Člověk v lidském společenství, Člověk jako občan, Člověk a právo, Člověk a svět.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Žák je veden tak, aby jednal odpovědně, žil čestně, vážil si demokracie a svobody, jednal v souladu s humanitou, respektoval lidská práva, tvořil si vlastní úsudek, vážil si lidského života, ve vztahu k jiným lidem se oprostil od předsudků, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti, vážil si kulturních hodnot.

Strategie (pojetí) výuky

Předmět občanská nauka se vyučuje ve 3. a 4. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně.

Volba forem a metod výuky je provedena se zřetelem na cíle stanovené školním vzdělávacím programem, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při výuce je procvičována a doplňována znalost historie s využitím obrazového a textového materiálu, samostatné či skupinové práce žáků (doplňování, přiřazování názvů, testové úlohy apod.) v rámci hledání souvislostí mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými, plánovaným tématem učiva a současností. Žáci pracují s běžným základním a aplikačním programovým vybavením na dostupných technologiích (počítač, mobilní telefon, tablet..) získávají informace z otevřených zdrojů a ověřují věrohodnost, kriticky hodnotí uvedené informace a zpracovávají je v prezentacích či jiných ověřovacích nástrojích k získání digitálních kompetencí a propojení s dalšími předměty.

Při výkladu jsou využívány životní zkušenosti žáků, na základě dosavadního poznání mohou vyvozovat vlastní závěry, jsou vedeni k divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze, brainstormingu). Výklad lze vhodně doplňovat besedami, audiovizuální technikou, dle možností exkurzemi, popřípadě samostatnou prezentací žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení je pozornost zaměřena na hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů, schopnost aplikace poznatků při řešení problémů, schopnost pracovat s texty různého charakteru, schopnost kriticky myslet a debatovat. Žák je též systematicky veden k vlastnímu sebehodnocení.

Ke kontrole vědomostí a dovedností žáků slouží různé formy ústního a písemného hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- hodnocení samostatné práce a aktivity v hodině,
- hodnocení referátů,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V rámci předmětu občanská nauka jsou rozvíjeny tyto kompetence:

- kompetence k učení, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení, uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), využívat různé informační zdroje, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí

- kompetence k řešení problémů, tzn. samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení), kriticky myslet, svá rozhodnutí obhájit
- kompetence komunikativní, tzn. srozumitelně a výstižně formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat, respektovat názory druhých, dodržovat jazykové a stylistické normy v písemné a ústní formě
- kompetence personální a sociální tzn. pracovat samostatně i v týmu, podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. jednat odpovědně ve vlastním i veřejném zájmu, v souladu s morálními principy, respektovat práva a osobnost člověka, dodržovat zákony, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, přispívat k uplatňování hodnot demokracie, podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a vytvářet si k nim pozitivní vztah
- Kompetence digitální, tzn. ovládat sadu digitálních aplikací, služeb a zařízení a vhodně je využívat při výuce, pracovat s informacemi a daty získanými pomocí zdrojů z digitálního prostředí, dokázat si poradit s technickými problémy, dokáže posoudit vliv technologií na jednotlivé aspekty lidského života, chránit sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním světě

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Občanská nauka rozvíjí následující průřezová témata:

- občan v demokratické společnosti, tzn. Žáci se seznamují, jak odolávat myšlenkové manipulaci, jak korektně jednat a diskutovat; jak být kriticky tolerantní vůči druhým.
- Člověk a digitální svět, tzn. že žáci běžně a samozřejmě využívají digitální technologie, připravují se na zapojení do pracovního trhu, dokáží vyhodnocovat možné rizika digitálního světa a předcházejí nebezpečí v digitálním prostředí.

Mezipředmětové vztahy

Předmět občanská nauka souvisí s předměty: český jazyk a literatura, dějepis, psychologie a základy společenských věd.

6.5.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - vysvětlí význam občanské nauky pro život	Úvod do výuky občanské nauky - úvod do výuky předmětu - význam občanské nauky pro život
Žák: - popíše strukturu současné společnosti - vysvětlí pojmy hmotná a duchovní kultura - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze řešit sociální problémy - charakterizuje formy lidského seskupování a různé sociální role lidí - diskutuje o problému rovnosti lidí	Člověk v lidském společenství - lidská společnost, kultura hmotná a duchovní - sociální nerovnost, chudoba - sociální útvary a jejich význam - národ, etnické a národnostní vztahy - multikulturní soužití

- uvede příklady generových problémů, objasní pojem multikulturní prostředí - kriticky přistupuje k mediálním obsahům a pozitivně využívá nabídky masových médií -	- masová média a jejich funkce
Žák: - objasní funkce a formy státu - vysvětlí obsah základních lidských práv - charakterizuje demokracii a současný politický systém v ČR - uvede příklady významných ideologických směrů, objasní funkci politických stran a svobodných voleb - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy, vysvětlí pojem občanská společnost - popíše strukturu a cíle světových organizací -	Člověk jako občan - stát, funkce a uspořádání státu, formy, režimy - lidská práva - ústava a politický systém ČR - ideologie, politika, politické strany, volby - struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - ČR, Evropa, EU, - ČR – začlenění do světových organizací; OSN, NATO

4. ročník, celkem 60 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - objasní úlohu práva v životě společnosti - uvede základní odvětví práva, objasní pojmy veřejné a soukromé právo, uvede orgány právní ochrany občanů ČR	Člověk a právo - právo, právní stát, spravedlnost - právní řád ČR a právní ochrana občanů
- popíše soustavu soudů v ČR - vysvětlí pojmy správní a občanské soudní řízení - objasní obsah uvedených odvětví práva - vysvětlí, co se rozumí občanskou společností - uvede orgány činné v trestním řízení, diskutuje o kriminalitě mladistvých	- soustava soudů v ČR - správní řízení, občanské soudní řízení - občanské a rodinné právo, pracovní a trestní právo - trestní řízení, orgány činné v trestním řízení, specifika kriminality mladistvých
Žák: - vysvětlí základní filosofické pojmy - objasní vývoj od mýtu k logu - vysvětlí okolnosti vzniku filozofie, charakterizuje předmět filozofie a hlavní filozofické disciplíny - objasní úlohu filozofie v kontextu s vývojem civilizace, dovede kriticky zhodnotit nejvýznamnější filozofické směry - objasní, jaké problémy filozofie řeší, uvede její úlohu při řešení mezních životních situací - pojmenuje základní mravní hodnoty ve vztahu k lidskému jednání	Člověk a svět - lidské myšlení v předfilozofickém období - mýtus - vznik filozofie a základní filosofické problémy - hlavní filozofické disciplíny - dějiny filozofie – hlavní filozofické směry - význam filozofie v životě lidí - etika – mravní hodnoty a normy

- charakterizuje obsah lidského jednání na základě respektování profilujících mravních hodnot a norem	- lidské jednání (spravedlnost, vina, svědomí, svobodná vůle, základní mravní povinnosti)
Žák: - diskutuje o probraných tématech, analyzuje aktuální problémy	Shrnutí učiva - diskuse nad probranými tématy - aktualizace

Poznámka: učivo je vhodně doplňováno besedami či exkurzemi.

6.6 Fyzika

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 –42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Fyzika

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu Fyzika

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	3	3	2	1	9

6.6.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obsahové cíle

Obecným cílem předmětu fyzika je pomoci žákům využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě v situacích souvisejících s fyzikálními jevy. Žáci se učí logicky uvažovat, analyzovat a řešit fyzikální problémy, hodnotí alternativní zdroje energie, které vedou k udržitelnému rozvoji a jsou motivováni k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Charakteristika učiva

Učivo v předmětu fyzika vychází z oblasti přírodovědného vzdělávání a připravuje žáky porozumět základním souvislostem v tomto oboru, Důraz je kladen na užitečnost znalostí základních fyzikálních jevů, se kterými se žáci setkávají v každodenním životě. Výuka směřuje k tomu, aby žáci v tomto oboru komunikovali, vyhledávali a interpretovali informace a zaujímali k nim stanovisko. Hlavními tématy učiva jsou fyzikální veličiny, mechanika, molekulová fyzika a termika, mechanické kmitání a vlnění, elektřina a magnetismus, optika, fyzika mikrosvětla, astrofyzika a aplikace fyziky ve zdravotnictví.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Fyzikální vzdělávání směřuje zejména k tomu, aby žáci získali pozitivní postoj k přírodě, vědě a technice, k hlubšímu a komplexnímu pochopení fyzikálních zákonitostí a k formování pozitivního vztahu k přírodnímu prostředí.

Strategie (pojetí) výuky

Výuka je v rozsahu 3 hodin týdně v 1. ročníku a ve 2 až 4. ročníku 2 hodiny týdně, celkem 9 hodin a je vedena v rovině teoretické i praktické (laboratorní cvičení). Při teoretické výuce je používána forma výkladu, řízeného rozhovoru a jsou realizovány principy, strategie a techniky moderních výukových metod (např. činnostní vyučování, informační metody – myšlenkové mapy, dohledávání informací v médiích, intuitivní metody – brainstorming, narativní metody – skupinová práce), při laboratorních cvičeních žáci provádí experimenty a měření, zpracovávají a vyhodnocují získané údaje.

Žáci jsou při hodinách vedeni k aktivní práci, k odpovědnosti za své učení, k sebereflexi vlastního učebního stylu a volbě adekvátních mechanismů podporujících pochopení základních souvislostí.

Předmět je realizován převážně v odborné učebně společné pro fyziku a chemii, která je vybavena elektrickými rozvody do jednotlivých lavic, počítačem a dataprojektorem. Učivo je doplňováno prezentacemi žáků, referáty a diskusemi, počítačovými animacemi

a výukovými programy a ukázkami pokusů a modelů. Současně může být doplněno vhodnými exkurzemi plánovanými podle probíraného učiva a profilace žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu školy. Žák je systematicky veden k vlastnímu sebehodnocení.

Při ústním zkoušení se hodnotí zejména schopnost používat fyzikální terminologii, logické uvažování a pochopení základních fyzikálních souvislostí.

V písemném projevu jsou zadávány testové úlohy v časovém rozsahu 10 - 20 minut, obsahující zadání k početnímu řešení i teoretickému zdůvodnění vybraných fyzikálních jevů.

Důležitým kritériem hodnocení je rovněž zohlednění žákovy aktivity při hodinách a svědomitost při plnění zadaných úkolů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Ve fyzice jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení, tzn. zpracovávat takové úlohy, které popularizují fyzikální vzdělávání a vedou k různým metodám a formám činností, ukazují jeho význam pro společnost a jeho další rozvoj
- kompetence k řešení problémů, tzn. řešit fyzikální problémy, které je možno využít v ostatních předmětech a ve studovaném oboru, upřednostňovat logické postupy řešení. V rámci laboratorních prací získávat základní dovednosti při měření fyzikálních veličin. Při praktických činnostech dodržovat stanovené postupy, pravidla bezpečnosti práce a laboratorní řád. Zároveň manipulovat se svěřenými pomůckami a přístroji tak, aby nedošlo k jejich poškození a zničení. Snažit se dbát o bezpečnost svou i svých spolužáků
- kompetence komunikativní, tzn. logicky a věcně komunikovat a diskutovat v kolektivu, formulovat a obhajovat své názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, porozumět zadání úkolu
- kompetence personální a sociální, tzn. učit se vzájemné spolupráci a zvládání případných konfliktů, snaha o toleranci a respektování vstřícných mezilidských vztahů
- kompetence digitální - využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s technologií, tzn. vyhledávat informace týkající se přírodovědných oborů.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

V předmětu jsou rozvíjena tato průřezová témata:

- člověk a svět práce – žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili význam fyzikálního vzdělávání a celoživotního učení pro svůj osobní i profesní život, jsou motivováni k aktivní práci vedoucí k úspěšnému pracovnímu životu a kariéře
- člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými přírodními jevy v prostředí a lidskými aktivitami. Důraz je kladen na formování vlastní odpovědnosti za své jednání tak, aby byly respektovány základní principy šetrného a zodpovědného přístupu k životnímu prostředí. Snahou je, aby se žáci aktivně podíleli na řešení environmentálních problémů
- člověk a digitální svět – žáci využívají moderních prostředků výpočetní techniky pro vyhledávání informací. Jsou připravováni k tomu, aby byli schopni efektivně využívat IT a pracovat s informacemi jak v průběhu vzdělávání, tak i při výkonu povolání.

Mezipředmětové vztahy

Předmět fyzika uplatňuje mezipředmětové vztahy s matematikou (převody jednotek, zapsání výsledku řešení v exponenciálním tvaru, vyjadřování neznámé ze vzorce) a s Informačními a komunikačními technologiemi (zapsání a zakreslení výsledků úloh do tabulek, grafy, diagramy, statistika).

6.6.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník, celkem 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - používá fyzikální veličiny, jejich jednotky a převody jednotek; - žáci si s využitím IT vyhledají informace o vzniku a významu SI - vybere a užije vhodné metody a přístroje k měření fyzikální veličiny se vztahem k zdravotnictví; - zpracuje výsledky měření a vyvodí z nich závěry;	1. Fyzikální veličiny a jejich měření - fyzikální veličiny a jejich jednotky v soustavě SI Aplikace ve zdravotnictví: - převody jednotek používaných ve zdravotnictví - měření fyzikálních veličin, nejistota naměřených hodnot, vliv subjektivních chyb, měřicí metody a přesnosti měřicí techniky na nejistotu naměřených hodnot při měření ve zdravotnictví
Žák: - rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti; - řeší úlohy o pohybech s využitím vztahů mezi kinematickými veličinami; - vysvětlí relativnost pohybu a klidu; - použije Newtonovy pohybové zákony v jednoduchých úlohách o pohybech - určí síly, které v přírodě a v technických zařízeních působí na tělesa; - určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty; - určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru; - určí tlak vyvolaný silou; - žáci si s využitím IT vyhledají zajímavé pojednání o Sluneční soustavě	2. Mechanika - pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici, skládání pohybů - vztažná soustava, Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě a technických zařízeních - tlak vyvolaný silou působící na těleso - mechanická práce a energie - příkon, výkon a účinnost - gravitační pole, Newtonův gravitační zákon, gravitační a tíhová síla, pohyby v gravitačním poli - mechanika tuhého tělesa - mechanika tekutin

- popíše základní druhy pohybu v gravitačním poli (volný pád, vrh svislý vzhůru, vrh šikmý vzhůru, pohyb v centrálním gravitačním poli); - vypočítá mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly; - vyřeší problém pomocí vztahu pro účinnost při konání práce; - popíše jednoduché děje s využitím zákona zachování mechanické energie; - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh na jevy v tekutinách; - vysvětlí změny tlaku v proudící tekutině; - popíše příklady působení jevů a zákonů mechaniky v lidském těle; - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů mechaniky ve vyšetřovacích metodách a přístrojích používaných ve zdravotnictví; - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů mechaniky v terapiích;	Aplikace ve zdravotnictví: - projevy setrvačnosti lidského těla při změně rychlosti pohybu, při rozjezdu a krizovém brzdění aut, funkce opěrek hlavy, bezpečnostních pásů, dětských sedaček a airbagů v automobilu - beztlákový stav a stav přetížení při kosmických letech, v letadlech - uplatnění odstředivé síly, odstředivky - působení vnějšího tlaku na organismus, létání ve vysokých výškách, potápění, kesonová nemoc - využití hyperbarické resp. dekompresní komory ve zdravotnictví - fyzikální základy dýchání - sedimentace - krevní oběh, krevní tlak, měření krevního tlaku -
Žák: - změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako termodynamickou teplotu; - vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi a řeší úlohy na teplotní délkovou a objemovou roztažnost těles; - popíše vlastnosti látek z hlediska jejich částicové stavby; vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy částic (tělesa) a způsoby její změny; - vytvoří jednoduchou prezentaci o nanomateriálech - řeší jednoduché případy tepelné výměny pomocí kalorimetrické rovnice; - řeší úlohy na děje v plynech s použitím stavové rovnice pro ideální	3. Molekulová fyzika a termika - základní poznatky termiky (teplo a teplota, vedení tepla) - teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa, tepelná kapacita, měření tepla - částicová stavba látek, vlastnosti látek z hlediska molekulové fyziky - stavové změny ideálního plynu, princip tepelných motorů - struktura pevných látek, deformace pevných látek - nanomateriály (struktura, vlastnosti) - přeměny skupenství látek, skupenské teplo, vlhkost vzduchu - tepelná roztažnost látek

plyn; - vysvětlí mechanické vlastností těles z hlediska struktury látek; - popíše příklady deformací pevných těles jednoduchého tvaru a řeší úlohy na Hookův zákon; - popíše jevy na rozhraní dvou prostředí (membrány, osmóza, povrchové napětí, kapilarita) - vysvětlí přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi; - popíše příklady působení jevů a zákonů molekulové fyziky a termiky v lidském těle; - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů molekulové fyziky a termiky ve vyšetřovacích metodách a přístrojích používaných ve zdravotnictví; - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů molekulové fyziky a termiky v terapiích	- jevy na rozhraní dvou prostředí (membrány, osmóza, povrchové napětí, kapilární jevy) Aplikace ve zdravotnictví: - mechanické vlastnosti tkání, úrazy, mechanoterapie - teplo a chlad, tělesná teplota a její regulace, podchlazení a přehřátí organismu - termoterapie a hydroterapie - sterilizace, autokláv, termostaty - vliv vlhkosti vzduchu na organismus - dialýza - nanomateriály (cílená doprava léčiv, náhrady tkání, ochranné roušky)
--	--

2. ročník, celkem 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - popíše vlastní kmitání mechanického oscilátoru a určí příčinu kmitání; - popíše nucené kmitání mechanického oscilátoru a určí podmínky rezonance; - rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření v látkovém prostředí; - vyhledá s využitím IT elmg. spektrum a popíše jej - charakterizuje základní vlastnosti zvuku a jejich význam pro vnímání zvuku;	4. Mechanické kmitání a vlnění - mechanické kmitání - mechanické vlnění (příčné a podélné, rychlost vlnění, vztah vlnové délky, frekvence a rychlosti vlnění, odraz vlnění, stojaté vlnění) - vlastnosti zvukového vlnění, šíření zvuku v látkovém prostředí, ultrazvuk Aplikace ve zdravotnictví: - vnímání zvuku, sluchové pole, práh slyšení, práh bolesti

- popíše působení mechanického kmitání a vlnění na lidský organismus a jeho využití ve zdravotnictví; - vyhledá a poslouchá různé zvukové frekvence	- působení vibrací, infrazvuku a ultrazvuku na lidský organismus - využití ultrazvuku v diagnostice a terapii - vliv hluku na organismus - ochrana proti hluku
Žák: - určí elektrickou sílu v poli bodového elektrického náboje; - popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj; - vysvětlí funkci kondenzátoru; - popíše vznik elektrického proudu v látkách; - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona; - sestaví podle schématu elektrický obvod a změří elektrické napětí a proud; - řeší úlohy na práci, výkon a účinnost elektrických spotřebičů; - vysvětlí vedení elektrického proudu v polovodičích, kapalinách a plynech; - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN; - vysvětlí princip chemických zdrojů napětí; - popíše typy výbojů v plynech a jejich využití; - popíše magnetické pole indukčními čarami a vektorem B; - určí sílu působící v magnetickém poli na pohybující se elektricky nabitou částici; - vysvětlí jev elektromagnetické indukce a jeho význam v technice; - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití;	5. Elektřina a magnetismus - elektrostatické jevy (elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, tělesa v elektrickém poli, kapacita vodiče) - elektrický proud v kovech, zákony obvodu s elektrickým proudem - elektrický proud v polovodičích, kapalinách a plynech - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, magnetické vlastnosti látek - působení magnetického pole na pohybující se elektricky nabitou částici - elektromagnetická indukce, indukčnost - vznik střídavého proudu v generátoru - obvody střídavého proudu - princip elektromotoru - transformátor - usměrňovač - trojfázová soustava střídavého proudu v energetice - elektromagnetický oscilátor, vlastní a nucené elektromagnetické kmitání, rezonance - vznik a vlastnosti elektromagnetického vlnění, přenos informací elektromagnetickým vlněním Aplikace ve zdravotnictví:

- charakterizuje základní vlastnosti obvodů střídavého proudu; - vysvětlí princip transformátoru - vysvětlí funkci usměrňovače střídavého proudu; - umí vyhledat informace o různých druzích elmg. vyšetření - vysvětlí princip elektromotoru; - vysvětlí vznik elektromagnetického kmitání v oscilačním obvodu; - popíše vznik elektromagnetického vlnění a jeho využití ve sdělovacích soustavách; - popíše elektrické projevy v lidském organismu a příklady jejich využití v metodách vyšetření a v terapiích; - popíše účinky elektrického proudu na lidský organismus a zásady ochrany před úrazem elektrickým proudem;	- význam magnetického pole Země pro život na Zemi - elektrické projevy v živém organismu (princip EKG, EEG, EMG) - účinky elektrického proudu na organismus - elektroterapie, iontoforéza - bezpečnost při práci s elektrickým proudem
---	--

3. ročník, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích; - řeší úlohy na odraz a lom světla; - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami; - popíše oko jako optický přístroj; - poradí si s vyhledáním informací o možném zasahování do fce oka, jako optického zařízení - vysvětlí optické principy lupy, mikroskopu, dalekohledu, fotoaparátu; - vysvětlí podstatu jevů interference, ohyb a polarizace světla; - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a	6. Optika - světlo a jeho šíření, optické prostředí - odraz a lom světla na rovinném rozhraní - zobrazování zrcadlem a čočkou - elektromagnetické záření, spektrum elektromagnetického záření - vlnové vlastnosti světla - spektrum atomu vodíku - emise a absorpce světla - energie záření, fotony - zdroje světla, svítivost zdrojů světla - laser

využití v praxi; - vysvětlí funkci lidského oka a korekce jeho vad z hlediska optických jevů a zákonů optiky; - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů optiky ve vyšetřovacích metodách a přístrojích používaných ve zdravotnictví; - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů optiky v terapiích;	Aplikace ve zdravotnictví: - infračervené, ultrafialové a rentgenové záření a jejich využití ve zdravotnictví - ochrana před škodlivými účinky záření - endoskop - akomodace, vady oka, princip použití brýlí a kontaktních čoček - hygiena osvětlení - použití laseru ve zdravotnictví - počítačová tomografie
Žák: - popíše model atomu; - vyhledá zajímavosti z historie objevování atomu - popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu; - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony; - vysvětlí podstatu radioaktivity - popíše vlastnosti radioaktivního záření - popíše účinky radioaktivního záření na živý organismus a způsoby ochrany před tímto zářením; - popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice; - posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie; - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů fyziky mikrosvěta ve vyšetřovacích metodách a přístrojích používaných ve zdravotnictví; - popíše příklady uplatnění jevů a zákonů fyziky mikrosvěta v terapiích;	7. Fyzika mikrosvěta - model atomu, - nukleony, radioaktivita, jaderné záření, elementární a základní částice - zdroje jaderné energie, jaderný reaktor, bezpečnostní, ekonomická a ekologická hlediska jaderné energetiky Aplikace ve zdravotnictví: - účinky radioaktivního záření na živý organismus - radioterapie a protonová terapie - ochrana pracovníků před účinky radioaktivního záření

4. ročník, celkem 28 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - charakterizuje Slunce jako hvězdu a popíše sluneční soustavu; - popíše současné názory na stavbu, vznik a vývoj vesmíru; - vyhledá a popíše metody, jimiž se získávají informace o stavbě vesmíru - popíše význam ozónové vrstvy pro život na Zemi; - popíše a zdůvodní problémy spojené s pobytem člověka ve vesmírné stanici a jeho činností v otevřeném kosmickém prostoru mimo stanici.	8. Astrofyzika - Sluneční soustava - stavba a vývoj vesmíru - výzkum vesmíru Aplikace ve zdravotnictví: - význam ozónové vrstvy pro život na Zemi - biofyzikální aspekty pobytu člověka ve vesmírné stanici a jeho činností v otevřeném kosmickém prostoru mimo stanici
Žák: - objasní účinky mechanoterapie - vysvětlí účinky podtlaku, přetlaku - pohovoří o principu krevního oběhu, krevního tlaku a dýchání; - najde informace o reakci lidského organismu na pobyt ve vesmíru	Aplikace ve zdravotnictví – biofyzika Mechanika - pohyb, síla, tlak, napětí – mechanoterapie, masáž - využití odstředivé síly – odstředivky, sedimentace - beztlákový stav a přetížení organismu při kosmických letech - působení vnějšího tlaku na organismus, hyperbarická komora, kesonová nemoc - fyzikální základy dýchání - krevní oběh, krevní tlak, měření krevního tlaku;
Žák: - orientuje se v základech léčby chladem, teplem, zábaly - popíše vliv vlhkosti vzduchu na člověka;	Molekulová fyzika a termika - teplo a chlad, tělesná teplota a její regulace - vodoléčba, zábaly, sauna - sterilizace, autokláv, termostaty - deformace pevného tělesa a její význam ve zdravotnictví - vliv vlhkosti vzduchu na organismus;

Žák: - pohovoří o účincích elektrického proudu na lidský organismus - dodržuje principy bezpečnosti při práci s elektrickým proudem - specifikuje akční potenciály	Elektřina a magnetismus - účinky el.proudu na organismus, elektroléčba, iontoforéza - bezpečnost při práci s elektrickým proudem - využití vysokofrekvenčního proudu a elektromagnetického vlnění v lékařství - využití obrazovky ve zdravotnictví - měření akčních potenciálů lidského těla;
Žák: - vysvětlí využití jednotlivých druhů záření v medicíně a pohovoří o jejich škodlivých účincích - vyhledá příklady a interpretuje získaná data - orientuje se v základních principech hygieny osvětlení;	Optika - infračervené, ultrafialové a rentgenové záření a jejich využití ve zdravotnictví - ochrana před škodlivými účinky záření - endoskop - hygiena osvětlení;
Žák: - charakterizuje základní principy radioterapie a použití laseru ve zdravotnictví; - najde další využití a předá získané informace ostatním formou krátké prezentace	Fyzika mikrosvěta - použití laseru ve zdravotnictví - radioterapie;

6.7 Biologie a ekologie

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 –42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Biologie a ekologie

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu Biologie a ekologie

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	3	3	3	2	10

6.7.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Hlavním cílem předmětu biologie a ekologie je poskytnout žákům komplexní pohled na existenci a vývoj živých organismů, umožnit pochopení základních projevů živé hmoty a procesů, které v ní probíhají. Tím se vytváří nezbytný obecný základ pro navazující předměty. Důležitou roli hraje i pochopení podstatných souvislostí vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí a zákonů z hlediska zdravotnických oborů. V návaznosti na to pak formování jeho aktivních postojů k problémům souvisejícím s udržitelným rozvojem. Biologie a ekologie žákům současně poskytuje racionální zdůvodnění aktivních celospolečenských postojů k ekologii a globálním problémům světa.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu biologie a ekologie je odvozeno z RVP, z oblasti přírodovědného vzdělávání. Je rozděleno do několika tematických celků. Žák se seznámí se základy biologie, vznikem a vývojem života na Zemi, složením a vlastnostmi živých soustav, buňkou, rozmanitostí organismů, dědičností a proměnlivostí, základy geologie a mineralogie, botanikou a zoologií. Dále jsou zařazeny celky: základy ekologie, člověk a životní prostředí. Tematický celek biologie člověka je zařazen do předmětu somatologie.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka směřuje k tomu, aby žák porozuměl postavení člověka v přírodě, uvědomoval si přínos biologie pro vědecko-technický rozvoj, rozvoj medicíny, péči o zdraví i pro běžný život. Pozoroval a zkoumal přírodu a zpracovával a vyhodnocoval získané údaje. Pochopil význam ekologie a nutnost mezinárodní spolupráce. Měl pozitivní vztah k životu a přírodnímu prostředí. Svým postojem a chováním pozitivně ovlivňoval okolí a přispíval k dodržování zásad udržitelného rozvoje. Zamýšlel se nad neustálým ohrožováním životního prostředí a hrozcími globálními problémy, měl motivaci k dalšímu vzdělávání v přírodovědných předmětech. Využíval nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, posuzoval tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací. Zpracovával informace v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky.

Strategie (pojetí) výuky

Výuka předmětu biologie a ekologie je teoretická i praktická. Předmět biologie a ekologie je zařazen do výuky v 1., 2., 3. a 4. ročníku v rozsahu 3/3/3/2 hodiny týdně. Učivo je doplněno praktickými cvičeními v rozsahu 4 hodin za rok. Na laboratorní cvičení jsou žáci rozděleni do 2 skupin.

V biologii a ekologii se kromě výkladu využívá i dalších pracovních činností – diskuze, skupinová práce, samostatná práce, práce s textem, využití internetu. Pro rozvoj samostatných aktivit žáka jsou kromě učebních a problémových úloh zadávaných a řešených ve výuce, rovněž využívány dlouhodobější domácí úkoly zaměřené na zpracovávání anotací výukových filmů nebo článků z odborné literatury. Žáci rovněž zpracovávají prezentaci k zadanému biologickému tématu. Přitom využívají různé informační zdroje a IKT, pracují se soubory a daty, texty kopírují, vkládají a tisknou. Ke vzdělávání jsou dále využívány didaktické pomůcky s patřičnou didaktickou technikou: nástěnné obrazy, modely a přírodniny, výukové folie, filmy dokumentující problematiku probíraného učiva, prezentace. Žáci mají možnost osvojit si jednoduché laboratorní techniky při práci s mikroskopem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Ke zjištění dosažené úrovně osvojení vědomostí a dovedností jednotlivých žáků jsou využívány zejména různé formy ústního a písemného hodnocení. Při skupinových metodách výuky je využíváno vzájemného hodnocení žáků. Při ústním hodnocení je využíváno i vlastní sebehodnocení žáka.

Žák je hodnocen především v těchto oblastech:

- pochopení a správné používání odborných biologických pojmů
- chápání příčin a souvislostí mezi biologickými procesy
- zvládnutí práce s odborným textem a dalšími zdroji informací
- samostatné zpracování určité biologické problematiky a její prezentace před ostatními žáky
- zvládnutí některých základních laboratorních dovedností při mikroskopování a práci s biologickým materiálem

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V biologii a ekologii jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení – tzn., získávat nové informace, učit se zpracovávat odborný text z odborných a populárně vědeckých periodik a nově získané poznatky prezentovat formou referátu, seminární práce, prezentace, třídit informace a vybírat relevantní informace pro určité téma, hledat souvislosti mezi získanými informacemi, propojovat informace se svými dosavadními poznatky, uspořádat přehledně získané informace.
- kompetence k řešení problémů – tzn., získávat aktuální informace nutné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, ověřit jeho správnost.
- komunikativní kompetence – tzn., schopnost komunikovat v projevech mluvených a psaných na odborná témata, rozlišovat přínosy a limity informačních technologií, které používá ke komunikaci, být si vědom rizik spojených s jejich používáním,
- občanské kompetence – tzn., chápat význam životního prostředí pro člověka a svůj podíl na jeho tvorbě, jednat v duchu udržitelného rozvoje, aktivně se seznamovat s globálními problémy a možnostmi jejich řešení
- kompetence digitální – využívat digitálních technologií pro získávání a zpracování dat. Propojovat digitální obsah v různých formátech.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

V biologii a ekologii jsou rozvíjena tato průřezová témata:

- člověk a životní prostředí – toto téma je přímo obsahem výuky.
- občan v demokratické společnosti – respektování práv osob se zdravotním znevýhodněním (dědičné choroby, přenosné choroby, AIDS)
- člověk a digitální svět – získává a vytváří data v různých digitálních formátech

Mezipředmětové vztahy

V předmětu biologie se uplatňují velmi těsné mezipředmětové vztahy k chemii, fyzice, IKT, výchově ke zdraví, první pomoci. Ekologická témata jsou využívána především v občanské výchově a ekonomice.

6.7.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník, celkem 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - rozdělí obory biologie podle předmětu studia; - uvede významné biologické objevy a jejich představitele; - vysvětlí obecné znaky živé hmoty;	Předmět studia biologie - rozdělení biologických věd - významné biologické objevy - obecná charakteristika živých soustav
Žák: - vysvětlí význam buněk; - popíše a charakterizuje buňku a její části, vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými typy buněk vč. jednotlivých organel;; - popíše a vysvětlí mechanismy transportu látek do a z buňky; - vysvětlí pojmy metabolismus, autotrofie a heterotrofie; - popíše a vysvětlí proces dýchání a fotosyntézy a zdůrazní jejich význam pro život organismů; - popíše a vysvětlí pojmy nepohlavní a pohlavní rozmnožování, mitóza, meióza, buněčný cyklus; - vysvětlí význam diferenciaci a specializaci buněk pro mnohobuněčné organismy; - charakterizuje buňky lidského těla; - popíše vlastnosti kmenových buněk a možnosti jejich využití; - objasní teorie o vzniku života na Zemi; - charakterizuje chemickou a biologickou evoluci biosféry; - popíše hlavní evoluční teorie a jejich podstatu; - popíše hlavní mezníky v evoluci orgánových soustav u živočichů;	Obecná biologie - buňka prokaryotní, eukaryotní, rostlinná, živočišná a bakteriální - základní buněčné struktury - buněčné organely - membránové systémy a transport látek přes membránu - základní metabolismus buňky - buněčné dělení, buněčný cyklus - diferenciaci a specializaci buněk mnohobuněčných organismů - buňky a tkáně lidského těla - vznik a vývoj živých soustav na Zemi - evoluce

- vysvětlí evoluci člověka a proces homonizace;	
Žák: - charakterizuje mikrobiologii jako vědu a její využití; - popíše stavbu, vlastnosti rozmnožování, a způsob života virů a bakterií; - charakterizuje archea, bakterie a sinice a uvádí jednotlivé rozdíly v jejich stavbě; - popisuje typ metabolismu a způsob rozmnožování bakterií a sinic; - charakterizuje viry, bakterie a sinice z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska; - uvede některá bakteriální onemocnění a možnosti prevence; - hodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby; - uvede některá virová onemocnění a možnosti prevence; - zdůvodní nutnost vazby buňka – vir; - popíše fáze virové infekce; - uvede možnosti ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby; - rozliší viry podle hostitelské buňky, nukleové kyseliny a obalu; - vysvětlí zařazení a působení HIV viru; - zhodnotí pozitivní a negativní význam virů; - popíše vztah mezi viry, bakteriemi a organismem člověka;	Biologie mikroorganismů - systematické členění mikroorganismů - stavba a funkce virů a bakterií - Archea, bakterie, sinice - vztah vir a buňka - průběh virové infekce - ochrana proti virům, metody léčby - RNA a DNA viry - viry rostlinné, živočišné, viry hub - priony, retroviry - pozitivní a negativní význam virů

2. ročník, celkem 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - popíše a charakterizuje orgány rostlinné buňky;	Biologie rostlin - rostlinná buňka
Žák: - uvede druhy pletiv; - popíše jejich funkci v rostlinném těle;	Pletiva - druhy rostlinných pletiv - dělivá a trvalá pletiva
Žák: - popíše a vysvětlí funkci jednotlivých částí rostlinného těla;	Rostlinné orgány - vegetativní rostlinné orgány (kořen, stonek, list) - rozmnožovací orgány semenných rostlin (květ, plod)
Žák: - popíše složení rostlinného těla; - vysvětlí princip základních fyziologických procesů rostlin a jejich využití v praxi; - charakterizuje možné pohyby rostlin; - definuje rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním;	Fyziologie rostlin - látkové složení rostlinného těla - fotosyntéza - dýchání - vodní režim rostlin - minerální výživa - růst a vývoj rostlin - pohyby rostlin - charakteristika nepohlavního a pohlavního rozmnožování
Žák: - vysvětlí rozdíl mezi stélkou a rozlišeným tělem rostlin;	Systém a evoluce rostlin - stavba těla nižších rostlin
Žák: - rozpozná rozdíly mezi jednotlivými typy řas; - zhodnotí zdravotní a ekologický význam řas;	Řasy - typy řas - význam řas pro člověka
Žák: - zakreslí stavbu výtrusných rostlin; - vysvětlí význam výtrusných rostlin; - objasní vývojové cykly výtrusných rostlin; - vybrané zástupce rozřídí na mechorosty a kapradorosty;	Výtrusné rostliny - stavba výtrusných rostlin - rozmnožovací cykly - zástupci mechorostů a kapradorost
Žák: - vysvětlí princip rozmnožování nahosemenných rostlin; - podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin;	Nahosemenné rostliny - stavba nahosemenných rostlin - rozmnožování - zástupci nahosemenných rostlin

Žák: - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou; - popíše rozmnožování krytosemenných rostlin; - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin; - určí vybrané zástupce podle klíče a atlasu; - uvede léčivé účinky významných léčivých rostlin;	Krytosemenné rostliny - opylení a oplození krytosemenných rostlin - charakteristika vybraných čeledí a jejich zástupců - léčivé rostliny
Žák: - popíše stavbu těla hub; - charakterizuje různé typy jejich rozmnožování; - pojmenuje vybrané zástupce hub, zejména v medicíně; - charakterizuje mikroskopické houby, jejich výskyt a působení, využití ve farmacii a potravinářství; - popíše příznaky otrav houbami, první pomoc a způsob léčby;	Biologie hub - stavba těl hub - typy rozmnožování hub - systematické třídění hub - popis vybraných zástupců hub - jedovaté houby
Žák: - objasní pojem ekologie a uvede její rozčlenění; - definuje a vhodně používá ekologickou terminologii; - vysvětlí závislost živých organismů na abiotických a biotických podmínkách; - vyjmenuje faktory ohrožující životní prostředí a uvede aktuální i perspektivní řešení jeho ochrany; - charakterizuje vliv životního prostředí na lidský organismus, uvede příklady negativních jevů prostředí a jejich zdravotní důsledky; - diskutuje věcně o aktuálních ekologických problémech, opírá se o informační zdroje;	Ekologie - ekologie a její klasifikace - základní ekologické pojmy - abiotické a biotické podmínky života - ochrana a tvorba životního prostředí - ekologické problémy a přístupy k jejich řešení - životní prostředí a lidské zdraví

3. ročník, celkem 96 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - popíše organely živočišné buňky a uvede jejich význam; - vysvětlí vznik mnohobuněčných organismů; - klasifikuje a charakterizuje živočišné tkáně;	Biologie živočichů - charakteristika živočišné buňky - charakteristika mnohobuněčných živočichů
Žák: - charakterizuje prvoky; - vysvětlí pojmy vnitřní a vnější parazit a význam mezipřenositelů ve vývojových cyklech endoparazitů; - vysvětlí význam prvoků;	Prvoci - stavba těla prvoků a funkce organel - rozmnožování prvoků - příklady zástupců způsobujících onemocnění člověka
Žák: - popíše stavbu živočišné houby; - uvede význam hub v přírodě;	Houby - charakteristika a významní zástupci
Žák: - uvede významné zástupce; - popíše způsoby rozmnožování žahavců;	Žahavci - charakteristika a významní zástupci
Žák: - popíše vnější a vnitřní stavbu těla ploštěnců a hlístic; - vysvětlí funkce orgánových soustav ploštěnců a hlístic; - popíše způsoby ochrany proti parazitujícím ploštěncům a hlísticím;	Ploštěnci, Hlístice - stavba ploštěnců a hlístic - životní cykly endoparazitů - zástupci ploštěnců a hlístí
Žák: - popíše vnější a vnitřní stavbu těla měkkýšů; - vysvětlí funkce orgánových soustav; - rozliší podle charakteristických znaků třídy měkkýšů; - uvede vývojová zdokonalení hlavonožců;	Měkkýši - stavba a systém měkkýšů - orgánové soustavy měkkýšů - rozmnožování - zástupci vodních a suchozemských měkkýšů
Žák: - popíše stavbu těla kroužkovců; - uvede významné zástupce; - zhodnotí hospodářský a ekologický význam kroužkovců;	Kroužkovci - stavba těla kroužkovců - zástupci kroužkovců
Žák: - uvede rozdíly ve stavbě těla jednotlivých skupin členovců; - rozliší proměnu dokonalou a nedokonalou; - srovná zástupce jednotlivých skupin členovců;	Členovci - stavba těla členovců - rozmnožování členovců - zástupci skupin členovců (pavoukovci, koryši, hmyz)

- zhodnotí pozitivní a negativní význam hmyzu;	
Žák: - objasní základní znaky ostnokožců;	Ostnokožci - charakteristika ostnokožců
Žák: - vyvodí odlišnosti bezobratlých a strunatců; - popíše vývojové zdokonalení orgánových soustav strunatců; - určí nejznámější sladkovodní a mořské ryby; - vysvětlí přizpůsobení obojživelníků životnímu prostředí; - porovná vybrané zástupce plazů; - zhodnotí vývojové zdokonalení stavby těla ptáků; - rozliší podle základních charakteristik nejdůležitější řady ptáků a jejich zástupce; - podle charakteristik rozliší vybrané řady savců a jejich zástupce; - vysvětlí přizpůsobení savců prostředí; - uvede hospodářsky a ekologicky významné živočichy; - zhodnotí zdravotnický význam vybraných zástupců; - vysvětlí nutnost ochrany živočichů na národní a mezinárodní úrovni; - charakterizuje základní typy chování živočichů;	Strunatci - charakteristika podkmenů strunatců - odlišnosti tříd strunatců - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci - savci - významní zástupci bezobratlých a strunatců z hlediska hospodářského a ekologického - chránění živočichové - etologie

4. ročník, celkem 56 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - vysvětlí pojmy, heredita a variabilita, genetická informace, znak, gen, dominantní a recesivní alela genu, genom, genotyp, fenotyp; - vysvětlí molekulární příčiny dědičnosti; - popíše rozdíl mezi úplnou a neúplnou dominancí; - demonstroe Mendelovy zákony na konkrétních příkladech monohybridismu a dihybridismu; - vysvětlí princip genové vazby a Morganovy zákony; - vysvětlí dědičnost znaků vázaných na pohlaví a uvede příklady některých onemocnění, která se takto dědí; - vysvětlí princip a příčinu mutací, uvede jednotlivé typy mutací a druhy mutagenů; - popíše a vysvětlí metody studia lidské dědičnosti; - vysvětlí genetickou podstatu pohlavního rozmnožování a vazby genů na pohlaví; - objasní podstatu dědičnosti mitochondrií, plastidů; - objasní genealogii vybraných chorob, významných znaků a krevních skupin; - vysvětlí podstatu genového inženýrství a jeho využití ve zdravotnictví, využití plazmidů; diskutuje etické otázky genového inženýrství; - objasní pojmy genetiky populací a aplikuje na příkladech Hardy-Weinbergův zákon; - vysvětlí genetické mechanismy v evoluci;	Genetika - základní genetické pojmy - molekulární základy dědičnosti, vznik znaku z genu - genetický kód - monohybridismus, dihybridismus, Mendelovy zákony - genová vazba, Morganovy zákony - pohlavní rozmnožování, vznik gamet, dědičnost vázaná na pohlaví - mutace - metody genetiky - genetika člověka (dědičnost chorob, významných znaků, krevních skupin, kvantitativních znaků), genetická prognóza - dědičnost virů a bakterií, genové inženýrství - genetické zákonitosti v populacích - genetické zákonitosti v evoluci

6.8 Chemie

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Chemie

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu Chemie

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	3	3	3	3	12

6.8.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obsahové cíle

Obsahovým cílem předmětu chemie je přinést žákům poznatky o chemických látkách, jejich vlastnostech, reakcích a vztazích mezi nimi. Žáci jsou vedeni k pochopení těchto zákonitostí a chemických dějů, včetně pochopení podstaty biochemických dějů v živých organismech. Žáci jsou seznamováni s praktickým využitím chemických poznatků a učí se dovednostem při práci v chemické laboratoři. Předmět chemie formuje logické myšlení, rozvíjí dovednosti a vědomosti využitelné v dalším vzdělávání i v praxi. Podílí se také na formování žádoucích vztahů k životnímu prostředí. Tento předmět je propojován se znalostmi z jiných disciplín (např. biologie, fyziky, zdravotnické propedeutiky).

Charakteristika učiva

Učivo předmětu chemie vychází z oblasti přírodovědného vzdělávání. Učivo chemie navazuje na RVP základních škol, prohlubuje jej a jeho hlavním úkolem je přispět k pochopení učiva odborných předmětů studijního oboru. Žáci si v tomto předmětu osvojí potřebné znalosti problematiky učiva obecné, anorganické, organické, fyzikální, analytické chemie a biochemie. Nedílnou součástí vzdělávání chemie je laboratorní cvičení, ve kterém jsou rozvíjeny základní dovednosti – práce v laboratoři, zacházení s chemickými látkami, ochrana zdraví při práci s chemickými látkami.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka směřuje k tomu, aby si žák uvědomoval přínos chemie pro vědecko-technický rozvoj, rozvoj medicíny, péči o zdraví i pro běžný život. Pozoroval a zkoumal chemické látky a zpracovával a vyhodnocoval získané údaje. Pochopil význam trvale udržitelného rozvoje a nutnost mezinárodní spolupráce v této oblasti, svým postojem a chováním pozitivně ovlivňoval okolí a přispíval k dodržování zásad udržitelného rozvoje. Měl motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědných předmětech.

Strategie (pojetí) výuky

Výuka předmětu je teoretická i praktická. Chemie se vyučuje ve všech ročnících v rozsahu 3 hodin týdně. V každém ročníku jsou zařazeny minimálně čtyři laboratorní cvičení žáků. Na laboratorní cvičení jsou žáci rozděleni do 2 skupin.

Předmět využívá kromě výkladu také metody názorně demonstrační. Využívá i dalších forem – diskuze, skupinová práce, samostatná práce, práce s textem, s internetem. Pro rozvoj samostatných aktivit žáka jsou kromě učebních a problémových úloh zadávaných a řešených ve výuce rovněž využívány dlouhodobější domácí úkoly zaměřené na zpracovávání článků z odborné literatury. Žáci rovněž zpracovávají prezentaci k zadanému

tématu. Přitom využívají různé informační zdroje a IKT. Důraz je kladen na osobní aktivitu a samostatnost při získávání poznatků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Hlavním kritériem hodnocení žáků je ústní a písemné zkoušení, samostatné práce z laboratorních cvičení a osobní aktivita. Důraz je kladen především na porozumění učivu, na schopnost žáka spojit získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi a na jeho dovednosti tyto poznatky použít při řešení nových úkolů. Hlavní částí klasifikace je úroveň výstupních znalostí, tedy na úrovni pololetních či celoročních testů. Ty obsahují především základní učivo formou problémových úloh. Žáci mají prostor pro sebehodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Vhodné spojení teoretické výuky a praktické činnosti v laboratorních cvičeních umožňuje předmětu přispět k naplnění většiny klíčových kompetencí. V chemii jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení, tzn. motivovat žáky ke studiu chemie historickými souvislostmi, praktickým využíváním poznatků z chemie nebo popisem možností, které se před chemií v blízké budoucnosti otevrou, vybírat vhodné učební texty, videoprogramy a laboratorní pokusy
- kompetence k řešení problémů, tzn. učit žáky rozpoznávat problémy spojené s teorií chemických reakcí, s látkami a jejich výrobou, s životním prostředím a biochemickými ději v živých soustavách, řešit bezpečnostní problémy nebo bezpečně pracovat s chemikáliemi či chemickými odpady
- kompetence komunikativní, tzn. zprostředkovávat informace vhodným způsobem (video, text, diagram, mluvené slovo) tak, aby žáci porozuměli sdělovanému, ověřovat, zda jsou žáci schopni správně interpretovat získaná fakta a odvodit z nich závěry a důsledky
- kompetence personální a sociální, tzn. uplatňovat individuální přístup k žákům
- kompetence pracovní, tzn. rozvíjet u žáků smysl pro povinnost vyžadovaným pravidelné přípravy na výuku, dodržovat bezpečnost práce při praktických cvičeních
- kompetence digitální - žák získává, posuzuje a sdílí data a digitální informace v různých formách, digitální technologie vhodně využívá při školní práci.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

V chemii jsou rozvíjena tato průřezová témata:

- člověk a životní prostředí -v rámci výuky se žáci učí najít zdravý životní styl, využívat informací o přírodních zákonitostech a jejich zpětných vazbách.
- člověk a digitální svět – žáci využívají digitální technologie při vyhledávání nových informací z oboru, a zprostředkovávají získané informace ostatním formou prezentace.

Mezipředmětové vztahy

Pro předmět chemie se nejvíce uplatňují mezipředmětové vztahy s biologií, zdravotnickou propedeutikou, matematikou a fyzikou.

6.8.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník, celkem 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - objasní složení a vlastnosti látek - rozlišuje pojmy- prvek, sloučenina - určí hodnotu oxidačního čísla prvku ve sloučenině - porovná fyzikální a chemické vlastnosti různých látek;	Obecná chemie - složení a vlastnosti látek - hmota, energie, látka, soustava - chemické prvky, sloučeniny - oxidační číslo prvku ve sloučenině - směsi homogenní, heterogenní, koloidní;
Žák - popíše stavbu atomu - charakterizuje jednotlivé druhy radioaktivního záření - objasní účinek radioaktivního záření na lidský organismus - uvede možná rizika poškození zdraví - používá kvantová čísla k zápisu elektronového obalu prvků;	Stavba atomu - elementární částice - atomové jádro - radioaktivita - kvantová čísla, - pravidla výstavby elektronového obalu;
Žák: - definuje vznik jednotlivých typů vazeb - aplikuje pojem elektronegativita - odvodí vlastnosti látek podle typu vazby;	Chemická vazba - vznik chemické vazby, vazebná energie a vazebná délka - kovalentní vazba - elektronegativita - iontová vazba - koordinačně-kovalentní vazba - kovová vazba - slabé vazebné interakce – vodíková vazba a van de Waalsovy síly;
Žák: - vysvětlí zákonitosti periodického systému - předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků - objasní význam hodnoty čísla skupiny a periody, podle umístění prvku v PSP určí jeho protonové číslo;	Periodická soustava prvků - periodický zákon - zákonitosti a vztahy v tabulce - skupinové názvy prvků - elektronové obaly nepřechodných, přechodných a vnitřně přechodných prvků;
Žák: - rozliší jednotlivé typy sloučenin - určuje u všech sloučenin oxidační číslo - dokáže zapsat vzorec a uvést český nebo latinský název sloučenin;	Názvosloví anorganických sloučenin - vzorce binárních sloučenin - vzorce kyslíkatých látek a jejich solí - latinské názvy léčivých a pomocných látek;
Žák:	Molekulová stavba látek a stechiometrické výpočty

- zapíše složení sloučeniny různými druhy chemických vzorců - vypočítá hmotnostní zastoupení prvku ve sloučenině - vyzkouší příklady s využitím vztahů pro m, V, n, M, c - při výpočtech účelně využívá digitální technologie a zdroje informací - používá správné jednotky veličin a zavedenou symboliku;	- atomová a relativní atomová hmotnost - nejužívanější veličiny v chemii a jejich jednotky - výpočty z chemických rovnic a stanovení stechiometrického vzorce - výpočet stechiometrických koeficientů - výpočet z chemických vzorců;
Žák: - popíše způsoby vyjadřování koncentrace roztoků - vypočítá koncentraci roztoku - navrhne postup praktické přípravy roztoku - řeší výpočtové úkoly na ředění roztoků;	Disperzní soustavy, roztoky - složení roztoků - výpočty pro přípravu roztoků procentuálních a molárních - ředění roztoků - difúze, osmoza, osmotický tlak - roztoky izo-, hypo-, hypertonické - koloidní disperze;
Žák: - definuje pojmy chemického děje - zapíše reakční schéma, sestaví chemickou rovnici a vyčíslí ji - definuje chemickou rychlost a chemickou rovnováhu - uvede činitele ovlivňující chemickou rychlost a chemickou rovnováhu a jejich význam pro praxi - vysvětlí základní termochemické pojmy - charakterizuje protolytické reakce, elektrochemickou řadu napětí a elektrolýzu - určí význam různých hodnot pH;	Chemický děj - chemické rovnice - chemická reakce, schéma - řešení rovnic - klasifikace chemických reakcí a jejich průběh - chemická rychlost, chemická rovnováha - termochemie, reakční teplo, termochemické zákony - protolytické reakce - pH, tlumivé roztoky - elektrochemická řada napětí - elektrolýza;

2. ročník, celkem 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - objasní vlastnosti anorganických látek; - tvoří chemické vzorce a názvy anorganických sloučenin; - tvoří a čte latinské názvy anorganických sloučenin, které se uplatňují ve zdravotnictví; - uvede prvky důležité pro lidský organismus, jejich funkci, zdroje a význam; - uvede vlastnosti, přípravu, výrobu a použití vodíku, kyslíku a jejich sloučenin - uvede hlavní složky vzduchu	Anorganická chemie Nepřechodné prvky nekovového charakteru - vodík, kyslík, vlastnosti a sloučeniny - voda, struktura, vlastnosti, druhy - voda ve zdravotnictví - vzduch, složení, ochrana - vzácné plyny - halogeny a jejich sloučeniny, význam ve zdravotnictví, zdraví škodlivé látky - chalkogeny - nekovy V.A, IV.A a III.A skupiny;

- vysvětlí pojem emise, imise, smog, inverze, skleníkový efekt a uvede jeho příčiny - vyjmenuje vzácné plyny a jejich využití - vyjmenuje halogeny, uvede jejich využití, nejdůležitější sloučeniny - charakterizuje modifikace síry, její výskyt, vlastnosti a použití - popíše vlastnosti H₂S, oxidů síry a posoudí jejich vliv na životní prostředí - uvede postupy výroby průmyslově důležitých sloučenin - vyjmenuje vlastnosti, výskyt a využití nekovů a jejich významných sloučenin skupin V.A, IV.A a III.A;	
Žák: - uvede vlastnosti kovů - charakterizuje výskyt, výrobu a použití prvků - uvede jejich významné sloučeniny a jejich použití - uvede využití slitin - zhodnotí surovinové zdroje - klasifikuje toxické látky a zná zásady bezpečné práce s těmito látkami - posoudí vliv těchto látek na životní prostředí;	Nepřechodné prvky kovového charakteru - kovy a jejich charakteristika - elektrochemická řada napětí kovů - výroba kovů, koroze, ochrana proti korozi - slitiny a jejich využití v lékařství - alkalické kovy, vlastnosti, sloučeniny, biologický význam - hořčík a kovy alkalických zemin, biologický význam - toxikologie;
Žák: - vyjmenuje nejdůležitější sloučeniny prvků - uvede příklady využití prvků a jejich sloučenin - objasní stavbu běžných komplexních sloučenin a napíše jejich vzorec; - určí látky významné ve zdravotnictví - uvede druhy jaderných reakcí a posoudí jejich využití;	Přechodné prvky - d prvky, společné vlastnosti, sloučeniny - názvy koordinačních sloučenin - f prvky, jaderné reakce a jejich využití;
Žák: - posoudí vzorek a odhadne typ sloučeniny; - objasní postup stanovení iontů na mokré cestě; - připraví odměrný vzorek a provede stanovení a výpočet koncentrace; - vyjmenuje hlavní skupinová srážedla pro kationty a anionty - uvede příklady aniontů s oxidačními a redukčními vlastnostmi - uvede na příkladech analytické metody používané pro sledování kvality např. vnějšího a vnitřního ovzduší, vody, potravin, provede jednoduché měření;	Analytická chemie - srážecí reakce kationtů, skupinová srážedla - příklady aniontů s oxidačními a redukčními vlastnostmi;

3. ročník, celkem 96 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - definuje předmět organická chemie - uvede vlastnosti organických sloučenin - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu stavby organických sloučenin - rozčlení organické sloučeniny do skupin - uvede základní typy organických reakcí - zhodnotí surovinové zdroje - popíše uplatnění chemických jevů a postupů při vývoji nových materiálů a technologií využívaných ve zdravotnictví; - tvoří vzorce a názvy všech typů uhlovodíků - charakterizuje vlastnosti uhlovodíků podle typu řetězce a podle druhu vazeb - uvede nejdůležitější reakce uhlovodíků - uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití zejména ve zdravotnictví;	Organická chemie Úvod do předmětu - předmět organická chemie - vlastnosti organických látek - vlastnosti atomu uhlíku, typy vazeb a druhy vzorců - typy organických reakcí - zdroje organických látek - názvosloví organických sloučenin a rozdělení organických látek; Uhlovodíky nasycené, nenasycené, aromatické - alkany, cykloalkany - alkeny, dieny - alkyny - areny;
Žák: - tvoří vzorce a názvy derivátů uhlovodíků - uvede vlastnosti jednotlivých skupin derivátů - aplikuje poznatky o různých způsobech chemických přeměn v konkrétních situacích - uvede použití a vlastnosti vybraných skupin derivátů - zhodnotí vliv látek na životní prostředí - uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití zejména ve zdravotnictví;;	Deriváty uhlovodíků - rozdělení derivátů, funkční skupiny - názvosloví - halogenderiváty - organokovové deriváty - hydroxyderiváty - thioalkoholy, tiofenoly, ethery - aldehydy a ketony - karboxylové kyseliny a jejich deriváty - síla kyselin a zásad;
Žák: - klasifikuje heterocyklické sloučeniny podle velikosti kruhu, typu a počtu heteroatomů	Heterocyklické sloučeniny - základní pojmy, rozdělení heterocyklických sloučenin

- popíše strukturu heterocyklů a jejich vlastnosti - na příkladech vysvětlí jejich vlastnosti a posoudí jejich význam jako součást biologicky významných látek;	- vlastnosti heterocyklických sloučenin – aromaticita, bazicita, typické reakce - významní zástupci;
Žák: - prezentuje výrobky ze základních typů plastů využívané v každodenním životě - charakterizuje polymeraci, polyadici, polykondenzaci - posoudí vliv používání plastů na člověka a jeho okolí - uvede příklady syntetických vláken a významných makromolekulárních sloučenin;	Makromolekulární látky - charakteristika plastů a jejich klasifikace - základní typy reakcí - výhody a nevýhody užití plastů, jejich vliv na životní prostředí - významní zástupci;

4. ročník, celkem 84 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - definuje obor biochemie - charakterizuje živé soustavy a uvede jejich vlastnosti - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny, - uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek z hlediska lidského organismu a zdraví; - rozliší základní organické a anorganické látky lidského organismu; - pojmenuje základní živiny, objasní jejich strukturu a funkci - uvede význam přírodních látek - najde shodné i rozdílné vlastnosti mezi enzymy a chemickými katalyzátory - klasifikuje hormony z hlediska chemické struktury, označí místo jejich původu - vysvětlí význam hormonů v regulaci důležitých metabolických pochodů; - popíše složení nukleotidů, strukturu DNA a RNA a jejich význam - vysvětlí přenos genetické informace - zařadí fyziologicky významné terpeny do jednotlivých skupin - popíše vlastnosti nejvýznamnějších zástupců - používá pojmy analgetika, anestetika, antipyretika, hypnotika, sedativa, antibiotika a uvede názvy preparátů těchto skupin léčiv a jejich působení	Biochemie - předmět biochemie - vlastnosti a složení živých soustav - sacharidy-stavba, funkce - lipidy- rozdělení, vlastnosti, příklady, význam - proteiny- rozdělení, struktura, vlastnosti, význam - enzymy – struktura, mechanismus účinku, názvosloví, klasifikace - vitamíny – avitaminóza, hypervitaminóza – rozdělení, společné vlastnosti, význam v organismu - hormony; - nukleové kyseliny - struktura DNA a RNA - funkce DNA a RNA pro uchování genetické informace a její realizace - steroidy, terpeny - léčiva – základní skupiny léčiv - alkaloidy, izoprenoidy, barviva;

- uvede rozdělení drog a jejich působení na lidský organismus;	
Žák:	Biochemické děje
- vysvětlí podstatu biochemických dějů v živém organismu; - popíše strukturu ATP - charakterizuje Krebsův cyklus a další redoxní děje v živých soustavách - vysvětlí ovlivňování metabolických dějů rozdílnou aktivitou enzymů nebo hormonální regulací - objasní acidobazickou rovnováhu organismu;	- metabolismus - adenosintrifosfát a jeho význam - aerobní a anaerobní organismy - glykolýza a citrátový cyklus - fotosyntéza - metabolismus sacharidů, lipidů, proteinů - biotechnologie;
Žák:	Reakční kinetika
- vysvětlí pojmy vnitřní energie, entalpie, slučovací a spalné teplo, entropie - používá termochemické zákony;	- reakční rychlost a faktory, které ji ovlivňují - energetika chemických reakcí - termodynamika - termochemie - entropie, samovolnost dějů;
Žák:	Chemické rovnováhy
- odvodí rovnovážnou konstantu pro danou reakci - charakterizuje faktory ovlivňující chemickou rovnováhu - stanoví možnosti porušení rovnováhy pomocí Guldberg-Waageova zákona - vypočítá u roztoků a kyselin přibližnou hodnotu pH - uvede příklady využití pH v živých organismech;	- rovnovážná konstanta - faktory ovlivňující chemickou rovnováhu - rovnováhy v roztocích elektrolytů - oxidačně – redukční rovnováhy - výpočet pH;

6.9 Matematika

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Matematika

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 počínaje prvním ročníkem

Učební osnova předmětu Matematika

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	3	3	3	3	12

6.9.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborném vzdělávání, v dalším studiu, v budoucím zaměstnání, ve volném čase).

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět matematika vychází z RVP ze vzdělávací oblasti matematického vzdělávání. Ve výuce je především kladen důraz na zvládnutí řešení situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu a aplikování matematických poznatků a postupů v odborné složce vzdělávání. Nosnými tématy v 1. ročníku je řešení procentového počtu (roztoky), převody jednotek (exponenciální vyjádření násobné a dílčí předpony), řešení slovních úloh v lineárních a kvadratických funkcích. V druhém ročníku goniometrické funkce obecného úhlu a vlastnosti jednotlivých funkcí. Ve třetím ročníku poznatky o geometrických útvech a základy finanční matematiky. Ve čtvrtém ročníku vektory a analytické vyjádření přímky.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

V matematickém vzdělávání jsou žáci vedeni tak, aby získali pozitivní postoj k přírodě, vědě a technice, k hlubšímu a komplexnímu pochopení matematických zákonitostí a k formování pozitivního vztahu k přírodnímu prostředí.

Strategie (pojetí) výuky

Předmět se vyučuje 3 hodiny týdně od 1. do 4. ročníku, v učebně matematiky, která je vybavena počítačem, dataprojektorem, vizualizérem a interaktivní tabulí.

Ve výuce se využívají následující formy a metody práce:

- metoda slovní (využití při probírání nového učiva, vysvětlení nových pojmů a symbolů, které studenti potřebují k další práci)
- metoda názorně demonstrační (využití při probírání nového učiva, student názorně vidí a pochopí metody výpočtu ukázkových praktických úloh, které lze aplikovat na dalších příkladech)
- metoda problémová (možnost využití při probírání nového učiva, jedná se o zavedení problému formou matematické úlohy a postupné seznamování s jednotlivými fázemi řešení, dosažené výsledky vedou k zavedení nové poučky či matematického vztahu, který studenti dále využívají při práci)
- metoda praktická (nacvičování nových dovedností, procvičování nového učiva na zadaných příkladech, práce může být samostatná či skupinová).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení jsou v souladu s klasifikačním řádem školy. Žák je systematicky veden k vlastnímu sebehodnocení.

Ke kontrole vědomostí a dovedností studentů slouží různé formy ústního a písemného hodnocení.

Velká kontrolní práce (2 práce za celý školní rok, shrnutí učiva za uplynulé pololetí, hodnocení správnosti postupu řešení i numerické stránky výpočtu).

Malá písemná práce (následuje vždy po probrání nového učiva, hodnocení správnosti postupu řešení i numerické stránky výpočtu).

Ústní zkoušení (zaměřeno na správný slovní popis matematického problému, možnost studenta slovně obhájit svou metodu řešení).

Hodnocení domácího cvičení (náročnější domácí úlohy sloužící k prohloubení schopností a dovedností studenta, známka s menší vahou).

Hodnocení aktivity v hodině (rychlé samostatné řešení jednoduchých i složitějších problémů v hodinách, známka s menší vahou).

Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti a aktivity v hodinách matematiky, snahy samostatně hledat řešení zadaných úloh a zapojení se do diskuzí nad různými metodami řešení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Z hlediska klíčových kompetencí se klade důraz především na následující kompetence:

- kompetence k učení (samostatné vyhledávání informací, jejich třídění a využívání, volba různých postupů při řešení reálné situace, aplikace znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě, rozvíjení paměti studentů prostřednictvím numerických výpočtů a matematických algoritmů)
- kompetence k řešení problémů (provádění rozboru úlohy, vytvoření plánu jeho řešení, odhad řešení a ověřování, rozvíjení samostatného uvažování a vyvozování logických závěrů, možnost argumentace a diskuze při obhajování svých názorů)
- kompetence komunikativní (přesné vyjadřování myšlenek v ústním a písemném projevu, matematické vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, rozvíjení dovednosti přesného a estetického rýsování, rozvíjení komunikace při řešení navozeného problému)
- kompetence sociální a personální (práce ve skupinách, dodržování dohodnutých postupů, zodpovědnost za řešení problému)
- kompetence občanské (respektování názorů spolužáků, zodpovědnost za vlastní rozhodování, chápání významu matematiky jako vědy ve společnosti)
- kompetence pracovní (zodpovědný přístup k zadaným úkolům, přesnost řešení, úplné dokončení práce, zdokonalení grafického projevu). Práce s informacemi, jejich vyhledávání a hodnocení dosažených výsledků, skupinová diskuze při řešení problému, obhájení vlastního návrhu řešení. Zapsání a zakreslení výsledků úloh pomocí počítačové techniky
- matematické kompetence (správně používat a převádět běžné jednotky, používat pojmy kvantifikujícího charakteru, provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy, nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení, číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.), aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru, efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích).

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

V matematice jsou rozvíjena tato průřezová témata:

- člověk a svět práce (práce s informacemi, jejich vyhledávání a hodnocení dosažených výsledků, skupinová diskuze při řešení problému, obhájení vlastního návrhu řešení)
- člověk a digitální svět Žák ve všech ročnících účelně využívá digitální technologie při řešení úloh. (řešení matematických úloh, zapsání a zakreslení výsledků úloh pomocí počítačové techniky).

Mezipředmětové vztahy:

- fyzika (převody jednotek, zapsání výsledku řešení v exponenciálním tvaru, vyjadřování neznámé ze vzorce).
- informatické vzdělávání Informační technologie slouží žákům jako nástroj pro zpracování dat. S pomocí tabulkového procesoru či vhodného programu žáci analyzují a prezentují data, vytváří grafy, analyzují statistické soubory.
- biologie (převody jednotek, trojčlenka, procentový počet, ředění a koncentrace roztoků).
- chemie (převody jednotek, ředění a látková koncentrace roztoků, výpočty z chemických rovnic).

6.9.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník, celkem 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - provádí aritmetické operace v $\mathbb{R}$; - používá různé zápisy reálného čísla; - znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose; - používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam; - porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly; - zapíše a znázorní interval; - provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik); - řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání; - provádí operace s mocninami a odmocninami; - řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Operace s čísly - číselný obor $\mathbb{R}$ - aritmetické operace v číselných oborech $\mathbb{R}$ - různé zápisy reálného čísla - reálná čísla a jejich vlastnosti - absolutní hodnota reálného čísla - intervaly jako číselné množiny - operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik) - užití procentového počtu - mocniny s exponentem přirozeným, celým a racionálním - odmocniny - slovní úlohy
Žák: - používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu; - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny;	Číselné a algebraické výrazy - číselné výrazy - algebraické výrazy - mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami - definiční obor algebraického výrazu

- provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců; - rozkládá mnohočleny na součin; - určí definiční obor výrazu; - sestaví výraz na základě zadání; - modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	- slovní úlohy
Žák: - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; - sestojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; - rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní; - určí definiční obor rovnice a nerovnice; - řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, včetně grafického znázornění; - řeší kvadratické rovnice, nerovnice včetně grafického znázornění; - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli; - řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru; - vyjádří neznámou ze vzorce; - užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice; - užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Funkce. Řešení rovnic a nerovnic - pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce - vlastnosti funkce - kvadratická funkce - úprava výrazů obsahujících funkce - úpravy rovnic - lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou - rovnice s neznámou ve jmenovateli - rovnice v součinném a podílovém tvaru - kvadratická rovnice a nerovnice - vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - soustavy rovnic, nerovnic - grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav - vyjádření neznámé ze vzorce - slovní úlohy

2. ročník, celkem 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu; - určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody; - graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel; - určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku; - používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic; - používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvarech; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Goniometrie a trigonometrie - orientovaný úhel - goniometrické funkce - věta sinová a kosinová - goniometrické rovnice - využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku - úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce
Žák: - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestaví jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; - sestaví graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - určí definiční obor rovnice; - řeší jednoduché logaritmické rovnice; - řeší jednoduché exponenciální rovnice; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Funkce. Řešení rovnic a nerovnic - lineárně lomená funkce - exponenciální funkce - exponenciální rovnice - logaritmická funkce - logaritmus a jeho užití - věty o logaritmech - logaritmické rovnice - úprava výrazů obsahujících funkce -
Žák: - užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku;	Statistika v praktických úlohách - statistický soubor, jeho charakteristika - četnost a relativní četnost znaku - charakteristiky polohy - charakteristiky variability - statistická data v grafech a tabulkách - aplikační úlohy

- určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku; - sestaví tabulku četností; - graficky znázorní rozdělení četností; - určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil); - určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka); - čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	
Žák: - užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka; - užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu; - řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách; - vyhledá na internetu reálné údaje se vztahem k podobnosti, například mapy nebo satelitní snímky různých měřítek; - graficky rozdělí úsečku v daném poměru; - graficky změní velikost úsečky v daném poměru; - využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách; - popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Planimetrie - planimetrické pojmy - polohové vztahy rovinných útvarů - metrické vlastnosti rovinných útvarů - Euklidovy věty - množiny bodů dané vlastnosti - rovinné útvary: kružnice, kruh a jejich části, mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky, složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary - trojúhelník a čtyřúhelník (strana, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná) - shodná zobrazení rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění - podobná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění - shodnost a podobnost

3. ročník, celkem 96 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a rovin, dvou přímek, přímky a rovin, dvou rovin; - určí odchylku dvou přímek, přímky a rovin, dvou rovin; - určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin; - charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části; - určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie;	Stereometrie - polohové vztahy prostorových útvarů - metrické vlastnosti prostorových útvarů - tělesa a jejich sítě - složená tělesa - výpočet povrchu, objemu těles, složených těles

- využívá síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa; - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - užívá a převádí jednotky objemu; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	
Žák: - řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla); - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací; - počítá s faktoriály a kombinačními čísly; - užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací, např. řeší otázku kybernetické bezpečnosti, konkrétně matematické podstaty šifrování, tvorby hesel a PIN kódů a jejich složitosti;	Kombinatorika - faktoriál - variace, permutace a kombinace bez opakování - variace s opakováním - počítání s faktoriály a kombinačními čísly - slovní úlohy
Žák: - užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů; - užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu; - určí pravděpodobnost náhodného jevu; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Pravděpodobnost v praktických úlohách - náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu - náhodný jev - opačný jev, nemožný jev, jistý jev - množina výsledků náhodného pokusu - nezávislost jevů - výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu - aplikační úlohy
Žák: - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky; - pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti; - pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti; - užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání; - používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; - provádí výpočty finančních záležitostí: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací, např. vyhledává na internetu konkrétní informace o vybraném finančním produktu od jeho poskytovatelů;	Posloupnosti a jejich využití - poznatky o posloupnostech - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - finanční matematika - slovní úlohy - využití posloupností pro řešení úloh z praxe

4. ročník, celkem 84 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky; - užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru; - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů); - užije grafickou interpretaci operací s vektory; - určí velikost úhlu dvou vektorů; - užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů; - určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině; - určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; - určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Analytická geometrie v rovině - souřadnice bodu - souřadnice vektoru - střed úsečky - vzdálenost bodů - operace s vektory - přímka v rovině - polohové vztahy bodů a přímek v rovině - metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině
Žák: - provádí aritmetické operace v množině reálných čísel - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti - řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů - určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů z trigonometrie; - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování; - počítá s faktoriály a kombinačními čísly; - určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem; - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji; - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost; - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky; - řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek.	Souhrnné opakování - Operace s čísly a výrazy - Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic - Planimetrie - Stereometrie - Kombinatorika, pravděpodobnost, Statistika v praktických úlohách - Posloupnosti a jejich využití - Analytická geometrie v rovině

6.10 Tělesná výchova

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Tělesná výchova

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu

Tělesná výchova

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	2	2	2	2	8

6.10.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu tělesná výchova je všestranný tělesný a duševní rozvoj žáka, chápání aktivní pohybové činnosti jako součásti péče o zdraví, součásti zdravého životního stylu a prevenci negativních jevů.

Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP ze vzdělávací oblasti vzdělávání pro zdraví. Hlavní učivo je vybráno z různých sportovních odvětví směřující ke všeobecnému tělesnému rozvoji žáka (tělesná cvičení, gymnastika, pohybové hry, atletika), na něž navazují moderní formy cvičení (aerobik, powerjóga, kalanetika, Pilates, cvičení na gymballech, s overbally, cvičení v posilovně). Z pestré nabídky si žák může vybrat nejvhodnější pohybovou činnost pro své volnočasové aktivity. Jde o cyklickou výuku, opakováním se učivo postupně rozšiřuje, prohlubuje, žáci mohou sledovat vlastní výkonnostní růst.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

V tělesné výchově byl žák veden tak, aby pohybovou činností chápal jako nedílnou součást životního stylu, byl motivován k celoživotnímu provádění pohybových aktivit, vyhýbal se zdraví škodlivým aktivitám a nebezpečným návykům, vážil si a chránil své zdraví a zdraví ostatních, využíval prostředky pro zvyšování tělesné zdatnosti, kultivoval svůj pohybový projev, dokázal pracovat v týmu, respektoval názory jiných, kontroloval a ovládal své jednání, měl vhodnou míru sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku.

Strategie (pojetí) výuky

Předmět se vyučuje ve všech ročnících v rozsahu 2 hodiny týdně. Obsah učiva je realizován v tematických celcích. Teoretické poznatky a tělesná cvičení jsou zařazovány průběžně do každé vyučovací hodiny, gymnastika, atletika, pohybové hry a úpoly jsou realizovány v blocích. Zvolený počet hodin reaguje na zájem žáků a materiální možnosti školy. Plavání ve 2. ročníku a bruslení ve 3. ročníku jsou zařazovány s ohledem na zájem žáků, materiální a klimatické podmínky. Lyžování a turistika jsou realizovány formou kurzů podle zájmu žáků.

Výuka se uskutečňuje ve vlastní malé posilovně, cvičebním sálu a v pronajaté tělocvičně po celý školní rok. Škola nemá k dispozici hřiště, proto využívá při vhodných klimatických podmínkách park nedaleko školy. Výuka plavání probíhá ve spolupráci s Plaveckým bazénem.

Hodiny tělesné výchovy probíhají převážně prakticky a jsou vhodně doplněny teoretickými poznatky. Metody výuky jsou v souladu se zásadami motorického učení (výklad, ukázka, pokus-omyl, hodnocení, sebehodnocení, analyticko-syntetická metoda, komplexní metoda).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení předmětu tělesná výchova je v souladu s klasifikačním řádem školy. U jednotlivých žáků je brán zřetel na rozdílné předpoklady k pohybovým činnostem vzhledem k somatickým parametrům a rozdílnému stupni rozvoje pohybových dovedností. Z těchto důvodů je při hodnocení výsledků v předmětu tělesná výchova kladen důraz na:

- aktivní přístup k výuce (snaha zlepšovat se) a docházku
- znalost a dodržování zásad bezpečnosti, slušného chování (fair play), pokynů učitele, pravidel sportovních odvětví a terminologie předmětu
- přiměřené výkony v hodnocených disciplínách a testech
- reprezentaci školy

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V tělesné výchově jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání v oblasti sportu a péče o zdraví, ovládat jednotlivé druhy senzomotorického učení, využívat různé informační zdroje a aplikovat poznatky do praxe
- kompetence k řešení problémů, tzn. využívat tělesná cvičení ke zvyšování odolnosti ve stresových situacích, při řešení problému spolupracovat, navrhnout způsob řešení, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu ve vztahu k dosaženým výsledkům
- kompetence komunikativní, tzn. komunikovat a diskutovat v kolektivu, formulovat a obhajovat své názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, porozumět zadání úkolu
- kompetence personální a sociální, tzn. dodržovat zásady chování na sportovních akcích, spolupracovat v rámci týmu a zastávat různé role, uvědomit si nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování, respektovat názor druhého
- digitální kompetence, tzn. používání digitálních technologií k monitorování a analýze tělesné aktivity, včetně sledování výkonů a záznamu tělesných parametrů, využívání digitálních nástrojů k organizaci a vyhodnocování pohybových aktivit a jejich výsledků, využívání aplikací a online zdrojů k plánování a realizaci pohybových programů zaměřených na zlepšení kondice a zdraví;

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

V tělesné výchově jsou rozvíjena tato průřezová témata:

- člověk a svět práce – výuka předmětu rozvíjí a posiluje fyzickou i psychickou odolnost žáka, což se projevuje ve schopnosti efektivně vykonávat tělesnou práci a zvládat zátěžové situace, žák se učí využívat tělesná cvičení k regeneraci fyzických a duševních sil
- člověk a životní prostředí – během lyžařského, ev. sportovně turistického kurzu si žák uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti
- občan v demokratické společnosti – dodržováním pravidel her a soutěží se žák naučí respektovat osobnost druhého a přijímat zodpovědnost za svá rozhodnutí, žák získá vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku.

Mezipředmětové vztahy

Tělesná výchova úzce souvisí především s předměty: rekondice a regenerace a nauka o pohybu.

6.10.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, uplatňuje zásady sportovního tréninku - komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje domluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, okolním podmínkám a dovede je udržovat a ošetřovat - připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - dodržuje hygienické zásady a bezpečnostní pravidla při pohybových aktivitách - zapojuje se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci - rozhoduje, zapisuje, sleduje výkony jednotlivců nebo týmu - sestaví soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej - vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu;	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - výzbroj, výstroj, údržba - záchrana a dopomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení, cvičební úbor a obutí;
Žák: - nastupuje do tvaru a velí družstvu; - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace;	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová cvičení, všestranně rozvíjející cvičení, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační;
Žák: - zvládá různé druhy přeskoků přes švihadlo - provede roznožku nebo skrčku přes kozu, bednu - předvede kotoul vpřed a vzad a jejich modifikace; - vyšplhá na laně (tyči) - sladí pohyb s hudbou - cvičí na posilovacích strojích, volí správná cvičení na jednotlivé svalové skupiny	Gymnastika - cvičení s náčiním - cvičení na náradí - akrobacie - šplh - rytmická gymnastika, pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem (aerobik) - moderní formy cvičení

	- posilovací cvičení v posilovně;
Žák: - provede nízký start, zvládá techniku běhu - splní výkony dle stanovených kritérií - zvládá techniku vrhu koulí;	Atletika - běhy (člunkový běh, v terénu), běžecká abeceda, starty - skok do dálky z místa - hody a vrh koulí;
Žák: - participuje na týmových herních činnostech družstva - rozliší jednání fair play od nesportovního chování - zvládne základní herní činnosti jednotlivce s míčem i bez něj, základní kombinace a aplikuje je ve hře;	Pohybové hry - drobné hry - odbíjená - košíková - florbal - futsal - softball - badminton - kinball;
Žák: - zjistí úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	Testování tělesné zdatnosti - motorické testy;
Žák: - naplánuje a zrealizuje turistickou akci - orientuje se v přírodě;	Turistika a sporty v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh;
Žák: - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví;	Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení
Žák: - ovládá jízdu na vleku a techniku bezpečného sjíždění svahu na lyžích (snowboardu) - dodržuje bezpečnost při pohybu na sjezdovce, dokáže adekvátně reagovat na možná rizika (změna počasí, úrazy apod.) - chová se šetrně k životnímu prostředí - volí vhodnou výstroj a výzbroj a dovede ji udržovat a ošetřovat;	Lyžování - základy sjezdového lyžování (zatáčení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti), event. snowboardingu - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí;

2. ročník 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, uplatňuje zásady sportovního tréninku - komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje domluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, okolním podmínkám a dovede je udržovat a ošetřovat - připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - dodržuje hygienické zásady a bezpečnostní pravidla při pohybových aktivitách - zapojuje se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci - rozhoduje, zapisuje, sleduje výkony jednotlivců nebo týmu - sestaví soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej; - vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu;	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - výzbroj, výstroj, údržba - záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení, cvičební úbor a obutí;
Žák: - nastupuje do tvaru a velí družstvu; - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace;	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová cvičení, všestranně rozvíjející cvičení, kondiční, koordinační, - kompenzační, relaxační;
Žák: - používá overbally ke cvičení - provede roznožku nebo skrčku přes kozu, bednu, skáče na trampolínce - předvede kotoul vpřed a vzad a jejich modifikace, stoj na rukou a na lopatkách, krátkou sestavu - vyšplhá na laně (tyči); - sladí pohyb s hudbou; - cvičí na posilovacích strojích, volí správná cvičení na jednotlivé svalové skupiny;	Gymnastika - cvičení s náčiním - cvičení na nářadí - akrobacie (kotouly, stoj na rukou a na lopatkách) - šplh - rytmická gymnastika, pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem (aerobik) - moderní formy cvičení - posilovací cvičení v posilovně;
Žák: - provede nízký start, zvládá techniku běhu	Atletika

- splní výkony dle stanovených kritérií - zvládá techniku vrhu koulí;	- běhy (člunkový běh, v terénu), běžecká abeceda, starty - skok do dálky - hody a vrhy koulí;
Žák: - participuje na týmových herních činnostech družstva; - rozliší jednání fair play od nesportovního chování; - zvládne základní herní činnosti jednotlivce s míčem i bez něj, základní kombinace a aplikuje je ve hře;	Pohybové hry - drobné hry - odbíjená - košíková - florbal - futsal - softball - badminton - kinball;
Žák: - seznámí se s technikou dvou plaveckých způsobů - uplave 25m jedním plaveckým způsobem;	Plavání - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci;
Žák: - zjistí úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	Testování tělesné zdatnosti - motorické testy;
Žák: - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví;	Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení
Žák: - naplánuje a zrealizuje turistickou akci - orientuje se v přírodě;	Turistika a sporty v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh;

3. ročník 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, uplatňuje zásady sportovního tréninku - komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje domluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - výzbroj, výstroj, údržba

- volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, okolním podmínkám a dovede je udržovat a ošetřovat - připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - dodržuje hygienické zásady a bezpečnostní pravidla při pohybových aktivitách - zapojuje se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci; - rozhoduje, zapisuje, sleduje výkony jednotlivců nebo týmu - sestaví soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej - vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu;	- záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení, cvičební úbor a obutí;
Žák: - nastupuje do tvaru a velí družstvu; - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace;	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová cvičení, všestranně rozvíjející cvičení, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační;
Žák: - provede roznožku, skrčku přes kozu, bednu, používá trampolínu k odrazu pro akrobatické prvky - předvede kotoul vpřed a vzad a jejich modifikace, stoj na rukou a na lopatkách, sestavu - vyšplhá na laně (tyči) - sladí pohyb s hudbou; - cvičí na posilovacích strojích, volí správná cvičení na jednotlivé svalové skupiny ;	Gymnastika - cvičení na náradí - cvičení s náčiním - akrobacie (kotouly, stoj na rukou a na lopatkách, přemet stranou) - šplh - rytmická gymnastika, pohybové činnosti a kondiční programy - cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem (aerobik) - moderní formy cvičení - posilovací cvičení v posilovně
Žák: - seznámí se základními pády a způsoby sebeobrany;	Úpoly - pády - základní sebeobrana;
Žák: - provede nízký start, zvládá techniku běhu - splní výkony dle stanovených kritérií - zvládá techniku vrhu koulí;	- Atletika - běhy (člunkový běh, v terénu), běžecká abeceda, starty - skok do dálky - hody a vrh koulí;

Žák: - participuje na týmových herních činnostech družstva - rozliší jednání fair play od nesportovního chování - zvládne základní herní činnosti jednotlivce s míčem i bez něj, základní kombinace a aplikuje je ve hře;	Pohybové hry - drobné hry - odbíjená - košíková - florbal - futsal - softball - badminton - kinball
Žák: - pohybuje se na bruslích;	Bruslení - základy bruslení na ledě nebo in-line (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení;
Žák: - zjistí úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	Testování tělesné zdatnosti - motorické testy;
Žák: - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví;	Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení
Žák: - naplánuje a zrealizuje turistickou akci - orientuje se v přírodě;	Turistika a sporty v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh;

4. ročník 56 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, uplatňuje zásady sportovního tréninku - komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje domluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, okolním podmínkám a dovede je udržovat a ošetřovat - připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - dodržuje hygienické zásady a bezpečnostní pravidla při pohybových aktivitách - zapojuje se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci - rozhoduje, zapisuje, sleduje výkony jednotlivců nebo týmu - sestaví soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej - vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu;	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - výzbroj, výstroj, údržba - záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace, pravidla her, závodů a soutěží rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení, cvičební úbor a obutí;
Žák: - nastupuje do tvaru a velí družstvu; - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace;	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová cvičení, všestranně rozvíjející cvičení, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační;
Žák: - provede roznožku, skrčku přes kozu a bednu - předvede samostatně vytvořenou sestavu - sladí pohyb s hudbou - cvičí na posilovacích strojích, - volí správná cvičení na jednotlivé svalové skupiny;	Gymnastika - cvičení na nářadí - cvičení s náčiním - akrobacie (kotouly, stoj na rukou a na lopatkách, přemet stranou) - rytmická gymnastika, pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem (aerobik) - moderní formy cvičení - posilovací cvičení v posilovně;
Žák: - seznámí se základními pády a způsoby sebeobran;	Úpoly - pády - základní sebeobrana;

Žák: - participuje na týmových herních činnostech družstva - rozliší jednání fair play od nesportovního chování - zvládne základní herní činnosti jednotlivce s míčem i bez něj, základní kombinace a aplikuje je ve hře - zjistí úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	Pohybové hry - drobné hry - odbíjená - košíková - florbal - futsal - softball - badminton - kinball;
Žák: - zjistí úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	Testování tělesné zdatnosti - motorické testy;
Žák: - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví;	Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení
Žák: - naplánuje a zrealizuje turistickou akci - orientuje se v přírodě;	Turistika a sporty v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh;

Poznámky:

- 1) Teoretické poznatky jsou uplatňovány v průběhu celé výuky TV.
- 2) Pohybové dovednosti jsou součástí všech tematických celků.
- 3) Plavání je realizováno ve 2. ročníku a bruslení ve 3. ročníku podle zájmu žáků, materiálních a klimatických podmínek.
- 4) Lyžování je realizován v 1. ročníku, turistika a sporty v přírodě ve 2. ročníku formou kurzů, podle zájmu žáků, materiálních a klimatických podmínek.
- 5) Pro žáky se zdravotním oslabením škola organizuje hodiny zdravotní tělesné výchovy.

6.11 První pomoc

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: První pomoc

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu První pomoc

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	-	2	-	-	2

6.11.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu je vést žáky k získávání teoretických poznatků a praktických dovedností v poskytování první pomoci. Důraz se klade na vytváření sociálních postojů a dovedností v předlékařské první pomoci. Žáci jsou vedeni k zásadám bezpečného chování v situacích obecného ohrožení zdraví a života a k přijímání osobní odpovědnosti za provedení první pomoci.

Charakteristika učiva

Předmět první pomoc je zařazen do výuky 2. ročníku, vychází ze vzdělávací oblasti RVP vzdělávání pro zdraví (bezpečné jednání v krizových situacích a za mimořádných událostí, poskytnutí neodkladné první pomoci). Předmět vede žáky k odpovědnosti za zdraví své i druhých, k prevenci úrazu, k osvojení zásad jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí. Žáci se orientují v integrovaném záchranném systému, dokážou předat důležité informace o vzniklé události, zdůvodní postup první pomoci u jednotlivých typů poranění, či stavů, objasní obecná pravidla ochrany člověka za mimořádných událostí. Důraz je kladen na správné poskytnutí neodkladné první pomoci sobě i jiným.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka v první pomoci směřuje k tomu, aby žák: jednal aktivně, samostatně, odpovědně a iniciativně v osobním zájmu a v zájmu společnosti. Cítil odpovědnost za své zdraví i ostatních v případě nouze. Vystupoval v souladu se zásadami etiky. Celoživotně se vzdělával, aplikoval získané teoretické poznatky a praktické dovednosti v prevenci a při záchráně zdraví a života.

Strategie (pojetí) výuky

Teoretická výuka je proporcionálně propojena s praktickým cvičením, žák zde upevňuje a ověřuje teoretické znalosti a informace, nacvičuje praktické dovednosti a manuální zručnost v modelových situacích. Důraz je kladen na samostatnost a odpovědnost při řešení

modelových situací, na využívání různých informačních zdrojů a využití životních zkušeností žáků. Výuka je vedena hromadně a skupinově s využitím názorných ukázek, maskování poranění, pomůcek - modelů, počítačové a audiovizuální techniky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení prospěchu a chování žáků střední školy je dokument, ve kterém jsou podrobně popsána kritéria pro hodnocení (dokument je součástí Přílohy č.1). Při hodnocení je důraz kladen na:

- aktivitu žáků při vyučování
- schopnost řešit modelové situace
- schopnost vyjadřovat se souvisle, samostatně, diskutovat na odborné téma
- pečlivě a správně provádět úkony první pomoci
- dovednosti pracovat s odborným textem, informačními zdroji
- schopnost sebehodnocení
- dodržování hygienických předpisů a zásad BOZP

Ověřování výsledků žáků je prováděno zkoušením: ústním, písemným, praktickým. Hodnocením samostatné práce žáků, domácí přípravy. Při hodnocení žáků je důraz kladen na hloubku porozumění učivu, schopnost organizovat si práci, rychle se rozhodovat, vybrat správně pomůcky, provést úkon, komunikovat.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Z hlediska klíčových kompetencí se klade důraz především na následující kompetence:

- kompetence k řešení problémů (volba vhodných prostředků a způsobů při poskytování první pomoci);
- kompetence komunikativní (vyjadřovat se přiměřeně situaci, používat odbornou terminologii, účastnit se aktivně diskuze, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování);
- kompetence personální a sociální (pracovat v týmu, odpovědnost ke svému zdraví a zdraví ostatních, odpovědnost při plnění svěřených úkolů);
- kompetence odborné (osvojení vědomostí o zásadách poskytování první pomoci při náhlém ohrožení zdraví a života, schopnost poskytnout samostatně první pomoc, znát a dodržovat pravidla BOZP).
- digitální kompetence - žák dokáže efektivně vyhledat a kriticky vyhodnotit informace, které použije při domácí přípravě a výuce ve škole. Žák pracuje s digitálními výukovými nástroji a kriticky posuzuje obsah. Využívá Aplikace Záchranka, Kahoot, Záchranný kruh, ČČK a další. Vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti, rizika a přínosy v situacích ohrožujících zdraví.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Člověk a svět práce (žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu).

Člověk a životní prostředí (žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, je veden k hospodárnému jednání, šetrnému k životnímu prostředí).

Mezipředmětové vztahy

Předmět První pomoc úzce souvisí s předměty: Somatologie, Ochrana a podpora veřejného zdraví, Patologie, Klinická propedeutika.

6.11.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - definuje základní pojmy vztahující se první pomoci - popíše svými slovy znění trestního zákona o neposkytnutí pomoci - rozčlení složky IZS, kompetence, způsoby aktivace - demonstruje komunikaci na tísňovou linku IZS - pojmenuje stavy bezprostředně ohrožující život - vysvětlí pravidla jednotného postupu při poskytování první pomoci - popíše základní vybavení příruční lékárny a využití - demonstruje v modelové situaci vyšetření postiženého - popíše postup třídění raněných v modelové situaci rozčlení postižené podle priority ošetření	Obecný postup první pomoci Základní pojmy první pomoci Zásady bezpečnosti při poskytování laické pomoci Jednotný postup při poskytování první pomoci, příruční lékárna Základní vyšetření zraněné osoby Přivolání odborné pomoci, IZS –kompetence jednotlivých složek, aktivace Hromadný výskyt raněných, zásady třídění
Žák: - vysvětlí význam resuscitace - dokáže provádět neodkladnou resuscitaci s ohledem na věk postiženého - demonstruje záklon hlavy, vysvětlí význam - demonstruje vyšetření vědomí a dýchání v modelové situaci	První pomoc u stavů bezprostředního ohrožení života Základní neodkladná resuscitace dospělých Základní neodkladná resuscitace dětí

- zdůvodní závažnost stavu a význam stálého dohledu u postižených v bezvědomí, s poruchou vědomí - demonstruje účinnou kardiopulmonální resuscitaci (obnova dýchání a nepřímá srdeční masáž) na modelu - vlastními slovy vyjádří etické aspekty neodkladné resuscitace - vysvětlí význam používání ochranných pomůcek - zdůvodní použití AED v neodkladné resuscitaci - popíše příznaky zástavy krevního oběhu a průchodnosti dýchacích cest - vyjmenuje příčiny neprůchodnosti dýchacích cest, nedostatečného dýchání a zástavy dechu - používá vhodné pomůcky a osobní ochranné prostředky - demonstruje uložení postiženého do stabilizované polohy - vyjmenuje příčiny a faktory ovlivňující rozvoj šoku - popíše příznaky šoku - vyjmenuje vhodná protišoková opatření, ošetření a sledování postiženého v šoku - určí typ krvácení dle směru a postižené cévy - demonstruje stavění krvácení v modelové situaci - vysvětlí komplikace spojené s krvácením - vysvětlí význam používání osobních ochranných prostředků - používá vhodné prostředky a obvazové techniky - argumentuje, proč je prioritou při záchráně tonoucího bezpečnost zachránce - Popíše postup první pomoci při tonutí - Navrhne postup první pomoci při zasažení postiženého elektrickým proudem	Základní neodkladná resuscitace s použitím AED Uzávěr dýchacích cest cizím tělesem Bezvědomí, zotavovací poloha Zástava masivního zevního krvácení Vnitřní krvácení, krvácení z tělních otvorů ŠOK, prevence šoku Úraz elektrickým proudem Tonutí
Žák: - popíše příčiny, příznaky a možné komplikace spojené s poraněním - demonstruje postup první pomoci v modelové situaci - vysvětlí možnosti prevence jednotlivých poranění	První pomoc při závažném úrazu Mozkolebeční poranění Poranění páteře a míchy Poranění hrudníku Poranění břicha Poranění pánve

Žák: - vysvětlí možnosti prevence těchto úrazů - definuje druh, stupeň, rozsah a závažnost poranění - naplánuje postup první pomoci při poranění teplem a chladem - demonstruje postup první pomoci v modelové situaci	První pomoc při poškození teplem a chladem Popáleniny Úpal a úžeh Omrzliny, podchlazení
Žák: - vysvětlí možnosti prevence těchto úrazů - naplánuje postup první pomoci - rozliší nevhodné postupy při poskytování první pomoci	První pomoc při poleptání
Žák: - popíše poruchy vědomí a jejich příznaky - demonstruje postup vyšetření stavu vědomí - demonstruje první pomoc při kolapsu a křečovém stavu - demonstruje první pomoc při náhlé bolesti na hrudi a dušnosti - popíše postup první pomoci při snížení krevního cukru v krvi postiženého - popíše postup první pomoci při CMP - vysvětlí možnosti prevence přisátí klíštěte - demonstruje postup odstranění klíštěte, postup obhájí - plánuje postup první pomoci u náhlých příhod břišních	První pomoc u neúrazových stavů dospělých a dětí Krátkodobé poruchy vědomí – mdloba Křečové stavy Náhle vzniklá bolest na hrudi (IM) Náhle vzniklé poruchy hybnosti a řeči (CMP) Stavy dušnosti, dechové tísně Náhlé stavy při cukrovce Alergická příhoda Přisáté klíště Bolesti břicha, dehydratace, průjmy
Žák: - pojmenuje nejčastější poškození kostí, kloubu, svalů vzniklých úrazem - popíše příznaky poranění - naplánuje postup první pomoci při poranění kostí, kloubů, svalů - uvede klady a zápory improvizovaného znehybnění zlomenin - popíše vyvolávající příčiny vzniku ran - formuluje nevhodné postupy ošetření ran - demonstruje ošetření rány v modelové situaci - pojmenuje příčiny poranění oka - zdůvodní, proč je důležité neprodleně při zasažení poskytnou první pomoc a vyhledat lékaře - pojmenuje rizika spojená s uštknutím	První pomoc u jiných úrazových stavů Poranění končetin (kostí, kloubů, svalů) Ošetření ran Poranění očí Uštknutí hadem, kousnutí či bodnutí hmyzem

- navrhne postup první pomoci, demonstruje v modelové situaci	
Žák: - vysvětlí obecná pravidla první pomoci při podezření na otravu - popíše typické příznaky otravy oxidem uhelnatým - navrhne postup první pomoci při otravě plyny - pojmenuje, čím je postižený ohrožen při otravě léky - naplánuje postup první pomoci při otravě léky	První pomoc při otravách Obecná pravidla první pomoci Otravy plyny, léky, postup pomoci
Žák: - rozčlení průběh porodu na jednotlivé fáze - vysvětlí, čím je ohrožena rodička a novorozenec - určí postup první pomoci - popíše ošetření novorozence	První pomoc při porodu mimo zdravotnické zařízení Průběh porodu, rizika Postup první pomoci
Žák: - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel - vysvětlí obecné zásady platné pro případ ohrožení - popíše vybavení pohotovostního zavazadla - popíše varovné signály - pojmenuje rizika spojená s mimořádnými událostmi - charakterizuje standardizované prostředky ochrany osob - navrhne možnosti improvizovaných prostředků ochrany osob - dokáže rozpoznat hrozící nebezpečí a popíše, jak se doporučuje na ně reagovat - svými slovy vyjádří, jak se chovat při vyhlášení evakuace, havárie, živelné pohromě, teroristickém útoku - popíše davovou paniku - navrhne postup pomoci u agresivního postiženého	První pomoc při mimořádných událostech Vymezení pojmů obecné zásady pro případ ohrožení Varovné signály, pohotovostní zavazadlo Evakuace, prostředky individuální ochrany osob Živelné pohromy Teroristický útok, davová panika Náhle vzniklé poruchy chování (agresivita, panický záchvat..) Ohrožení chemickými, radioaktivními látkami (havárie, výbuchy)

6.12 Informatické vzdělávání

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Informatické vzdělávání

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025 pro všechny ročníky

Učební osnova předmětu Informatické vzdělávání

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	1	1	2	1	5

6.12.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obsahové cíle

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.

Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP, z obsahového okruhu informační a komunikační technologie tak, aby se žáci naučili používat počítač a jeho periferie, pochopili strukturu dat a možnosti jejich ukládání v počítači, naučili se pracovat se základním aplikačním softwarem (textový editor, tabulkový procesor, databáze atd.), naučili se na základní úrovni pracovat s grafickým editorem, naučili se používat Internet a elektronickou poštu.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;

- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
- navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;
- hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání;
- motivaci k celoživotnímu učení;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka;
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému;
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku a je rozčleněn do 9 nosných tematických celků. Výuka probíhá formou cvičení. Třída je rozdělena na skupiny tak, aby vždy každý žák mohl samostatně pracovat s počítačem. Ve výuce je kladen důraz na samostatnou práci a řešení komplexních úloh.

Metody a formy výuky:

Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů

Hodnocení žáků:

- Kritéria hodnocení vychází z Klasifikačního řádu.
- Ohodnocení praktických dovedností studenta a jeho aktivní přístup je alternativou ústního zkoušení

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat: Klíčové kompetence:

Komunikativní kompetence – žáci formulují své myšlenky srozumitelně, jsou schopni komunikovat pomocí internetu, zpracovávat věcně správně a srozumitelně souvislé texty a jiné písemnosti.

Sociální kompetence - žáci se učí pracovat samostatně i v týmu, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly. Žák dokáže veřejně prezentovat výsledky své práce. Žák formuluje své názory a postoje, je schopen vyslechnout názory druhých.

Digitální kompetence – Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

Průřezové téma:

Občan v demokratické společnosti – Žáci si uvědomují výhody i rizika (autorská práva, viry) práce s PC a legálním programovým vybavením (všechny ročníky)

Člověk a životní prostředí – Žáci chápou zásadní význam životního prostředí pro člověka, jsou seznámeni s negativními dopady působení člověka na životní prostředí (likvidace odpadů)

Člověk a digitální svět – Žáci jsou připraveni pro řešení úkolů vyskytujících se v praxi, ale i v činnostech, které dnešní člověk využívá v běžném osobním životě. Žáci by měli získat pozitivní vztah k výpočetní technice a naučit se pružně reagovat na novinky ve světě informačních technologií (všechny ročníky)

Mezipředmětové vztahy:

IKT prolíná všemi vyučovacími předměty.

1. ročník 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano; - rozumí fungování hardwaru a periferií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové; - popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; - rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat; - na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	1. Digitální technologie Hardware a software - zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; - současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; - připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; - souborový systém a paměťová úložiště; - operační systémy; - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií); - zařízení s vestavěnými systémy;
- porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak	Počítačové sítě a síťové služby - internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti;

je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; - rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; - identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad;	- typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí; - fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra; - cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace; - webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména;
- chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; - s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit; - kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; - v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů.	Bezpečnost v digitálním prostředí - způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); - sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, vícefaktorová autentizace, zálohování dat); - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; - digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.

2. ročník 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace; - rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; - navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou;	2. Tvorba, testování a provoz softwaru Požadavky a analýza - specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení; - analýza a dekompozice (rozložení) problému; Tvorba a vývoj - základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly); - návrh algoritmů a datových struktur;

- ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešení problém ty nejvhodnější; vylepší algoritmus podle daného hlediska; - vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci; - testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu; - spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě;	- zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk); - využívání hotových komponent; Testování - druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí; - způsoby a druhy testování softwaru; - spotřeba výpočetních a jiných zdrojů; Běh a provoz - verze programu, instalace a aktualizace programu; - hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu; - nápověda a licence programu.
---	---

3. ročník 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek; - vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; - vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory; - identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat; - navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat; - třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru; - navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny;	3. Informační systémy - účel a charakteristika informačního systému nebo služby; - veřejné nebo oborové informační systémy a služby; - uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace); - uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech; - datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory; - definice procesů, činností a konfigurace informačního systému; - zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby); - vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů); - hromadné zpracování dat, export a import; - operační systémy; - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií);

4. ročník 34 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů; - odhaluje chyby v datech;	4. Data, informace a modelování - data a informace, interpretace dat; - informace a množství informace v datech; - chyby v datech a kontrola dat; - kódování informací a dat; - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě;

- porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí; - aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu; - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; - převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému; - zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence;	- datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); - zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka; - model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); - vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat; - statistické zpracování dat, odhad a předpovědi; - strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika.
---	--

6. 13 Ekonomika

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Ekonomika

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu **Ekonomika**

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin		2	1		3

6.12.2 Pojetí vyučovacího předmětu

Ekonomické vzdělávání

Cílem obsahového okruhu je vybavit žáky základními znalostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě. Obsahový okruh není zpracován zvlášť pro jednotlivé obory vzdělání, ale tak, aby byl využitelný pro všechny obory vzdělání. Provázání na vlastní odbornost zajistí škola ve svém ŠVP a vyučující přímo ve výuce.

Výsledkem vzdělávání nejsou pouze znalosti, ale hlavně praktické dovednosti žáků.

Obsahový okruh je v souladu se Standardem finanční gramotnosti ve verzi schválené v roce 2017. Standard finanční gramotnosti je dále naplňován ve společenskovědním vzdělávání a částečně i v matematickém vzdělávání.

Obsahový okruh je také propojen s průřezovým tématem Člověk a svět práce.

V předmětu Ekonomika si žák osvojuje základní ekonomické dovednosti, je veden k samostatnému vyhledávání ekonomických informací, učí se s nimi pracovat a správně je interpretovat.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z RVP, z oblasti ekonomické vzdělávání. Učivo je rozděleno do tří velkých bloků: makroekonomie, mikroekonomie a management ve zdravotnictví. Obsah učiva je strukturován tak, aby žák co nejlépe pochopil ekonomické vztahy i pojmy a aby se blíže seznámil s ekonomickým prostředím. Důraz je též kladen na praktické ekonomické vědomosti a dovednosti, které umožní budoucímu absolventovi úspěšně se rozhodovat.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka předmětu směřuje k tomu, aby žák získal ekonomickou gramotnost, jež zahrnuje schopnost zajistit si příjem, zvažovat důsledky osobních rozhodnutí, orientovat se na trhu pracovních sil, odpovědně zastávat funkci manažera daného zdravotnického zařízení a aktivně vystupovat na trhu finančních produktů a služeb. Výuka směřuje k rozšíření, ale též ke zpřehlednění situace na finančních trzích a vede žáka k vytváření pozitivního vztahu k úsporám a k zajištěným investicím. Zároveň pomáhá žákovi oprostit se od stereotypního a jednoduchého řešení půjčit si od finančních subjektů.

Strategie (pojetí) výuky

Výuka probíhá ve druhém ročníku 2 hodiny týdně a ve třetím ročníku 1 hodinu týdně. Ve výuce je používána tradiční metoda výkladu. Zároveň je žák veden k samostatnému vyhledávání, zpracovávání a interpretaci informací a k aplikaci znalostí v praxi.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni ústně i písemně, přičemž je kladen důraz na:

- aplikaci získaných vědomostí v praxi
- chápání širších souvislostí tématu
- schopnost prezentace získaných dovedností a znalostí
- samostatnost i umění kolektivní práce

Celkové hodnocení žáků vyháží z:

- výsledků krátkých testů ověřujících dílčí znalosti žáků
- hodnocení samostatně vypracovaných referátů na zadané téma
- ústního zkoušení
- závěrečných testů z jednotlivých učebních celků

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu ekonomika jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

- k učení, tzn. pracovat s odborným textem, vyhledávat a zpracovávat informace z různých zdrojů
- komunikativní, tzn. srozumitelně, jasně a jazykově správně formulovat své myšlenky, diskutovat a respektovat názory ostatních, obhajovat vlastní názory
- k řešení problému, tzn. používat různé metody myšlení, zkušenosti, volit vhodné prostředky a metody
- personální a sociální, tzn. využívat svých zkušeností, pracovat v týmu, odpovědně plnit zadané úkoly
- občanské, tzn. chápat důsledky ekonomických jevů na běžný život jedince
- matematické, tzn. řešit praktické úkoly, vytvářet formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata, diagramy, atp.).
- digitální kompetence
- žák dokáže efektivně vyhledat a kriticky vyhodnotit informace, které použije při domácí přípravě a výuce ve škole.
- žák pracuje s digitálními výukovými nástroji a kriticky posuzuje obsah.
- Vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti, rizika a přínosy v situacích ohrožujících zdraví.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

V ekonomice jsou rozvíjena tato průřezová témata:

- občan v demokratické společnosti, tzn. umění komunikace v pracovním i každodenním životě včetně jednání na úřadech, bankách, pojišťovnách a s podřízenými, zamyšlení se o existenčních otázkách a nalezení řešení situací související s ekonomickou stránkou života
- člověk a svět práce, tzn. příprava žáka na úspěšné uplatnění na trhu práce, od samotného vstupu na trh práce, včetně hledání zaměstnání různými formami, jednání se zaměstnavateli, získání znalostí o politice zaměstnanosti v ČR až po budování úspěšné profesní kariéry

- člověk a digitální svět - využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;
- posuzuje spolehlivost digitálního obsahu;
- při používání digitálních technologií předchází situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví;
- přizpůsobuje své digitální pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií;

Mezipředmětové vztahy

Ekonomika úzce souvisí s předměty: Seminář základů společenských věd a Informatické vzdělávání.

6.12.3 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - Rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky - Vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet - Na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu - Stanoví cenu jako součet nákladů, zisku o DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období - Rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů - Vypočítá výsledek hospodaření - Vypočítá čistou mzdu - Vysvětlí zásady daňové evidence	1 Podnikání - Podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích - Podnikatelský záměr - Zakladatelský rozpočet - Povinnosti podnikatele - Trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka zboží, cena - Náklady, výnosy, zisk/ztráta - Mzda časová, úkolová a jejich výpočet - Zásady daňové evidence
Žák: - Orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku - Vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory - Vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu - Orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby - Vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům - Charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a	2 Finanční vzdělávání - Peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk - Úroková míra, RPSN - Pojištění, pojistné produkty - Inflace - Úvěrové produkty

jejich zajištění	
Žák: - Vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství - Charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát - Proveďte jednoduchý výpočet daní - Vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob - Proveďte jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění - Vyhotoví a zkontroluje daňový doklad	3 Daně - Státní rozpočet - Daně a daňová soustava - Výpočet daní - Přiznání k dani - Zdravotní pojištění - Sociální pojištění - Daňové a účetní doklady

3. ročník, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - Vysvětlí, co je marketingová strategie - Zpracuje jednoduchý průzkum trhu - Na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru	1 Marketing - Podstata marketingu - Průzkum trhu - Produkt, cena, distribuce, propagace
Žák: - Vysvětlí tři úrovně managementu - Popíše tři základní zásady řízení - Zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru	2 Management - dělení managementu - funkce managementu – plánování, organizování, vedení, kontrolování

6.13 Ochrana a podpora veřejného zdraví

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Ochrana a podpora veřejného zdraví

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu Ochrana a podpora veřejného zdraví.

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	2	1	-	-	3

6.13.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem vyučovacího předmětu je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a rozvinout tak a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému životnímu stylu a celoživotní odpovědnosti za své zdraví.

Předmět vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla a porozuměli, jak působí výživa, životní prostředí, pohybová aktivita a jiné vlivy na zdraví. Předmět vede prostřednictvím nabytých znalostí žáky k ochraně před současnými negativními jevy v naší společnosti. (např.: kuřáctví, alkoholismus, drogové závislosti apod.)

Charakteristika učiva

Učivo předmětu ochrana a podpora veřejného zdraví vyplývá z RVP, z oblasti vzdělávání pro zdraví - péče o zdraví a dále z oblasti zdraví a klinika nemocí – ochrana a podpora zdraví. Učivo se skládá z tematických celků: péče o zdraví, metody výchovy k ochraně a podpoře zdraví, prevence, zdravý životní styl a rizikové chování. Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech a počítačových hrách). Pozornost se věnuje rovněž drogové epidemiologii v České republice.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka předmětu směřuje k tomu, aby žáci zaujali pozitivní postoj ke zdraví člověka a celé společnosti, k vlastnímu zdraví, ke zdravému životnímu stylu a přírodnímu prostředí. Vážili si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebných ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránili a objasnili, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka.

Strategie (pojetí) výuky

Předmět je zařazen do prvního ročníku studia a je vyučován v rozsahu 3 hodiny týdně, tj. celkem 102 hodin a dále do druhého ročníku studia v rozsahu 1 hodiny týdně, tj. celkem 34 hodin.

Součástí výuky jsou také odborné exkurze, které jsou zaměřeny kupř. na problematiku životního prostředí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Hodnocení vychází z plánovaných výsledků vzdělávání a týká se zejména vědomostí a dovedností. Metody hodnocení: průběžné ústní zkoušení, písemné testy po probrání učební látky, sebehodnocení žáků.

Důležitým kritériem hodnocení je rovněž zohlednění žákovy aktivity během vyučovacích hodin a svědomitost při plnění zadaných úkolů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu ochrana a podpora veřejného zdraví jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

- *kompetence k učení*, tzn. pěstovat pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání, používat techniky učení a různé informační zdroje
- *kompetence komunikativní*, tzn. žák se snaží uplatňovat logickou a věcnou argumentaci, rozebrat určitý problém a interpretovat ho ostatním žákům
- *digitální kompetence*, tzn. žák dokáže vyhledat, kriticky vyhodnotit, efektivně zpracovat potřebné informace a odpovědně je uplatňovat

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Z hlediska průřezových témat jsou ve výuce zastoupena tato témata:

- *občan v demokratické společnosti* – žák získává znalosti o spolupráci státu s mezinárodními organizacemi v oblasti zdravotní a sociální péče a znalosti o nutnosti sběru dat pro zdravotnickou statistiku
- *člověk a svět práce* – žák získává znalosti a kompetence, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.
- *člověk a životní prostředí* – žák se seznámí se zásadami zdravého životního stylu a vědomím odpovědnosti za své zdraví. Uvědomuje si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince i společnosti.
- *člověk a digitální svět* – žák získává data a informace za pomoci digitálních technologií, která kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost; získané informace využívá pro spolupráci s ostatními a vytváří nové a originální obsahy za pomoci digitálních prostředků

Mezipředmětové vztahy

Ochrana a podpora veřejného zdraví úzce souvisí s předměty: první pomoc, epidemiologie, hygiena a Informatické vzdělávání .

6.13.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník, celkem 68 hod.

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - popíše vývoj veřejného zdravotnictví v kontextu s daným historickým obdobím - charakterizuje současnou podobu veřejného zdravotnictví - objasní pojem zdraví a charakterizuje jeho determinanty; - používá správně pojmy zdraví a nemoc; - popíše rizikové faktory, které ovlivňují zdraví, vymezí pojem civilizační choroby a uvede příklady; - vymezí pojem zdravý způsob života s ohledem na jeho základní oblasti (životní rytmus, pohybový režim, duševní a pracovní aktivita aj.); - vysvětlí pojem odpovědnost za své zdraví, a to z pohledu jednání jedince v osobním životě i z pohledu zdravotnického pracovníka v rámci zdravotní péče a prevence; Žák: - popíše systém poskytování zdravotní péče v ČR, jeho řízení a financování; - za pomoci digitálních technologií vyhledá základní modely zdravotnických systémů, jejich výhody a nevýhody - vysvětlí, k čemu slouží veřejné zdravotní pojištění a jaké jsou jeho principy; - objasní rozdíl mezi veřejným a soukromým zdravotním pojištěním; - charakterizuje funkci a činnost orgánů ochrany veřejného zdraví; - objasní postavení nemocného v oblasti zdravotních služeb, jeho práva a povinnosti; - uvede, jak postupovat v případě nespokojenosti s poskytovanou zdravotní péčí; Žák: - uvede základní etické principy poskytování zdravotní péče a diskutuje o jejich naplňování; - pracuje s právními a jinými zdroji informací; - popíše současné trendy v poskytování zdravotní péče a služeb podpory zdraví a prevence onemocnění; uvede příklady preventivních opatření a dalších nástrojů na podporu zdraví obyvatel (zdravotnická preventivní opatření, programy a nabídky na podporu zdraví nabízené pojišťovnami, neziskovými organizacemi, jinými resorty –	Historie a současnost oboru veřejné zdravotnictví - Veřejné zdravotnictví v jednotlivých historických obdobích až po současnost Zdraví a jeho determinanty, životní styl, rizikové faktory - Faktory ovlivňující zdraví: - Zdravý způsob života - Rizikové faktory životního stylu: nezdravá výživa, nedostatečná pohybová aktivita, kuřáctví, nadměrná spotřeba alkoholu, - užívání nelegálních návykových látek, stres, rizikové sexuální chování, úrazy; Systém léčebně preventivní péče a jeho financování v ČR - Státní zdravotnictví - Zdravotnické systémy založené na pojištění - Systém léčebně preventivní péče a jeho financování v České republice - Druhy zdravotní péče - Práva a povinnosti pojištěnce - Současné trendy v péči o zdraví v rámci veřejného zdravotnictví Zdravotní politika a strategie podpory veřejného zdraví v ČR - Zákon č. 258/2000 o ochraně veřejného zdraví - Národní program ochrany a podpory veřejného zdraví

např. ozdravné pobyty pro děti, seniory a jiné vybrané kategorie občanů); -vyhledává a pomocí digitální technologie zpracovává informace ohledně preventivních a screeningových programů a dalších programů a kampaní na podporu zdraví v ČR a sdílí je s ostatními - charakterizuje funkci programu Zdraví pro všechny v 21. století a uvede příklady opatření přijatých pro zlepšení veřejného zdraví obyvatelstva; Žák: - uvede funkci a hlavní směry činností WHO; - diskutuje o vybraných právních a ekonomických problémech zdravotní péče, opírá se o informační zdroje; - objasní význam a funkci Červeného kříže, působení neziskových organizací a dobrovolníků ve zdravotnictví – doloží	WHO a podpora veřejného zdraví - Vznik a struktura - Světové zdravotnické organizace (WHO) - WHO a podpora veřejného zdraví - Projekty WHO pro podporu veřejného zdraví
---	--

2. ročník, celkem 34 hodin

Žák: - definuje pojem zdraví a nemoci - objasní metody výchovy ke zdraví - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí - rozliší pojmy: skupinová a individuální intervence - charakterizuje komunitní a plošnou intervenci - uvede formy poradenství v souvislosti se životním stylem - pomocí digitální technologie vyhledá poradenská a léčebná zařízení v okolí zabývající se prevencí a léčbou závislosti a poradenstvím v oblasti výživy - orientuje se v zásadách zdravé výživy a orientuje se v jejích alternativních směrech - vyhledává a pomocí digitální technologie zpracovává informace týkající se alternativních směrů výživy a sdílí je s ostatními - charakterizuje civilizační choroby, jejich příčiny - posoudí účinky pohybových činností - posoudí psychické, estetické a sociální účinky pohybové aktivity - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus, aplikace modelových situací Žák: - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP; - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu; - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence ve škole a na jiných odborných pracovištích (např. pracovištích odborné praxe); - uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů při práci (např. ve škole, při mimoškolních aktivitách); - poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti;	Výchova ke zdraví, cíle a metody - Metody výchovy ke zdraví - Intervence jako metoda výchovy ke zdraví - Individuální intervence - Skupinové intervence - Komunitní a plošné intervence - Výchova ke zdraví v praxi zdravotnického pracovníka - Poradenství ve vybraných oblastech životního stylu - zdravá výživa - pohybová aktivita - kouření - stres - alkohol, nelegální návykové látky Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence
---	--

6.14 Somatologie

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Somatologie

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu **Somatologie**

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	3	2	-	-	5

6.14.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obsahové cíle

Cílem předmětu somatologie je získání základních vědomostí z klinicky aplikované anatomie, fyziologie, histologie a biochemie. Somatologie se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek.

Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP, ze vzdělávací oblasti propedeutika. Hlavní učivo je rozděleno na tematické celky, které odpovídají jednotlivým orgánovým soustavám. Žáci samostatně, souvisle, logicky a odborně správně charakterizují jednotlivé soustavy. Schematicky je zobrazují, vyvozují souvislosti a používají odborné názvosloví. Výuka směřuje k tomu, aby žák chápal význam předmětu a byl připraven osvojené poznatky aplikovat v dalším studiu.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

V somatologii výuka směřuje k tomu, aby si žák uvědomoval přínos předmětu pro rozvoj medicíny, péči o zdraví i pro běžný život, pozoroval a zkoumal přírodu ve vztahu k lidskému tělu a zpracovával a vyhodnocoval získané údaje, svým postojem a chováním pozitivně ovlivňoval okolí a přispíval k dodržování zásad udržitelného rozvoje

Strategie (pojetí) výuky

Předmět se vyučuje v 1. ročníku v rozsahu 3 hodin týdně, tj. celkem 102 hodin. Učivo je rozvrženo do tematických celků, které odpovídají jednotlivým orgánovým soustavám. V rámci předmětu somatologie se vyučuje odborná latinská terminologie. Výuka vychází ze znalostí a dovedností žáků z přírodovědných předmětů, zejména z biologie člověka a z chemie. Ve výuce se využívají výkladové metody, ale i formy samostatné a skupinové práce žáků, práce s odbornou literaturou. Důraz je kladen na názorné pojetí výuky - používání modelů, obrazů, multimediální programy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Hodnocení probíhá permanentně. Při hodnocení se posuzují projevy, schopnosti, zájem žáka. Je sledována úroveň dosažených vědomostí. Při hodnocení je využíváno také sebehodnocení.

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků
- průběžné ústní zkoušení
- sebehodnocení žáka

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V somatologii jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

- *kompetence k učení*, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání, aktivně vyhledávat různé informace vztahující se k předmětu somatologie, ovládat techniky učení a pracovat s různými informačními zdroji, aktivně se zapojovat do výuky
- *kompetence k řešení problémů*, tzn. porozumět zadanému problému a aktivně se zapojovat do jeho řešení, vyhledávat informace k řešení problému a navrhnout možné varianty řešení
- *kompetence komunikativní*, tzn. schopnost aktivně vstupovat do diskuse, správně používat latinskou terminologii vztahující se k somatologii
- *kompetence personální a sociální*, tzn. posuzovat reálné své možnosti, podílet se na podpoře zdravého životního stylu, uvědomovat si nutnost péče o zdraví své i ostatních pro harmonický vývoj člověka, uvědomovat si hodnotu lidského života, podílet se na ochraně zdraví
- *digitální kompetence* - kompetence využívat a pracovat s digitální technologií, tzn. vyhledávat informace z ověřených zdrojů a pracovat s nimi, pracovat s internetem a informace využívat při domácí přípravě a výuce ve škole.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

V somatologii jsou rozvíjena tato průřezová témata:

- *Člověk a svět práce* – žák si uvědomí důležitost regenerace sil, vliv nemoci na omezení pracovního výkonu, dopad pracovního výkonu na zdraví člověka (záněty, nádory, atrofie, civilizační choroby).
- *Člověk a životní prostředí* – zodpovědnost za životní prostředí při ochraně zdraví, dopad negativních vlivů životního prostředí na fyzickou i psychickou stránku člověka (imunitní systém, nádorová onemocnění, civilizační choroby)
- *občan v demokratické společnosti* – podporuje úctu k životu a každému jednotlivci, zodpovědnost za ochranu zdraví vlastní i jiných
- *člověk a digitální svět* – žáci využívají digitální technologie při vyhledávání nových informací z oboru, a zprostředkovávají získané informace ostatním formou prezentace, při používání digitálních technologií předchází situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví.

Mezipředmětové vztahy

Somatologie úzce souvisí s předměty: biologie, výchova ke zdraví, první pomoc, latinský jazyk, chemie, klinická propedeutika.

6.14.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník, celkem 102 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - charakterizuje somatologii jako vědu a vysvětlí vztah somatologie k ostatním oborům - uvede historický vývoj s pomocí digitálních technologií - uvede významné objevy z oblasti anatomie a fyziologie;	Somatologie jako vědní obor - somatologie jako vědní obor - historie, významné objevy;
Žák:	Morfologie tkání - buňka, tkáň, orgán - typy tkání

- vysvětlí pojmy buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava a dá je do vzájemné souvislosti - využívá vhodné dig.technologie k získání obrazového materiálu a porovnává typy tkání - uvede funkce, vlastnosti, možnosti regenerace u všech typů tkání;	- tkáň epitelová, pojivová, svalová, nervová;
Žák: - vysvětlí pojmy anatomická norma, akcelerace, anabolismus - popíše roviny a směry lidského těla;	Orientace na lidském těle - anatomická nomenklatura - roviny a směry - růst těla;
Žák: - popíše stavbu kosti - vyjmenuje části lidské kostry a způsoby spojení kostí - porovná stavbu a funkci druhů svalové tkáně - uvede příklady svalů - popíše správné držení těla a pohybové stereotypy, na modelovém příkladu ukáže nejčastější odchylky od normy;	Pohybový systém - kostra lidského těla - spojení kostí - svalová soustava;
Žák: - schematicky znázorní a popíše neuron - ukáže na modelu jednotlivé části centrálního nervového systému, vysvětlí jejich hlavní funkci - popíše na modelu obaly CNS a komorový systém - objasní pojem vzruch, reflex - vyjmenuje jednotlivé druhy nervových vláken - popíše páteřní míchu, stavbu a funkci míšních nervů - uvede příklady hlavových nervů včetně jejich funkce - charakterizuje důležitost termoregulačních procesů - popíše části komorového systému - kriticky posuzuje vliv digitálních technologií na vyšší nervovou činnost - uvede význam a fáze spánku;	Nervové řízení organismu - neuron a synapse - podmíněný a nepodmíněný reflex - centrální nervový systém - periferní nervový systém - vegetativní nervový systém - obaly CNS - bazální ganglia - míšní a hlavové nervy - termoregulace - komorový systém, liquor - vyšší nervová činnost - spánek – význam a fáze;
Žák: - vysvětlí složení a funkci krve - charakterizuje význam jednotlivých formovaných elementů - vyjmenuje jednotlivé krevní skupiny, jejich procentuelní zastoupení v evropské populaci vyhledá s využitím tabletů - vysvětlí princip srážení krve objasní význam očkování a obranyschopné mechanismy organismu;	Krev - funkce krve - krevní plazma, krevní elementy - krevní skupiny a Rh faktor - hemostáza - imunita;
Žák: - popíše obecnou stavbu cév, dělení cévních stěn	Krevní oběh - stavba a funkce cév - stavba a funkce srdce

- vysvětlí stavbu a funkci všech částí srdeční stěny - vyjmenuje části převodního systému srdečního - ukáže na modelu jednotlivé tepny a žíly a pojmenuje je - popíše rozdíly v krevním oběhu plodu - definuje pojmy systola/diastola - schematicky znázorní a vysvětlí malý a velký krevní oběh - charakterizuje zevní projevy srdeční činnosti - využívá vhodné technologie pro sestavení prezentací k tématu - zhodnotí význam mízy a sleziny při ochraně organismu před infekcí;	- průtok krve srdcem - tepenný oběh - žilní oběh - specializované oblasti cévního řečiště - srdeční revoluce - dynamika krevního oběhu - řízení srdeční činnosti - EKG, srdeční ozvy, TK - mízní systém - slezina;
Žák: - popíše stavbu a funkci jednotlivých oddílů dýchacích cest - vysvětlí přenos dýchacích plynů - definuje pojmy – inspirace, expirace, dechový objem - pomocí digitálních technologií vyhledává grafická znázornění dechových objemů u různých skupin lidí - vysvětlí pojem vitální kapacita plic a uvede faktory, které ji negativně ovlivňují;	Dýchací systém - stavba a funkce jednotlivých oddílů dýchacího systému - přenos dýchacích plynů - mechanika dýchání, řízení dýchání - plicní objemy;
Žák: - popíše na modelu jednotlivé části trávicího systému, vysvětlí funkci jednotlivých částí - schematicky znázorní jednotlivé části trávicího systému - znázorní zubní vzorec - získává vhodný obrazový materiál a hodnotí jeho prospěšnost - objasní funkci žláz (slinné žlázy, slinivka břišní, játra) a jejich šťáv - uvede příklady současných doporučení k racionální výživě;	Trávicí systém - obecná stavba trávicí trubice - jednotlivé úseky trávicího systému - játra, žlučové cesty, žluč - slinivka břišní - topografie orgánů břišní dutiny - metabolismus základních živin;
Žák: - schematicky znázorní a popíše nefron - popíše na modelu jednotlivé části vylučovacího ústrojí, vysvětlí funkci jednotlivých částí - schematicky znázorní jednotlivé části vylučovacího systému - objasní stavbu a funkci ledvin, princip tvorby moče;	Močový systém a vylučování - ledviny, stavba a funkce - vývodné močové cesty - diuréza a její řízení, složení moči;

2. ročník, celkem 68 hodin

Žák: - ukáže na modelu jednotlivé části mužského a ženského pohlavního systému, vysvětlí funkci jednotlivých částí - rozlišuje zevní a vnitřní pohlavní orgány (mužské i ženské) - vysvětlí jednotlivé fáze menstruačního cyklu - objasní oplození a vývoj zárodku, plodu - popíše porodní doby - uvede příklady antikoncepce - vyhledává podklady pro prezentace - prezentuje zjištěné informace k různým zvyklostem při porodech u různých kultur;	Pohlavní systém - pohlavní systém muže - pohlavní systém ženy - menstruační a ovulační cyklus - oplození, vývoj zárodku, těhotenství, - porod;
Žák: - popíše vrstvy kůže, jejich funkci - uvede funkci a význam mléčné žlázy - vysvětlí riziko nadměrného slunění;	Kožní systém - stavba a funkce kůže - přídatné orgány kožní - mléčná žláza, laktace;
Žák: - vysvětlí pojem hormon - vysvětlí pojem zpětná vazba - objasní obecné schéma neurohumorálního řízení - popíše na modelu jednotlivé žlázy s vnitřní sekrecí, vyjmenuje hormony, které tyto žlázy tvoří, včetně jejich hlavních funkcí - sdílí a sděluje data a digitální obsah vhodných témat - vysvětlí princip regulace glykémie a kalcémie;	Řízení činnosti organismu Látkové řízení - regulace humorální a nervová - hypotalamo-hypofyzární systém - přehled žláz s vnitřní sekrecí;
Žák: - vysvětlí pojem receptory a uvede příklady - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí zrakového ústrojí - vysvětlí princip základních zrakových vad- dalekozrakost, krátkozrakost - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí sluchového a rovnovážného ústrojí - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí čichového a chuťového ústrojí - vysvětlí pojem kožní cití, uvede příklady receptorů;	Smyslové orgány - stavba a funkce jednotlivých orgánů - fyziologie smyslových orgánů;
Žák: - na modelu ukáže orgánové systémy, jejich jednotlivé orgány, při popisu orgánů používá odbornou terminologii;	Topografické shrnutí - uložení orgánů a jejich vzájemné prostorové vztahy;

6.15 Patologie

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Patologie

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025

Učební osnova předmětu **Patologie**

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	-	2	-	-	2

6.15.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat základní poznatky z patologie a patologické fyziologie. Cílem je seznámit žáky s patologickými procesy probíhajícími v jednotlivých tkáních, orgánech, orgánových soustavách a organismu a tím vytvořit základ pro budoucí studium vybraných klinických předmětů. Získané vědomosti úzce souvisí s rozvojem odborných kompetencí.

Charakteristika učiva

Učivo vychází ze vzdělávací oblasti Zdravotnická propedeutika a je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Témata jsou do druhého ročníku rozdělena dle náročnosti a s logickou návazností – příčiny nemocí, prevence nemocí, záněty, nádory, regresivní a progresivní změny a pak navazuje výuku poruch jednotlivých systémů. Jejím hlavním úkolem je přispět k pochopení učiva odborných předmětů studijního oboru. Předpokladem výuky předmětu dle níže uvedeného rozpisu učiva jsou vědomosti a zkušenosti nabyté v ostatních odborných předmětech. Předmět Patologie tvoří teoretické východisko pro znalosti, na které naváží v dalším studiu odborných předmětů.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka směřuje k tomu, aby žák byl ochoten klást si existenční a etické otázky a hledat řešení; uznává hodnotu života jako nejvyšší dar.

Strategie (pojetí) výuky

Předmět Patologie je koncipován jako předmět teoretický, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících a je zařazen do výuky druhého ročníku v rozsahu dvou hodin týdně (tj. 68 hodin celkem). Metody výuky: rozhovor, práce s učebnicí, práce s odborným textem, zápisy na tabuli, využití dataprojektoru a počítače. Při výuce jsou využívány hlavně tyto formy výuky: výklad, opakování učiva (ústní i písemné) - hodnotící testy pro zpětnou vazbu. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků vzdělávání je kladen důraz na:

- samostatnost a schopnost aplikace poznatků při řešení problémů
- hloubku porozumění látce

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků, průběžné ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka, vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

- Z** hlediska klíčových kompetencí se klade důraz především na následující kompetence:
- kompetence k učení tzn. mít pozitivní vztah k učení a k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje, s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky
 - kompetence komunikativní tzn. komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, formulovat a obhajovat své názory a postoje, dodržovat odbornou terminologii v písemné a ústní formě
 - digitální kompetence - žák získává, posuzuje a sdílí data a digitální obsah v různých formátech, které využije při výuce a také v domácí přípravě. Umí vytvářet digitální obsah v různých formátech a vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s respektem a ohleduplností k druhým.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- člověk a svět práce – žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu
- člověk a životní prostředí – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, zodpovědnost za své zdraví

Mezipředmětové vztahy:

- Somatologie (znalost stavby a fungování organismu a latinské terminologie)
- Výchova ke zdraví (péče o zdraví, prevence nemocí a zdravotní výchova)
- Biologie (základy biologie, stavba buňky, základy genetiky)

6.15.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - Vyjmenuje základní úkoly patologie v léčebně preventivní péči - vyhledá pomocí digitálních technologií a vysvětlí význam základních odborných pojmů - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	Charakteristika oboru - patologie jako vědní obor - vymezení obsahu a funkce předmětu - základní odborné pojmy
Žák: - definuje klinickou a biologickou smrt - popíše známky smrti a posmrtné změny - uvede ve správných souvislostech příčiny a příznaky zániku organismu	Zánik organismu - klinická a biologická smrt - známky smrti, posmrtné změny
Žák: - definuje nemoc a základní příznaky nemoci - popíše zevní a vnitřní příčiny nemoci	Příčiny nemocí a jejich prevence - nemoc, příznaky nemoci - zevní příčiny nemoci, vnitřní příčiny nemoci

Žák: - definuje pojmy nekróza, gangréna, dekubitus, atrofie - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u regresivních a metabolických změn - pomocí digitálních technologií zpracuje pojmy do prezentace a informuje tím ostatní	Regresivní a metabolické změny - nekróza, gangréna, dekubitus - atrofie
Žák: - rozliší regresivní a progresivní změny - vysvětlí pojmy regenerace, reparace, hypertrofie, hyperplazie, metaplasie, dysplazie a transplantace - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u progresivních změn	Progresivní změny - regresivní a progresivní změny - regenerace, reparace - hypertrofie, hyperplazie, - metaplasie, dysplazie, transplantace
Žák: - vysvětlí podstatu, průběh, projevy - a příčiny vzniku zánětu - charakterizuje specifické a nespecifické záněty uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u zánětů	Záněty - definice, projevy zánětu místní - a celkové, příčiny zánětu, - specifické a nespecifické záněty
Žák: - definuje a určí obecné vlastnosti nádorů - uvede příčiny vzniku nádorového růstu, - popíše prevenci nádorů - vysvětlí termín prekanceróza, popíše jednotlivé typy nádorů, metastázy - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u nádorů	Nádory - definice a vlastnosti nádorů, - vznik nádorů a jejich prevence, - prekancerózy - přehled nádorů - metastázy
Žák: - charakterizuje celkové a místní poruchy oběhu - vysvětlí riziko vzniku hypertenze a jejích následků, popíše projevy hypotenze, insuficience - vysvětlí vznik aterosklerózy - uvede příčiny hypovolémie a příznaky dehydratace a hyperhydratace - vyhledává a vysvětluje mechanismus vzniku místních poruch oběhu krve a lymfy (hyperémie, cyanózy, ischemie, infarktu, trombózy, embolie a edému) - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u poruch oběhu krve a lymfy;	Poruchy oběhu krve a lymfy - Celkové poruchy oběhu: - Insuficience, selhávání srdce jako pumpy - hypertenze, hypotenze, - ateroskleróza - hypovolémie, dehydratace - hyperhydratace - Místní poruchy oběhu krve a lymfy: - hyperémie, cyanóza - ischemie, infarkt - hemoragie - trombóza, embolie - edém
Žák: - popíše a vysvětlí základní příčiny a projevy selhání dýchacího systému; - popíše zánětlivé procesy dýchacích cest a plic; - definuje poruchy vzdušnosti plic, vysvětlí příčiny vzniku a projevy; - vyjmenuje příčiny vzniku karcinomu plic, projevy, komplikace a stanoví prevenci	Poruchy dýchacího systému - selhání dýchacího systému - poruchy ventilace, difúze, perfuze - záněty dýchacích cest a plic - poruchy vzdušnosti plic - nádory plic

- uveďte příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u poruch dýchacího systému;	
Žák: - definuje základní projevy poruch trávicího traktu a jejich následky - popíše příčiny vzniku, vysvětlí projevy a případné komplikace základních onemocnění trávicího traktu - stanoví zásady prevence nádorových onemocnění střev - uveďte příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u poruch trávicího systému	Poruchy trávicího systému - projevy poruch - poruchy motility, sekrece trávicích šťáv, trávení a vstřebávání - nejčastější onemocnění dutiny ústní, jícnu žaludku a střev - nejčastější onemocnění jater, žlučníku a žlučových cest a pankreatu, ikterus
Žák: - popíše a vysvětlí základní příčiny a projevy selhání ledvin - vysvětlí rozdíl mezi akutním a chronickým onemocněním ledvin a močových cest - popíše urémii - klasifikuje nádory ledvin, vyhledává informace pomocí digitálních technologií a porovnává zdroje - uveďte příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u onemocnění ledvin a vývodných cest močových;	Poruchy tvorby a vylučování moči, choroby ledvin a vývodných cest močových - selhání ledvin akutní a chronické, urémie - urolitiáza, zánětlivá a nádorová - onemocnění vývodných cest močových - nádory ledvin
Žák: - vysvětlí a popíše základní příčiny vzniku a projevy hyperfunkčních a hypofunkčních syndromů endokrinních žláz - uveďte příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u poruch endokrinního systému;	Poruchy endokrinního systému - hyperfunkční a hypofunkční syndromy endokrinních žláz a jejich příčiny, (diabetes mellitus)
Žák: - vysvětlí význam acidobazické rovnováhy, nárazníkových a kompenzačních systémů organismu - popíše poruchy homeostázy - specifikuje vznik metabolické a respirační acidózy a alkalózy - uveďte příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u poruch acidobazické regulace;	Poruchy acidobazické regulace - podmínky acidobazické - rovnováhy (ABR), nárazníky a kompenzační systémy, poruchy homeostázy - poruchy metabolismu vody a minerálů - metabolická acidóza a alkalóza - respirační acidóza a alkalóza
Žák: - popíše, čím se zabývá teratologie - rozliší pojmy variabilita, variace, malformace - vysvětlí mechanismus vzniku vrozených – vývojových vad - vysvětlí pojmy genopatie, gametopatie a blastopatie - uveďte příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu u poruch vývoje;	Poruchy vývoje - teratologie - variabilita, variace, malformace - vývojové – vrozené vady, genopatie, gametopatie, blastopatie

6.16 Klinická propedeutika

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň

Název vyučovacího předmětu: Klinická propedeutika

Platnost učební osnovy: od 1.zář 2025, počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu **Klinická propedeutika**

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	-	-	2	2	4

6.16.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Žáci jsou seznámeni se základní lékařskou terminologií, symptomatologií onemocnění, diagnostickými metodami a způsoby léčby.

Charakteristika učiva

Předmět klinická propedeutika je zařazen do 3. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně (tj. 64 hodin za školní rok) a ve 4. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin (tj. 56 hodin za školní rok).

Do 3. ročníku je zařazena problematika obecné symptomatologie nemocí, význam a obsah lékařské anamnézy, charakteristika pojmů diagnóza, terapie, prognóza. Další tematický celek seznamuje s vyšetřovacími metodami. Zahrnuje teoretický základ o sledování fyziologických funkcí, postupy fyzikálního vyšetření pacienta lékařem, poznatky o laboratorních, zobrazovacích, funkčních vyšetřovacích metodách a endoskopiích. Žáci jsou také seznamováni se základními informacemi z obecné a speciální farmakologie. Následující učební celek poskytuje základní poznatky z problematiky léčebných metod užívaných v praxi. Ve 4. ročníku jsou žáci seznamováni s klinickým obrazem a způsoby léčby nejčastějších chorob vnitřního lékařství. Dále žáci získávají přehled o základních projevech a způsobech léčby nemocí chirurgického oboru, ortopedicko-traumatologického oboru a neurologie. Žákům jsou podány základní informace z oblasti medicínského oboru gynekologie, porodnictví a pediatrie. Poslední tematický celek zahrnuje problematiku stárnutí a stáří a specifiku onemocnění ve stáří. V předmětu se pracuje s odbornou latinskou terminologií. Výuka dále zahrnuje práci se zdravotnickými informačními systémy a online encyklopediemi. Předmět je zaměřen tak, aby posílil zájem žáka o zdravotnické obory a motivoval ho k dalšímu studiu zdravotnických a lékařských oborů.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

- Předmět směřuje žáky k odbornému zhodnocení stavu nemocných. Žáci jsou vedeni ke správnému rozhovoru s nemocným a schopnosti vytvořit si empatický přístup k nemocným. Předmět klade důraz na bezpečnost práce. Žák je schopen efektivně využívat digitální nástroje pro své studium i profesní rozvoj.

Strategie (pojetí) výuky

Při realizaci jsou uplatňovány různé formy a metody pedagogické práce.

Organizační formy: frontální výuka, skupinové, párové a individualizované vyučování.

Vyučovací metody:

- slovní – výklad, rozhovor, diskuse, práce s učebnicí, práce s odborným textem
- názorně demonstrační – statická a dynamická projekce (demonstrace obrazového materiálu, výukových modelů, PC a TV výukové programy)
- fixační – opakování a upevňování vědomostí
- diagnostické – ověřování osvojených vědomostí formou testů, řešením problémových situací, tvorbou materiálů určených pro prevenci (např. plakáty, brožury apod.), prezentace vlastních tvůrčích aktivit.

V průběhu výuky je prosazována snaha o maximální využití didaktické techniky (videoprogramy, prezentace zprostředkované data-projektorem).

V předmětu jsou využívány znalosti ze somatologie, první pomoci, psychologie a přírodovědných předmětů.

V rámci teoretických hodin je vhodné:

- využívat životních zkušeností žáků (únava, spánek, bolest atd.) formou diskuse,
- při procvičování lékových skupin, např. skupinové vyučování mezi žáky navzájem nebo formou různých soutěží,
- při výuce vyšetřovacích metod je možné využít samostatné práce žáků s dostupnými informačními zdroji (odborná literatura, internet), formou výpisků, referátů apod.

Důraz je kladen na využívání zdravotnických informačních systémů a práce s databázemi, na kritické myšlení při práci s informacemi a na etické aspekty digitálních technologií ve zdravotnictví.

Výuku lze doplnit exkurzemi.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků vzdělávání se má vyučující zaměřit na hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů, samostatnost a schopnost aplikace poznatků při řešení problémů, používání odborných termínů a jejich českou interpretaci. Metodami hodnocení mohou být písemné testy po probrání jednotlivých tematických celků, průběžné ústní zkoušení se sebehodnocením žáka a vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence:

- *kompetence k učení*, tzn. pozitivně vyjadřuje svůj vztah k učení a k dalšímu vzdělávání, uplatňuje různé způsoby práce s textem, s porozuměním poslouchá mluvené projevy a dělá si poznámky, využívá ke svému učení různé informační zdroje

- *kompetence k řešení problémů*, tzn. porozumí zadání úkolu, získá informace potřebné k řešení úkolu, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodní je, vyhodnotí dosažené výsledky
- *kompetence komunikativní*, tzn. komunikuje a diskutuje na odborné úrovni, formuluje a obhájí své názory a postoje, dodržuje odbornou terminologii v písemné i ústní formě
- *kompetence personální a sociální*, tzn. má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj rozvoj fyzický i duševní, adaptuje se na pracovní prostředí a zařazuje se do zdravotnického týmu
- *občanské kompetence a kulturní podvědomí*, tzn. jedná odpovědně, iniciativně ve vlastním i veřejném zájmu, dodržuje zákony, dodržuje práva a osobnost druhých, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- *kompetence k pracovnímu uplatnění*, tzn. má odpovědný postoj ke vzdělávání a vlastní pracovní budoucnosti, má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v oboru
- *digitální kompetence* – tzn. žák získává, posuzuje a sdílí data a digitální obsah v různých formátech, které využije při výuce a také v domácí přípravě. Umí vytvářet digitální obsah v různých formátech a vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s respektem a ohleduplností k druhým.

Rozvíjená průřezová témata:

- *člověk a životní prostředí* – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví
- *Člověk a digitální svět* - žák využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; posuzuje spolehlivost digitálního obsahu; při používání digitálních technologií předchází situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví; přizpůsobuje své digitální pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií; vytváří vlastní digitální obsah v různých formátech s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah; získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používá různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost; sdílí prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používá digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

Mezipředmětové vztahy

V předmětu klinická propedeutika se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům somatologie, biologie, výchova ke zdraví, první pomoc a psychologie.

6.16.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - charakterizuje obsah klinické propedeutiky a její postavení v kontextu lékařských oborů - definuje základní pojmy diagnóza, prognóza, terapie - zdůvodní význam prevence - na konkrétních příkladech vysvětlí postupy uplatňované v jednotlivých úrovních prevence	1. Úvod do předmětu - předmět klinické propedeutiky - diagnóza, prognóza a terapie - prevence nemoci, primární, sekundární a terciární;
Žák: - objasní význam anamnézy a fyzikálního vyšetření - popíše strukturu anamnestického rozhovoru s pacientem - vysvětlí rozdíl mezi subjektivními a objektivními příznaky nemoci - objasní klinickou závažnost jednotlivých subjektivních a objektivních příznaků nemoci - objasní, proč a jak se sledují základní fyziologické funkce - provede jednoduché měření základních fyziologických funkcí a vysvětlí naměřené hodnoty - používá odbornou terminologii ve vztahu k fyzikálnímu vyšetření a vyšetření fyziologických funkcí - vyhledává aktuální informace o fyziologických funkcích a fyzikálním vyšetření v digitálních zdrojích	2. Obecná symptomatologie - anamnéza - subjektivní příznaky - objektivní příznaky - monitorace fyziologických funkcí - fyzikální vyšetření
Žák: -charakterizuje druhy jednotlivých standardních vyšetřovacích metod -charakterizuje principy fungování jednotlivých standardních vyšetřovacích metod - popíše diagnostický význam jednotlivých standardních vyšetřovacích metod	3. Vyšetřovací metody - Laboratorní - Zobrazovací - endoskopické - elektrofyzilogické - funkční

- vyhledává aktuální informace o vyšetřovacích metodách v digitálních zdrojích	
Žák: - zdůvodní význam dietního režimu v léčbě nemocí - definuje odbornou terminologii z obecné farmakologie - popíše jednotlivé způsoby podání a obecné účinky léků v organismu - charakterizuje základní lékové skupiny - popíše jednotlivé léčebné přístupy uplatňované v rámci chirurgické léčby - definuje základní odbornou terminologii ve vztahu k chirurgické léčbě - popíše účel a postupy onkoterapie - objasní význam a účel fyzioterapie - popíše jednotlivé postupy uplatňované ve fyzioterapii - popíše možnosti lázeňské péče v ČR - vyjádří svůj postoj k možnostem využití alternativních léčebných metod - vyhledává aktuální informace o léčebných metodách v digitálních zdrojích	4. Léčebné postupy a farmakologie - dietoterapie - obecná farmakologie - základy speciální farmakologie - chirurgická léčba - onkoterapie - fyzioterapie - lázeňská léčba - alternativní léčebné metody

4. ročník, celkem 56 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - charakterizuje obor VNL - popíše význam oboru v systému zdravotní péče v ČR - uvede příklady konkrétních onemocnění a chorobných stavů - objasní specifika péče o nemocné - charakterizuje specifické diagnostické a léčebné postupy - vysvětlí účel standardní, intermediární a intenzivní péče - používá odbornou terminologii - vytvoří jednoduchou prezentaci na onemocnění vztahující se k vnitřnímu lékařství	1. Základy vnitřního lékařství - obory vnitřního lékařství - stručný přehled nejčastějších onemocnění - specifika péče, - moderní léčebné metody, - intenzivní péče ve VNL
Žák: - charakterizuje obor chirurgie, jeho dílčí obory, - definuje a vysvětlí základní pojmy, - objasní příčiny vzniku vybraných chirurgických onemocnění, - popíše příznaky, objasní diagnostiku, léčbu a péči o klienta - charakterizuje předoperační přípravu, operační a pooperační péči - používá odbornou terminologii - vytvoří jednoduchou prezentaci na onemocnění vztahující se k chirurgické léčbě	2. Základy chirurgického lékařství - obory chirurgie, - stručný přehled nejčastějších onemocnění, - specifika péče, předoperační a pooperační péče, - intenzivní péče v chirurgii
Žák: - charakterizuje obor ortopedie, - definuje a vysvětlí základní pojmy z oboru ortopedie - objasní příčiny vzniku onemocnění - popíše klinické příznaky onemocnění - zvolí vyšetřovací metody k určení diagnózy onemocnění - vyjmenuje vhodné terapeutické metody k léčbě onemocnění - navrhne preventivní opatření onemocnění - používá odbornou terminologii - vytvoří jednoduchou prezentaci na onemocnění v ortopedii a traumatologii	3. Základy ortopedie a traumatologie - charakteristika oborů - stručný přehled nejčastějších onemocnění, - specifika péče v ortopedii a traumatologii, - předoperační a pooperační péče
Žák: - charakterizuje jednotlivé klinické obory	4. Gynekologie a porodnictví - charakteristika oborů,

- popíše význam oboru v systému zdravotní péče v ČR - uvede příklady konkrétních onemocnění a chorobných stavů - objasní specifika péče o nemocné - charakterizuje specifické diagnostické a léčebné postupy - vysvětlí účel standardní, intermediární a intenzivní péče používá odbornou terminologii - vytvoří jednoduchou prezentaci na gynekologické onemocnění	- stručný přehled jednotlivých onemocnění, - specifika péče, - fyziologické těhotenství a porod
Žák: - charakterizuje obor pediatrie, - definuje a vysvětlí základní pojmy z oboru pediatrie - definuje faktory, které se podílejí na správném vývoji dítěte - objasní příčiny vzniku onemocnění - popíše klinické příznaky onemocnění - zvolí vyšetřovací metody k určení diagnózy onemocnění - vyjmenuje vhodné terapeutické metody k léčbě onemocnění - navrhne preventivní opatření onemocnění - používá odbornou terminologii - vytvoří jednoduchou prezentaci na onemocnění v pediatrii	5. Základy pediatrie - Charakteristika oboru - Stručný přehled jednotlivých pediatrických onemocnění - Specifika péče o děti - Intenzivní péče v pediatrii
Žák: - charakterizuje obor neurologie - popíše význam oboru v systému zdravotní péče v ČR - uvede příklady konkrétních onemocnění a chorobných stavů ve vztahu k oboru - objasní specifika péče o nemocné - charakterizuje specifické diagnostické a léčebné postupy - vysvětlí účel standardní, intermediární a intenzivní péče - používá odbornou terminologii - vytvoří jednoduchou prezentaci na onemocnění v neurologii	6. Základy neurologie - Charakteristika oboru - Stručný přehled jednotlivých onemocnění - Specifika péče
Žák: - Charakterizuje obor - používá odbornou terminologii - definuje kalendářní a biologický věk - stanoví bio-psycho-sociální změny v stáří - vyjmenuje nejčastější choroby ve stáří	7. Základy gerontologie - Charakteristika oboru - Nejčastější choroby ve stáří - Biologický a kalendářní věk - Projevy stárnutí - Imobilizační syndrom

- charakterizuje imobilizační syndrom a možnosti prevence vzniku - zná zařízení a instituce pečující o seniory v ČR . vytvoří jednoduchou prezentaci na onemocnění v gerontologii	- Možnosti péče o staré lidi
---	--

6.17 Základy epidemiologie a hygieny

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Základy epidemiologie a hygieny

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu Základy epidemiologie a hygieny

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	2	-	-	-	2

6.17.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákům vybrané poznatky z mikrobiologie, epidemiologie a hygieny potřebné pro to, aby lépe pochopili příčiny infekčního onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví a vztah člověka a prostředí

Charakteristika učiva

Předmět vychází částečně z RVP, z oblasti zdraví a klinika nemocí a dále je doplněn o tematické celky mikrobiologie, epidemiologie a hygiena. Řadí se mezi předměty odborné. Žáci získávají základní vědomosti o mikroorganismech, nákazách a základech hygieny. Důraz je kladen na pochopení obecné epidemiologie, na vybrané skupiny nákaz, hygienu obecnou a komunální a na hygienu výživy. Pozornost se věnuje rovněž celkové epidemiologické situaci v České republice ve srovnání s jinými zeměmi.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka předmětu základy epidemiologie a hygieny směřuje k tomu, aby žáci objasnili postavení a uvědomovali si přínos mikrobiologie, epidemiologie a hygieny v oblasti lékařských věd. Uvědomovali si přínos předmětu pro zdraví člověka a měli pozitivní vztah k životu. Zamýšleli se nad neustálým ohrožováním životního prostředí a tím ohrožování zdraví člověka a posoudili důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujali k mediálním obsahům kritický odstup

Strategie (pojetí) výuky

Předmět je zařazen do prvního ročníku studia a je vyučován v rozsahu 2 hodin týdně, tj. celkem 68 hodin.

Frontální výuka je podporována a doplňována využíváním IKT (internet, dynamická, statická projekce reálných či schematických obrazů, apod.) a dalších názorně demonstračních pomůcek

Při výkladu jsou využívány částečné zkušenosti žáků, žáci jsou vedeni na základě dosavadního poznání k vyvozování vlastních závěrů, divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze).

Výuka je doplňována příklady z praxe (slovně, audiovizuální technikou), demonstrací reálných pomůcek, exkurzí na oddělení mikrobiologie.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení je zaměřena pozornost na hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů, schopnost aplikace poznatků při řešení problémů a schopnost o dané problematice diskutovat.

Metody hodnocení:

- průběžné ústní zkoušení
- písemné testy po probrání určitých tematických celků
- sebehodnocení žáka
- hodnocení referátů
- sebehodnocení žáka
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí.

V předmětu základy epidemiologie a hygieny jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání, ovládat techniky učení a ovládat různé informační zdroje
- kompetence komunikativní, tzn. diskutovat a komunikovat na odborné úrovni
- kompetence k řešení problémů, tzn. samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, své odborné názory dokázat obhájit

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
-
- kompetence k pracovnímu uplatnění, tzn. uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání, naučit se orientovat na trhu práce, získat reálnou představu o studovaném oboru, jeho významu a vývoji
-

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Z hlediska průřezových témat přispívá předmět zejména k rozvoji témat:

- člověk a svět práce – žák získává znalosti a kompetence, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.
- člověk a životní prostředí – žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví. Uvědomují si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince i společnosti.

Mezipředmětové vztahy

Základy epidemiologie a hygieny úzce souvisí s předměty: biologie a ekologie, výchova ke zdraví, klinická propedeutika, ošetrovatelská propedeutika a první pomoc.

6.17.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - vysvětlí význam pojmů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena - vysvětlí vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro zdravotní péči;	Předmět mikrobiologie a epidemiologie - vymezení obsahu a funkce předmětu - vysvětlení základních pojmů;
Žák: - klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy - vyjmenuje mikroorganismy způsobující nejčastější onemocnění - popíše mikrobiální osídlení zdravého člověka, charakterizuje patogenní mikroorganismy - uvede příklady diagnostiky nakažlivých chorob - vysvětlí účinek ATB a chemoterapeutik - popíše příčiny a důsledky rezistence mikroorganismů;	Mikrobiologie - morfologie a fyziologie mikroorganismů - mikrobiální osídlení zdravého člověka - patogenita mikrobů - možnosti diagnostiky nakažlivých chorob - účinek ATB a chemoterapeutik - rezistence mikroorganismů;
Žák: - charakterizuje přínos imunologie jako vědní disciplíny pro péči o zdraví - definuje pojmy infekce a imunita - popíše fungování imunitních mechanismů - objasní rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou - vysvětlí význam a fungování obranných mechanismů v organismu - uvede a vysvětlí příklady patologické imunity (alergie, stavy imunitní nedostatečnosti, autoimunitní nemoci);	Imunologie - rozvoj a přínos imunologie - infekce, imunita - podstata imunitních mechanismů - specifická a nespecifická imunita, - imunologické vyšetřovací metody - obranné reakce organismu, protilátková imunita - patologie imunity, imunomodulace;

Žák: - vysvětlí rozdíl mezi infekční a neinfekční nemocí - popíše vznik nákazy, formy výskytu nákaz, vstupní brány infekce - popíše zdroje nákaz, cesty přenosu	Epidemiologie - infekční proces a infekční onemocnění - prevence infekčního onemocnění, - etiolog. agens infekčních chorob - vstupní brány infekce - zdroje nákaz, cesty přenosu nákaz
- popíše zásady a základní prostředky prevence infekčních onemocnění a epidemií - objasní podstatu očkování, definuje očkovací kalendář - zařadí infekční onemocnění podle původců nákazy a způsobu přenosu, popíše obecné projevy nákaz - uvede příklady infekčních onemocnění souvisejících se sociálním prostředím, s migrací nebo cestovním ruchem - charakterizuje epidemiologickou situaci v ČR - charakterizuje nozokomiální nákazy - vysvětlí, v čem spočívá nebezpečí bojových biologických prostředků a uvede jejich příklady;	- protiepidemická opatření -dezinfekce, dezinfekce, deratizace - očkování, očkovací látky a techniky - přehled infekčních chorob podle původu nákazy a cesty přenosu - vybrané etnicky specifické nákazy a infekční onemocnění - epidemiologická situace v ČR - nozokomiální nákazy, prevence - bojové biologické prostředky;
Žák: - vyjmenuje základní pojmy z oblasti hygieny a objasní její úlohu - popíše činnost hygienických orgánů - objasní pojmy všeobecná a komunální hygiena - vysvětlí za pomoci příkladů, jaké hygienické požadavky se kladou na životní prostředí - charakterizuje hlavní současné směry ve výživě a stravování - objasní pojem hygiena dětí a dorostu - ve zdravotnictví;	Základy hygieny - charakteristika oboru, úloha hygieny v primární péči - orgány hygienické služby a jejich úkoly - předmět a úkoly komunální hygieny, způsoby a prostředky jejího řízení - vliv a kvalita složek životního prostředí na člověka - hygiena výživy: vliv výživy na zdraví a prevenci onemocnění, současné trendy ve výživě a stravování - hygienické požadavky na společné stravování a manipulaci s potravinami - základy hygieny dětí a dorostu;

6.18 Úvod do ošetrovatelství

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Úvod do ošetrovatelství

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu Úvod do ošetrovatelství

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	-	-	1	2	3

6.18.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět poskytuje žákům přehled o ošetrovatelské problematice s holistickým přístupem k nemocnému. Žáci si osvojí základy moderního ošetrovatelství a budou vybaveni teoretickými znalostmi v oboru. Předmět má motivační funkci k dalšímu studiu.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu tvoří základní poznatky z ošetrovatelství a ošetrovatelské péče. Úvodní kapitoly jsou věnovány holistickému vývoji oboru ošetrovatelství, kategoriím a procesu vzdělávání zdravotnických pracovníků, koncepci a metodologii moderního ošetrovatelství, aplikovaných prostřednictvím všech fází ošetrovatelského procesu. Potřeby jedince ve zdraví, problematika bolesti, testování a rozvoj soběstačnosti, jako prevence imobilizačního syndromu u nemocného. Žáci se seznámí s významem výzkumu a průzkumu v ošetrovatelství, etickými normami ve zdravotnictví, managementem v ošetrovatelství, edukační činností sestry a s péčí o vybrané skupiny klientů v různých zdravotnických zařízeních a v zařízeních sociální péče (hospice a agentury DP, domovy pro seniory).

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka v předmětu Úvod do ošetrovatelství směřuje k tomu, aby žák: jednal aktivně, samostatně, odpovědně a iniciativně ve své profesi, udržoval svou kvalifikaci průběžným celoživotním vzděláváním. Vystupoval v souladu se zásadami etiky, proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci. Aplikoval získané teoretické poznatky a praktické dovednosti v prevenci, v ošetrovatelské péči a v navrácení zdraví.

Strategie (pojetí) výuky

Úvod do ošetrovatelství je teoretický předmět, vyučuje se v třetím ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně a ve druhém ročníku v rozsahu 2 hodin týdně. Výuka je organizována v prostorách klasické učebny. Vedle tradičních metod výuky jsou využívány další moderní metody výuky, které zajišťují motivaci a efektivitu vzdělávacího procesu (dialog, diskuse, práce žáků ve skupinách a jiné). Výuku je vhodné doplnit exkurzemi v lůžkových zdravotnických a sociálních zařízeních.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení předmětu ošetrovatelská propedeutika je v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při písemném a ústním zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu, na aktivitu žáků při vyučování, na dovednost formulovat myšlenky, na dovednosti pracovat s odborným

textem, na schopnost sebehodnocení, na aplikaci osvojených poznatků při praktických cvičeních.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V Úvodu do ošetřovatelství jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

- *kompetence k řešení problémů*, tzn. porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení úkolu, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodnit je, vyhodnotit dosažené výsledky.
- *komunikativní kompetence*, tzn. vyjadřovat se přiměřeně v projevech mluvených i psaných, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, dodržovat odbornou terminologii, dosáhnout odborné jazykové způsobilosti.
- *personální a sociální kompetence*, tzn. mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj rozvoj fyzický i duševní, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy, nezaujatě zvažovat návrhy jiných, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.
- *občanské kompetence a kulturní podvědomí*, tzn. jednat odpovědně, iniciativně ve vlastním i veřejném zájmu, dodržovat zákony, dodržovat práva a osobnost druhých, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.
- *kompetence k pracovnímu uplatnění* a podnikatelským aktivitám, tzn. mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání, mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v oboru.
- *digitální kompetence* tzn. žáci jsou vedeni k tomu, aby vyhledávali příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; pro kvalitu života; využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

V předmětu jsou rozvíjena tato průřezová témata:

- *občan v demokratické společnosti* - žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti za vlastní zdraví a zdraví jiných, respektuje osobnost druhého
- *člověk a životní prostředí* - žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti
- *člověk a svět práce* - žák získá základní odborné znalosti, které přispívají uplatnění na trhu práce, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru.
- *člověk a digitální svět* - žáci získávají data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používají různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzují jejich spolehlivost a úplnost.

Mezipředmětové vztahy

Úvod do ošetřovatelství úzce souvisí s předměty: klinická propedeutika, biologie a ekologie, ochrana a podpora veřejného zdraví, somatologie, psychologie a komunikace, první pomoc, základy epidemiologie a hygieny.

6.18.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník, celkem 32 hodin (1hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - vysvětlí pojem ošetřovatelství - specifikuje vývoj ošetřovatelství ve světě i u nás - uvede významné osobnosti v historii ošetřovatelství - objasní koncepci ošetřovatelství v ČR - používá základní odbornou terminologii v ošetřovatelství - charakterizuje rysy moderního ošetřovatelství - uvede cíle ošetřovatelství - charakterizuje a vysvětlí jednotlivé formy ošetřovatelské péče - objasní organizační systémy práce ošetřovatelského týmu;	Úvod do předmětu ošetřovatelství - úvod do studia předmětu - historický vývoj ošetřovatelství ve světě - historický vývoj ošetřovatelství v ČR - koncepce moderního ošetřovatelství - rysy moderního ošetřovatelství - cíle ošetřovatelství - formy ošetřovatelské péče - rysy moderního ošetřovatelství - organizační systémy v ošetřovatelství ;
Žák: - charakterizuje jednotlivé kategorie zdravotnických pracovníků, uvádí jejich kompetence - objasní požadavky na vzdělání zdravotnických pracovníků ke způsobilosti povolání - definuje význam celoživotního vzdělávání zdravotnických pracovníků;	Pracovníci ve zdravotnictví - kategorie zdravotnických pracovníků - kompetence zdravotnických pracovníků - příprava zdravotnických pracovníků ke způsobilosti povolání - další vzdělávání zdravotnických pracovníků;
Žák: - vyjmenuje potřeby člověka a uvede způsoby jejich uspokojování - popíše způsob testování soběstačnosti klienta - vysvětlí příčiny a důsledky imobilizačního syndromu - charakterizuje činnosti podporující klientovu soběstačnost a jmenuje preventivní opatření zamezující rozvoji IS - definuje pojem bolesti - popíše možnosti ovlivňování bolesti;	Principy ošetřovatelské péče - potřeby člověka ve zdraví a jejich uspokojování - testování soběstačnosti klienta - imobilizační syndrom - rozvoj soběstačnosti, prevence imobilizačního syndromu - problematika bolesti - hodnocení bolesti a ovlivňování bolesti;

4. ročník, celkem 56 hodin (2 hod./týden)

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - objasní význam výzkumu v ošetřovatelství - aplikuje a využívá základní terminologii ve výzkumném procesu v ošetřovatelství - charakterizuje kvantitativní a kvalitativní výzkum v ošetřovatelství - popíše metodologii výzkumu - aplikuje jednotlivé kroky výzkumu - specifikuje empirické metody výzkumu;	Výzkum a průzkum v ošetřovatelství - význam výzkumu a průzkumu v ošetřovatelství, jeho priority - druhy výzkumu v ošetřovatelství - metodologie výzkumu v ošetřovatelství - kroky ve výzkumném procesu - základní metody výzkumu v ošetřovatelství;
Žák: - charakterizuje jednotlivé fáze ošetřovatelského procesu - zjišťuje informace od klienta, zhodnotí je - formuluje zjištěné informace od klienta (problémy) dle priorit - definuje význam ošetřovatelské dokumentace o klientovi;	Ošetřovatelský proces - charakteristika a jednotlivé fáze ošetřovatelského procesu - ošetřovatelská dokumentace o klientovi;
Žák: - objasní problematiku péče o seniory - vysvětlí zásady péče o chronicky nemocné - uvede a objasní základní principy péče o handicapované jedince - popíše problematiku umírajících - charakterizuje systém hospicové péče v ČR i v zahraničí, formy hospicové péče - vysvětlí význam, uplatnění a rozdíly mezi paliativní a pastorační péčí - charakterizuje a popisuje ADP - definuje charakteristiku Domovů pro seniory - specifikuje systém péče v Domovech pro seniory;	Péče o vybrané skupiny klientů - problematika seniorů - problematika chronicky nemocných - problematika handicapovaných jedinců - problematika umírajících - hospicová péče v ČR, charakteristika, význam - paliativní péče, Pastorační péče (charakteristika, význam) - domácí hospicová péče - agentury domácí péče (dále jen ADP) - historický vývoj ADP, charakteristika a význam ADP - domovy pro seniory - systém péče poskytované klientům v domovech pro seniory;

Žák: - definuje jednotlivé pojmy vztahující se etické problematice ve zdravotnictví - charakterizuje etický kodex sester - vysvětlí a vyjmenuje práva a povinnosti hospitalizovaných pacientů;	Etické normy ve zdravotnictví - definice pojmů - etika jako samostatný obor - etické kodexy: (Etický kodex sester, charta práv a povinností hospitalizovaných pacientů;
Žák - charakterizuje management v ošetřovatelství - vysvětlí význam managementu v ošetřovatelství - definuje základní pojmy v managementu v ošetřovatelství;	Management v ošetřovatelství - charakteristika managementu v ošetřovatelství - význam managementu v ošetřovatelství - definice základních pojmů;
Žák: - charakterizuje pojem edukace - definuje historii edukace v ošetřovatelství - objasní význam edukace v ošetřovatelství - popíše jednotlivé fáze edukace v ošetřovatelství, charakterizuje roli sestry - edukátorky;	Edukační činnost sestry - definice, pojmy, význam - edukace – historie - fáze edukace v ošetřovatelství - role sestry edukátorky;

6.19 Psychologie a sociální komunikace

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Psychologie a sociální komunikace

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu

Psychologie a sociální komunikace

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	-	2	2	1	5

6.19.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět psychologie a sociální komunikace umožňuje žákům získat všeobecný přehled, vědomosti a dovednosti ze základních teoretických i aplikovaných oborů psychologie, z oblasti sociálních vztahů a komunikačních dovedností. Poskytuje žákům základní poznatky z psychologie a komunikace. Ukazuje možnosti uplatnění těchto poznatků a dovedností v praxi a budoucím povoláním, ale i v osobním a občanském životě. Umožňuje rozlišovat a respektovat zvláštnosti jednotlivých vývojových období člověka. Umožní žákům poznávat svou osobnost i různé typy osobností, zvládat základní komunikační dovednosti a komunikaci v různých komunikačních situacích. Předmět psychologie a sociální komunikace umožňuje žákům získat přehled v oblasti psychologie, sociálních vztahů a komunikačních dovedností s důrazem na digitální svět a jeho vliv na psychiku člověka.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu psychologie a sociální komunikace vychází z rámcového vzdělávacího programu, vzdělávací oblasti společenskovední vzdělávání, zdraví a klinika nemocí, vzdělávání pro zdraví a propedeutika. Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné. V předmětu se žáci seznámí se základními pojmy z obecné psychologie, vývojové psychologie, sociální, zdravotnické psychologie a komunikace. Učivo umožňuje pochopit praktické využití psychologie v osobním životě, v mezilidských vztazích a pracovním prostředí.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Výuka psychologie a sociální komunikace směřuje k tomu, aby si žáci: vážili života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí, měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení, sebereflexe a byli ochotni klást si etické otázky a hledat na ně řešení. Vede k osvojení zásad duševní hygieny a celoživotní zodpovědnosti za své biopsychosociální zdraví.

Strategie (pojetí) výuky

Psychologie a sociální komunikace je vyučována ve 2. a 3. ročníku 2 hodiny týdně, ve 4. ročníku 1 hodinu týdně. V předmětu psychologie je kladen důraz na přípravu jedince pro praktický život, osobní i profesní. Výuka předmětu je teoreticko – praktická, tj. střídání teorie a cvičení s využitím názorně demonstračních a aktivizujících metod. Učivo si žák osvojuje na základě sociálně-komunikativního učení, analýzy příkladů a modelových situací, frontální výuka je také doplňována využíváním názorně demonstračních pomůcek (tabule, dataprojektor, interaktivní tabule, audiovizuální technika, on line výuka - Teams, tandemová výuka, internet a jiné). Metody výuky: výklad, diskuse, samostatná práce, portfolia prací žáků, analýza příkladů z praktické zkušenosti, simulace běžných, problémových a konfliktních situací z běžného života, úvahy, hraní rolí, brainstorming, relaxační cvičení, prožitkové metody, komunikační a modelové situace, sebereflexi, výtvarné a abreaktivní techniky, tematické odborné exkurze.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Probíhá klasifikací, ale i hodnocení formativní a sebehodnocení.

Při hodnocení výsledků učení, vzhledem k pojetí předmětu se zaměřujeme na:

- hloubku porozumění látce

- schopnost využití mezipředmětových vztahů
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémů
- zpracování a prezentaci zadaných úkolů
- aktivní přístup žáka k výuce
- vlastní kreativita žáka, portfolia prací žáků-
- žáci budou hodnoceni na základě aktivní účasti, praktických úkolů a projektů zaměřených na řešení konkrétních komunikačních situací v reálném i digitálním prostředí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Z hlediska klíčových kompetencí se klade důraz především na následující

kompetence:

- *kompetence k učení*, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, jsou schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky, reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, ovládat techniky učení a různé informační zdroje. Žáci si uvědomují zodpovědnost za vlastní život a znají možnosti dalšího vzdělávání
- *kompetence k řešení problémů*, tzn. porozumět zadanému úkolu, problému a řešit jej samostatně i využívat týmovou spolupráci, řešit problémy v mezilidských vztazích, pracovní i mimopracovní problémy. Získávat informace potřebné k řešení problému, určit jádro problému, varianty řešení, uplatňovat různé metody myšlení, volit prostředky a způsoby vhodné pro řešení problému. Spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi
- *kompetence komunikativní* tzn. znát pravidla efektivní a účelné komunikace, vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci, respektovat názory druhých a naslouchat. Účastnit se aktivně diskusí, srozumitelně formulovat a obhajovat své myšlenky, názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- *kompetence k pracovnímu uplatnění*, tzn. zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání, mít přehled o možnostech svého uplatnění
- *digitální kompetence* - Žák zkoumá specifika digitálního prostředí, identifikuje prvky online identity a rozvíjí digitální empatii. Žák uplatňuje zásady kybernetické bezpečnosti, chrání své soukromí, předchází kyberšikaně a praktikuje etické chování na internetu. Žák ověřuje informace (kriticky myslí), analyzuje digitální obsah a rozpoznává manipulativní techniky v online prostoru. Používá nástroje AI k podpoře vzdělávání, kreativní tvorby a profesního rozvoje v oblasti zdravotnictví, přičemž respektuje etické a právní aspekty
- *občanské kompetence* a kulturní povědomí, tzn. uznávat postoje a hodnoty podstatné pro život, respektovat život v multikulturní společnosti, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, uvědomovat si hodnotu života a odpovědnost za vlastní život a spoluúčast při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Předmět psychologie a sociální komunikace rozvíjí průřezová témata:

- *člověk a svět práce* – žák získá znalosti a dovednosti k úspěšnému uplatnění na trhu práce, uvědomuje si zodpovědnost za vlastní život, chápe nutnost a aktivně se účastní kontinuálního vzdělávání v oboru, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k společensky hodnotné zájmové činnosti. Žák si ujasní a prohloubí etické, morální, mravní hodnoty a normy, životní, hodnotovou orientaci, význam pomoci druhým lidmi
- *člověk a životní prostředí* – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí odpovědnost za své zdraví, zásady zdravého životního stylu a duševní hygieny
- *občan v demokratické společnosti* – žák respektuje principy demokratické společnosti, respektuje osobnost druhého člověka, žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku. Žák respektuje morální principy multikulturní společnosti, respektuje práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etniky
- **Člověk a digitální svět** - je začleněno s ohledem na potřeby oboru Zdravotnické lyceum. Žák vysvětlí psychologické aspekty online identity. Žák analyzuje sociální interakce v digitálním prostředí. Žák uplatňuje principy duševního zdraví a digitálního detoxu. Žák chrání své soukromí v online prostředí.

Mezipředmětové vztahy

Psychologie a sociální komunikace úzce souvisí s předměty: somatologie, občanská nauka, biologie a ekologie, ošetrovatelská a klinická propedeutika.

6.19.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník, celkem 68 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - začlení psychologii do soustavy společenských věd - definuje základní psychologické disciplíny - vlastními slovy vysvětlí základní pojmy psychologie - má přehled o základních psychologických metodách, aplikuje je v praxi - vysvětlí vztah mezi nervovou soustavou a psychikou	Psychologie jako věda: - předmět, cíle psychologie - odvětví psychologie - metody psychologie - fylogeneze a ontogeneze lidské psychiky - význam psychologie a využití poznatků z PSP v praxi;

- vysvětlí význam psychologie pro svůj osobní život; - analyzuje vliv digitálních technologií na lidskou psychiku	
Žák: - objasní souvislost lidského chování s biologickými a psychickými procesy člověka - uvědomuje si různorodost lidských vlastností, zařadí je do skupin - charakterizuje potřeby, jejich základní členění a vztah potřeb k motivaci - uvede klasifikaci potřeb - vymezí poruchy saturace potřeb - objasní psychické procesy a stavy jako funkci mozku charakteristickou pro osobnost člověka - charakterizuje základní typy osobnosti podle vybraných typologií - na základě jednoduchého rozhovoru a pozorování uvede základní charakteristiku a typologii člověka - vymezí význam vlivu sebepoznání a sebehodnocení na sebevýchovu a seberealizaci - identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti - charakterizuje osobnost z hlediska profesionálních požadavků; - identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti, včetně těch, které vznikají v digitálním prostředí (např. digitální předsudky)	Člověk jako osobnost - bio-psycho-sociální pojetí osobnosti - vývoj osobnosti v procesu socializace - struktura osobnosti - vlastnosti osobnosti aktivačně – motivační - vztahově - postojové vlastnosti - výkonové vlastnosti - dynamické vlastnosti - seberegulační vlastnosti osobnosti - typologie osobnosti - sebepoznání a sebehodnocení - chyby v soudech, stereotypy a předsudky - seberealizace osobnosti, motivace, životní cíle - požadavky na osobnost - poruchy osobnosti a jejich prevence;
Žák: - zařadí psychické procesy a stavy do základních skupin a charakterizuje je - klasifikuje psychologické jevy - zvládá jednoduché techniky na rozvoj	Psychické procesy, stavy a vlastnosti - třídění psychických procesů, stavů a vlastností - čítí a vnímání – charakteristika, druhy, poruchy

a posilování psychických procesů a stavů - objasní podstatu myšlení a řeči - využívá vybrané metody a techniky k cvičení a zefektivnění paměti a učení - charakterizuje typy a druhy paměti - ujasní si vlastní hodnotový systém, postoje a zájmy;	- představy a fantazie – druhy, charakteristika a poruchy - myšlení – druhy, vlastnosti a poruchy - řeč – charakteristika, druhy, poruchy řeči - pozornost - paměť – charakteristika, druhy, typy a poruchy - učení - vybrané metody techniky rozvoje paměti a pozornosti - procesy emoční a volní;
Žák: - začlení ontogenetickou psychologii do systému psychologických vědních disciplín - vysvětlí základní pojmy ontogenetické psychologie - objasní životní cyklus člověk, jeho fáze a změny - charakterizuje jednotlivá vývojová období - určí biopsychosociální potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích; - využívá interaktivní aplikace pro prostorovou orientaci ženského pohlavního systému - využívá 3D modely a rozšířenou realitu pro zkoumání vývoje zárodku a porodu - a vývoje v jednotlivých fázích života	Vývoj psychiky jedince - charakteristika ontogenetického vývoje psychiky - faktory vývoje, vývojová křivka - prenatální období - porod - novorozenecké období - kojenecké období - batolecí období - předškolní období - školní období - adolescence - dospělost - presenium - senium

3. ročník, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - začlení sociální psychologii do systému psychologických vědních oborů	Základy sociální psychologie - sociální podstata osobnosti, socializace - sociální skupiny a jejich vliv na vývoj osobnosti

- objasní vlastními slovy základní pojmy sociální psychologie - uplatňuje v pracovních i mimopracovních vztazích znalosti sociální stránky psychiky člověka - vysvětlí rozdíl mezi biologickou a sociální zralostí - identifikuje vztahy mezi členy skupiny a tyto poznatky využívá pro práci v týmu - osvojí si zásady asertivního chování a empatie - objasní význam rodiny z hlediska zdravého vývoje a socializace jedince - identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v sociální percepci - vysvětlí pojem komunikace - uvede a na příkladech rozliší druhy komunikace - popíše chyby, kterých se dopouštíme při rozhovoru s druhými lidmi - objasní příčiny a důsledky náročných životních situací a na příkladech uvede postupy jejich zvládání - osvojí si zásady profesionálního chování a prevence nepřátelského chování, konfliktů - popíše základní náročné životní situace - uvede identifikační znaky týrání - uvede možnosti obrany před násilím a vysvětlí jak postupovat v případě zjištěné skutečnosti - pojmenuje jednotlivé psychoterapeutické směry - orientuje se v základních relaxačních technikách a možnostech jejich použití; - vysvětlí vliv kyberprostoru na mezilidské vztahy.	- základní typy sociálních skupin - sociometrie - vedení sociální skupiny - odměny a tresty ve skupině - profesní skupiny - sociální chování, - šikana, mobbing, bossing - asertivita, empatie - sociální vnímání a charakteristika jeho vývoje, chyby a předsudky v sociální percepci - umění naslouchat druhému - komunikace, komunikační proces - bariéry v komunikaci - druhy a význam komunikace - náročné životní situace a jejich vliv na člověka - stres, frustrace, deprivace, konflikt - obranné mechanismy úniku a agrese - formy úniku - formy agrese - týrání, zneužívání - mediální obraz krásy lidského těla - psychoterapie - psychohygiena - relaxační techniky;
--	---

- chápe význam sociálních sítí a efektivní komunikaci - aplikuje zásady etiky online komunikace.	
---	--

4. ročník, celkem 28 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - objasní faktory ovlivňující psychiku nemocného - aplikuje individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku potřeb, sociokulturních a jiných zvláštností - vymezí a dodržuje práva pacientů - pomáhá pacientům překonávat problémy spojené s nemocí a udržovat kontakt s vnějším prostředím - vysvětlí pojmy hospitalismus a objasní jeho důsledky - uvede projevy bolesti, strachu a úzkosti - diskutuje o problematice eutanazie - respektuje psychologické, filozofické - a etické aspekty umírání a smrti - v přístupu k umírajícím a pozůstalým zaujímá racionální postoje k problematice závislosti, především k problematice drog, alkoholu, gamblerství - popíše příznaky mentální anorexie a bulimie - objasní příznaky syndromu vyhoření a účinné způsoby prevence vzniku tohoto syndromu - uvede zásady péče o duševní zdraví - využívá základní relaxační techniky a možnosti jejich použití	Zdravotnická psychologie - vliv nemoci a zdrav. postižení na psychiku člověka - bio-psycho-sociální pojetí - subjektivní prožívání nemoci - faktory určující změny v psychice - produktivní a neproduktivní přístup k nemocnému - profesionální chování - maladaptace – agrese, únik - psychologie nemocného dítěte a hospitalismus - profesionální adaptace a deformace - psychologie bolesti, strachu a úzkosti - psychologická a filozofická problematika umírání a smrti, eutanázie - reakce člověka na sdělení závažné diagnózy - formování vztahu nemocný zdravotnický pracovník, psychologie zdravotníka - problematika závislosti - mentální anorexie a bulimie - péče o duševní zdraví - syndrom vyhoření a jeho prevence - relaxační techniky;

- dokáže charakterizovat předpoklady - zdravého duševního života; - popíše vliv digitálního prostředí na duševní zdraví; - analyzuje rizika nadměrného užívání digitálních technologií, včetně digitální závislosti; - aplikuje zásady digitální hygieny pro prevenci stresu, frustrace a vyhoření - Kriticky vyhodnocuje informace o duševním zdraví z online zdrojů; - dodržuje etiku a bezpečnost při používání digitálních technologií v komunikaci s klienty/pacienty.	
---	--

6.20 Společenskovědní seminář

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Společenskovědní seminář

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu

Společenskovědní seminář

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	-	-	1	1	2

6.20.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Společenskovědní seminář /SVS/ je volitelnou vzdělávací aktivitou. Náplní semináře je rozšíření a prohloubení znalostí a dovedností v jednotlivých oborech společenských věd, které korespondují s permanentními společenskými změnami – dějepisem, psychologii, sociologií, politologií, právem, ekonomikou, filosofií, komunikací a mediální výchovou. Vychází ze vzdělávacích oborů, jež jsou součástí výchovně vzdělávacího procesu, jsou jimi společenskovědní vzdělávání, estetické vzdělávání, ekonomické vzdělávání, komunikační a mediální gramotnost. Žáci jsou vedeni k naplnění průřezových témat Občan v demokratické společnosti, Člověk a životní prostředí, Člověk a svět práce. Opomíjena nezůstává ani oblast podpory k dalšímu vzdělávání a kompetentnímu zařazení žáka do pracovního prostředí a to v podobě obecných studijních a praktických předpokladů.

Charakteristika učiva

Seminář má integrační charakter a učí žáky pracovat s informacemi v širším myšlenkovém systému. Základem SVS je studium jedince, společnosti a její struktury, nejruznějších sociálních fenoménů a procesů, které žáci analyzují a kriticky hodnotí. Svě teoretické poznatky aplikují na současnou společenskou situaci. Vzdělávací oblast se též orientuje na lidská práva, prevenci rasistických postojů, vychovává k toleranci a respektování lidských práv. Obsahový okruh přispívá také k rozvoji občanské kompetence a kulturního povědomí tím, že formuje postoje a chování žáků k nemocným a zdravotně nebo sociálně handicapovaným osobám i k osobám z jiného jazykového a kulturního prostředí. Výuka semináře napomáhá i při řešení problémových situací, rozvíjet a kultivovat osobnost žáka, včetně obecných studijních předpokladů. V rámci výuky SVS jsou realizována jednotlivá průřezová témata, zejména Výchova demokratického občana, Člověk a svět práce

a Člověk a životní prostředí. V neposlední řadě učivo přispívá i k mediální výchově a k přípravě k maturitní zkoušce a dalšímu vzdělávání.

Směřování cílů v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci využívali svých vědomostí a dovedností v následném vzdělávání, sebevzdělávání, praktickém životě i v další etapě života. Vytváří podmínky k tomu, aby získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů. Vede k tomu, aby formulovali správně své názory na sociální, politické, etické otázky, podložili je argumenty a debatovali o nich. Žáci si osvojují diskusní pravidla, práce v týmu a učí se ochotě se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy. Podporuje žáky ve schopnostech orientovat se ve světě informací, jak nepodléhat jejich manipulaci, desinformacím či devastaci materiálních i duchovních hodnot.

Strategie výuky

Společenskovední seminář se vyučuje ve 3. a 4. ročníku v rozsahu 1hodiny týdně. Výchovné a vzdělávací strategie směřují žáky k rozvíjení klíčových kompetencí, a to nejen komunikativní, sociální a personální kompetencí, ale také kompetence konstruktivně řešit problémy a efektivně se učit, pracovat s informacemi a využívat prostředků informačních a komunikačních technologií k sebevzdělávání, přípravě na další životní etapy.

Charakter předmětu umožňuje využívat nejrůznější metody práce - kooperativní techniky a individuální činnosti, diskusní metody, řízených dialogů, projektů, prezentací apod.

Ve výuce jsou zařazovány metody, jež vedou k tomu, aby žáci získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů - z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy,...), kombinovaných textů (např. film), médií a internetu. Zařazeny jsou i projekty s účastí na akcích mimoškolních dle programové nabídky a situace, jež podporují kompetence a průřezová témata(viz níže)

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platnou přílohou Školního řádu - Hodnocení prospěchu a chování žáků SZŠ a VOŠZ Příbram. Hodnocení se provádí známkováním, případné bodové ohodnocení je převáděno na známky. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení, schopnosti objektivně posuzovat své výkony. Za pololetí je hodnocen alespoň jeden písemný a jeden ústní projev.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- s porozuměním poslouchá mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizuje si a dále zpracovává záznamy, osvojuje si poznatky
- zpracovává seminární práce a referáty, kriticky třídí informace, propojuje nové informace s dosavadními poznatky
- přijímá motivaci k dalšímu vzdělávání, sebevzdělávání
- osvojuje si metody efektivního učení

Kompetence k řešení problémů:

- rozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- poznává, analyzuje a získává přehled o společenských problémech a jejich důsledcích
- kriticky posuzuje získané poznatky, svá tvrzení a závěry obhájí

Kompetence komunikativní:

- účastní se aktivně diskuzí, formuluje a obhájí své názory a postoje
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskuzí, porad apod.)
- osvojuje si souvislý, výstižný a kultivovaný projev, a to písemný i ústní
- aktivně se podílí na rozvoji vhodné komunikace se spolužáky, učiteli, rodiči a ostatními dospělými ve škole i mimo ni

Kompetence personální a sociální:

- přijímá a plní odpovědně svěřené úkoly
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností s podporou vzájemné pomoci a kritického hodnocení
- respektuje společně dohodnutá pravidla chování

Kompetence občanského a kulturního povědomí:

- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě •
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- uvědomuje si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

- osvojuje si odpovědný postoj ke svým studijním a profesním cílům
- chápe význam sebevzdělávání a osobního celoživotního růstu
- podílí se na tvorbě podnětného a tvořivého pracovního prostředí s ohledem na budoucí uplatnění ve svém oboru či dalším vzdělávání

Kompetence digitální

- pracuje s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupuje k získaným informacím, je mediálně gramotný
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál s ohledem na další profesní a osobní život

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti:

- žák si osvojuje principy demokratického občanství s ohledem na odpovědné upevňování svých postojů a hodnotové orientace
- orientuje se v mediálních sděleních, kriticky je vyhodnocuje, rozlišuje druhy komunikace a prakticky se v ní orientuje
- využívá masová a síťová média pro obecné předpoklady dalšího vzdělávání i profesním uplatnění
- váží si materiálních a duchovních hodnot, chrání je a přispívá k jejich zachování
- rozvíjí komunikativní dovednosti a přispívá ke smysluplné komunikaci, jednání s ostatními a učí se řešení kompromisem, empatii
- zapojuje se do společenského života ve svém bydlišti, ve škole i v budoucím pracovním prostředí

Člověk a svět práce:

- žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění v dalším vzdělávání a na trhu práce,
- formuluje správně své názory na sociální, politické, etické otázky, podloží je argumenty a debatuje o nich
- učí se řešení konfliktů, umění kompromisu, respektu a tolerance i s

Člověk a životní prostředí:

- žák si osvojuje zodpovědný přístup k trvale udržitelnému rozvoji
- přispívá k zachování a ke kvalitě životního prostředí
- zajímá se o globální a regionální problémy, snaží se hledat návrhy řešení, diskutuje o nich
- chápe souvislost mezi lidskými aktivitami a životním prostředím
- poznává okolní prostředí, a to jak z hlediska faktů, estetiky a citového působení
- porozumí souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty vlivu člověka na životní prostředí

Mezipředmětové vztahy:

Primárně společenskovední seminář souvisí s předměty: Občanská nauka, Český jazyk a literatura, Dějepis, Ekonomika, Psychologie a komunikace

Sekundárně je obsah učiva propojen i s ostatními předměty všeobecnými i profilovými, jedná se o dílčí oblasti, např. Biologie a Ekologie, Informatické vzdělávání.

6.20.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozumí mezipředmětovým vztahům - formuluje své studijní cíle - získává informace z různých zdrojů o jednotlivých oblastech společenskovedního semináře	Úvod do společenskovedního semináře - úvod do výuky předmětu - propojení učiva s ostatními předměty (s ohledem na studijní cíle maturitní zkouška, příprava na další vzdělávání)
Žák: - definuje druhy komunikace (verbální a neverbální, dále masová, mezilidská, na trhu práce) - charakterizuje zdravou a nezdravou komunikaci - rozezná komunikační motivy - vysvětlí prvky neverbální komunikace - popíše transakční prostředí - rozezná druhy sdělení dle funkce (informační, formativní, pokládání otázek, zpětná vazba, sdělování kritiky) - osvojuje si prezentační dovednosti a zpracování informací, kritické myšlení a sebehodnocení - vytvoří osobní portfolio dovedností i se zkušenostmi z mediální výchovy - kriticky hodnotí mediální informace (dezinformace – hoaxy) - žák definuje základní pojmy vědních disciplín psychologie a sociologie - uvede souvislosti psychologie, sociologie a obecných studijních předpokladů - projeví kritické myšlení v projevech masové komunikace	Komunikace a práce s textem mezilidská komunikace - zpracování informací - práce s textem Psychologie, Sociologie a Masová komunikace

4. ročník, celkem 28 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - vysvětlí základní psych. pojmy a aplikuje je v praktických ukázkách - porozumí psych. teoriím a kriticky posoudí jejich význam - vysvětlí pojem osobnost a analyzuje její složky - objasní úlohu společnosti ve vývoji člověka - zhodnotí přínos jednotlivých filosofických systémů - porovná společensky vhodné způsoby chování a komunikace, odlišnosti různých sociálních skupin - objasní význam soc. norem a jejich kontroly - vysvětlí pojem a teorie sociální deviace - vysvětlí vývoj politologického myšlení - formuluje výhody a nevýhody jednotlivých forem politické participace - definuje pojem masová média a jejich druhy - klasifikuje funkce médií - kriticky přistupuje k mediálním obsahům a pozitivně využívá nabídky masových médií - orientuje se v jednotlivých odvětvích práva a v jejich aplikaci v praktickém životě - objasní důvody evropské integrace, její klady a zápory - objasní význam zapojení ČR, klady a zápory - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku - analyzuje proces a cíle evropské integrace - popíše strukturu a cíle světových organizací	Psychologie - výběr pojmů s ohledem na cíl vzdělání - Psychologické teorie - Obecná psychologie - Psychologie osobnosti Sociologie výběr pojmů s ohledem na cíl vzdělání - Vývoj sociologického myšlení - Člověk v sociálních vztazích - Sociální struktura společnosti Politologie jako věda a její vývoj Politická participace občanů Masová média a jejich funkce Masová média a současné problémy lokální i mezinárodní Právo: Právo veřejné a soukromé Lidská a občanská práva Mezinárodní vztahy: Evropská integrace Význam mezinárodních organizací a spolupráce - mezinárodní organizace - cíle a struktura jednotlivých mezinárodních organizací (OSN, NATO, EU) - Globalizace, soudobý svět

- objasní postavení církvi a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus - charakterizuje demokracii a - objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita,...) - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb - objasní funkce a formy státu - orientuje se ve složitějších textových strukturách, vnímá text s porozuměním - analyzuje, dedukuje sdělení dle významu i logické návaznosti - uplatňuje obecné studijní předpoklady s propojením oborů dle obsahu sdělení - charakterizuje jednotlivé historické epochy s ohledem na konkrétní převratné dějinné události	Struktura společnosti Kultura a civilizace, světová náboženství Masová média a jejich funkce Formy státu dle vlády Demokracie Volby Lidská práva Politické ideologie Obecné studijní předpoklady - základní otázky a pojmy oborů dějepisu, filozofie, ekonomie, logiky a komunikace
--	--

6.21 Seminář – fyzika

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Seminář - fyzika

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu

Seminář - fyzika

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	-	-	1	1	2

6.21.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem volitelného semináře – fyzika, je prohloubení znalostí základních pojmů, veličin a zákonů platných v přírodovědných oborech a systematická příprava žáků pro případné další studium v terciární sféře zejména medicínských oborů.

Charakteristika učiva

Učivo zahrnuje hlubší a komplexní přípravu v rámci probírané středoškolské fyziky. Hlavní náplní semináře je důraz na užitečnost a potřebnost znalostí základních dějů v živé i neživé přírodě. Tematické celky jsou sestaveny ze základních fyzikálních témat z předmětu fyzika – mechanika, termika, mechanické kmitání a vlnění, elektřina a magnetismus, optika, speciální teorie relativity a fyzika mikrosvěta.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Volitelný seminář – fyzika směřuje zejména k tomu, aby žáci rozvíjeli svůj pozitivní postoj k přírodě, vědě a technice, k hlubšímu a komplexnímu pochopení zákonitostí přírody.

Strategie (pojetí) výuky

Předmět je zařazen do výuky jako volitelný předmět ve 4. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně. Při převážně teoretické výuce je používána forma výkladu, řízeného rozhovoru, ale jsou realizovány rovněž principy, strategie a techniky moderních výukových metod (např. činnostní vyučování, informační metody – myšlenkové mapy, dohledávání informací v médiích, intuitivní metody – brainstorming, narativní metody – skupinová práce).

Žáci jsou při hodinách vedeni k samostatné aktivní práci, k odpovědnosti za své učení a k vlastní sebereflexi. Předmět je převážně realizován v odborné učebně společné pro fyziku a chemii, která je vybavena elektrickými rozvody do jednotlivých lavic, počítačem a dataprojektorem. Učivo je doplňováno domácími úkoly a prezentacemi žáků, referáty a diskusemi, počítačovými animacemi, ukázkami pokusů a modelů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu školy. Žák je systematicky veden k vlastnímu sebehodnocení.

Při ústním zkoušení se hodnotí zejména schopnost používat odbornou terminologii, logické uvažování a pochopení základních souvislostí.

V písemném projevu jsou zadávány testové úlohy v časovém rozsahu 10 - 20 minut, obsahující zadání k početnímu řešení i teoretickému zdůvodnění vybraných jevů.

Důležitým kritériem hodnocení je rovněž zohlednění žakovy aktivity při hodinách a svědomitost při plnění zadaných úkolů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V předmětu jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

- *kompetence k učení*, tzn. zpracovávání takových úloh, které popularizují přírodovědné vzdělávání a vedou k různým metodám a formám činností, ukazují jeho význam pro společnost a jeho další rozvoj
- *kompetence k řešení problémů*, tzn. řešit přírodovědné problémy, které je možno využít v ostatních předmětech a ve studovaném oboru. Upřednostňují se logické postupy řešení
- *kompetence komunikativní*, tzn. logicky a věcně komunikovat a diskutovat v kolektivu, formulovat a obhajovat své názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, porozumět zadání úkolu
- *kompetence personální* a sociální, tzn. učit se vzájemné spolupráci a zvládání případných konfliktů, snaha o toleranci a respektování vstřícných mezilidských vztahů
- *kompetence digitální* využívat informační technologie a vyhledávat informace týkající se fyziky, kriticky vyhodnotit různé informační zdroje
-

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

V předmětu jsou rozvíjena tato průřezová témata:

- *člověk a svět práce* – žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili význam fyzikálního vzdělávání a celoživotního učení pro svůj osobní i profesní život, jsou motivováni k aktivní práci vedoucí k úspěšnému pracovnímu životu a kariéře
- *člověk a životní prostředí* – žáci jsou vedeni k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými přírodními jevy v prostředí a lidskými aktivitami. Důraz je kladen na formování vlastní odpovědnosti za své jednání tak, aby byly respektovány základní principy šetrného a zodpovědného přístupu k životnímu prostředí
- *člověk a digitální svět* – žáci využívají moderních prostředků výpočetní techniky pro vyhledávání informací, zpracovávají prezentace dat v grafické podobě. Jsou připravováni k tomu, aby byli schopni účelně pracovat s moderními prostředky IKT a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak i při výkonu povolání.

Mezipředmětové vztahy

V předmětu seminář z fyziky se uplatňují velmi těsné mezipředmětové vztahy z matematiky (převody jednotek, zapsání výsledku řešení v exponenciálním tvaru, vyjadřování neznámé ze vzorce) a s Informatickým vzděláváním (zapsání a zakreslení výsledků úloh do tabulek, grafy, diagramy, statistika).

6.21.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - rozliší druhy pohybů a řeší běžné úlohy na pohyb hmotného bodu - pokusí se o výpočet složitějších příkladů s použitím internetu - určí síly, které působí na tělesa - určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly - porovná získané informace o vesmíru a Slun. soustavě - určí výslednici sil působících na těleso - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh; -	Mechanika - kinematika a dynamika hmotného bodu - práce a energie - gravitační pole - mechanika tuhého tělesa a tekutin;
Žák: - jmenuje základní veličiny popisující stav soustavy látek - aplikuje 1. termodynamický zákon a kalorimetrickou rovnici - vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi;	Termika - vnitřní energie, práce, teplo - struktura a vlastnosti plynů, pevných látek a kapalin - skupenské změny;

4. ročník, celkem 28 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - charakterizuje oscilátor definuje vznik a šíření mechanického vlnění;	Mechanické kmitání a vlnění - mechanické kmitání mechanické vlnění;
Žák: - popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona - uvede zdroje magnetických polí a magnetické vlastnosti látek - používá Faradayův a Lenzův zákon - charakterizuje obvody střídavého proudu - vysvětlí vlastnosti a vznik elektromagnetického vlnění;	Elektřina a magnetismus - elektrický náboj a el. pole - el. proud v látkách - magnetické vlastnosti látek - stacionární a nestacionární magnetické pole - střídavý proud elektromagnetické kmitání a vlnění;
Žák: - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích - řeší úlohy na odraz a lom světla - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření;	Optika - vlnové vlastnosti světla - zobrazování optickými soustavami - elektromagnetické záření;
Žák: - vysvětlí STR a její důsledky -čí se formulovat své znalosti na odborné úrovni jmenuje zákony dynamiky v relativitě;	Speciální teorie relativity (STR) - relativistická kinematika - relativistická dynamika;
Žák: - popíše fotoelektrický a Comptonův jev, fotony - charakterizuje složení atomu - kvantová čísla - vysvětlí stavbu atomového jádra a jaderné reakce - orientuje se v nových poznatcích detekce a urychlovačů částic; - využije různé informační zdroje a pokusí se vysvětlit jaderné havárie	Fyzika mikrosvěta - základní poznatky kvantové fyziky - fyzika elektronového obalu - jaderná fyzika - fyzika částic;

6.22 Seminář – biologie

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Seminář – biologie
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu
Seminář – biologie

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	-	-	1	1	2

6.22.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Seminář – biologie, je samostatný volitelný předmět. Umožňuje žákům, kteří si ho zvolí, prohloubit základní pojmy z biologie a zaměřit se hlouběji na biologická témata, která jsou předpokladem pro možnost dalšího studia v terciární sféře zejména přírodovědných a medicínských oborů.

Charakteristika učiva

Učivo vychází ze vzdělávací oblasti přírodovědné vzdělávání. Tematické celky vycházejí ze základního učiva biologie. Tyto celky si žáci osvojují v jejich rostoucí složitosti. Získané rozšířené biologické poznatky dávají žákům základy pro objasňování, předpovídání a usuzování průběhu biologických a biochemických dějů.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Volitelný seminář - biologie směřuje zejména k tomu, aby žáci rozvíjeli svůj pozitivní postoj k přírodním vědám, aby hlouběji a komplexněji chápali děje a zákonitosti i ve vztahu k přírodě a okolnímu prostředí.

Strategie (pojetí) výuky

Předmět je zařazen do výuky ve 3. a 4. ročníku v celkové dotaci 1 hodina týdně. Učivo je doplňováno exkurzemi a praktickými cvičeními v rozsahu 4 hodin za rok. Na laboratorní cvičení jsou žáci rozděleni do 2 skupin.

Výuka předmětu je teoretická i praktická. Kromě výkladu se využívá i dalších forem výuky – skupinová práce, samostatná práce, práce s textem, názorné ukázky. Pro rozvoj samostatných aktivit žáka jsou využívány učební a problémové úlohy zaměřené na zpracovávání článků z odborné literatury. Důraz je kladen především na osobní aktivitu a samostatnost při získávání poznatků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Ke zjištění úrovně osvojení vědomostí a dovedností jsou využívány různé formy ústního a písemného hodnocení. Při ústním hodnocení se využívá sebehodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Ve volitelném semináři - biologie jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

- *kompetence k učení*, tzn. zadávat ke zpracování témata, interpretovat data a poznatky z odborných pramenů nebo prostřednictvím pozorování, experimentů a jiných badatelských metod, která biologii žákům přibližují, ukazují její význam pro společnost a její další rozvoj a dávají příležitost zamýšlet se nad příčinami různých přírodních procesů
- *kompetence k řešení problémů*, tzn. hledat souvislosti mezi jevy a možnostmi dalšího využití teoretických poznatků v praktických úlohách navrhnout postupy řešení, provádět pozorování, třídit, zpracovávat a vyhodnocovat získané výsledky
- *kompetence komunikativní*, tzn. vyjadřovat se srozumitelně a výstižně formou ústní i písemnou, poskytovat příležitost k obhajobě svého názoru a postupu řešení

- *kompetence personální a sociální*, tzn. zadávat ke zpracování takové úlohy, které vyžadují týmovou spolupráci, hodnotit zapojení žáků ve skupině a vliv spolupráce skupiny na řešení úkolu
- *digitální kompetence* - využívat digitálních technologií pro získávání a zpracování dat. Propojovat digitální obsah v různých formátech.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Ve volitelném semináři - biologie jsou rozvíjena tato průřezová témata:

- *člověk a životní prostředí* – v rámci výuky se žáci učí najít zdravý životní styl, využívat informací o přírodních zákonitostech a jejich zpětných vazbách
- *člověk a digitální svět* – žáci využívají digitální technologie při vyhledávání nových informací z oboru, a zprostředkovávají získané informace ostatním formou prezentace.

Mezipředmětové vztahy

Seminář – biologie úzce souvisí s předměty biologie a ekologie, somatologie, chemie, první pomoc.

6.22.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - zhodnotí význam rostlin při udržování obsahu kyslíku v atmosféře a koloběhu látek v přírodě; - zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti jejich využití v různých odvětvích lidské činnosti; - odvodí na základě zkušeností z pozorování přírody závislost a přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí; - uvede příklady chráněných rostlin; - vysvětlí potřebu ochrany rostlinného;	Biologie rostlin - význam rostlin - vztahy mezi rostlinami a prostředím - rostlinná společenstva, ekosystémy - rozšíření rostlin - ochrana rostlin - příklady chráněných rostlin;
Žák: - charakterizuje biomy; - na základě získaných informací z různých zdrojů odvodí základní ekologické problémy a navrhne způsoby řešení; - uvede příklady mezinárodní spolupráce při ochraně přírody;	Ekologie - biomy - fytogeografické a zoogeografické oblasti - stupně ochrany na našem území - mezinárodní spolupráce při ochraně přírody;
Žák: - pozná a pojmenuje (s možným využitím literatury) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky; - srovná vývojové zdokonalení strunatců; - vysvětlí přizpůsobení savců prostředí; - charakterizuje prostředí typická pro dané skupiny živočichů;	Biologie živočichů - bezobratlí živočichové - obratlovci - vývoj orgánových soustav obratlovců - rozmnožování obratlovců - savci - rozšíření živočichů - etologie;

- odvodí potravní vztahy v daných biomech; - srovná chování živočichů a člověka v různých situacích;	
---	--

4. ročník, celkem 28 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci; - uvede hypotézy vzniku života; - popíše rozdíly mezi kreativismem a evolučními teoriemi; - vysvětlí evoluční teorii abiogeneze; - vysvětlí pojmy přírodní výběr, boj o přežití; - popíše proces vzniku mnohobuněčného organismu; - rozpozná buněčné organely a uvede jejich funkci;	Obecná biologie - vznik a vývoj živých soustav - kreativistická teorie - teorie samoplození - teorie evoluční abiogeneze - vývojová teorie Darwinova - proces vzniku mnohobuněčného organismu - stavba buňky;
Žák: - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze; - popíše odlišnosti ve stavbě člověka a lidoopů; - charakterizuje lidské rasy; - popíše nitroděložní vývin člověka, význam placenty; - charakterizuje a popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánových soustav;	Biologie člověka - vývoj člověka jako druhu - hominizace, sapientace - lidské rasy - ontogeneze člověka - nitroděložní vývoj - orgánové soustavy;
Žák: - vysvětlí význam mutací v evoluci organismů; - analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě; - popíše metody výzkum člověka; - uvede rozdíly mezi dědičnými chorobami a dědičnými dispozicemi k chorobám; - vysvětlí praktický význam dědičnosti krevních skupin; - zhodnotí etický význam klonování - vysvětlí význam selekce výhodných znaků pro vývoj populace;	Genetika - genetická proměnlivost, genové mutace - dědičné choroby a dispozice - dědičnost krevních skupin - klonování - genetika populací;

6.23 Seminář - chemie

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická,
Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Seminář - chemie

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu **Seminář - chemie**

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	-	-	1	1	2

6.23.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obsahové cíle

Seminář – chemie je samostatný volitelný předmět. Umožňuje žákům, kteří si ho zvolí, prohloubit základní pojmy a veličiny z chemie a zaměřit se hlouběji na chemická témata, která jsou předpokladem pro pochopení chemické faktologie

Charakteristika učiva

Učivo vychází RVP, ze vzdělávací oblasti přírodovědné vzdělávání. Tematické celky tvoří logický sled obecně chemických témat, která vycházejí ze základních pojmů. Tyto pojmy si žáci prohlubují v jejich rostoucí složitosti. Získané chemické poznatky dávají žákům základy pro objasňování, předpovídání a usuzování průběhu chemických dějů, které jsou podstatou rozličných jevů z jiných vědních oborů.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Seminář – chemie směřuje zejména k tomu, aby žáci rozvíjeli svůj pozitivní postoj k chemické vědě, aby hlouběji a komplexněji chápali chemické děje a zákonitosti i ve vztahu k přírodě a okolnímu prostředí.

Strategie (pojetí) výuky

Předmět je zařazen do výuky ve 3. a 4. ročníku v celkové dotaci 1 hodina týdně. Výuka předmětu je teoretická. Kromě výkladu se využívá i dalších forem výuky – diskuze, skupinová práce, samostatná práce, práce s textem, využití internetu. Pro rozvoj samostatných aktivit žáka jsou využívány učební a problémové úlohy zaměřené na zpracovávání článků z odborné literatury. Důraz je kladen především na osobní aktivitu a samostatnost při získávání poznatků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Ke zjištění úrovně osvojení vědomostí a dovedností jsou využívány různé formy ústního a písemného hodnocení. Při ústním hodnocení se využívá sebehodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Ve volitelném semináři - chemie jsou rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

- *kompetence k učení*, tzn. motivovat ke studiu chemie praktickým využíváním poznatků z chemie nebo popisem možností, které se před chemií v blízké budoucnosti otevírají, vybírat vhodné učební texty, podporovat řízenou diskuzi k daným tématům

- *kompetence k řešení problémů*, tzn. učit rozpoznávat problémy spojené s teorií chemických reakcí, s látkami a jejich výrobou, s životním prostředím a biochemickými ději v živých organismech, vést žáky k rozvoji logického myšlení a úsudku, pochopení vzájemných vztahů a vazeb mezi jednotlivými okruhy učiva
- *kompetence komunikativní*, tzn. zprostředkovávat informace vhodným způsobem tak, aby žáci porozuměli sdělovanému, ověřovat, zda jsou žáci schopni správně interpretovat získaná fakta a odvodit z nich závěry a důsledky
- *kompetence personální a sociální*, tzn. uplatňovat individuální přístup k žákům, spolupracovat v rámci týmu a zastávat různé role, uvědomit si nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování, respektovat názor druhého
- *kompetence digitální* - žák získává, posuzuje a sdílí data a digitální informace v různých formách, digitální technologie vhodně využívá při školní práci.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Ve volitelném semináři - chemie jsou rozvíjena tato průřezová témata:

- *člověk a životní prostředí* – v rámci výuky se žáci učí najít zdravý životní styl, využívat informací o přírodních zákonitostech a jejich zpětných vazbách
- *člověk a digitální svět* – žáci využívají digitální technologie při vyhledávání nových informací z oboru, a zprostředkovávají získané informace ostatním formou prezentace.

Mezipředmětové vztahy

Seminář – chemie úzce souvisí s předměty: chemie, biologie a ekologie, matematika, fyzika, somatologie.

6.23.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - vyjmenuje příklady izotopů a nuklidů - zapíše vzorce anorganických sloučenin - pomocí vzorců a trojčlenky vypočítá koncentrace roztoků - řeší protolytické rovnice - vypočítá pH silné kyseliny a zásady - vysvětlí hydrolytické reakce solí;	Látky a soustavy látek - nuklid, izotop, izobar - anorganické názvosloví - složení roztoků a jejich výpočty - roztoky kyselin a zásad - disociace, iontové rovnice, protolytické reakce - neutralizace - hydrolýza solí;
Žák: - vysvětlí mechanismus chemického děje - zapíše reakční schéma, sestaví chemickou rovnici a vyčíslí ji - předvídá průběh chemických dějů - vypočítá reakční teplo - rozliší reakce endo a exotermické - vypočítá samostatně dané příklady;	Chemický děj a chemické výpočty - chemická reakce, schéma, rovnice, řešení rovnic - průběh chemických reakcí - termochemie, reakční teplo, termochemické zákony - výpočty z chemických vzorců a chemických rovnic;
Žák: - zhodnotí význam těchto prvků - uvede příklady sloučenin, jejich vlastností a využití	Anorganická chemie - nekovové s- a p-prvky - p-prvky s kovovým charakterem - s-prvky s kovovým charakterem - přechodné kovy

- uvede postupy při výrobě nejdůležitějších sloučenin - definuje prvky přechodné a nepřechodné, uvede jejich vlastnosti, výskyt a použití - zapíše rovnici aluminotermie a vysvětlí její použití - vysvětlí amfoterní charakter;	- f-prvky;
Žák: - vysvětlí pojmy barevnost, chromofor, chromogen, auxochrom - uvede nejdůležitější skupiny barviv včetně indikátorů - uvede příklady aditiv při výrobě potravin - rozdělí látky podle toxicity, hořlavosti a účinku na lidský organismus;	Chemie kolem nás - aditiva, sladidla, koření, barviva, esence, tužidla, emulgátory - chemie a životní prostředí;
Žák: - využívá znalosti kvantitativní analýzy k pochopení praktického významu anorganické chemie;	Základy kvantitativní analýzy - vážková analýza, odměrná analýza, výpočty - základní pojmy z instrumentální analýzy - titrace neutralizační, srážecí, argentometrie - titrace komplexometrická, redoxní;

4. ročník, celkem 28 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - charakterizuje jednotlivé modely atomu - uvede rozpadové řady a vysvětlí je - zapíše elektronové konfigurace prvků a iontů;	Stavba atomu - modely atomu - atomové jádro, stabilita jádra - radioaktivita - obal atomu;
Žák: - aplikuje pravidla systematického názvosloví - uvede typy organických reakcí a zapíše je příslušnou chemickou rovnicí - používá substituční a radikálově funkční názvy - aplikuje poznatky o různých způsobech chemických přeměn v konkrétních situacích - uvede příklady zástupců jednotlivých skupin, jejich použití a vlastnosti - na příkladech vysvětlí vlastnosti heterocyklických sloučenin a posoudí jejich význam jako součást biologicky významných látek;	Organická chemie - struktura a reakce organických sloučenin - názvosloví organických sloučenin - uhlovodíky a jejich deriváty - heterocyklické sloučeniny;
Žák:	Biochemie

- vysvětlí pojmy: optická izomerie, optická aktivita, chirální uhlík, poloacetalový hydroxyl, glykosidická vazba, izoelektrický bod - analyzuje s využitím znalostí o stavbě nukleových kyselin principy molekulárních mechanismů dědičnosti - objasní základy regulace a aktivity enzymů - vysvětlí základní děje v živých soustavách - objasní anabolické procesy a katabolické štěpení živin - vysvětlí vzájemné propojení základních metabolických reakcí;	- chemie přírodních a biochemicky významných látek - metabolismus sacharidů, lipidů, bílkovin - vzájemné propojení metabolismu živin;
---	---

6.24 Seminář - anglický jazyk

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Seminář – anglický jazyk

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu Seminář – anglický jazyk

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	-	-	-	1	1

6.24.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem Semináře – anglický jazyk je pomoci studentům prohloubit si osvojené jazykové kompetence, používat je jako nástroj komunikace a vnímat jako prostředek k získávání dalších informací potřebných k osobnostnímu i profesnímu rozvoji. Znalost jazyka plní nezastupitelnou integrující roli při začleňování mladých lidí do společnosti a má významnou úlohu pro rozvoj občanských postojů a samostatného kritického myšlení žáků.

Charakteristika učiva

Výuka volitelného Semináře – anglický jazyk vyplývá z RVP, z oblasti vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Seminář – anglický jazyk připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům. Hlavní náplní je prohlubování již osvojených jazykových kompetencí a jejich uplatňování v řečových dovednostech (poslech a čtení s porozuměním, ústní a písemný projev). Předmět rozvíjí schopnost se kultivovaně vyjadřovat v rámci situací každodenního života a zájmů, prohlubuje schopnost vyjadřovat se profesně v rámci oboru zdravotnické lyceum a rozšiřuje poznatky o anglicky nebo německy mluvících zemích.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Seminář – anglický jazyk směřuje k tomu, aby žáci získali účinný komunikační prostředek, který přispěje k posílení jejich jazykového sebevědomí a k rozšíření jejich kulturního rozhledu. Povede je k toleranci, k chápání a respektování tradic, zvyků a sociálních a kulturních odlišností jiných národů. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, rozvíjí jejich schopnost celoživotního učení.

Strategie (pojetí) výuky

Výuka Semináře – anglický jazyk je zařazena ve čtvrtém ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně. Ve větší míře je věnován důraz na opakování gramatických struktur, prohlubování jazykových znalostí a kompetencí, prohlubování odborné terminologie a větší důraz je kladen na konverzaci. Při výuce se uplatňují principy, strategie a techniky moderních výukových metod (např. činnostní vyučování, komunikativní metoda, některé prvky gramaticko-překladové metody). Prostřednictvím osvojování si jazykových prostředků, tj. výslovnosti, slovní zásoby, gramatiky a pravopisu si žáci prohlubují jazykové znalosti, které uplatňují v řečových dovednostech (tj. poslech, čtení, ústní a písemný projev), které si osvojují integrovaně a v propojení s ostatními předměty. V hodinách žáci pracují aktivně. Jsou soustavně vedeni k odpovědnosti za své učení, k sebereflexi svého učebního stylu a volby vhodných učebních strategií.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu školy. Žák je veden k hodnocení své práce a práce svých spolužáků. Prověřují se komplexní řečové dovednosti, a to ústní i písemné. V ústním projevu se hodnotí zvuková stránka jazyka, slovní zásoba, správná aplikace probraných gramatických jevů s ohledem na samostatnost, pohotovost, srozumitelnost a plynulost. V písemném projevu se hodnotí grafická stránka jazyka, rozsah použité slovní zásoby, správná aplikace probraných gramatických jevů s ohledem na správnost, srozumitelnost a přiměřenost. Učitel v hodinách monitoruje práci žáků, zaznamenává a následně opravuje chyby, řídí diskusi, vysvětluje gramatické jevy, zadává a kontroluje úkoly a zadává a opravuje testy. Při hodnocení je zohledněna domácí příprava, snaha a přístup žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V Semináři – anglický jazyk jsou rozvíjeny tyto kompetence:

- *kompetence komunikativní*, tzn. rozvíjet schopnost vyjadřovat se v cizím jazyce s ohledem na účel jednání a komunikační situaci a rozvíjet psanou i ústní komunikaci a vhodné formy jejich prezentace.
- *kompetence k učení*, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání v oblasti cizích jazyků, k samostatné práci, k využívání nejrůznějších forem učení, přístupu ke zdrojům informací a jejich vyhodnocování.
- *kompetence personální a sociální*, tzn. podporovat kooperativní prostředí, korekci jednání a chování, dbát na udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné toleranci a empatii, odpovídat za splnění svěřeného úkolu a uplatňovat sebereflexi
- *kompetence k řešení problémů*, tzn. řešit jazykové problémy a situace adekvátním způsobem.
- *občanské kompetence* a kulturní povědomí, tzn. informovat a seznamovat s různými aspekty každodenního života v anglicky nebo německy mluvících zemích a vést tak k pochopení různorodosti jednotlivých kultur, k toleranci a respektu.
- *Digitální kompetence*: Žáci aktivně vyhledávají a ověřují informace pomocí digitálních zdrojů, efektivně využívají online jazykové nástroje a aplikace, komunikují a spolupracují v digitálním prostředí. Rozvíjejí kritické myšlení v oblasti mediální gramotnosti a dbají na bezpečné chování online. Digitální technologie podporují

výuku anglického jazyka prostřednictvím interaktivních materiálů, jazykových aplikací a online platform, které žáci aktivně využívají ke komunikaci a spolupráci.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- *občan v demokratické společnosti*, tzn. žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti, dovedli komunikovat s lidmi a vážili si materiálních a duchovních hodnot, při práci poznávají ostatní členy své skupiny a učí se spolupracovat, diskutovat, hledat kompromisní řešení, žáci jsou vedeni k samostatnému a svobodnému projevu a k toleranci při vyjadřování myšlenek svých spolužáků
- *Člověk a životní prostředí*, tzn. prostřednictvím konverzačních témat o ekologii, ekologickém chování, přírodě a životním prostředí jsou žáci vedeni k tomu, aby si všímali vztahu člověka a přírody, aby si uvědomovali negativní i pozitivní dopady lidského konání na životní prostředí, aby si uvědomovali důsledky vlastního ekologického jednání, aby sami aktivně vyhledávali informace a rozšiřovali si znalosti o životním prostředí
- *Člověk a digitální svět*: prostřednictvím aktivit rozvíjejících digitální gramotnost, kritické myšlení a bezpečné chování online. Žák analyzuje digitální komunikaci, zkoumají vliv sociálních sítí a procvičuje etické používání technologií v anglickém jazyce. Ověřuje informace z různých zdrojů, chrání své osobní údaje a vytvářejí vlastní digitální obsah. Praktické úkoly, jako je psaní e-mailů, tvorba prezentací nebo simulace online diskuzí, podporují aktivní využívání jazyka v digitálním prostředí. Při výuce systematicky zapojujeme moderní technologie a online nástroje, které usnadňují jazykový rozvoj a spolupráci.

Mezipředmětové vztahy: český jazyk a literatura, občanská nauka, dějepis.

6.24.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

S ohledem k naplnění výukových cílů vyplývajících z nově zavedené **Digitální kompetence**, **Informatického vzdělávání** a průřezového tématu **Člověk a digitální svět**, budou v průběhu studia, tj. ve všech ročnících, systematicky zařazována podtémata a aktivity zaobírající se následujícími tematické okruhy: digitální kompetence, sociální sítě a jejich vliv, fake news a dezinformace, kybernetická bezpečnost, a AI a budoucnost práce. Dále budou zařazovány praktické aktivity jako simulace online komunikace, debaty na téma sociálních médií a společnosti, analýza médií, kritické myšlení tváří tvář reklamě, deepfakevideím nebo dezinformačním článkům. V průběhu celého studia budou využívány technologie jako online slovníky a jazykové korektory, aplikace jako Quizlet, Duolingo nebo Kahoot. V neposlední řadě budou aplikovány konkrétní úkoly jako sepsání dojmů a závěrů z Digitálního detoxu, analýza vlastního digitálního otisku a např. psaní recenze na aplikaci.

4. ročník, celkem 30 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - využívá gramatické struktury vhodné k dané komunikační situaci - využívá již osvojené lexikální prostředky včetně ustálených obrátů a dále si je	Komunikační situace: Studium, škola, zaměstnání - naše škola (popis, charakteristiky, předměty)

rozšiřuje s ohledem na oblast komunikace - používá vhodné strategie čtení v závislosti na záměru a obtížnosti textu - vyhledá specifické a detailní informace v textu - postihne logickou strukturu textu/poslechu - odhadne významy neznámých výrazů v textu/poslechu - postihne hlavní myšlenku v textu/poslechu - na základě poslechu doplní chybějící informace do předem připraveného textu - v písemném projevu používá vhodné stylistické a pravopisné jazykové prostředky v závislosti na druhu písemnosti (počet slov, zadání, formální a neformální projev, vhodné oslovení, atd.);	- systém školství v ČR, ve Velké Británii a USA - zaměstnání (příprava na budoucí povolání) Člověk a společnost - mezilidské vztahy - vyjadřování svých postojů a názorů - problémy současného světa Člověk ve vztahu k přírodě a vědeckotechnickému pokroku - počasí, podnebí, roční období - příroda - životní prostředí a jeho ochrana - věda a technika v životě člověka Velká Británie a USA - reálie (geografie, společensko-politická charakteristika, historie, ekonomika, kultura) - literatura - zvyky, svátky, tradice a obyčeje Péče o zdraví - lidské tělo - nemoci a choroby - návštěva u lékaře - zdravotnická zařízení - zdravý životní styl;
--	---

6.25 Seminář - matematika

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Seminář - matematika

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu Seminář - matematika

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	-	-	-	1	1

6.25.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborném vzdělávání, v dalším studiu,

v budoucím zaměstnání, ve volném čase). Volitelný seminář - matematika je určen k prohloubení znalostí v oblasti matematického vzdělávání, potřebných pro přípravu na maturitní zkoušku z matematiky.

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět vychází z RVP ze vzdělávací oblasti matematické vzdělávání a katalogu požadavků pro maturitní zkoušku z matematiky (schválené MŠMT dne 4. 3. 2008 pod č. j. 3 053/2008-2/CERMAT a 3 231 až 3 251/2008-2/CERMAT). Ve výuce je především kladen důraz na zvládnutí řešení situací vyžadující efektivní způsoby výpočtu a aplikování matematických poznatků a postupů v odborné složce vzdělávání. Nosnými tématy jsou Číselné obory, Algebraické výrazy, Rovnice a nerovnice, Funkce, Posloupnosti a finanční matematika, Planimetrie, Stereometrie, Analytická geometrie a Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Matematické vzdělávání vede k tomu, aby žáci získávali pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace. Důvěru ve vlastní schopnosti a dovednosti, preciznost a přesnost při své práci. Motivaci k celoživotnímu vzdělávání

Strategie (pojetí) výuky

Předmět se vyučuje ve 4. ročníku 1 hodinu týdně v učebně matematiky, která je vybavena počítačem, dataprojektorem, interaktivní tabulí a vizualizérem.

Ve výuce se využívají následující formy a metody práce:

- Metoda slovní (využití při probírání nového učiva, vysvětlení nových pojmů a symbolů, které studenti potřebují k další práci).
- Metoda názorně demonstrační (využití při probírání nového učiva, student názorně vidí a pochopí metody výpočtu ukázkových praktických úloh, které lze aplikovat na dalších příkladech).
- Metoda problémová (možnost využití při probírání nového učiva, jedná se o zavedení problému formou matematické úlohy a postupné seznamování s jednotlivými fázemi řešení, dosažené výsledky vedou k zavedení nové poučky či matematického vztahu, který studenti dále využívají při práci).
- Metoda praktická (nacvičování nových dovedností, procvičování nového učiva na zadaných příkladech, práce může být samostatná či skupinová).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení jsou v souladu s klasifikačním řádem školy. Žák je systematicky veden k vlastnímu sebehodnocení.

Ke kontrole vědomostí a dovedností studentů slouží různé formy ústního a písemného hodnocení.

Didaktický maturitní test (2 práce z učiva za 1. až 4. ročník v každém pololetí, hodnocení správnosti postupu řešení i numerické stránky výpočtu).

Ústní zkoušení (zaměřeno na správný slovní popis matematického problému, možnost studenta slovně obhájit svou metodu řešení).

Hodnocení domácího cvičení (náročnější domácí úlohy sloužící k prohloubení schopností a dovedností studenta, známka s menší vahou).

Hodnocení aktivity v hodině (rychlé samostatné řešení jednoduchých i složitějších problémů v hodinách, známka s menší vahou).

Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti a aktivity v hodinách matematiky, snahy samostatně hledat řešení zadaných úloh a zapojení se do diskuzí nad různými metodami řešení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Z hlediska klíčových kompetencí se klade důraz především na následující kompetence.

Kompetence k učení (samostatné vyhledávání informací, jejich třídění a využívání, volba různých postupů při řešení reálné situace, aplikace znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě, rozvíjení paměti studentů prostřednictvím numerických výpočtů a matematických algoritmů).

Kompetence k řešení problémů (provádění rozboru úlohy, vytvoření plánu jeho řešení, odhad řešení a ověřování, rozvíjení samostatného uvažování a vyvozování logických závěrů, možnost argumentace a diskuze při obhajování svých názorů).

Kompetence komunikativní (přesné vyjadřování myšlenek v ústním a písemném projevu, matematické vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, rozvíjení dovednosti přesného a estetického rýsování, rozvíjení komunikace při řešení navozeného problému).

Kompetence sociální a personální (práce ve skupinách, dodržování dohodnutých postupů, zodpovědnost za řešení problému).

Kompetence občanské (respektování názorů spolužáků, zodpovědnost za vlastní rozhodování, chápání významu matematiky jako vědy ve společnosti).

Kompetence pracovní (zodpovědný přístup k zadaným úkolům, přesnost řešení, úplné dokončení práce, zdokonalení grafického projevu). Práce s informacemi, jejich vyhledávání a hodnocení dosažených výsledků, skupinová diskuze při řešení problému, obhájení vlastního návrhu řešení. Zapsání a zakreslení výsledků úloh pomocí počítačové techniky.

Digitální kompetence. Žák umí provádět výpočty pomocí digitálních prostředků. Digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se mění jeho vlastní potřeby a potřeby ve výuce.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Z průřezových témat jsou ve výuce matematiky zastoupena následující témata:

Člověk a svět práce (práce s informacemi, jejich vyhledávání a hodnocení dosažených výsledků, skupinová diskuze při řešení problému, obhájení vlastního návrhu řešení).

Člověk a digitální svět Žák účelně využívá digitální technologie při řešení úloh ve všech ročnících.

Mezipředmětové vztahy:

- Fyzika (převody jednotek, zapsání výsledku řešení v exponenciálním tvaru, vyjadřování neznámé ze vzorce).

Informatické vzdělávání Informační technologie slouží žákům jako nástroj pro zpracování dat. S pomocí tabulkového procesoru či vhodného programu žáci analyzují a prezentují data, vytváří grafy, analyzují statistické soubory.

- Ošetřovatelství (převody jednotek, trojčlenka, procentový počet, ředění a koncentrace roztoků).
- Chemie (převody jednotek, ředění a látková koncentrace roztoků, výpočty z chemických rovnic).

6.25.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

4. ročník – celkem 28 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - provádí aritmetické operace v množině reálných čísel - používá různé zápisy reálného čísla; - používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik) - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu - provádí operace s mocninami a odmocninami - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy; obsahujícími mocniny;	Operace s čísly a výrazy - převody jednotek (exponenciální vyjádření násobné a dílčí předpony) - číselné obory (zlomky, desetinná čísla) - absolutní hodnota reálného čísla - pojmy množina a interval (zápis a znázornění, sjednocení a průnik intervalů) - procentový počet (ředění roztoků) - mocniny s exponentem přirozeným, celým a racionálním - odmocniny, usměrňování zlomků - mnohočleny (operace s mnohočleny, druhá a třetí mocnina dvojčlenu, rozklad mnohočlenu pomocí vzorce a vytýkáním) - lomené výrazy (operace s lomenými výrazy, definiční obor);
Žák: - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti - řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, lineární a kvadratické nerovnice - třídí úpravy rovnic a ekvivalentní a neekvivalentní - převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, - načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti vzhledem k realitě;	Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic - základní pojmy – funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, monotonie, průsečíky s osami - lineární funkce, význam parametrů - lineární funkce s absolutní hodnotou - lineární rovnice (s neznámou ve jmenovateli, s absolutní hodnotou) - soustava 2 rovnic o 2 neznámých - lineární nerovnice (v součinném a podílovém tvaru) a jejich soustavy - iracionální rovnice - kvadratická funkce a její graf - kvadratické rovnice (vztahy mezi kořeny a koeficienty) - kvadratické nerovnice - soustava kvadratické a lineární rovnice; - pravoúhlého trojúhelníka, sinová a kosinová věta, řešení - obecného trojúhelníka - nepřímá úměra, lineární lomená funkce, exponenciální funkce a její graf - exponenciální rovnice - logaritmická funkce a její graf - logaritmy, pravidla pro počítání s logaritmy - logaritmická rovnice;
Žák: - užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji;	Statistika v praktických úlohách - statistika (četnost, aritmetický průměr, - modus, medián, rozptyl, odchylka), grafické znázornění statistického souboru;
Žák: - řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách	Planimetrie - základní planimetrické pojmy - základní rovinné obrazce - kružnice, kruh a jejich části - shodná zobrazení v rovině - shodnost a podobnost trojúhelníků

- rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah;	- jednoduché konstrukční úlohy - Euklidovy věty, Pythagorova věta - Stejnolehlost;
Žák: - určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny; - určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů z trigonometrie;	Stereometrie - základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru (rovnoběžnost přímek, přímky s rovinou a 2 rovin, odchylka a kolmost přímek, kolmost přímky a roviny, odchylka přímky od roviny, vzdálenost bodu od roviny - tělesa (hranol, jehlan, válec, kužel, koule a její části), povrchy a objemy těles
Žák: - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování; - počítá s faktoriály a kombinačními čísly; - určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem;	Kombinatorika, pravděpodobnost - variace, permutace a kombinace bez opakování - kombinační čísla, Pascalův trojúhelník, binomická věta - pravděpodobnost (náhodný jev, pravděpodobnost jevu, sjednocení jevů, jev opačný, jevy nezávislé)
Žák: - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky; - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost; - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky;	Posloupnosti a jejich využití - zadání posloupnosti vzorcem pro n-tý člen a rekurentně - grafické znázornění posloupnosti - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - finanční matematika (jednoduché a složené úrokování, stěrávání peněz, splácení úvěru)
Žák: - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů); - řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek; - užívá různá analytická vyjádření přímky.	Analytická geometrie v rovině - vektory v rovině, operace s vektory - rovnice přímky (parametrická rovnice, obecná rovnice, směrnicový tvar) - vzájemná poloha dvou přímek - vzdálenost bodu od přímky

6.26 Seminář – německý jazyk

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Seminář – německý jazyk

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu Seminář – německý jazyk

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	-	-	-	1	1

6.26.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem Semináře – německý jazyk je pomoci studentům prohloubit si osvojené jazykové kompetence, používat je jako nástroj komunikace a vnímat jako prostředek k získávání dalších informací potřebných k osobnostnímu i profesnímu rozvoji. Znalost jazyka plní nezastupitelnou integrující roli při začleňování mladých lidí do společnosti a má významnou úlohu pro rozvoj občanských postojů a samostatného kritického myšlení žáků.

Charakteristika učiva

Výuka volitelného Semináře – německý jazyk vyplývá z RVP, z oblasti vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Seminář – německý jazyk připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům. Hlavní náplní je prohlubování již osvojených jazykových kompetencí a jejich uplatňování v řečových dovednostech (poslech a čtení s porozuměním, ústní a písemný projev). Předmět rozvíjí schopnost se kultivovaně vyjadřovat v rámci situací každodenního života a zájmů, prohlubuje schopnost vyjadřovat se profesně v rámci oboru zdravotnické lyceum a rozšiřuje poznatky o německy mluvících zemích.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Seminář – německý jazyk směřuje k tomu, aby žáci získali účinný komunikační prostředek, který přispěje k posílení jejich jazykového sebevědomí a k rozšíření jejich kulturního rozhledu. Povede je k toleranci, k chápání a respektování tradic, zvyků a sociálních a kulturních odlišností jiných národů. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, rozvíjí jejich schopnost celoživotního učení.

Strategie (pojetí) výuky

Výuka Semináře – německý jazyk může být zařazena ve čtvrtém ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně. Ve větší míře je věnován důraz na opakování gramatických struktur, prohlubování jazykových znalostí a kompetencí, prohlubování odborné terminologie a větší důraz je kladen na konverzaci. Při výuce se uplatňují principy, strategie a techniky moderních výukových metod (např. činnostní vyučování, komunikativní metoda, některé prvky gramaticko-překladové metody). Prostřednictvím osvojování si jazykových prostředků, tj. výslovnosti, slovní zásoby, gramatiky a pravopisu si žáci prohlubují jazykové znalosti, které uplatňují v řečových dovednostech (tj. poslech, čtení, ústní a písemný projev), které si osvojují integrovaně a v propojení s ostatními předměty. V hodinách žáci pracují aktivně. Jsou soustavně vedeni k odpovědnosti za své učení, k sebereflexi svého učebního stylu a volby vhodných učebních strategií.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu školy. Žák je veden k hodnocení své práce a práce svých spolužáků. Prověřují se komplexní řečové dovednosti, a to ústní i písemné. V ústním projevu se hodnotí zvuková stránka jazyka, slovní zásoba, správná aplikace probraných gramatických jevů s ohledem na samostatnost, pohotovost, srozumitelnost a plynulost. V písemném projevu se hodnotí grafická stránka jazyka, rozsah použité slovní zásoby, správná aplikace probraných gramatických jevů s ohledem na správnost, srozumitelnost a přiměřenost. Učitel v hodinách monitoruje práci žáků, zaznamenává a následně opravuje chyby, řídí diskusi, vysvětluje gramatické jevy, zadává a kontroluje úkoly a zadává a opravuje testy. Při hodnocení je zohledněna domácí příprava, snaha a přístup žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V Semináři – německý jazyk jsou rozvíjeny tyto kompetence:

- *kompetence komunikativní*, tzn. rozvíjet schopnost vyjadřovat se v cizím jazyce s ohledem na účel jednání a komunikační situaci a rozvíjet psanou i ústní komunikaci a vhodné formy jejich prezentace.
- *kompetence k učení*, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání v oblasti cizích jazyků, k samostatné práci, k využívání nejrůznějších forem učení, přístupu ke zdrojům informací a jejich vyhodnocování.
- *kompetence personální a sociální*, tzn. podporovat kooperativní prostředí, korekci jednání a chování, dbát na udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné toleranci a empatii, odpovídat za splnění svěřeného úkolu a uplatňovat sebereflexi
- *kompetence k řešení problémů*, tzn. řešit jazykové problémy a situace adekvátním způsobem.
- *občanské kompetence* a kulturní povědomí, tzn. informovat a seznamovat s různými aspekty každodenního života v anglicky nebo německy mluvících zemích a vést tak k pochopení různorodosti jednotlivých kultur, k toleranci a respektu.
- *kompetence digitální*, tzn. používat moderní technologie při výuce (internet, jazykové programy, aj.)

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- *občan v demokratické společnosti*, tzn. Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti, dovedli komunikovat s lidmi a vážili si materiálních a duchovních hodnot, při práci poznávají ostatní členy své skupiny a učí se spolupracovat, diskutovat, hledat kompromisní řešení, Žáci jsou vedeni k samostatnému a svobodnému projevu a k toleranci při vyjadřování myšlenek svých spolužáků
- *člověk a životní prostředí*, tzn. prostřednictvím konverzačních témat o ekologii, ekologickém chování, přírodě a životním prostředí jsou žáci vedeni k tomu, aby si všímali vztahu člověka a přírody, aby si uvědomovali negativní i pozitivní dopady lidského konání na životní prostředí, aby si uvědomovali důsledky vlastního ekologického jednání, aby sami aktivně vyhledávali informace a rozšiřovali si znalosti o životním prostředí
- *člověk a digitální svět*, tzn. žáci používají počítač a internet k vyhledávání informací a procvičování, jsou vedeni k tomu, aby používali počítač i doma ke studiu a komunikaci s ostatními studenty.

Mezipředmětové vztahy: český jazyk a literatura, občanská nauka, dějepis.

6.26.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání, seminář – německý jazyk

4. ročník, 28 hodin celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - využívá gramatické struktury vhodné pro danou komunikační situaci - využívá již osvojené lexikální prostředky včetně ustálených obrátů a dále si je rozšiřuje s ohledem na oblast komunikace - používá vhodné strategie čtení v závislosti na obsahu a obtížnosti textu	Komunikační situace: Studium, škola, zaměstnání - naše škola (popis, charakteristika, vyučované předměty) - systém školství v ČR, v Německu a Rakousku

- vyhledá v textu specifické a detailní informace - postihne logickou strukturu čteného i slyšeného textu - odhadne významy neznámých výrazů z kontextu - postihne hlavní myšlenku čteného i slyšeného textu - na základě poslechu doplní chybějící informace do předem připraveného textu - v písemném projevu používá vhodné lexikální, stylistické a pravopisné jazykové prostředky v závislosti na druhu písemnosti (formální a neformální projev, jeho struktura, vhodné oslovení atd.)	- zaměstnání (příprava na budoucí povolání) Člověk a společnost - mezilidské vztahy - vyjadřování vlastních postojů a názorů - problémy současného světa Člověk ve vztahu k přírodě a vědeckotechnickému pokroku - počasí, podnebí, roční období - příroda - životní prostředí a jeho ochrana - věda a technika v životě člověka Německy mluvící země - realie (geografie, společensko-politická charakteristika, ekonomika, kultura) - literatura - zvyky, svátky, tradice Péče o zdraví - lidské tělo - zdraví a nemoci - návštěva lékaře - zdravotnická zařízení - zdravý životní styl
---	--

6.27 Seminář – ruský jazyk

Název a adresa školy: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113

Název ŠVP: Zdravotnické lyceum

Kód a název oboru vzdělání: 78 – 42 – M/04 Zdravotnické lyceum, kvalifikační úroveň EQF4

Název vyučovacího předmětu: Seminář – ruský jazyk

Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025, počínaje 1. ročníkem

Učební osnova předmětu Seminář – ruský jazyk

Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin	-	-	-	1	1

6.27.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem Semináře – ruský jazyk je pomoci studentům prohloubit si osvojené jazykové kompetence, používat je jako nástroj komunikace a vnímat jako prostředek k získávání dalších informací potřebných k osobnostnímu i profesnímu rozvoji.

Znalost jazyka plní nezastupitelnou integrující roli při začleňování mladých lidí do společnosti a má významnou úlohu pro rozvoj občanských postojů a samostatného kritického myšlení žáků.

Charakteristika učiva

Výuka volitelného Semináře – ruský jazyk vyplývá z RVP, z oblasti vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Seminář – ruský jazyk připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům. Hlavní náplní je prohlubování již osvojených jazykových kompetencí a jejich uplatňování v řečových dovednostech (poslech a čtení s porozuměním, ústní a písemný projev). Předmět rozvíjí schopnost se kultivovaně vyjadřovat v rámci situací každodenního života a zájmů, prohlubuje schopnost vyjadřovat se profesně v rámci oboru zdravotnické lyceum a rozšiřuje poznatky o německy mluvících zemích.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Seminář – ruský jazyk směřuje k tomu, aby žáci získali účinný komunikační prostředek, který přispěje k posílení jejich jazykového sebevědomí a k rozšíření jejich kulturního rozhledu. Povede je k toleranci, k chápání a respektování tradic, zvyků a sociálních a kulturních odlišností jiných národů. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, rozvíjí jejich schopnost celoživotního učení.

Strategie (pojetí) výuky

Výuka Semináře – ruský jazyk může být zařazena ve čtvrtém ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně. Ve větší míře je věnován důraz na opakování gramatických struktur, prohlubování jazykových znalostí a kompetencí, prohlubování odborné terminologie a větší důraz je kladen na konverzaci. Při výuce se uplatňují principy, strategie a techniky moderních výukových metod (např. činnostní vyučování, komunikativní metoda, některé prvky gramaticko-překladové metody). Prostřednictvím osvojování si jazykových prostředků, tj. výslovnosti, slovní zásoby, gramatiky a pravopisu si žáci prohlubují jazykové znalosti, které uplatňují v řečových dovednostech (tj. poslech, čtení, ústní a písemný projev), které si osvojují integrovaně a v propojení s ostatními předměty. V hodinách žáci pracují aktivně. Jsou soustavně vedeni k odpovědnosti za své učení, k sebereflexi svého učebního stylu a volby vhodných učebních strategií.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu školy. Žák je veden k hodnocení své práce a práce svých spolužáků. Prověřují se komplexní řečové dovednosti, a to ústní i písemné. V ústním projevu se hodnotí zvuková stránka jazyka, slovní zásoba, správná aplikace probraných gramatických jevů s ohledem na samostatnost, pohotovost, srozumitelnost a plynulost. V písemném projevu se hodnotí grafická stránka jazyka, rozsah použité slovní zásoby, správná aplikace probraných gramatických jevů s ohledem na správnost, srozumitelnost a přiměřenost. Učitel v hodinách monitoruje práci žáků, zaznamenává a následně opravuje chyby, řídí diskusi, vysvětluje gramatické jevy, zadává a kontroluje úkoly a zadává a opravuje testy. Při hodnocení je zohledněna domácí příprava, snaha a přístup žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V Seminári – ruský jazyk jsou rozvíjeny tyto kompetence:

- *kompetence komunikativní*, tzn. rozvíjet schopnost vyjadřovat se v cizím jazyce s ohledem na účel jednání a komunikační situaci a rozvíjet psanou i ústní komunikaci a vhodné formy jejich prezentace.

- *kompetence k učení*, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání v oblasti cizích jazyků, k samostatné práci, k využívání nejrůznějších forem učení, přístupu ke zdrojům informací a jejich vyhodnocování.
- *kompetence personální a sociální*, tzn. podporovat kooperativní prostředí, korekci jednání a chování, dbát na udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné toleranci a empatii, odpovídat za splnění svěřeného úkolu a uplatňovat sebereflexi
- *kompetence k řešení problémů*, tzn. řešit jazykové problémy a situace adekvátním způsobem.
- *občanské kompetence* a kulturní povědomí, tzn. informovat a seznamovat s různými aspekty každodenního života v anglicky nebo německy mluvících zemích a vést tak k pochopení různorodosti jednotlivých kultur, k toleranci a respektu.
- *kompetence digitální*, tzn. používat moderní technologie při výuce (internet, jazykové programy, aj.)

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

- *občan v demokratické společnosti*, tzn. Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti, dovedli komunikovat s lidmi a vážili si materiálních a duchovních hodnot, při práci poznávají ostatní členy své skupiny a učí se spolupracovat, diskutovat, hledat kompromisní řešení, žáci jsou vedeni k samostatnému a svobodnému projevu a k toleranci při vyjadřování myšlenek svých spolužáků
- *člověk a životní prostředí*, tzn. prostřednictvím konverzačních témat o ekologii, ekologickém chování, přírodě a životním prostředí jsou žáci vedeni k tomu, aby si všímali vztahu člověka a přírody, aby si uvědomovali negativní i pozitivní dopady lidského konání na životní prostředí, aby si uvědomovali důsledky vlastního ekologického jednání, aby sami aktivně vyhledávali informace a rozšiřovali si znalosti o životním prostředí
- *člověk a digitální svět*, tzn. žáci používají počítač a internet k vyhledávání informací a procvičování, jsou vedeni k tomu, aby používali počítač i doma ke studiu a komunikaci s ostatními studenty.

Mezipředmětové vztahy: český jazyk a literatura, občanská nauka, dějepis.

6.27.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání, seminář – ruský jazyk

4. ročník, 28 hodin celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - si prohlubuje znalosti získané v předchozích ročnících a využívá již osvojené lexikální prostředky, gramatické a syntaktické struktury a dále je rozšiřuje s ohledem na komunikační situaci - používá vhodné strategie čtení, postihne logickou strukturu textu/poslechu – odhadne významy neznámých výrazů, postihne hlavní myšlenku a doplní chybějící informace - v písemném projevu používá vhodné stylistické a pravopisné jazykové	Komunikační situace: Osobní charakteristika - popis osoby, vlastnosti, zájmy, volný čas, rodina a rodinné vztahy, domácí práce - rodinné svátky a tradice Bydlení - typy bydlení – místo, dopravní infrastruktura, komfort bydlení - porovnání života ve městě a na vesnici - obchody a služby – nakupování – móda, pošta, banka

prostředky v závislosti na druhu písemnosti (počet slov, zadání, formální a neformální projev, vhodné oslovení, atd.)	- sociální vazby – dostupnost internetu - město Příbram - Praha – hlavní město ČR
	Studium, škola, zaměstnání - systém vzdělávání (v porovnání s Ruskou federací) - organizace školního roku, prázdniny, exkurze, kurzy – školní soutěže - profese
	Cestování, sport, gastronomie - způsoby cestování - ubytování a poznávání nových krajín - druhy sportu - významní sportovci - národní kuchyně
	Kultura – literatura, divadlo, film - významné osobnosti kultury - významní spisovatelé - zajímavé filmy a velká divadla
	Člověk a příroda - ochrana životního prostředí - podnebí a počasí - zajímavé chráněné oblasti přírody
	Zdraví člověka - lidské tělo - návštěva lékaře - nemoci a choroby - zdravý životní styl

7 Personální a materiální zajištění vzdělávání

Personální zabezpečení vzdělávání

Výuka odborných i všeobecně vzdělávacích předmětů je zajištěna plně kvalifikovanými interními i externími pedagogickými pracovníky.

K prohlubování odborné kvalifikace se učitelé průběžně účastní vzdělávacích akcí v rámci DVPP, seminářů zaměřených na problematiku jak všeobecně vzdělávacích, tak odborných předmětů.

Vedení školy podporuje účast odborných vyučujících na vědeckých konferencích s mezinárodní účastí, kde se tito aktivně prezentují jednak přednáškami, jednak odbornou publikační činností.

Vyučující odborných i všeobecně vzdělávacích předmětů společně se žáky vyhledávají a navazují kontakty se zahraničními školami, popřípadě zdravotnickými zařízeními; navštěvují v rámci projektového vyučování země EU.

Materiální zabezpečení vzdělávání

Materiálně technické podmínky pro výuku. Školní budova je z roku 1882 (po celou dobu své existence slouží jako škola, zdravotnická škola je zde od roku 1953), přístavba domova mládeže byla dokončena v roce 1990. Budovy jsou v centru staré části města, domov mládeže je orientován do klidného parkového prostředí, obě budovy jsou vzdáleny zhruba 300 metrů od areálu Oblastní nemocnice Příbram, a.s. a 150 m od sokolovny, kde probíhá výuka tělesné výuky. Budova školy je historickým majetkem Města Příbram. Od roku 1994 má škola s Městem uzavřenu smlouvu o pronájmu budovy na dobu neurčitou (ve smlouvě je zakotveno předkupní právo zřizovatele školy).

Škola je připojena k Internetu s optickým kabelem, rychlost downloadu (stahování dat) 30 Mb/s, rychlost uploadu (odesílání dat) 30 Mb/s. Zajišťované serverové služby – Mail server, Proxy. Škola používá elektronické třídní knihy. Učebny jsou vybaveny dataprojektory, ty se staly naprostou samozřejmostí v každodenní výuce. Z důvodu bezpečnosti žáků a studentů je využíván elektronický docházkový systém propojený s elektronickými třídními knihami a v prostoru vrátnice a vchodu do budovy pro žáky a studenty je rozmístěn kamerový systém.

Úroveň informační a počítačové gramotnosti ve škole

Škola má vybavenou učebnu výpočetní techniky s 30 počítači. V 19 učebnách jsou dataprojektory a PC, z toho je 5 učeben navíc vybavených 5 vizualizéry a 1 učebna mikroskopem s digitální kamerou, umožňující přenos obrazu z mikroskopu do dataprojektoru, 4 učebny mají interaktivní tabuli, 5 učeben je ozvučených, všechny odborné učebny a některé

běžné učebny jsou vybaveny videem, televizí nebo alespoň zpětným projektoem s promítacím plátnem. Dále je na chodbě školy nepřetržitě žákům a studentům k dispozici tiskárna a 1 počítač připojený na Internet. Počítač mají všichni THP pracovníci, vedení školy a studijní oddělení, vyučující disponují dalšími 5 počítači ve sborovně.

Škola je dobře vybavena výukovými programy téměř pro všechny předměty, především pro matematiku, informatiku, chemii, biologii, somatologii, český jazyk a literaturu a cizí jazyky. Vyučující si vyučovací hodiny připravují v Power Pointu a Notebooku.

Výpočetní technika je využívána vedle všeobecně vzdělávacích předmětů i v předmětech odborných. Vyučující si průběžně zvyšují počítačovou gramotnost. Veškerá školní agenda se zpracovává rovněž na počítačích včetně stravovacího provozu.

Škola používá školní systém Bakaláři pro vedení školní matriky, elektronických třídních knih, přijímacího řízení, webové aplikace a tvorby rozvrhu a suplování.

Škola využívá elektronický docházkový systém pro své zaměstnance a dále žáky a studenty, u kterých je tento systém propojený s moduly systému Bakaláři (Třídní kniha a Webová aplikace).

Terminály docházkového systému jsou umístěné jak ve škole, tak i v Oblastní nemocnici Příbram, kam žáci a studenti chodí na praktickou výuku.

Pro komunikaci a podávání informací škola využívá Facebook a webové stránky, jejichž součástí je i Internetový informační systém, využívaný jako úložiště individuálních studijních plánů, pro učitele jako úložiště studijních materiálů a studenty VOŠ k přihlášce ke zkouškám. Z důvodu bezpečnosti žáků, studentů a zaměstnanců školy je v prostoru vrátnice, vchodu do budovy a okolí školy pro žáky a studenty rozmístěný kamerový systém. Vše se nahrává 24 hodin denně na záznamové zařízení v intervalu 10 dnů, kdy se nejstarší záznamy přepisují novými.

Spolupráce se sociálními partnery

Významnými sociálními partnery školy jsou při tvorbě a realizaci ŠVP především rodiče žáků, zdravotnická a sociální zařízení, Město Příbram a jím zřizované organizace.

S rodiči spolupracuje škola přímo při výchově a vzdělávání jejich dětí. Tato spolupráce je realizována prostřednictvím třídních schůzek, organizovaných pravidelně dvakrát za školní rok, osobním či telefonickým kontaktem s třídními učiteli a vyučujícími (v závažných případech jednáním s ředitelem školy) a v neposlední řadě vyvěšováním informací na internetových stránkách školy.

Na škole je zřízena studentská rada střední školy, ředitel se periodicky zúčastňuje shromáždění žáků ubytovaných v domově mládeže, kde reaguje na případné návrhy a podněty žáků.

Při realizaci školního vzdělávacího programu spolupracujeme se smluvně zajištěnými zařízeními pro odbornou praxi oboru Zdravotnické lyceum:

- Oblastní nemocnice, a.s. Příbram
- Městské jesle a rehabilitační stacionář Příbram
- Pečovatelská služba města Příbram, domov důchodců Březové Hory
- K – centrum
- dětské domovy a ozdravovny
- mateřské školy
- Laboratoře-provozů lékárny, Kovohutí Příbram, Čistírny odpadních vod
- základní speciální školy
- sociální odbory na MÚ
- zdravotní pojišťovny

- sociální úřady – dávky sociální, aj.

Průběžně spolupracujeme s Městským úřadem v Příbrami - žákyně a žáci školy pomáhají organizačně zajišťovat sportovní soutěže, branné akce a akce sdružení tělesně postižených. V několika základních školách pomáháme při organizaci Dne dětí. Žáci oboru se účastní charitativních akcí a schůzek tělesně postižených občanů.

8 Přílohy

8.1 Příloha č. 1 Hodnocení prospěchu a chování žáků střední školy

(platí pro denní i dálkovou formu studia)

A. Hodnocení prospěchu žáka probíhá v souladu s § 3 odst. 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10 vyhlášky č. 13/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Za hodnocení prospěchu odpovídá vyučující daného předmětu.

1. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků na vysvědčení

a) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených ŠVP se hodnotí na vysvědčení těmito stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

b) Není-li možné žáka hodnotit z některého předmětu, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „nehodnocen/a“.

c) Pokud je žák z vyučování některého předmětu zcela uvolněn, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „uvolněn/a“.

d) Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje těmito stupni:

- prospěl/a s vyznamenáním
- prospěl/a
- neprospěl/a
- nehodnocen/a

e) Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.

f) Žák prospěl, není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.

g) Žák neprospěl, je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný nebo není-li žák hodnocen z některého předmětu na konci 2. pololetí.

h) Žák je nehodnocen, pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci 1. pololetí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci 1. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 1. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za 1. pololetí nehodnotí. Nelze-li žáka hodnotit na konci 2. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 2. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následující školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

Hodnocení žáka v případě vysoké absence („přezkoušení z důvodu vysoké absence“)
Pokud celková absence žáka v jednotlivém předmětu činí 20 % a více za pololetí, bude na základě rozhodnutí vyučujícího nebo ředitele školy nařízeno přezkoušení v daném předmětu. Přezkoušení není zkouškou komisionální, proběhne před třídou za účasti zkoušejícího, přizván může být přisedící, kterým je vyučující téhož nebo příbuzného předmětu, popř. ředitel školy.

2. Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků; vychází z § 4 vyhlášky č. 13/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů

a) Zásady hodnocení:

- musí na žáka působit povzbudivě, přístup musí respektovat žákovu individualitu
- musí být přiměřené, objektivní a spravedlivé
- jde o dlouhodobý proces kombinující různé formy hodnocení
- předpokládá u učitele tvořivé využívání forem a metod vedení vyučování
- musí postihovat úroveň vědomostí, dovedností a návyků, jichž žák dosáhl koncem klasifikačního období; jde o kompetence, kterými je vybaven
- není nástrojem k upevňování kázně

b) Formy (základní) ověřování znalostí (kompetencí)

- ústní – především aktivní dialog zkoumající příčinnost, tvořivost, samostatné myšlení a myšlení kritické
- písemná – testy, doplňovací práce, krátké práce, čtvrtletní (pololetní) práce
- samostatné řešení – referáty, komparativní práce, slohová cvičení, tematické práce, domácí úkoly, maturitní práce

Pokud to povaha předmětu umožňuje, je vhodné využít všech forem hodnocení.

Při přípravě písemných prací na školní rok nebo pololetí je vyučující povinen žáky předem seznámit s jejich časovým harmonogramem.

c) Kritéria jednotlivých stupňů hodnocení prospěchu

- výborný – Žák bezpečně ovládá učivo, je samostatný, pohotový. Při řešení úkolů bezproblémově používá a tvůrčím způsobem využívá získané vědomosti a dovednosti; je zcela vybaven příslušnými kompetencemi stanovenými ŠVP.
- chvalitebný – Žák učivo ovládá, uvažuje samostatně. Získané vědomosti a dovednosti používá při řešení úkolů. Při práci se dopouští malých, ne příliš častých chyb; je velmi dobře vybaven kompetencemi stanovenými ŠVP.
- dobrý – Žák v podstatě učivo ovládá, je samostatný. Získané vědomosti a dovednosti používá k řešení úkolů, obtížnější úkoly řeší ve spolupráci s učitelem; je dobře vybaven kompetencemi stanovenými ŠVP.
- dostatečný – Žák ovládá učivo jen částečně, při práci se dopouští závažnějších chyb. Za pomoci učitele je schopen chyby najít a odstranit, o daný předmět jeví zájem; je uspokojivě vybaven kompetencemi stanovenými ŠVP.
- nedostatečný – Žák učivo neovládá. Na pomocné a návodné otázky reaguje nesprávně, ani s pomocí učitele není schopen řešit úkoly; o daný předmět nejví zájem, není vybaven kompetencemi stanovenými ŠVP.

d) Komisionální zkouška probíhá v souladu s § 6 vyhlášky č. 13/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech:

- koná-li opravné zkoušky

Koná-li žák opravnou zkoušku ve 2. pololetí, může tuto konat nejdříve v měsíci srpnu příslušného školního roku, pokud zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka

nedohodne s ředitelem školy dřívější termín; v případě žáka posledního ročníku vzdělávání vyhoví ředitel školy žádosti o dřívější termín vždy.

Podrobnosti týkající se komisionální zkoušky včetně složení komise pro konání komisionální zkoušky, termínu konání zkoušky a způsobu vyrozumění žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka o výsledcích zkoušky stanoví ředitel školy a zveřejní je na příslušném místě ve škole.

- požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o komisionální přezkoušení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení

Ředitel školy nařídí komisionální přezkoušení žáka, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení. Termín komisionálního přezkoušení stanoví ředitel školy bez zbytečného odkladu. Žák může být v příslušném pololetí z daného předmětu komisionálně přezkoušen pouze jednou.

V jednom dni může žák konat pouze jednu komisionální zkoušku.

Komise pro komisionální zkoušky je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušejícím je učitel vyučující žáka danému předmětu a přísedícím je učitel, který má odbornou kvalifikaci pro výuku téhož nebo příbuzného předmětu. Pokud je ředitel střední školy zároveň vyučujícím, jmenuje předsedu komise krajský úřad. Členy komise jmenuje ředitel školy. Výsledek zkoušky vyhlásí předseda komise veřejně v den konání zkoušky.

e) Průběh a způsob hodnocení ve vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu se řídí § 5 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 13/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů

- Ředitel školy může dle § 18 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, povolit žákovi vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Žákovi je v takovém případě předán individuální vzdělávací plán v elektronické podobě v pdf formátu, jsou zde stanoveny rozsah probíraného učiva, dále termíny a formy hodnocení, které se řídí pravidly a kritérii tohoto hodnocení. Úkon předání je doložen listinou „Vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu“; zletilý žák podepíše převzetí, u nezletilého žáka podepisuje převzetí též zákonný zástupce, dále dokument podepíše třídní učitel a ředitel školy.

f) Hodnocení v dálkové formě studia (týká se dobíhajícího oboru vzdělání 53-41-M/007 Zdravotnický asistent) je obdobné jako u studia v denní formě, má ale svá specifika. Studium je pětileté, pro jednotlivé ročníky je stanoven zvláštní rozvrh. Vyučující využívá platný školní řád a hodnocení prospěchu a chování žáků střední školy.

B. Hodnocení chování žáka – v souladu s § 3 odst. 5 a § 10 vyhlášky č. 13/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů

1. Hodnocení na vysvědčení

- velmi dobré – žák se chová v souladu s obecně platnými principy morálky (jedná v duchu dobrých mravů); jeho chování je v souladu se školním řádem
- uspokojivé – žák porušuje obecně platné principy morálky; závažněji nebo opakovaně porušuje školní řád
- neuspokojivé – chování žáka je často v rozporu s obecně platnými principy morálky; žák opakovaně závažněji nebo závažně porušuje školní řád

2. Výchovná opatření

a) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

b) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

c) Při zaviněném porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- napomenutí třídního učitele
- důtku třídního učitele
- důtku ředitele školy

d) Třídní učitel neprodleně oznámí uložení důtky řediteli školy.

e) O udělení a uložení výchovných opatření uvědomí písemně třídní učitel nebo ředitel školy zákonného zástupce žáka, příp. zletilého žáka, bezprostředně po udělení nebo uložení výchovných opatření.

O výchovných opatřeních je třídním učitelem učiněn zápis do osobní evidence žáka. Tyto zápisy slouží pouze pro interní informace o žákovi.

3. Pravidla pro udělení pochvaly nebo jiného ocenění

- pochvala třídního učitele – za příkladné chování, reprezentaci školy, statečný a lidsky hodnotný čin, apod.
- pochvala ředitele školy - za mimořádně příkladné chování, výrazně úspěšnou reprezentaci školy, mimořádně statečný a lidsky hodnotný čin, apod.

4. Pravidla pro uložení výchovných opatření

- napomenutí třídního učitele – ukládá třídní učitel na základě vlastní zkušenosti nebo na podnět kteréhokoli zaměstnance školy za méně závažné porušení školního řádu
- důtku třídního učitele - ukládá třídní učitel na základě vlastní zkušenosti nebo na podnět kteréhokoli zaměstnance školy za opakované méně závažné porušení školního řádu
- důtku ředitele školy - ukládá ředitel školy na základě vlastní zkušenosti nebo na podnět kteréhokoli zaměstnance školy, zvláště pedagogického pracovníka za opakované závažné porušení školního řádu
- podmíněné vyloučení ze studia – ukládá ředitel školy na základě vlastní zkušenosti, na návrh třídního učitele, pedagogického pracovníka či jiného zaměstnance školy za mimořádně závažné nebo opakované závažné porušení školního řádu. Záležitost projedná v pedagogické radě, přihlídně k jejímu názoru. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení ze studia stanoví ředitel školy zkušební lhůtu.
- vyloučení ze studia - ukládá ředitel školy na základě vlastní zkušenosti, na návrh třídního učitele, pedagogického pracovníka či jiného zaměstnance školy za obzvlášť hrubé porušení školního řádu nebo za opakované hrubé porušování školního řádu, za spáchání úmyslného trestného činu, nebo jiné protiprávní jednání – distribuce drog, ohrožování zdraví a života spolužáků násilným jednáním, vnesení zbraně do prostor školy apod. A to i v případě, že velikostí způsobené škody nemá toto jednání charakter

trestného činu. Záležitost projedná ředitel školy v pedagogické radě, přihlédne k jejímu názoru.

Podmíněné vyloučení ze studia a vyloučení ze studia podléhá správnímu řízení.

C. Závěrečné ustanovení

Tato příloha je, až do oficiálním postupem učiněné změny, součástí školního řádu pro žáky Střední školy, jejíž činnost vykonává právnická osoba s názvem Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113.

V Příbrami dne: 23.5.2013

Mgr. Václav Kočovský, v. r.
ředitel školy

8.2 Příloha 2 Charitativní akce

Naše škola se pravidelně zúčastňuje v průběhu roku několika charitativních akcí.

Ve spolupráci s občanským sdružením Život dětem probíhá třikrát ročně (podzimní, zimní a jarní termín) charitativní akce - Pomozte dětem - **Srdíčkový den**.

Naši žáci nabízejí obyvatelům našeho města různé benefiční předměty, např. magnetky, plastová srdíčka, bloky, a přívěsky. Projekt je zaměřen na pomoc vážně nemocným, postiženým a opuštěným dětem v České republice. Vybrané peníze putují na pořízení špičkových přístrojů do dětských oddělení nemocnic, nákup rehabilitačních pomůcek a invalidních vozíků pro postižené děti. Posláním občanského sdružení Život dětem je pomoc nemocným dětem v rámci celé České republiky.

Celonárodní sbírka **Bílá pastelka**. Hlavním důvodem této sbírky je potřeba upozornit na problémy zrakově postižených. Žáci naší školy ve spolupráci s TyfloCentrem v Příbrami se již opakovaně do sbírky aktivně zapojili. Finance získané touto sbírkou jsou využity pro vzdělávací programy nevidomých a slabozrakých.

Pravidelně každým rokem se také zapojuje naše škola do sbírky na pomoc lidem s Alzheimerovou chorobou - **SANCO Příbram** a do projektu **Šance Praha**. Zde se jedná o preventivní a humanitární program pro sexuálně zneužívané děti a mládež a oběti obchodování s lidmi, kteří žijí v ČR v zapomenutí. Benefičním předmětem v rámci sbírky je pohled s informacemi o projektu Šance, za jehož zaslání obdrží dárce propisku smontovanou klienty tohoto projektu.

Kromě sbírek celonárodních se škola účastní také regionálních sbírek dle aktuální nabídky, např. charitativní akce – **hiporehabilitace – CPK CHRPA**

Všechny tyto akce směřují k tomu, aby žáci byli schopni naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které je obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, uměli pracovat v týmu, vytvářeli si odpovědný přístup k plnění povinností a respektování určitých pravidel spojených s konáním sbírek. Tyto akce učí žáky respektovat lidský život, ve vztahu k ostatním lidem oprostit se od předsudků a intolerance. Vedou také k rozvoji komunikativních dovedností žáků a k zájmu žáků o aktivní společenské

Revize Informatického vzdělávání - doložka

Oblast	2025/2026	2026/2027	2027/2028	2028/2029
Digitalizace ve všech předmětech	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
	3. ročník	4. ročník		
	4. ročník			
Doložka k náběhu nového ŠVP				
V následující části je popsán způsob náběhu změn nového ŠVP dle jednotlivých ročníků a dotčených oblastí.				

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT OBOR ZDRAVOTNICKÉ LYCEUM				
NÁZEV PT	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Občan v demokratické společnosti	Anglický jazyk Biologie a ekologie Český jazyk Německý jazyk/ ruský jazyk Německý jazyk/ ruský jazyk Ochrana a podpora veřejného zdraví Somatologie Tělesná výchova	Anglický jazyk Český jazyk Ekonomika Německý jazyk/ ruský jazyk Německý jazyk/ ruský jazyk Ochrana a podpora veřejného zdraví Ochrana a podpora veřejného zdraví Psychologie a sociální komunikace Somatologie Tělesná výchova	Anglický jazyk Český jazyk Ekonomika Německý jazyk/ ruský jazyk Občanská nauka Psychologie a sociální komunikace Společensko vědní seminář Tělesná výchova Úvod do ošetrovatelství	Anglický jazyk Český jazyk Německý jazyk/ ruský jazyk Občanská nauka Psychologie a sociální komunikace Seminář angličtina Seminář německý jazyk Seminář ruský jazyk Společensko vědní seminář Tělesná výchova Úvod do ošetrovatelství
Člověk a životní prostředí	Anglický jazyk Biologie a ekologie Fyzika Chemie Německý jazyk/ ruský jazyk Ochrana a podpora veřejného zdraví Ochrana a podpora veřejného zdraví Patologie Somatologie Tělesná výchova Základy epidemiologie a hygieny	Anglický jazyk Německý jazyk/ ruský jazyk Ochrana a podpora veřejného zdraví Ochrana a podpora veřejného zdraví První pomoc Psychologie a sociální komunikace Seminář fyzika Tělesná výchova Úvod do ošetrovatelství	Anglický jazyk Fyzika Klinická propedeutika Německý jazyk/ ruský jazyk Psychologie a sociální komunikace Seminář biologie Seminář fyzika Seminář chemie Společensko vědní seminář Tělesná výchova Úvod do ošetrovatelství	Anglický jazyk Fyzika Klinická propedeutika Německý jazyk/ ruský jazyk Psychologie a sociální komunikace Seminář angličtina Seminář biologie Seminář chemie Seminář německý jazyk Seminář ruský jazyk Společensko vědní seminář Tělesná výchova
Člověk a svět práce	Fyzika Matematika Ochrana a podpora veřejného zdraví Ochrana a podpora veřejného zdraví Somatologie Tělesná výchova Základy epidemiologie a hygieny	Ekonomika Matematika Ochrana a podpora veřejného zdraví Ochrana a podpora veřejného zdraví Patologie První pomoc Psychologie a sociální komunikace Somatologie Tělesná výchova	Ekonomika Fyzika Matematika Psychologie a sociální komunikace Seminář fyzika Společensko vědní seminář Tělesná výchova Úvod do ošetrovatelství	Fyzika Matematika Psychologie a sociální komunikace Seminář fyzika Seminář matematika Společensko vědní seminář Tělesná výchova Úvod do ošetrovatelství
Člověk a digitální svět	Anglický jazyk Biologie a ekologie Český jazyk Dějepis Fyzika Chemie Informatické vzdělávání Informatické vzdělávání Matematika Německý jazyk/ ruský jazyk Ochrana a podpora veřejného zdraví Ochrana a podpora veřejného zdraví Somatologie	Anglický jazyk Český jazyk Ekonomika Informatické vzdělávání Matematika Německý jazyk/ ruský jazyk Německý jazyk/ ruský jazyk Ochrana a podpora veřejného zdraví Ochrana a podpora veřejného zdraví Psychologie a sociální komunikace Somatologie	Anglický jazyk Český jazyk Ekonomika Fyzika Informatické vzdělávání Klinická propedeutika Matematika Německý jazyk/ ruský jazyk Občanská nauka Psychologie a sociální komunikace Seminář biologie Seminář fyzika Seminář chemie	Anglický jazyk Český jazyk Fyzika Informatické vzdělávání Klinická propedeutika Matematika Německý jazyk/ ruský jazyk Občanská nauka Psychologie a sociální komunikace Seminář angličtina Seminář biologie Seminář fyzika Seminář chemie Seminář matematika Seminář německý jazyk Seminář ruský jazyk